

**სს „საქართველოს ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება**

31 დეკემბერი, 2021 წ.

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად

სარჩევი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება	1
მოგება-ზარალის კონსოლიდირებული ანგარიშგება	2
სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება	3
საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგება.....	4
ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგება.....	5

კომპანიის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1. ძირითადი საქმიანობა.....	6
2. მომზადების საფუძველი	6
3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა.....	8
4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები	36
5. ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ.....	46
6. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები.....	50
7. მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	50
8. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	51
9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები....	52
10. გამოყენების უფლების მქონე აქტივები, საიჯარო ვალდებულებები, ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები.....	72
11. საინვესტიციო ქონება.....	78
12. გუდვილი.....	78
13. გადასახადით დაბეგვრა	79
14. სხვა აქტივები და სხვა ვალდებულებები.....	82
15. კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები.....	83
16. ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე.....	84
17. გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები.....	85
18. პირობითი ვალდებულებები	86
19. საკუთარი კაპიტალი.....	87
20. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი.....	89
21. წმინდა საკომისიო შემოსავალი.....	90
22. ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი და სხვა ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	91
23. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	93
24. წმინდა არარეგულარული მუხლები.....	94
25. აქციებზე დაფუძნებული გადახდები	94
26. რისკის მართვა.....	97
27. სამართლიანი ღირებულების შეფასება.....	121
28. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი.....	127
29. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები	131
30. კაპიტალის ადეკვატურობა.....	132
31. ანგარიშგების პერიოდის შემდგომი მოვლენები	134

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს „საქართველოს ბანკის“ აქციონერებსა და სამეთვალყურეო საბჭოს

მოსაზრება

ჩავატარეთ სს „საქართველოს ბანკისა“ და მისი შვილობილი კომპანიების (შემდგომში „ჯგუფი“) კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის მოგება-ზარალის კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან, სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან, ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან, და კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნებისგან, მათ შორის მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ მდგომარეობას 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის კონსოლიდირებულ ფინანსურ შედეგებსა და კონსოლიდირებული ფულადი სახსრების მოძრაობას ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარვმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების („ასს“) შესაბამისად. პასუხისმგებლობა, რომელსაც აღნიშნული სტანდარტები ჩვენთვის ითვალისწინებს, დაწვრილებითაა აღწერილი ჩვენი დასკვნის ნაწილში სახელწოდებით „აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ ჯგუფისგან დამოუკიდებლები ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს „პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსის“ (დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტების ჩათვლით) (IESBA კოდექსი) შესაბამისად, და შესრულებული გვაქვს IESBA კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

**Building a better
working world**

აუდიტთან დაკავშირებული ძირითადი საკითხები

აუდიტთან დაკავშირებული ძირითადი საკითხები ის საკითხებია, რომლებიც, ჩვენი პროფესიული განსჯის საფუძველზე, ყველაზე მნიშვნელოვნად მივიჩნიეთ მიმდინარე პერიოდის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის განმავლობაში. ეს საკითხები მთლიანობაში განვიხილეთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის კონტექსტში და აუდიტზე დაყრდნობით ჩვენი მოსაზრების ჩამოყალიბებისას, შესაბამისად ამ საკითხებზე ცალკე მოსაზრებას არ გამოვხატავთ. ქვემოთ თითოეული საკითხისთვის მოცემული განმარტება იმისა, თუ როგორ განვიხილეთ აღნიშნული საკითხი აუდიტის განმავლობაში, წარმოდგენილია ჩვენივე აუდიტის კონტექსტში.

ჩვენ შევასრულეთ პასუხისმგებლობა, რომელიც დაწვრილებითაა აღწერილი ჩვენი დასკვნის ნაწილში სახელწოდებით „აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“, აღნიშნული საკითხების ჩათვლით. შესაბამისად, ჩვენი აუდიტი მოიცავდა ისეთი პროცედურების ჩატარებასაც, რითაც შევაფასებდით კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობების რისკებს, რომლებიც გამოწვეულია თაღლითობით ან შეცდომით. ჩვენი აუდიტის პროცედურების, მათ შორის ქვემოთ მოცემული საკითხების განსახილველად ჩატარებული პროცედურების შედეგები, წარმოადგენს თანდართულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე ჩვენი აუდიტორული მოსაზრების საფუძველს.

აუდიტთან დაკავშირებული ძირითადი საკითხი	როგორ მივუდექით ამ საკითხს ჩვენი აუდიტის განმავლობაში
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი და ფასს (IFRS) 9-ის „ფინანსური ინსტრუმენტები“ გამოყენება	
<p>ვინაიდან მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი მნიშვნელოვანია ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობისთვის და ფასს (IFRS) 9-ის „ფინანსური ინსტრუმენტები“ („ფასს 9“) მიხედვით მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლა კომპლექსურია და განსჯას საჭიროებს, ეს საკითხი აუდიტთან დაკავშირებულ ძირითად საკითხად მივიჩნიეთ.</p> <p>დანაკარგების გამო სესხების გაუფასურება გამოითვლება ერთდროულად კოლექტიური დარეზერვების მოდელითა და დისკონტირებული ფულადი ნაკადების ანალიზის საფუძველზე ინდივიდუალური სასესხო რეზერვის შექმნით, და აგრეთვე რეგრესული საპროგნოზო შეფასებების საფუძველზე.</p>	<p>ჩვენ შევისწავლეთ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დადგენის პროცესი და შევაფასეთ კონტროლის იმ ძირითადი მექანიზმების მოწყობა და ქმედუნარიანობა, რომლებიც მოიცავდა ინდივიდუალური რეზერვის შექმნისთვის სესხების იდენტიფიკაციის, რისკის შესაბამისი დონის მიხედვით მსესხებლების კლასიფიკაციის და გაუფასურების ეტაპების, საკრედიტო მონიტორინგის, მონაცემთა სიზუსტისა და სისრულის კონტროლს. კონტროლის ავტომატიზებული მექანიზმების შემოწმებაში საინფორმაციო ტექნოლოგიების ჩვენი სპეციალისტები ჩავრთეთ.</p>

**Building a better
working world**

აუდიტთან დაკავშირებული ძირითადი საკითხი	როგორ მივუდევით ამ საკითხს ჩვენი აუდიტის განმავლობაში
<p>კოლექტიური და ინდივიდუალური დარეზერვება დამოკიდებულია მთელ რიგ დაშვებასა და განსჯაზე. მაგალითად:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოსათვლელ მოდელში გამოყენებული სააღრიცხვო ინტერპრეტაციები და დაშვებები; ▶ სესხების განაწილება პირველ, მეორე, მესამე სტადიებზე ან შექმნილ ან შექმნილ გაუფასურებულ კატეგორიაზე ფასს 9-ით დადგენილი კრიტერიუმების მიხედვით, კოვიდ-19-ის გავლენის და მასთან დაკავშირებული შეღავათების გათვალისწინებით, როგორცაა გადახდის გადავადება და საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის გამოვლენა; ▶ სხვადასხვა ეკონომიკური სცენარის შედეგის წინასწარ შეფასებაში გამოყენებული ამოსავალი მონაცემები და დაშვებები, მათ შორის კოვიდ-19-ის გავლენის ქვეშ მყოფი სცენარებისა, მათში 2021 წლის 31 დეკემბრის ჩათვლით შესულ ცვლილებებთან ერთად; ▶ მოდელირების შემდგომი კორექტირებების მართებულობა, სისრულე და შეფასება; ▶ დეფოლტის ალბათობის, დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგების და დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების განსაზღვრა, უზრუნველყოფის საგნის შეფასების ჩათვლით, და ▶ ინდივიდუალურად დადგენილი რეზერვების შეფასება, მომავალში მოსალოდნელი ფულადი ნაკადებისა და უზრუნველყოფის საგნის შეფასების ჩათვლით. 	<p>აუდიტის განმავლობაში, ძირითადად, შემდეგი საკითხები გავაანალიზეთ:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ შევამოწმეთ საკრედიტო რისკის მოდელები და დაშვებები, რომლებიც გამოყენებულია დარეზერვების ძირითადი პარამეტრების დადგენისა და თითოეული პორტფელისთვის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განსაზღვრისთვის; ▶ შევამოწმეთ ხელმძღვანელობის განსჯა, რომელსაც იგი ეყრდნობა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის ინდივიდუალურად და კოლექტიურად დადგენისას, რაოდენობრივ და ხარისხობრივ კრიტერიუმებზე დაყრდნობით; ▶ შევამოწმეთ სესხების გადანაწილება გაუფასურების შესაბამის ეტაპებზე წინასწარ დადგენილი კრიტერიუმების მიხედვით; ▶ შევამოწმეთ პროგნოზირებული სამომავლო ფულადი ნაკადები, უზრუნველყოფის საგნიდან მიღებული ფულადი ნაკადების ჩათვლით, რომლებიც უკავშირდება მომხმარებლებზე გაცემულ მნიშვნელოვნად გაუფასურებულ სესხებსა და ავანსებს; ▶ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლაზე კოვიდ-19-ის პანდემიის გამო არსებული ეკონომიკური სიტუაციის ეფექტის შეფასებასთან დაკავშირებით ხელმძღვანელობის განსჯის შეფასება.

Building a better working world

აუდიტთან დაკავშირებული ძირითადი საკითხი	როგორ მივუდექით ამ საკითხს ჩვენი აუდიტის განმავლობაში
<p>▶ ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნების სიზუსტე და ადეკვატურობა.</p> <p>რეზერვის დადგენისას გამოყენებული განსჯისა და მოდელირების სხვადასხვა ხერხის გამო, დაშვებებმა და პროგნოზებმა შეიძლება განაპირობოს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მნიშვნელოვნად განსხვავებული რეზერვი.</p> <p>მომხმარებლებზე გაცემული სესხების გაუფასურების შესახებ ინფორმაცია შესულია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის დართულ მე-9 შენიშვნაში „მომხმარებლებზე გაცემული სესხები“ და 22-ე შენიშვნაში „რისკის მართვა“.</p>	<p>ჩვენს აუდიტის პროცედურებში შედიოდა ჯგუფის მიერ შემუშავებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მეთოდოლოგიის შეფასება, რომლითაც იგი ქმნის რეზერვებს მომხმარებლებზე გაცემული სესხებისა და ავანსებისთვის.</p> <p>ჩვენ შევამოხარეთ, რამდენად მართებულია ხელმძღვანელობის მიერ შერჩეული საკრედიტო რისკის ფაქტორები და ნორმები იმის დასადგენად, ხომ არ მომხდარა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა - ინდივიდუალურად ან კოლექტიურად. შემთხვევითობის პრინციპით შერჩეული სესხები ინდივიდუალურად შევამოხარეთ, რათა დაგვედგინა შესაფერის სტადიაზე იყვნენ თუ არა განაწილებულები, საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის ან დეფოლტის პოტენციური მაჩვენებლების გათვალისწინებით და ასევე ხელმძღვანელობას გამოვკითხეთ სტადიებს შორის გადატანის საფუძველი. შევამოხარეთ საანგარიშგებო თარიღისთვის ხელმძღვანელობის მიერ შერჩეული კრიტერიუმების გამოყენების თანმიმდევრულობა და შევამოხარეთ მეთოდოლოგიაში შესული ცვლილებების მართებულობა.</p> <p>კოლექტიურად შეფასებული რეზერვის შესამოწმებლად, მოდელირების ჩვენი შიდა სპეციალისტების მხარდაჭერით შევამოხარეთ საბაზისო სტატისტიკური მოდელები, მთავარი ამოსავალი მონაცემები და გამოყენებული დაშვებები და ასევე შევამოხარეთ საპროგნოზო ინფორმაციის ჩართვა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაანგარიშებაში. ჩვენ შევამოხარეთ მოდელირების შემდგომი კორექტირებები, რომლებიც გამოყენებულია კოვიდ-19-ის გამო მოდელის არაეფექტურობაზე რეაგირების მიზნით და რისკის შემთხვევის გამო</p>

Building a better working world

აუდიტთან დაკავშირებული ძირითადი საკითხი	როგორ მივუდევით ამ საკითხს ჩვენი აუდიტის განმავლობაში
	<p>მოდელირებული შედეგის ზრდა. მოდელირების ჩვენი სპეციალისტების დახმარებით, ჩვენ განვიხილეთ ამ განსჯის სისრულე და მართებულობა გამოყენებული განსჯისა და მეთოდოლოგიის გაანალიზებით.</p> <p>შემთხვევითობის პრინციპით შევარჩიეთ საკრედიტო რისკით მნიშვნელოვნად გაუფასურებული კორპორაციული კრედიტები და საფუძვლიანად შევამოწმეთ სამომავლო ფულადი ნაკადების შესახებ დაშვებები, უზრუნველყოფის საგნის ღირებულებისა და მოსალოდნელი შედეგების დადგომის ალბათობების ჩათვლით. ყურადღება გავამახვილეთ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლაზე იმ მსესხებლების შემთხვევაში, რომლებიც ყველაზე მეტად დააზარალა კოვიდ-19-ის პანდემიით გამოწვეულმა ეკონომიკურმა კრიზისმა.</p> <p>შევაფასეთ მომხმარებლებზე გაცემული სესხების გაუფასურების შესახებ განმარტებითი შენიშვნების საკმარისობა და მართებულობა.</p>
<p>საინვესტიციო ქონების შეფასება</p>	
<p>ჯგუფი საინვესტიციო უძრავი ქონებისთვის სამართლიანი ღირებულების მოდელს იყენებს. ჯგუფმა საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულების დასადგენად პროფესიონალი შემფასებელი დაიქირავა. უძრავი ქონების შეფასებას ახასიათებს გაურკვეველობა და ეყრდნობა ვარაუდებს. ამასთან, ჯგუფის უძრავი ქონება ძირითადად საქართველოში მდებარეობს, სადაც მეორადი ბაზარი შედარებით არალიკვიდურია, რის გამოც იზრდება ამ შეფასებებში განსჯის გამოყენების აუცილებლობა. ეს შეფასებები, მათი დიდი მნიშვნელობისა და სუბიექტური ხასიათის გამო აუდიტთან დაკავშირებული ძირითადი საკითხია.</p>	<p>ჯგუფის უძრავი ქონების ინდივიდუალური მნიშვნელობის მქონე ობიექტების შესაფასებლად, რომლებიც შემთხვევითობის პრინციპით შევარჩიეთ, დავიქირავეთ უძრავი ქონების შეფასების სპეციალისტები. სპეციალისტებმა ასევე შეაფასეს ჯგუფის მიერ დაქირავებული გარე შემფასებლების კომპეტენტურობა და ობიექტურობა, გაანალიზეს გამოყენებული მეთოდები და დაშვებები და შეამოწმეს შემფასებლების მიერ წარმოდგენილი მონაცემები.</p>

**Building a better
working world**

აუდიტთან დაკავშირებული ძირითადი საკითხი	როგორ მივუდექით ამ საკითხს ჩვენი აუდიტის განმავლობაში
<p>საინვესტიციო ქონების შეფასების შესახებ ინფორმაცია ასახულია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართულ მე-3 შენიშვნაში „მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა“, მე-11 შენიშვნაში „საინვესტიციო ქონება“ და 28-ე შენიშვნაში „სამართლიანი ღირებულების შეფასება“.</p>	<p>რაც შეეხება ქონებას, რომლებიც არ ექვემდებარებოდა გარეშე სპეციალისტის მიერ ინდივიდუალურად შეფასება, შევამოწმეთ ხელმძღვანელობის დამტკიცებული საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში ასეთი ობიექტების ფასების მერყეობის შესახებ. ეს დავასაბუთეთ გარეშე შემფასებლების მიერ მომზადებული ბაზრის მიმოხილვის ანგარიშების გაცნობით, ჯგუფის უძრავი ქონების პორტფელში გარკვევით და ემპირიული საბაზრო ინფორმაციის მოძიებით.</p> <p>განვიხილეთ, რამდენადაა აღიარებული შეფასების შედეგები და ჯგუფის განმარტებები საინვესტიციო ქონების შეფასებასთან დაკავშირებით.</p>

სხვა ინფორმაცია ასახულია ჯგუფის 2021 წლის წლიურ ანგარიშში.

სხვა ინფორმაცია გულისხმობს წლიურ ანგარიშში ასახულ ინფორმაციას, გარდა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისა და მასზე გაცემული აუდიტორის დასკვნისა. სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. წლიური ანგარიში ჩვენთვის ხელმისაწვდომი სავარაუდოდ გახდება წინამდებარე აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე გამოხატული ჩვენი მოსაზრება არ მოიცავს სხვა ინფორმაციას და მასთან დაკავშირებით ჩვენ არ გამოვთქვამთ რწმუნებას რამე ფორმით.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობაა წავიკითხოთ ზემოაღნიშნული სხვა ინფორმაცია, როდესაც ის ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება, და განვიხილოთ, არის თუ არა სხვა ინფორმაცია არსებითად შეუსაბამო კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის განმავლობაში ჩვენ მიერ მიღებულ ცოდნასთან, ან თუ შეიცავს სხვა არსებით უზუსტობას.

**Building a better
working world**

ხელმძღვანელობისა და აუდიტის კომიტეტის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ამ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფასს-ის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობაა შეაფასოს, აქვს თუ არა ჯგუფს უნარი, საქმიანობა გააგრძელოს, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე, განაცხადოს ფუნქციონირებად საწარმოსთან დაკავშირებული საკითხები და აღრიცხვისას გამოიყენოს ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვება, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს ჯგუფის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ მას არ აქვს რეალური არჩევანი ასე რომ არ მოიქცეს.

აუდიტის კომიტეტი პასუხისმგებელია ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგების პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია გონივრული რწმუნების მოპოვება იმაზე, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თავისუფალია თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობისგან და აუდიტორის დასკვნის გამოცემა, რომელიც ჩვენს მოსაზრებას შეიცავს. გონივრული რწმუნება არის მაღალი დონის რწმუნება, მაგრამ არა გარანტია იმისა, რომ ასს-ის შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებით უზუსტობას, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა მაშინ, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ცალ-ცალკე ან ერთობლივად გავლენას იქონიებენ მომხმარებლების მიერ წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დაყრდნობით მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

Building a better
working world

ასს-ის მიხედვით აუდიტის ჩატარების პროცესში ჩვენ მივმართავთ პროფესიულ განსჯას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ასევე:

- ▶ გამოვავლენთ და ვაფასებთ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკებს, ვგეგმავთ და ვატარებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებას, რომელიც საკმარისი და შესაფერისია აუდიტორული მოსაზრების გამოთქმისთვის საფუძვლის შესაქმნელად. არსებითი უზუსტობის რისკი, რომელიც გამოწვეულია თაღლითობით, უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული რისკი, რადგან თაღლითობა შეიძლება მოიცავდეს საიდუმლო მორიგებას, გაყალბებას, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, არასწორი ინფორმაციის წარდგენას ან შიდა კონტროლის უგულვებელყოფას.
- ▶ შევისწავლით აუდიტისთვის მნიშვნელოვან შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ჯგუფის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ▶ ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის, ასევე მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებების და შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნების მართებულობას.
- ▶ გამოგვაქვს დასკვნა იმის შესახებ, თუ რამდენად მიზანშეწონილია ხელმძღვანელობის მიერ ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების საფუძველზე აღრიცხვის გამოყენება და, მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებაზე დაყრდნობით ვასკვნით, არსებობს თუ არა ისეთ მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი გაურკვევლობა, რაც შეიძლება სერიოზული ეჭვის საფუძველი გახდეს იმასთან დაკავშირებით, შეძლებს თუ არა ჯგუფი ფუნქციონირებად საწარმოდ დარჩენას. თუ დავასკვნით, რომ არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ვალდებულები ვართ, აუდიტორის დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის განმარტებით შენიშვნებზე, ან, თუ განმარტებითი შენიშვნები არ არის საკმარისი, მოვახდინოთ ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. ამის მიუხედავად, სამომავლო მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს ჯგუფის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირების შეწყვეტა.
- ▶ მთლიანობაში ვაფასებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას, სტრუქტურასა და შინაარსს, განმარტებითი შენიშვნების ჩათვლით, და აგრეთვე იმას, თუ ასახავს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება შესაბამის გარიგებებს და მოვლენებს ისე, რომ უზრუნველყოფდეს სამართლიან წარდგენას.

**Building a better
working world**

- ▶ მოვიპოვებთ საკმარის და შესაფერის აუდიტორულ მტკიცებულებას ჯგუფის ფარგლებში არსებული საწარმოებისა თუ ბიზნესოპერაციების ფინანსურ ინფორმაციასთან დაკავშირებით, რომ გამოვთქვათ მოსაზრება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე. ჩვენ პასუხს ვაგებთ ჯგუფის აუდიტის წარმართვაზე, ზედამხედველობასა და შედეგებზე. ჩვენ უშუალოდ ვართ პასუხისმგებელი აუდიტორულ მოსაზრებაზე.

აუდიტის კომიტეტს, სხვა საკითხებთან ერთად, ვატყობინებთ აუდიტის მასშტაბს და ვადებს, აგრეთვე აუდიტორული შემოწმების მნიშვნელოვან შედეგებს, მათ შორის შიდა კონტროლის მნიშვნელოვან ნაკლოვანებებს, რომლებსაც აუდიტის პროცესში გამოვავლენთ.

ამასთანავე, აუდიტის კომიტეტს წარვუდგენთ წერილობით განცხადებას, რომ ვაკმაყოფილებთ სათანადო ეთიკურ მოთხოვნებს დამოუკიდებლობასთან დაკავშირებით და ვატყობინებთ ყოველგვარი ურთიერთობისა და სხვა საკითხების შესახებ, რომლებიც გონივრულობის ფარგლებში შეიძლება ეჭვს იწვევდეს ჩვენი დამოუკიდებლობის შესახებ, და, თუ შესაძლებელია, წარმოვადგენთ შესაბამის გარანტიებს.

აუდიტის კომიტეტისთვის წარდგენილ საკითხებს შორის განვსაზღვრავთ იმ საკითხებს, რომლებიც ყველაზე მნიშვნელოვნად მივიჩნით მიმდინარე პერიოდის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის განმავლობაში და, შესაბამისად, სწორედ ისინი წარმოადგენს აუდიტთან დაკავშირებულ ძირითად საკითხებს. აღნიშნულ საკითხებს აღვწერთ აუდიტორის დასკვნაში, თუ კანონით ან ნორმატიული აქტით არ არის აკრძალული საკითხის საჯაროობა, ან თუ, უკიდურესად იშვიათ შემთხვევებში, გადავწყვეტთ, რომ საკითხი არ უნდა აისახოს ჩვენს დასკვნაში, რადგან გონივრულობის ფარგლებში მოსალოდნელია, რომ ამით გამოწვეულმა უარყოფითმა შედეგებმა გადაწონოს ამ ინფორმაციის მიმართ საზოგადოებრივი ინტერესის სარგებელი.

წინამდებარე დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა ეყრდნობა აუდიტს, რომლის პარტნიორიც არის ოლეგ იუშენკოვი.

ოლეგ იუშენკოვი

შპს „იუაის“ სახელით

თბილისი, საქართველო

2022 წლის 14 აპრილი.

აუდიტის კომიტეტს, სხვა საკითხებთან ერთად, ვატყობინებთ აუდიტის მასშტაბს და ვადებს, აგრეთვე აუდიტორული შემოწმების მნიშვნელოვან შედეგებს, მათ შორის შიდა კონტროლის მნიშვნელოვან ნაკლოვანებებს, რომლებსაც აუდიტის პროცესში გამოვავლენთ.

ამასთანავე, აუდიტის კომიტეტს წარვუდგენთ წერილობით განცხადებას, რომ ვაკმაყოფილებთ სათანადო ეთიკურ მოთხოვნებს დამოუკიდებლობასთან დაკავშირებით და ვატყობინებთ ყოველგვარი ურთიერთობისა და სხვა საკითხების შესახებ, რომლებიც გონივრულობის ფარგლებში შეიძლება ეჭვს იწვევდეს ჩვენი დამოუკიდებლობის შესახებ, და, თუ შესაძლებელია, წარმოვადგენთ შესაბამის გარანტიებს.

აუდიტის კომიტეტისთვის წარდგენილ საკითხებს შორის განვსაზღვრავთ იმ საკითხებს, რომლებიც ყველაზე მნიშვნელოვნად მივიჩნით მიმდინარე პერიოდის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის განმავლობაში და, შესაბამისად, სწორედ ისინი წარმოადგენს აუდიტთან დაკავშირებულ ძირითად საკითხებს. აღნიშნულ საკითხებს აღვწერთ აუდიტორის დასკვნაში, თუ კანონით ან ნორმატიული აქტით არ არის აკრძალული საკითხის საჯაროობა, ან თუ, უკიდურესად იშვიათ შემთხვევებში, გადავწყვეტთ, რომ საკითხი არ უნდა აისახოს ჩვენს დასკვნაში, რადგან გონივრულობის ფარგლებში მოსალოდნელია, რომ ამით გამოწვეულმა უარყოფითმა შედეგებმა გადაწონოს ამ ინფორმაციის მიმართ საზოგადოებრივი ინტერესის სარგებელი.

წინამდებარე დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა ეყრდნობა აუდიტს, რომლის პარტნიორიც არის ოლეგ იუშენკოვი.

ოლეგ იუშენკოვი

შპს „იუაის“ სახელით

თბილისი, საქართველო

14 აპრილი, 2022 წ.

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ათას ლარში)

	შენიშვნები	2021	2020	2019
აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	6	1,494,452	1,983,188	2,159,205
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	7	1,917,939	2,007,581	1,613,674
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	8	2,563,961	2,513,472	1,761,023
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	9	15,998,166	14,003,526	11,766,754
დებიტორული დავალიანება და სხვა სესხები		23,432	1,501	2,585
გადახდილი ავანსები		58,160	43,638	51,117
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები		6,243	5,995	5,983
აქტივის გამოყენების უფლება	10	77,676	82,804	95,990
საინვესტიციო ქონება	11	231,707	234,835	228,666
ძირითადი საშუალებები	10	343,025	346,867	339,726
გუდვილი	12	33,453	33,453	33,453
არამატერიალური აქტივები	10	124,775	110,361	95,471
მოგების გადასახადი აქტივები	13	292	22,033	282
სხვა აქტივები	14	241,200	316,404	133,010
გასაყიდად გამიზნული აქტივები		46,731	62,648	36,284
სულ აქტივები		23,161,212	21,768,306	18,323,223
ვალდებულებები				
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	15	14,081,438	14,052,479	10,136,695
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	16	4,118,462	3,124,939	3,684,921
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	17	1,460,479	1,567,558	2,140,781
საიჯარო ვალდებულებები	10	85,098	95,201	94,518
დარიცხვები და გადავადებული შემოსავალი		76,600	51,408	50,064
მოგების გადასახადის ვალდებულებები	13	110,868	62,434	37,918
სხვა ვალდებულებები	14	177,044	325,987	100,929
სულ ვალდებულებები		20,109,989	19,280,006	16,245,826
საკუთარი კაპიტალი	19			
სააქციო კაპიტალი		27,994	27,994	27,994
დამატებით შეტანილი კაპიტალი		180,969	216,974	183,875
გამოსყიდული აქციები		(10)	(10)	(10)
სხვა რეზერვები		(24,070)	47,997	(30,874)
გაუნაწილებელი მოგება		2,866,340	2,195,345	1,896,412
სულ საკუთარი კაპიტალი		3,051,223	2,488,300	2,077,397
სულ ვალდებულებები და საკუთარი კაპიტალი		23,161,212	21,768,306	18,323,223

ხელმოწერილია და ნებადართულია გამოსაცემად დირექტორთა საბჭოს და სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ:

არჩილ გაჩეჩილაძე

გენერალური დირექტორი

სულხან გვალია

ფინანსური დირექტორი

ჰანა ლოიკანენი

სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე

14 აპრილი, 2022 წ.

6-135 გვერდებზე დართული შენიშვნები ამ ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ათას ლარში)

	შენიშნუ- ნები	2021	2020	2019
აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	6	1,494,452	1,983,188	2,159,205
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	7	1,917,939	2,007,581	1,613,674
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	8	2,563,961	2,513,472	1,761,023
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	9	15,998,166	14,003,526	11,766,754
დებიტორული დავალიანება და სხვა სესხები		23,432	1,501	2,585
გადახდილი ავანსები		58,160	43,638	51,117
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები		6,243	5,995	5,983
აქტივის გამოყენების უფლება	10	77,676	82,804	95,990
საინვესტიციო ქონება	11	231,707	234,835	228,666
ძირითადი საშუალებები	10	343,025	346,867	339,726
გუდვილი	12	33,453	33,453	33,453
არამატერიალური აქტივები	10	124,775	110,361	95,471
მოგების გადასახადი აქტივები	13	292	22,033	282
სხვა აქტივები	14	241,200	316,404	133,010
გასაყიდად გამიზნული აქტივები		46,731	62,648	36,284
სულ აქტივები		23,161,212	21,768,306	18,323,223
ვალდებულებები				
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	15	14,081,438	14,052,479	10,136,695
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	16	4,118,462	3,124,939	3,684,921
გამომშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	17	1,460,479	1,567,558	2,140,781
საიჯარო ვალდებულებები	10	85,098	95,201	94,518
დარიცხვები და გადავადებული შემოსავალი		76,600	51,408	50,064
მოგების გადასახადის ვალდებულებები	13	110,868	62,434	37,918
სხვა ვალდებულებები	14	177,044	325,987	100,929
სულ ვალდებულებები		20,109,989	19,280,006	16,245,826
საკუთარი კაპიტალი	19			
სააქციო კაპიტალი		27,994	27,994	27,994
დამატებით შეტანილი კაპიტალი		180,969	216,974	183,875
გამოსყიდული აქციები		(10)	(10)	(10)
სხვა რეზერვები		(24,070)	47,997	(30,874)
გაუნაწილებელი მოგება		2,866,340	2,195,345	1,896,412
სულ საკუთარი კაპიტალი		3,051,223	2,488,300	2,077,397
სულ ვალდებულებები და საკუთარი კაპიტალი		23,161,212	21,768,306	18,323,223

ხელმოწერილია და ნებადართულია გამოსაცემად დირექტორთა საბჭოს და სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ:

არჩილ გაჩეჩილაძე

გენერალური დირექტორი

სულხან გვალია

ფინანსური დირექტორი

ჰანა ლოიკანენი

სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე

14 აპრილი, 2022 წ.

6-135 გვერდებზე დართული შენიშვნები ამ ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ათას ლარში)

	<i>შენიშვნები</i>	<i>2021</i>	<i>2020</i>	<i>2019</i>
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით გაანგარიშებული საპროცენტო შემოსავალი		1,796,788	1,539,643	1,388,391
სხვა საპროცენტო შემოსავალი		28,737	32,067	25,610
საპროცენტო შემოსავალი		1,825,525	1,571,710	1,414,001
საპროცენტო ხარჯი		(870,013)	(795,299)	(622,130)
ანაზრის დაზღვევის საკომისიო		(14,629)	(11,415)	(8,298)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	20	940,883	764,996	783,573
მიღებული გასამრჯელო და საკომისიო		382,630	269,640	278,251
საკომისიო ხარჯი		(194,294)	(133,401)	(125,969)
მიღებული გასამრჯელო და საკომისიო, წმინდა	21	188,336	136,239	152,282
წმინდა სავალუტო შემოსულობა		107,801	98,938	118,590
წმინდა სხვა შემოსავალი		67,511	43,206	17,728
საოპერაციო შემოსავალი		1,304,531	1,043,379	1,072,173
ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი	22	(254,153)	(216,657)	(223,657)
ადმინისტრაციული ხარჯები	22	(119,558)	(94,959)	(97,659)
ცვეთა, ამორტიზაცია და გაუფასურება	10	(83,682)	(75,934)	(73,275)
სხვა საოპერაციო ხარჯები		(3,822)	(4,437)	(3,984)
საოპერაციო დანახარჯები		(461,215)	(391,987)	(398,575)
მოგება მეკავშირე საწარმოებიდან		(3,781)	782	789
საოპერაციო შემოსავალი რისკის ხარჯამდე		839,535	652,174	674,387
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	23	(4,113)	(239,341)	(87,734)
მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებზე				
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ფინანსურ	23	(4,950)	(8,025)	(885)
ოჯარასთან დაკავშირებულ მოთხოვნებზე				
სხვა მოსალოდნელი საკრედიტო (ზარალი) / ამოღება	23	9,252	(22,661)	347
სხვა აქტივების გაუფასურების რეზერვის ხარჯი და				
ანარიცხები		(20,488)	(13,458)	(12,180)
რისკის ხარჯი		(20,299)	(283,485)	(100,452)
წმინდა საოპერაციო შემოსავალი		819,236	368,689	573,935
არარეგულარულ მუხლებამდე				
წმინდა არარეგულარული მუხლები	24	(610)	(41,416)	(4,591)
მოგება გადასახადით დაბეგრამდე		818,626	327,273	569,344
მოგების გადასახადის ხარჯი	13	(74,815)	(20,775)	(56,457)
წლის მოგება		743,811	306,498	512,887
საბაზისო და განზავებული შემოსავალი ერთ				
აქციაზე	19	26.5800	10.9527	18.3280

6-135 გვერდებზე დართული შენიშვნები ამ ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ათას ლარში)

	<i>შენიშ- ნები</i>	2021	2020	2019
წლის მოგება		743,811	306,498	512,887
სხვა სრული შემოსავალი (ზარალი)				
<i>სხვა სრული შემოსავალი (ზარალი), რომელიც მომდევნო წლებში რეკლასიფიცირდება მოგებაში ან ზარალში:</i>				
– სავალო ინსტრუმენტებში ინვესტიციების სამართლიანი ღირებულების წმინდა ცვლილება, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით	8	(39,431)	78,490	(41,452)
– რეალოზებული (შემოსულობა) ზარალი ფინანსური აქტივებიდან, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით		(30,044)	(2,854)	(5,473)
– ცვლილება იმ სავალო ფასიან ქაღალდებში ინვესტიციებიდან მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვში, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, და რეკლასიფიცირებული მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში		(880)	(104)	(129)
– (ზარალი) შემოსულობა საკურსო სხვაობებიდან		(7,381)	(3,708)	9,927
წმინდა სხვა სრული შემოსავალი (ზარალი), რომლის მოგებაში ან ზარალში რეკლასიფიკაცია ხდება მომდევნო წლებში		(77,736)	71,824	(37,127)
<i>სხვა სრული ზარალი, რომლის რეკლასიფიკაცია მოგებაში ან ზარალში არ ხდება მომდევნო წლებში:</i>				
– საინვესტიციო ქონებაში რეკლასიფიცირებული ძირითადი საშუალებების გადაფასება		2,359	-	-
– წმინდა ზარალი ინვესტიციებიდან წილობრივ ინსტრუმენტებში, რომლებიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით		884	(518)	(54)
წმინდა სხვა სრული ზარალი, რომლის რეკლასიფიკაცია არ ხდება მოგებაში ან ზარალში მომდევნო წლებში		3,243	(518)	(54)
წლის სხვა სრული შემოსავალი (ზარალი)		(74,493)	71,306	(37,181)
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი		669,318	377,804	475,706

საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ათას ლარში)

	სააქციო კაპიტალი	დამატებით შეტანილი კაპიტალი	გამოსყიდული აქციები	სხვა რეზერვები	გაუნაწილე- ბელი მოგება	სულ კაპიტალი
2018 წლის 31 დეკემბერი	27,994	174,011	(9)	11,048	1,517,984	1,731,028
წლის მოგება	-	-	-	-	512,887	512,887
წლის სხვა სრული ზარალი	-	-	-	(41,922)	4,741	(37,181)
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	-	-	-	(41,922)	517,628	475,706
საკუთარი კაპიტალის ზრდა აქციებზე დაფუძნებული გადახდებით	-	61,272	-	-	-	61,272
გამოსყიდული აქციების ყიდვა	-	(106)	(1)	-	-	(107)
ბანკის აქციონერებისთვის გადახდილი (შენიშვნა 19)	-	-	-	-	(139,200)	(139,200)
შენატანები აქციებზე დაფუძნებული გადახდების პროგრამის ფარგლებში (შენიშვნა 25)	-	(51,302)	-	-	-	(51,302)
2019 წლის 31 დეკემბერი	27,994	183,875	(10)	(30,874)	1,896,412	2,077,397
წლის მოგება	-	-	-	-	306,498	306,498
წლის სხვა სრული შემოსავალი	-	-	-	78,871	(7,565)	71,306
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	-	-	-	78,871	298,933	377,804
საკუთარი კაპიტალის ზრდა აქციებზე დაფუძნებული გადახდებით	-	54,361	-	-	-	54,361
შენატანები აქციებზე დაფუძნებული გადახდების პროგრამის ფარგლებში (შენიშვნა 25)	-	(21,262)	-	-	-	(21,262)
2020 წლის 31 დეკემბერი	27,994	216,974	(10)	47,997	2,195,345	2,488,300
წლის მოგება	-	-	-	-	743,811	743,811
წლის სხვა სრული შემოსავალი	-	-	-	(72,067)	(2,426)	(74,493)
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	-	-	-	(72,067)	741,385	669,318
საკუთარი კაპიტალის ზრდა აქციებზე დაფუძნებული გადახდებით	-	44,444	-	-	-	44,444
ბანკის აქციონერებისთვის გადახდილი დივიდენდები (შენიშვნა 19)	-	-	-	-	(70,390)	(70,390)
შენატანები აქციებზე დაფუძნებული გადახდების პროგრამის ფარგლებში (შენიშვნა 25)	-	(80,449)	-	-	-	(80,449)
2021 წლის 31 დეკემბერი	27,994	180,969	(10)	(24,070)	2,866,340	3,051,223

6-107 გვერდებზე დართული შენიშვნები ამ ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ათას ლარში)

	შენიშვნები	2021	2020	2019
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები				
მიღებული პროცენტი		1,826,656	1,431,082	1,384,282
გადახდილი პროცენტი		(885,881)	(797,265)	(613,347)
მიღებული საკომისიო		372,057	281,056	255,032
გადახდილი საკომისიო		(194,294)	(133,401)	(125,969)
წმინდა რეალიზებული შემოსულობა უცხოური ვალუტებიდან		134,819	98,498	100,554
მომხმარებლებზე გაცემული ჩამოწერილი სესხების ამოღება	9	81,329	44,472	35,524
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებიდან მიღებული (გადახდილი) ფულადი სახსრები		(235)	1,601	(11,814)
სხვა მიღებული შემოსავალი		33,687	5,902	1,993
გადახდილი ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი		(209,709)	(162,296)	(166,867)
გადახდილი ზოგადი, ადმინისტრაციული და საოპერაციო ხარჯები		(128,496)	(93,027)	(77,334)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში ცვლილებებამდე		1,029,933	676,622	782,054
<i>საოპერაციო აქტივების წმინდა (ზრდა) კლება</i>				
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ		89,925	(143,914)	(193,008)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები		(2,172,141)	(1,291,444)	(2,139,802)
გადახდილი ავანსები და სხვა აქტივები		(49,629)	(3,216)	10,198
<i>საოპერაციო ვალდებულებების წმინდა ზრდა (კლება)</i>				
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ		991,565	(773,597)	834,394
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები		(36,225)	(205,171)	45,198
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები		33,553	2,836,175	1,431,541
სხვა ვალდებულებები		31,100	(27,448)	22,825
საოპერაციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადების მოგების გადასახადის გადახდამდე		(81,919)	1,068,007	793,400
მოგების გადახდილი გადასახადი		(4,640)	(18,010)	(28,297)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(86,559)	1,049,997	765,103
საინვესტიციო საქმიანობიდან მიღებული (გამოყენებული) ფულადი ნაკადები				
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების (შესყიდვა) გაყიდვა, წმინდა		(86,195)	(667,378)	121,209
შემოსულობა საინვესტიციო ქონების და გასაყიდად გამიზნული აქტივების გაყიდვიდან		124,805	75,388	64,665
შემოსავალი ძირითადი საშუალებების და არამატერიალური აქტივების გაყიდვიდან		870	549	5,315
ძირითადი საშუალებების და არამატერიალური აქტივების შესყიდვა		(86,703)	(95,089)	(107,067)
მიღებული დივიდენდები		401	632	210
საინვესტიციო საქმიანობაში (გამოყენებული) მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(46,822)	(685,898)	84,332
ფინანსურ საქმიანობაში (გამოყენებული) მიღებული ფულადი ნაკადები				
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდების გამოსყიდვა (შენიშვნა 17)		(28,825)	(120,549)	-
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდების ძირითადი ნაწილის დაფარვა		(46,706)	(440,410)	-
შემოსულობა დამატებითი პირველადი კაპიტალის სავალო ფასიანი ქაღალდების გამოშვებიდან		-	-	268,160
საიჯარო ვალდებულების ძირითადი ნაწილის დასაფარად ფულადი გადახდები		(28,672)	(11,525)	(8,205)
გადახდილი დივიდენდები		(70,222)	(33)	(138,926)
შენატანები აქციებზე დაფუძნებული გადახდის პროგრამის ფარგლებში (შენიშვნა 25)		(80,449)	(21,262)	(51,302)
გამოსყიდული აქციების შესყიდვა		-	-	(107)
ფინანსურ საქმიანობაში (გამოყენებული) მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(254,874)	(593,779)	69,620
სავალუტო კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		(100,529)	53,601	19,633
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		48	62	(7)
ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების წმინდა (შემცირება) ზრდა		(488,736)	(176,017)	938,681
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	6	1,983,188	2,159,205	1,220,524
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს	6	1,494,452	1,983,188	2,159,205

6-135 გვერდებზე დართული შენიშვნები ამ ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

(ათას ლარში)

1. ძირითადი საქმიანობა

სს „საქართველოს ბანკი“ (შემდგომში „ბანკი“) 1994 წლის 21 ოქტომბერს დაარსდა როგორც სააქციო საზოგადოება („სს“) საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. ბანკი საქმიანობას ახორციელებს საქართველოს ეროვნული ბანკის („სებ“ ან „საქართველოს ცენტრალური ბანკი“) მიერ 1994 წლის 15 დეკემბერს გაცემული ზოგადი საბანკო ლიცენზიის საფუძველზე.

ბანკი იღებს ანაბრებს მოსახლეობისგან, გაცემს სესხებს, ახორციელებს ფულად გადარიცხვებს საქართველოში და საზღვარგარეთ და აწარმოებს ვალუტის გაცვლით ოპერაციებს. ბანკის სათავო ოფისი მდებარეობს თბილისში, საქართველოში. 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საქართველოს ყველა დიდ ქალაქში ბანკის 211 ფილიალი მოქმედებს (2020 წლის 31 დეკემბერი: 211, 2019 წლის 31 დეკემბერი: 272). ბანკის იურიდიული მისამართია: საქართველო, თბილისი 0160, გაგარინის ქ. 29. ბანკის საიდენტიფიკაციო ნომერია 204378869.

2021 წლის 31 დეკემბრისთვის საჯარო სააქციო საზოგადოება „საქართველოს ბანკის ჯგუფი“ წარმოადგენდა ბანკის საბოლოო მშობელ კომპანიას.

ბანკი და მისი დანარჩენი შვილობილი კომპანიები, ძირითადად, საქართველოსა და ბელარუსში დაფუძნებული კომპანიების ჯგუფია (შემდგომში „ჯგუფი“). მათი ძირითადი საქმიანობაა საბანკო მომსახურების გაწევა იურიდიული და ფიზიკური პირებისთვის. ბანკი არის ჯგუფის ძირითადი საოპერაციო ერთეული და მასზე მოდის ჯგუფის საქმიანობის დიდი წილი.

2021 წლის 31 დეკემბრის, 2020 წლის 31 დეკემბრისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სს „ბიჯეო“ ბანკის მთავარი აქციონერი იყო:

აქციონერი	2021 წლის 31 დეკემბერი	2020 წლის 31 დეკემბერი	2019 წლის 31 დეკემბერი
სს „ბიჯეო ჯგუფი“	79.78%	79.78%	79.78%
საჯარო სააქციო საზოგადოება „საქართველოს ბანკის ჯგუფი“ სხვა*	19.78%	19.78%	19.78%
სულ	0.44%	0.44%	0.44%
	100.00%	100.00%	100.00%

*საქართველოს სავაჭრო ბირჟაზე რეგისტრირებული აქციები

2. მომზადების საფუძველი

ზოგადი ინფორმაცია

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს („ბასს“) მიერ გამოშვებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) და ფინანსური ანგარიშგების ინტერპრეტაციების საერთაშორისო კომიტეტის („ფასიკ“) ინტერპრეტაციების შესაბამისად, რომლებიც ძალაშია 2021 წლის ანგარიშგებისთვის.

ბანკი და მისი საქართველოში მდებარე შვილობილი კომპანიები ვალდებული არიან, ბუღალტრული აღრიცხვა აწარმოონ და ფინანსური ანგარიშგება მარეგულირებელი ორგანოსთვის მოამზადონ ქართულ ლარში, ხოლო ბანკის საქართველოს ფარგლებს გარეთ მდებარე შვილობილი კომპანიები ამას შესაბამის ადგილობრივ ვალუტებში ახორციელებენ. ეს ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია პირვანდელი ღირებულების მეთოდით, შემდეგი გამონაკლისებით:

- ფინანსური აქტივებისა და საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების, წარმოებული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების, და საინვესტიციო უძრავი ქონების სამართლიან ღირებულებით შეფასება;
- სასაქონლო-მატერიალური მარაგების შეფასება თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით; და
- გასაყიდად გამიზნულად კლასიფიცირებული გრძელვადიანი აქტივების შეფასება თვითღირებულებასა და გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ სამართლიან ღირებულებას შორის უმცირესით.

ფინანსური ანგარიშგება წარმოადგენს ათას ლარში („ლარი“), თითო აქციის ღირებულების გარდა, და თუ სხვა რამე არ არის მითითებული.

(ათას ლარში)

2. მომზადების საფუძველი (გაგრძელება)

ფუნქციონირებადი საწარმო

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების გამოყენებისას ხელმძღვანელობამ მხედველობაში მიიღო ჯგუფის ბიზნესსაქმიანობა, მიზნები და სტრატეგია, მთავარი რისკები და გაურკვეველობა, რაც ახლავს ამ მიზნების მიღწევას, და საქმიანობის შედეგები. დირექტორთა საბჭომ საფუძვლიანად შეაფასა ჯგუფის ფინანსური პროგნოზები, რაც მოიცავს მთელ რიგ სცენარებს საანგარიშგებო თარიღიდან 12-თვიანი პერიოდისთვის, სტრესგამძლეობის ანალიზის ჩატარებით, უკიდურესად პესიმისტური სცენარის ჩართვით და სტრესგამძლეობის უკუტესტირებით, რაც მოიცავდა შეფერხების იმ დონის შეფასებას, რომელმაც შეიძლება ჯგუფის მარცხი განაპირობოს. შეფასებამ მოიცვა ჯგუფის პროგნოზირებულ შედეგებზე, ლიკვიდურობის, დაფინანსებისა და კაპიტალის პოზიციებზე კოვიდ-19-ის პანდემიის და რუსეთ-უკრაინის კონფლიქტის გავლენის შესაძლო შედეგების ანალიზი. ამაზე დაყრდნობით დირექტორთა საბჭო ადასტურებს, რომ აქვს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ბანკი და ჯგუფი, მთლიანობაში ფლობს საკმარის რესურსს, რომ გააგრძელოს საოპერაციო საქმიანობა ფინანსური ანგარიშგების გამოსაშვებად დამტკიცების თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში. ამასთან, ხელმძღვანელობა არ ფლობს ინფორმაციას ისეთი არსებითი განუსაზღვრელობის შესახებ, რომელიც მნიშვნელოვანი ექვის ქვეშ დააყენებდა ჯგუფის უნარს, გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ განჭვრეტად მომავალში. აქედან გამომდინარე, ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის საფუძველზე.

შვილობილი კომპანიები, მეკავშირე კომპანიები და კორპორატიული წილები 10%-ზე მეტი მონაწილეობით

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება 2021 წლის 31 დეკემბრის, 2020 წლის 31 დეკემბრისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მოიცავს შემდეგ შვილობილ, მეკავშირე კომპანიებს და 10%-ზე მეტ კორპორატიულ წილებს:

შვილობილი კომპანიები	ბნის უფლების მქონე და ჩვეულებრივი აქციების წილი საწინდებო კაპიტალში			ინვესტიციები			რეგისტრაციის ქვეყანა	მისამართი	საქმიანობის სფერო	დაფუძნების თარიღი	შექმნის თარიღი	სამართლებრივი ფორმა / სტატუსი
	2021 წლის 31 დეკემბერი	2020 წლის 31 დეკემბერი	2019 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი	2020 წლის 31 დეკემბერი	2019 წლის 31 დეკემბერი						
საქართველოს ბანკის წარმომადგენლობა გერმანიის ფინანსურ სექტორში	100.00%	100.00%	100.00%	-	-	-	გერმანიის ფინანსური სექტორი	ლონდონი, ბრუკ სტრიტი 84, W1K 5EH	ინფორმაციის გაზიარება და საბანკო კვლევა	17/8/2010	-	შუზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება
აიპ „ფონდი სივრცის ხე“ (ფილიალი აიპ „საქართველოს ბანკის მომავლის ფონდი“)	100.00%	100.00%	100.00%	-	-	-	საქართველო	თბილისი, 0105, მუშეთის ქ. 3, 1054 ზუდაძის ქ. 1054	საქველმოქმედო საქმიანობა	25/8/2008	-	არაკომერციული ორგანიზაცია
საქართველოს ბანკის წარმომადგენლობა უნგრეთში (ა)	100.00%	100.00%	100.00%	6,886	6,886	6,282	უნგრეთი	თბილისის მიმდებარე #7; საბანკო ცენტრი	წარმომადგენლობა	18/6/2012	-	წარმომადგენლობა
სს „საქართველოს ბანკის“ წარმომადგენლობა თურქეთში	100.00%	100.00%	100.00%	-	-	-	თურქეთი	Suleyman Selah Caddesi No:48 3. Blok Daire 42 Akmerkez Beşiktaş 34357	წარმომადგენლობა	25/12/2013	-	წარმომადგენლობა
შს „საქართველოს ფინანსური ინვესტიცია“	100.00%	100.00%	100.00%	3,577	3,577	3,577	ისრაელი	7 Menahem Begin, Ramat Gan 52601, ისრაელი	ინფორმაციის გაზიარება და საბანკო კვლევა	9/2/2009	-	შუზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება
შს „საქართველოს ბანკის უნივერსიტეტი“	(b)	(b)	(b)	-	-	-	საქართველო	თბილისი, 0194, მიცქვილის ქ.29	განათლება	15/10/2013	-	შუზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება
„ბენდერლუკ ინვესტიმენტ ლიმიტედი“	100.00%	100.00%	100.00%	58,745	58,745	58,745	კვიპროსი	არქ მარკო III 58, ირის თაურეი, მე-8 სართ., ოფისი 702, 1075, ნიქოზია	ინვესტიციების მართვა	12/5/2009	13/10/2009	შუზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება
სს „ზელარუსის ეროვნული ბანკი“ (დ)	99.98%	99.98%	99.98%	109,173	110,744	105,231	ბელარუსი	წინააღმდეგობის ევროპული კავშირი, 220012	საბანკო საქმიანობა	16/4/1992	3/6/2008	სააქციო საზოგადოება
შს „ბელარუსის ეროვნული ბანკის ლიზინგი“	99.90%	99.90%	99.90%	11	11	11	ბელარუსი	წინააღმდეგობის ევროპული კავშირი, 220012	ოჯარა	30/3/2006	3/6/2008	შუზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება
შს „საქართველოს სალიზინგო კომპანია“	100.00%	100.00%	100.00%	22,414	22,414	22,414	საქართველო	თბილისი, ყაზბეგის ქ. 3-5	ოჯარა	29/10/2001	31/12/2004	შუზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება
პრაიმ ლიზინგი	100.00%	100.00%	100.00%	2	2	2	საქართველო	თბილისი, დიდუბე-მულერის რაიონი, აკ წერეთლის გამზ. 114	ოჯარა	27/1/2012	21/1/2015	შუზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება

მეკავშირე საწარმოები	ბნის უფლების მქონე და ჩვეულებრივი აქციების წილი საწინდებო კაპიტალში			ინვესტიციები			რეგისტრაციის ქვეყანა	მისამართი	საქმიანობის სფერო	დაფუძნების თარიღი	შექმნის თარიღი	სამართლებრივი ფორმა / სტატუსი
	2021 წლის 31 დეკემბერი	2020 წლის 31 დეკემბერი	2019 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი	2020 წლის 31 დეკემბერი	2019 წლის 31 დეკემბერი						
სს „კრედიტინფო“ (დ)	21.08%	21.08%	21.08%	8,918	13,099	12,949	საქართველო	საქართველო, თბილისი, თარხანბეგოვის ქ. 2	ფინანსური მუშაველობა	14/2/2005	14/2/2005	სააქციო საზოგადოება
სს თბილისის საფონდო ბირჟა	24.04%	24.04%	24.04%	-	-	-	საქართველო	თბილისი, ვაჟა-ფშაველას გამზირი 72	ფინანსური მუშაველობა	8/5/2015	23/12/2016	სააქციო საზოგადოება

(ათას ლარში)

2. მომზადების საფუძველი (გაგრძელება)

შვილობილი კომპანიები, მეკავშირე კომპანიები და კორპორატიული წილები 10%-ზე მეტი მონაწილეობით (გაგრძელება)

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, კორპორატიული აქციები	ხმის უფლების მქონე და ჩვეულებრივი აქციების წილი საწესდებო კაპიტალში			ინვესტიციები			რეგისტრაციის ქვეყანა	მისამართი	საქმიანობის სფერო	დაფუძნების თარიღი	შეტყობის თარიღი	სამართლებრივი ფორმა / სტატუსი
	2021 წლის 31 დეკემბერი	2020 წლის 31 დეკემბერი	2019 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი	2020 წლის 31 დეკემბერი	2019 წლის 31 დეკემბერი						
სს „გაერთიანებული საკლირინგო ცენტრი“	16.67%	16.67%	16.67%	108	108	108	Georgia	სულხან-საბაა ქ. 5/1, თბილისი, საქართველო	ელექტრონული გადახდის მომსახურება	22/07/2008	15/10/2008	საჯკო საზოგადოება

(ა) ინვესტიცია სრულად იყო გაუფასურებული ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში 2020 წლის 31 დეკემბრის და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

(ბ) 2019 წელს სს „საქართველოს ბანკმა“ გაყიდა თავისი ინვესტიცია „საქართველოს ბანკის უნივერსიტეტში“.

(გ) წარმოდგენილი თანხა არის ჯამური ინვესტიცია, რომელიც პირდაპირ სს „საქართველოს ბანკმა“ და „Benderlock Investments Limited“-მა განახორციელეს 66,575 ლარისა და 42,598 ლარის ოდენობით, შესაბამისად.

(დ) სს „კრედიტინფოს“ თავდაპირველი ინვესტიცია შეადგენდა 1,152 ლარს, რომელიც გაიზარდა 5,320 ლარამდე ინვესტიციის სამართლიან ღირებულებად გადაფასების შედეგად, როდესაც კაპიტალის ინვესტიცია მეკავშირე საწარმო გახდა. ინვესტიციის მოგებისა თუ ზარალის წილის აღიარება ასევე მოხდა მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

*უკრაინაში რუსეთის აგრესიის შემდეგ, აშშ-მ, ევროკავშირმა და გაერთიანებულმა სამეფომ სანქციები დააწესეს, რომლებიც ბელარუსსაც შეეხო. ბელარუსთან დაკავშირებული სანქციები მოიცავდა რამდენიმე წამყვან ბანკს ბელარუსში, რომლებზეც გავრცელდა ან სექტორული სანქციები, ან აქტივების გაყინვა და ტრანზაქციების აკრძალვა. ზოგიერთი ბელარუსული ბანკი SWIFT-დანაც დაიბოკა. ბელარუსზე დაწესებული სანქციების მასშტაბი იცვლება. სანქციებთან დაკავშირებული რისკის მიმართ ჯგუფის ნულოვანი ტოლერანტობის პოლიტიკის თანახმად, ბელარუსის ეროვნული ბანკის სამეთვალყურეო სამსახურ ბელარუსის ეროვნული ბანკის ხელმძღვანელობას დაახურვინა ყველა რელევანტური ურთიერთობა სანქცირებულ საწარმოებთან მოქმედი საერთაშორისო და ადგილობრივი კანონების თანახმად.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა

კონსოლიდაციის საფუძველი

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს ჯგუფისა და მისი შვილობილი კომპანიების ფინანსურ ანგარიშგებას 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. ჯგუფი ახდენს შვილობილი კომპანიის კონსოლიდაციას მასზე კონტროლის შექმნისთანავე. კონტროლი მიიღწევა მაშინ, როდესაც კომპანია იღებს ან აქვს უფლება მიიღოს, ცვლადი უკუგება ინვესტიციის ობიექტისგან და აქვს უნარი, გავლენა მოახდინოს უკუგებაზე ინვესტიციის ობიექტზე ზემოქმედებით. კერძოდ, ჯგუფი აკონტროლებს ინვესტიციის ობიექტს მხოლოდ მაშინ, როდესაც:

- ჯგუფს აქვს ინვესტიციის ობიექტზე ზეგავლენა (ანუ ამჟამინდელი უფლებები მას საშუალებას აძლევენ, ინვესტიციის ობიექტის რელევანტური საქმიანობა მართოს);
- ჯგუფი იღებს ან უფლება აქვს მიიღოს ინვესტიციის ობიექტში თავისი მონაწილეობიდან ცვლადი უკუგება; და
- შეუძლია უკუგებაზე ზემოქმედება ინვესტიციის ობიექტზე თავისი გავლენის გამო.

თუ ჯგუფი ინვესტიციის ობიექტში არ ფლობს აქციების საკონტროლო პაკეტს ან სხვა მსგავსი უფლებების უმრავლესობას, იმის შეფასებისას, ინვესტიციის ობიექტზე ახორციელებს თუ არა კონტროლს, ჯგუფი ყველა აქტუალურ ფაქტს და გარემოებას ითვალისწინებს, მათ შორის:

- ინვესტიციის ობიექტში ხმის უფლების მქონე აქციების სხვა მფლობელებთან სახელშეკრულებო გარიგებები;
- სხვა სახელშეკრულებო გარიგებებიდან წარმომდგარი უფლებები; და
- ჯგუფის ხმის უფლებები და პოტენციური ხმის უფლებები.

ჯგუფი ხელახლა შეაფასებს, აკონტროლებს თუ არა ინვესტიციის ობიექტს, თუ ფაქტები და გარემოებები იმაზე მიანიშნებს, რომ კონტროლის სამი ელემენტიდან ერთ-ერთში ცვლილებებია მომხდარი. შვილობილი კომპანიის კონსოლიდაცია იწყება მაშინ, როდესაც ჯგუფი მოიპოვებს კონტროლს შვილობილ საწარმოზე და წყდება მაშინ, როდესაც ჯგუფი კარგავს მასზე კონტროლს. შვილობილი კომპანიის წლის განმავლობაში შექმნილი ან გასხვისებული შემოსავალი და ხარჯები აისახება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში შვილობილ საწარმოზე ჯგუფის მიერ კონტროლის შექმნის თარიღიდან კონტროლის დაკარგვის თარიღამდე.

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)**კონსოლიდაციის საფუძველი (გაგრძელება)**

მოგება ან ზარალი და სხვა სრული შემოსავლის თითოეული კომპონენტი მიეკუთვნება ჯგუფის მშობელი კომპანიის აქციონერებსა და არასაკონტროლო პაკეტის მფლობელებს მაშინაც კი, თუ ეს არასაკონტროლო პაკეტის ბალანსის დეფიციტს იწვევს. საჭიროების შემთხვევაში ხდება შვილობილი კომპანიების ფინანსური ანგარიშგების დაკორექტირება, რათა მათი სააღრიცხვო პოლიტიკა შესაბამისობაში მოვიდეს ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკასთან. ჯგუფის წევრებს შორის შემდგარ გარიგებებთან დაკავშირებული ყველა შიდაჯგუფური აქტივი და ვალდებულება, საკუთარი კაპიტალი, შემოსავალი, ხარჯი და ფულადი ნაკადი კონსოლიდაციისას მთლიანად ელიმინირდება.

შვილობილი კომპანიის საკუთარ კაპიტალში წილის შეცვლა, კონტროლის დაკარგვის გარეშე წილობრივი გარიგების სახით აღირიცხება. თუ ჯგუფი კარგავს კონტროლს შვილობილ საწარმოზე, იგი:

- ჩამოწერს შვილობილი კომპანიის აქტივებს (გუდვილის ჩათვლით) და ვალდებულებებს;
- ჩამოწერს არასაკონტროლო პაკეტის საბალანსო ღირებულებას;
- ჩამოწერს კაპიტალში ასახულ ჯამურ საკურსო სხვაობებს;
- ასახავს მიღებული ანაზღაურების სამართლიან ღირებულებას;
- ასახავს ნებისმიერი ინვესტიციის სამართლიან ღირებულებას;
- ასახავს მოგებაში და ზარალში დეფიციტს ან მეტობას;
- ასევე მოახდენს მშობელი კომპანიის სხვა სრულ შემოსავალში ადრე ასახული კომპონენტების წილის რეკლასიფიკაციას მოგებასა და ზარალზე, ან გაუნაწილებელ მოგებაზე, როგორც ეს საჭირო იქნებოდა იმ შემთხვევაში, ჯგუფს პირდაპირ რომ გაესხვისებინა შესაბამისი აქტივები ან ჩამოეწერა ვალდებულებები.

საწარმოთა გაერთიანება და გუდვილი

საწარმოთა გაერთიანება აღირიცხება შეძენის მეთოდით. შესყიდვის ღირებულება გამოითვლება შემდეგი კომპონენტების დაჯგუფებით: შესყიდვის დღეს სამართლიანი ღირებულებით გადახდილი საფასური და შეძენილი კომპანიის ნებისმიერი უმცირესობის წილის მოცულობა. საწარმოთა გაერთიანების თითოეულ შემთხვევაში, ჯგუფი შეძენილი კომპანიის არასაკონტროლო პაკეტს აფასებს სამართლიანი ღირებულებით ან ამოცნობადი წმინდა აქტივების პროპორციული წილის შესაბამისად, ხოლო არასაკონტროლო პაკეტის სხვა კომპონენტებს - მათი შეძენის თარიღისთვის არსებული სამართლიანი ღირებულებით. შესყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯების აღიარება ხდება მათი გაწვევითანავე და შედის ადმინისტრაციულ ხარჯებში.

როდესაც ჯგუფი შეისყიდის ბიზნესს, კლასიფიკაციის მიზნებისთვის აფასებს მის ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებს შესყიდვის თარიღისათვის არსებული სახელშეკრულებო ვალდებულებების, ეკონომიკური გარემოებებისა და რელევანტური პირობების შესაბამისად. აღნიშნული მოიცავს შესყიდული საწარმოს მიერ ჩართული წარმოებული ინსტრუმენტების განცალკევებას ძირითად ხელშეკრულებებში.

თუ საწარმოთა გაერთიანება ეტაპობრივად მოხდა, მფლობელობაში არსებული სააქციო წილი გადაფასდება შესყიდვის თარიღისთვის მის სამართლიან ღირებულებამდე და მიღებული შემოსულობა ან ზარალი აისახება მოგებაში ან ზარალში. მისი გათვალისწინება შემდეგ გუდვილის განსაზღვრის დროს ხდება.

ნებისმიერი პირობითი ანაზღაურება, რომელიც გადახდილ უნდა იქნას შემძენის მიერ, აღიარებულია სამართლიანი ღირებულებით შეძენის თარიღისათვის. აქტივად ან ვალდებულებად კლასიფიცირებული პირობითი ანაზღაურება, რომელიც არის ფინანსური ინსტრუმენტი და შეესაბამება ფასს (IFRS) 9-ს „ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება“, ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, ხოლო სამართლიან ღირებულებაში შემდგომი ცვლილებები აისახება მოგებაში ან ზარალში, ან როგორც სხვა სრული შემოსავლის ცვლილება. იმ შემთხვევაში თუ პირობითი ანაზღაურება არ შეესაბამება ფასს 9-ს, იგი ფასდება შესაბამისი ფასს-ის მიხედვით. პირობითი ანაზღაურება, რომელიც კლასიფიცირდება კაპიტალად, არ გადაფასდება და შემდგომი ცვლილებებიც აღირიცხება კაპიტალში.

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)**საწარმოთა გაერთიანება და გუდვილი (გაგრძელება)**

გუდვილის აღიარება თავდაპირველად ხდება თვითღირებულებით, და ტოლია წმინდა ამოცნობადი შეძენილი აქტივებისა და ნაკისრი ვალდებულებების ღირებულების ზემოთ გადახდილი ნამეტი ღირებულებისა (სხვაობა უმცირესობის და მფლობელობაში ადრე არსებულ ნებისმიერ წილში გადახდილ და ნაკისრი ანაზღაურების ჯამს და წმინდა შეძენილ აქტივებსა და ნაკისრ ვალდებულებებს შორის). თუ შეძენილი წმინდა აქტივების სამართლიანი ღირებულება მეტია მთლიანად გადახდილ ანაზღაურებაზე, ჯგუფი ხელახლა აფასებს, სწორად ამოიცნო თუ არა ყველა შეძენილი აქტივი და ნაკისრი ვალდებულება და გადასინჯავს შეძენის თარიღისთვის ასაღიარებელი თანხების შესაფასებლად გამოყენებულ პროცედურას. თუ ხელახალი შეფასების შედეგად წმინდა აქტივების სამართლიანი ღირებულება მაინც გადააჭარბებს მთლიანად გადახდილ საზღაურს, მაშინ ხდება შემოსულობის აღიარება მოგებაში ან ზარალში.

პირველადი აღიარების შემდგომ, გუდვილის შეფასება ხდება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება ნებისმიერი დარიცხული გაუფასურების ზარალი. გაუფასურების დადგენის მიზნებისათვის, საწარმოთა გაერთიანებისას წარმოქმნილი გუდვილი შესყიდვის თარიღიდან გადანაწილდება ჯგუფის ფულადი ნაკადების წარმომქმნელ ბიზნეს ერთეულებზე, რომლებიც, როგორც მოსალოდნელია, ისარგებლებენ გაერთიანებით, განურჩევლად იმისა, აღნიშნულ ბიზნეს ერთეულებს შეძენილი საწარმოს სხვა აქტივები მიეკუთვნება, თუ ვალდებულებები.

როდესაც გუდვილი მიეკუთვნება ფულადი ნაკადების წარმომქმნელ ბიზნეს ერთეულს და ამ ერთეულის ოპერაციების ნაწილი არის გასხვისებული, გასხვისებულ ოპერაციასთან დაკავშირებული გუდვილი ჩართულია აღნიშნული ოპერაციის საბალანსო ღირებულებაში იმისთვის, რომ მოხდეს გასხვისებით მიღებული შემოსულობის ან ზარალის მართებული განსაზღვრა. ასეთ შემთხვევაში, გასხვისებულ ოპერაციაზე მიკუთვნილი გუდვილის განსაზღვრა ხდება გასხვისებული ოპერაციის ღირებულებასა და ფულადი ნაკადების წარმომქმნელ ბიზნეს ერთეულში შენარჩუნებული ხვედრითი წილის მიხედვით.

ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში

მეკავშირე საწარმოები წარმოადგენენ კომპანიებს, რომლებშიც ჯგუფი ზოგადად ფლობს ხმის უფლების 20%-დან 50%-მდე, ან სხვაგვარად შესწევს უნარი მოახდინოს მნიშვნელოვანი ზემოქმედება, მაგრამ რომელსაც ის არ აკონტროლებს ან სხვა პირთან ერთად აკონტროლებს. მეკავშირე საწარმოებში ინვესტიციები იანგარიშება წილობრივი მეთოდით და თავდაპირველად აისახება თვითღირებულებით, გუდვილის ჩათვლით. შემდგომი ცვლილებები საბალანსო ღირებულებაში ასახავს მეკავშირე საწარმოში ჯგუფის წმინდა აქტივების წილში შესყიდვის შემდგომ მომხდარ ცვლილებებს. მეკავშირე საწარმოების მოგება-ზარალში ჯგუფის წილი აისახება კონსოლიდირებულ მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში, ხოლო რეზერვებში მისი გადაადგილების წილი აისახება სხვა სრულ შემოსავალში. თუმცა, როდესაც ჯგუფის ზარალის წილი მეკავშირე საწარმოში უტოლდება ან აღემატება მის წილს მეკავშირე საწარმოში, ჯგუფი არ ასახავს შემდგომ დანაკარგებს, თუ ის ვალდებული არ არის შემდგომი გადახდების განხორციელებაზე მეკავშირე საწარმოში ან მისი სახელით.

არარეალიზებული შემოსულობა ჯგუფსა და მის მეკავშირე საწარმოებს შორის ტრანსაქციებზე იქვითება მეკავშირე საწარმოთა კაპიტალში ჯგუფის წილის მოცულობით. არარეალიზებული ზარალიც იქვითება, თუ ტრანსაქცია არ ამტკიცებს გადაცემული აქტივის გაუფასურებას. მეკავშირე საწარმოში ინვესტიციის გაუფასურება ფასდება ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის და ანაზღაურებადი ღირებულება განისაზღვრება რამე მაჩვენებლების გამოვლენისას. გაუფასურების ზარალი აღირიცხება მეკავშირე საწარმოსგან მიღებულ მოგებაში (ზარალში).

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)**ინვესტიციები შვილობილ და მეკავშირე კომპანიებში მშობელი კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაში**

მშობელი კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის, ინვესტიციები შვილობილ და მეკავშირე კომპანიებში აღირიცხება თვითღირებულებით. ინვესტიციები შვილობილ და მეკავშირე კომპანიებში აღირიცხება ფასს 5-ის „გასაყიდად გამიზნული გრძელვადიანი აქტივები და შეწყვეტილი ოპერაციები“ მიხედვით, როდესაც ხდება მათი კლასიფიცირება გასაყიდად ან გასანაწილებლად გამიზნულად. შვილობილი ან მეკავშირე კომპანიისგან მიღებული დივიდენდების აღიარება მშობელი კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაში ხდება მაშინ, როდესაც მშობელი კომპანია იღებს დივიდენდის მიღების უფლებას.

სამართლიანი ღირებულების შეფასება

ჯგუფი ისეთ ფინანსურ ინსტრუმენტებს, როგორცაა სავაჭრო და საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, მომხმარებლებზე გაცემული გარკვეული სესხები, წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები და არაფინანსური აქტივები (მაგალითად, საინვესტიციო უძრავი ქონება) აფასებს სამართლიანი ღირებულებით ყოველი საბალანსო ანგარიშის შედგენის თარიღით. გარდა ამისა, ამორტიზებადი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება წარმოდგენილია 27-ე შენიშვნაში.

სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. სამართლიანი ღირებულების შეფასება იმ დაშვებას ეყრდნობა, რომ აქტივის გაყიდვის ან ვალდებულების გადაცემის გარიგება შედგება:

- აქტივის ან ვალდებულების მთავარ ბაზარზე, ან
- მთავარი ბაზრის არარსებობის შემთხვევაში, აქტივის ან ვალდებულებისთვის ყველაზე ხელსაყრელ ბაზარზე.

მთავარი ან ყველაზე ხელსაყრელი ბაზარი ჯგუფისთვის ხელმისაწვდომი უნდა იყოს. აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შეფასება ხორციელდება იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ბაზრის მონაწილეები აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას იმოქმედებენ თავიანთი ეკონომიკური ინტერესების მაქსიმალური გათვალისწინებით. არაფინანსური აქტივის სამართლიანი ღირებულების შეფასება უნდა ითვალისწინებდეს ბაზრის მონაწილის შესაძლებლობას მიიღოს ეკონომიკური სარგებელი ამ აქტივის საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოიყენებით, ან ბაზრის სხვა მონაწილისათვის მიყიდვით, რომელიც ამ აქტივს საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოიყენებს.

ჯგუფი ირჩევს შეფასების მეთოდებს, რომლებიც შესაფერისია არსებული გარემოებებისთვის და რომელთა გამოყენებითაც სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად საკმარისი მონაცემები მოიძებნება, რომლებიც მაქსიმალურად იყენებს საბაზრო მონაცემებს და მინიმალურად - არასაბაზრო მონაცემებს.

ყველა აქტივი და ვალდებულება, რომელთა სამართლიანი ღირებულება შეფასებულია ან ასახულია ფინანსურ ანგარიშგებაში, დაჯგუფებულია სამართლიანი ღირებულების ქვემოთ მოცემული იერარქიის მიხედვით, იმ ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის საფუძველზე, რომელიც მნიშვნელოვანია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის:

- დონე 1 – მსგავსი აქტივების ან ვალდებულების კოტირებული (არაკოტირებული) საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე;
- დონე 2 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის პირდაპირი ან არაპირდაპირი განსაზღვრა;
- დონე 3 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შეუძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის განსაზღვრა.

*(ათას ლარში)***3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)****სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)**

ჯგუფი განსაზღვრავს ფინანსურ ანგარიშგებაში რეგულარულად აღიარებული აქტივებისა და ვალდებულებების ერთი იერარქიიდან მეორეში გადასვლის ფაქტს კატეგორიზაციის განმეორებითი შეფასებით (მთლიანი სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის საფუძველზე) ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოსთვის.

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები*ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების კლასიფიკაცია და შეფასება*

ჯგუფი ყველა თავისი ფინანსური აქტივის კლასიფიკაციას ახდენს ამ აქტივების მართვის ბიზნესმოდელისა და სახელშეკრულებო პირობების მიხედვით და აფასებს შემდეგიდან ერთ-ერთით:

- სამართლიანი ღირებულება მოგებაში ან ზარალში ასახვით;
- სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, სავალო ინსტრუმენტების გაყიდვისას მისი მოგებაში ან ზარალში გადატანით;
- სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, წილობრივი ინსტრუმენტების გაყიდვისას მისი მოგებაში ან ზარალში გადატანის გარეშე; და
- ამორტიზებული ღირებულება.

ფინანსური ვალდებულებები, სასესხო დავალიანებისა და ფინანსური გარანტიების გარდა, ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, თუ ისინი ვაჭრობისთვის არის განკუთვნილი.

ჩართული წარმოებული ინსტრუმენტები არ არის გამოყოფილი შესაბამისი ფინანსური აქტივისგან. ამის ნაცვლად, ფინანსური აქტივების კლასიფიცირება ხდება ბიზნესმოდელისა და მათი სახელშეკრულებო პირობების მიხედვით.

ყველა წარმოებული ინსტრუმენტი ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

ფინანსური ინსტრუმენტების შეფასება თავდაპირველი აღიარებისას

ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარებისას მათი აღრიცხვა ხდება სამართლიანი ღირებულებით, და ის ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც არ არის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით და ასახული მოგებაში ან ზარალში, კორექტირდება გარიგებასთან პირდაპირ დაკავშირებული ხარჯებით.

თავდაპირველი აღიარებისას ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულების საუკეთესო შეფასება არის გარიგების ფასი. თუ ჯგუფი გადაწყვეტს, რომ თავდაპირველი აღიარებისას შეფასებული სამართლიანი ღირებულება განსხვავდება გარიგების ფასისგან, მაშინ:

- თუ სამართლიანი ღირებულება დასტურდება აქტიურ ბაზარზე მსგავსი აქტივის ან ვალდებულების კოტირებული ფასით (ე.ი. 1 დონის ამოსავალი მონაცემი) ან ეყრდნობა შეფასების მეთოდს, რომელიც გამოიყენებს მხოლოდ საბაზრო ინფორმაციას, მაშინ ჯგუფი აღიარებს სხვაობას თავდაპირველი აღიარებისას შეფასებულ სამართლიან ღირებულებასა და გარიგების ფასს შორის, როგორც შემოსულობას ან ზარალს.
- ყველა დანარჩენ შემთხვევაში ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი შეფასება დაკორექტირდება, რომ გადაავადოს სხვაობა თავდაპირველი აღიარებისას შეფასებულ სამართლიან ღირებულებასა და გარიგების ფასს შორის. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ჯგუფი ამ გადავადებულ სხვაობას შემოსულობად ან ზარალად აღიარებს მხოლოდ იმდენად, რამდენადაც მას წარმოშობს ისეთი ფაქტორის (დროის ჩათვლით) ცვლილება, რომელსაც ბაზრის მონაწილეები გაითვალისწინებდნენ ამ აქტივის თუ ვალდებულების ფასის განსაზღვრისას.

*(ათას ლარში)***3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)****ფინანსური ინსტრუმენტების შემდგომი შეფასება*****ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ინსტრუმენტები***

ჯგუფი ამორტიზებული ღირებულებით აფასებს მოთხოვნებს საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ, მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებს და სხვა ფინანსური აქტივებს თუ დაკმაყოფილებულია შემდეგი ორი პირობა:

- ფინანსური აქტივი იმართება ისეთი ბიზნესმოდელით, რომლის მიზანიც არის ფინანსური აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად.
- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტული თარიღებით წარმოქმნის ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს (SPPI) ძირითადი თანხის დარჩენილ ნაშთზე.

ამ პირობების შესახებ უფრო დაწვრილებით მოცემულია ქვემოთ.

ბიზნესმოდელი

ჯგუფი თავის ბიზნესმოდელს იმ დონეზე განსაზღვრავს, რომ საუკეთესოდ ასახავს იმას, თუ როგორ მართავს ის ფინანსური აქტივების ჯგუფებს თავისი ბიზნესამოცანების მისაღწევად. ბიზნესმოდელი თითოეული ინსტრუმენტისთვის კი არ ფასდება, არამედ უფრო მაღალ, ინსტრუმენტის თითოეული ტიპის აგრეგირებული პორტფელების, დონეზე და ეყრდნობა შემდეგ დაკვირვებად (ემპირიულ) ფაქტორებს:

- როგორ ფასდება ბიზნესმოდელის განხორციელება და ამგვარ ბიზნესმოდელში შემავალი ფინანსური აქტივები და როგორ ხდება მათი ანგარიშგება საწარმოს უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის მიმართ.
- როგორ ხდება საქმიანობის მენეჯერების კომპენსირება (მაგალითად, თუ კომპენსაცია ეფუძნება მართვის ქვეშ მყოფი აქტივების სამართლიან ღირებულებას ან მიღებულ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებს).
- როგორ ხდება კონკრეტული ბიზნესმოდელის ფარგლებში ფლობილი ფინანსური აქტივების შეფასება და წარდგენა უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობისთვის.

ფასს 9-ის მიხედვით სამი ბიზნესმოდელი არსებობს:

- ფლობა ფულადი ნაკადების მისაღებად: მისი მიზანია აქტივის ფლობა ვადის ამოწურვამდე საპროცენტო შემოსავლის, კონტრაქტისგან ძირითადი თანხის და პროცენტის გადახდების მისაღებად.
- ფლობა ფულადი ნაკადების მისაღებად და გასაყიდად: ეს მოდელი ფულადი ნაკადების მისაღებად ფლობის მოდელის მსგავსია, იმ განსხვავებით, რომ საწარმომ შეიძლება გადაწყვიტოს თავისი ყველა ან ზოგიერთი აქტივის გაყიდვა მათი ვადის ამოწურვამდე, გარემოებების ცვლილების გამო, ან აქტივების ფლობა ლიკვიდურობის მიზნით.
- სხვა: ყველა ის მოდელი, რომელიც არ აკმაყოფილებს „ფულადი ნაკადების მისაღებად ფლობის“ ან „ფულადი ნაკადების მისაღებად და გასაყიდად ფლობის“ კრიტერიუმებს.

*(ათას ლარში)***3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)**

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტების შემდგომი შეფასება (გაგრძელება)

*ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)**მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდები (SPPI)*

თუ ფინანსური აქტივი ფლობილია ან „ფლობა ფულადი ნაკადების მისაღებად“ ბიზნესმოდელის, ან „ფლობა ფულადი ნაკადების მისაღებად და გასაყიდად“ ბიზნესმოდელის ფარგლებში, მაშინ კლასიფიკაციის განსაზღვრისთვის თავდაპირველი აღიარებისას ჯგუფი აფასებს, სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი თანხის დაუფარავ ნაწილზე დარიცხული პროცენტის გადახდას წარმოადგენს თუ არა. SPPI ტესტირება თითოეული ინსტრუმენტისთვის ცალკე ხდება.

სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი თანხის დაუფარავ ნაწილზე დარიცხული პროცენტის გადახდებს, შეესაბამება მთავარ საკრედიტო შეთანხმებებს. პროცენტი არის ფულის დროითი ღირებულებისა და დროის გარკვეული პერიოდის განმავლობაში დაუფარავ ძირითად თანხასთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკის კომპენსაცია. იგი ასევე შეიძლება მოიცავდეს დაკრედიტებასთან დაკავშირებული სხვა ძირითადი რისკების (მაგ. ლიკვიდურობის რისკი) და დროის გარკვეული პერიოდის განმავლობაში ფინანსური აქტივის ფლობასთან დაკავშირებული დანახარჯების (მაგ. ადმინისტრაციული დანახარჯები) ანაზღაურებას, და ასევე ძირითად საკრედიტო შეთანხმებით გათვალისწინებულ მოგების მარჟას.

იმის შესაფასებლად, სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებია (SPPI) თუ არა, ჯგუფი განიხილავს, ხომ არ შეიცავს ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები ისეთი პირობას, რომელმაც შეიძლება შეცვალოს ინსტრუმენტის ვადის განმავლობაში წარმოშობილი სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მოძრაობის დრო ან სიდიდე, რამაც, შესაძლოა, გავლენა მოახდინოს იმაზე, ჩაითვლება თუ არა, რომ ინსტრუმენტმა გაიარა SPPI ტესტირება.

თუ ფინანსური აქტივები SPPI ტესტირებას ვერ გაივლის, ისინი ფასდება სამართლიანი ღირებულებით და მოგებაში ან ზარალში ასახვით, ხოლო მიღებული პროცენტის აღიარება ხდება სხვა საპროცენტო შემოსავალში.

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული სასესხო ინსტრუმენტები, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით

ჯგუფი სავალო საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებს აფასებს სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით (FVOCI), როდესაც კმაყოფილდება ქვემოთ მოცემული ორივე პირობა:

- ინსტრუმენტი ფლობილია ბიზნესმოდელის ფარგლებში, რომლის მიზანიც მიიღწევა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებით, ფინანსური აქტივების გაყიდვით და ამ ფინანსური ინსტრუმენტების ფლობით ლიკვიდურობის მართვის მიზნებისთვის.
- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები აკმაყოფილებს SPPI ტესტს.

სავალო საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, შემდეგ ფასდება სამართლიანი ღირებულებით და სამართლიან ღირებულებაში შესული ცვლილებების შედეგად მიღებული შემოსულობა და ზარალი აისახება სხვა სრულ შემოსავალში. საპროცენტო შემოსავალი და საკურსო სხვაობიდან მიღებული შემოსულობა და ზარალი აისახება მოგებაში ან ზარალში იმავე წესით, როგორც ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები. აღიარების შეწყვეტისას სხვა სრულ შემოსავალში ასახული კუმულაციური შემოსულობა ან ზარალი სხვა სრული შემოსავლიდან რეკლასიფიცირდება მოგებაში ან ზარალში.

წილობრივი ინსტრუმენტები რომლებიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - ოფციონი

*(ათას ლარში)***3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)**

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტების შემდგომი შეფასება (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

თავდაპირველი აღიარებისას ჯგუფმა შეიძლება არჩიოს თავისი წილობრივი ინსტრუმენტების შეუქცევადად კლასიფიცირება წილობრივ ინსტრუმენტებად, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, თუ ისინი აკმაყოფილებს ბასს 32-ით „ფინანსური ინსტრუმენტები: წარდგენა“ მიხედვით „კაპიტალის“ განმარტებას და მათი ფლობის მიზანი არ არის ვაჭრობა. თითოეული ინსტრუმენტისთვის კლასიფიკაცია ცალკე ხდება.

ასეთ წილობრივ ინსტრუმენტებზე მიღებული შემოსულობა და ზარალი მოგებაში ან ზარალში არასოდეს გადაიტანება. დივიდენდების აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში. წილობრივი ინსტრუმენტები, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, არ ექვემდებარება გაუფასურების შემოწმებას.

ფინანსური აქტივები, რომლებიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით

ისეთი ბიზნესმოდელით მართული ფინანსური აქტივების ჯგუფები, რომლის მიზანი არც „ფულადი ნაკადების მისაღებად ფლობა“ და არც „ფულადი ნაკადების მისაღებად ფლობა და გაყიდვა“, ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით

ჯგუფი სხვადასხვა კონტრაქტთან აქვს გარიგებები წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებით. ეს მოიცავს საპროცენტო განაკვეთის სვოპებს, ფორვარდებს და სხვა მსგავს ინსტრუმენტებს. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით და აისახება აქტივებად, თუ მათი სამართლიანი ღირებულება დადებითია, და ვალდებულებებად, თუ მათი სამართლიანი ღირებულება უარყოფითია. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულებაში წმინდა ცვლილებები აისახება ფინანსური ინსტრუმენტებიდან მიღებულ წმინდა შემოსულობაში / ზარალში, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებითაა შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, გარდა უცხოური ვალუტის წარმოებულებიდან მიღებული შემოსულობისა / ზარალისა, რომლებიც წარმოდგენილია წმინდა უცხოური ვალუტის შემოსულობაში. 2019 წლის დასაწყისიდან ჯგუფი აფორმებს გარკვეულ სავალუტო სვოპის შეთანხმებებს, რათა თავისი დაფინანსების დანახარჯები გარკვეულ ვალუტებში შეუსაბამოს ამავე ვალუტებში საკრედიტო საქმიანობიდან წარმოქმნილ შემოსავალს. ამის შედეგად, ჯგუფი ახდენს საპროცენტო გადაკვეთის რისკის ეკონომიკურ ჰეჯირებას, თუმცა ფასს 9-ის მიხედვით ჰეჯირების აღრიცხვა არ გამოიყენება. წმინდა ცვლილებები ისეთი წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულებებში, რომლებიც წარმოდგენილია წმინდა სავალუტო შემოსულობაში, არ მოიცავს დაფიქსირებული სავალუტო განაკვეთის სხვაობების (დიფერენციალის) შემობრუნებას. ეს უკანასკნელი წარმოდგენილია საპროცენტო ხარჯის ნაწილში, რათა ასახოს ჯგუფის რისკის მართვის ამოცანა.

*(ათას ლარში)***3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)****ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები (გაგრძელება)****ფინანსური ინსტრუმენტების შემდგომი შეფასება (გაგრძელება)***ფინანსური გარანტიები, აკრედიტივები და სხვა ფინანსური ვალდებულებები*

ჯგუფი აფორმებს ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებებს, რომელთა მიხედვითაც მას მოეთხოვება გარკვეული გადახდების განხორციელება, რომ აუნაზღაუროს გარანტიის მფლობელს ზარალი, რომელიც მან განიცადა კონკრეტული დებიტორის მიერ გადახდის დაგვიანების გამო. ფინანსური გარანტიები, აკრედიტივები და სხვა ფინანსური ვალდებულებები თავდაპირველად აღიარებულია ფინანსურ ანგარიშგებებში სამართლიანი ღირებულებით, და წარმოადგენს მიღებულ პრემიას. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ჯგუფის ვალდებულება თითოეული გარანტიის მიხედვით ფასდება ან თავდაპირველად აღიარებული თანხით, რომელსაც აკლდება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში აღიარებული კუმულაციური ამორტიზაცია, ან მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვით, იმისდა მიხედვით, თუ რომელია უფრო მეტია.

არაფინანსური გარანტიები

ჯგუფი აფორმებს არაფინანსურ საგარანტიო ხელშეკრულებებს, რომლებითაც მას მოეთხოვება გარანტიის მფლობელის კომპენსირება, თუ მეორე მხარე ვერ შეასრულებს სახელშეკრულებო ვალდებულებას. არაფინანსური გარანტიები თავდაპირველად აღიარებულია ფინანსურ ანგარიშგებებში სამართლიანი ღირებულებით და წარმოადგენს მიღებულ პრემიას, რომელიც ამორტიზებულია ხელშეკრულების ვადაზე დარიცხვის წრფივი მეთოდით. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ, ჯგუფის ვალდებულებები თითოეული არაფინანსური გარანტიისთვის ფასდება თანხით, რომელიც წარმოადგენს არსებული ვალდებულების დასაფარად საჭირო ხარჯის საუკეთესო შეფასებას. ეს შეფასება ითვალისწინებს იმის ალბათობას, რომ მეორე მხარე ვერ შეასრულებს თავის ვალდებულებებს, ასევე არსებულ უზრუნველყოფის საგანს გარანტიის ხელშეკრულებების თანახმად და აღიარდება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, როგორც სხვა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი და ვალდებულების შესრულების გარანტიის რეზერვი.

ურთიერთგადაფარვა

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა მოხდება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, თუ არსებობს აღიარებული თანხების ურთიერთგადაფარვის იურიდიული უფლება და ურთიერთგაქვითვის ან ერთდროულად აქტივის რეალიზაციის და ვალდებულების დაფარვის სურვილი.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს ნაღდი ფულის ნაშთს სალაროში, ცენტრალური ბანკების მიმართ მოთხოვნებს, გარდა მათში განთავსებული სავალდებულო რეზერვებისა, მოთხოვნებს საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ, რომლებსაც აქვს წარმოქმნიდან 90-დღიანი ვადა, კონტრაქტის მიხედვით უფლებრივად არ იტვირთება და თავისუფლად არის კონვერტირებადი ფულის გარკვეულ ოდენობებამდე.

ნასესხები სახსრები

გამოშვებული ფინანსური ინსტრუმენტები ან მათი კომპონენტები კლასიფიცირდება ვალდებულებების სახით მაშინ, როდესაც მფლობელის წინაშე სახელშეკრულებო გარიგებების შედეგად ჯგუფს წარმოეშობა ვალდებულება, რომ გადაიხადოს ფული ან ფინანსური ინსტრუმენტი ან სხვაგვარად დააკმაყოფილოს ეს ვალდებულება, გარდა განსაზღვრული ფულადი თანხის ან სხვა ფინანსური ინსტრუმენტის სანაცვლოდ საკუთარი წილობრივი ინსტრუმენტების განსაზღვრული რაოდენობის მიღებისა. ამგვარი ინსტრუმენტები მოიცავს ვალდებულებებს საკრედიტო დაწესებულებებისა და მომხმარებლების წინაშე (მარტივი თამასუქების ჩათვლით).

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები (გაგრძელება)

ნასესხები სახსრები (გაგრძელება)

აღნიშნული თავდაპირველად აღიარებულია მიღებული საფასურის რეალური ღირებულებით, რასაც აკლდება შესაბამის ოპერაციასთან პირდაპირ დაკავშირებული თანხები. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ, ნასესხები სახსრების შეფასება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. შემოსულობისა და ზარალის აღიარება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში ხდება ვალდებულების აღიარების შეწყვეტისას, აგრეთვე ამორტიზაციის პროცესში.

დამატებით გამოშვებული პირველადი კაპიტალის ინსტრუმენტები უვადო ანუიტეტით და პროცენტის ნებაყოფლობითი გადახდის პირობით, კლასიფიცირდება ფინანსურ ვალდებულებებად მაშინ, როდესაც ინსტრუმენტები არ არის კონვერტირებადი საკუთარ კაპიტალად და ჯგუფს არ აქვს უპირობო უფლება, თავიდან აიცილოს ფულადი სახსრების მიწოდება წინასწარ განსაზღვრული გამომწვევი მოვლენის შემთხვევაში. ასეთი ინსტრუმენტები ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით, ხოლო შესაბამისი პროცენტი მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში აისახება საპროცენტო ხარჯში.

თუ ჯგუფი შეისყიდის საკუთარ სესხს, მას ამოიღებენ ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებიდან, ხოლო სხვაობა ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ საფასურს შორის აღირიცხება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

ისეთი აქტივის შეძენისთვის, აგებისა თუ წარმოებისთვის უშუალოდ მიკუთვნებადი სესხის მიღების ხარჯები, რომლის მიზნობრივი მოხმარებისთვის ან რეალიზაციისთვის მომზადებასაც საკმაოდ დიდი დრო სჭირდება, კაპიტალიზდება, როგორც აქტივის ღირებულების ნაწილი. ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებული ყველა დანარჩენი დანახარჯი დადგომისთანავე გატარდება პერიოდის ხარჯად. ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებული დანახარჯები შედგება პროცენტისგან და სხვა ხარჯებისგან, რომლებსაც საწარმო გაიღებს სესხის მიღებასთან დაკავშირებით.

სუბორდინირებული ვალი

სუბორდინირებული ვალი წარმოადგენს ბანკის მიერ საერთაშორისო ან ადგილობრივი საფინანსო ბაზრებიდან მოზიდულ გრძელვადიან ფულად სახსრებს. ბანკის ლიკვიდაციის შემთხვევაში, სუბორდინირებული ვალის მფლობელებს სხვა კრედიტორებთან შედარებით ექნებათ სესხის დაფარვის უფრო დაბალი პრიორიტეტი. სუბორდინირებული ვალი ამორტიზებული ღირებულებით აღირიცხება.

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)**იჯარა (2019 წლის 1 იანვრიდან მოქმედი პოლიტიკა)****ჯგუფი, როგორც მოიჯარე**

ხელშეკრულების გაფორმების დროს ჯგუფი აფასებს, ხელშეკრულება წარმოადგენს ან შეიცავს თუ არა იჯარას. ხელშეკრულება წარმოადგენს ან შეიცავს იჯარას, თუ იგი გულისხმობს გარკვეული პერიოდის განმავლობაში კონკრეტული აქტივის გაკონტროლების ან გამოყენების უფლებას ანაზღაურების სანაცვლოდ. ჯგუფი იჯარის დაწყების თარიღად მიიჩნევს იმ დღეს, როდესაც მიიჯარე საბაზისო აქტივს გამოყენებისთვის გადასცემს ჯგუფს. თუ საიჯარო ხელშეკრულება იჯარის რამდენიმე კომპონენტს შეიცავს, ჯგუფი ხელშეკრულებაში ანაზღაურებას შეუსაბამებს იჯარის თითოეულ კომპონენტს ფარდობითი ინდივიდუალური ფასების საფუძველზე და მათ ცალ-ცალკე აღრიცხავს.

ჯგუფის ძირითადი საიჯარო საქმიანობა მოიცავს მომსახურების ცენტრების, ბანკომატების სივრცეებისა და საწყობების იჯარას. შეუქცევად იჯარას ათ წლამდე ვადა აქვს. საიჯარო გადასახდელები, უმეტეს შემთხვევაში, ფიქსირებულია. ხელშეკრულებებში, როგორც წესი, არ არის შესული იჯარის ვადის გაგრძელების ან შეწყვეტის პირობა და არ შეიცავს დათქმებს.

აქტივის გამოყენების უფლების და საიჯარო ვალდებულების აღიარება

ჯგუფი იჯარის დაწყების თარიღისთვის აღიარებს აქტივის გამოყენების უფლებას და საიჯარო ვალდებულებას. აქტივის გამოყენების უფლება თავდაპირველად თვითღირებულებით ფასდება, რაც მოიცავს იჯარის ამოქმედების თარიღით ან ამ თარიღამდე განხორციელებული საიჯარო გადახდებით დაკორექტირებული საიჯარო ვალდებულების საწყის ოდენობას. ამას ემატება გაწეული თავდაპირველი პირდაპირი დანახარჯები და საბაზისო აქტივის დემონტაჟსა და ობიექტიდან გატანასთან, ან სავარაუდო დემონტაჟის ხარჯები, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. ამის შემდეგ აქტივის გამოყენების უფლებას ცვეთა ერიცხება იჯარის ვადის განმავლობაში ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდით. ჯგუფი აქტივის გამოყენების უფლებაზე იყენებს თვითღირებულების მოდელს, იმ აქტივების გარდა, რომლებიც აკმაყოფილებს საინვესტიციო ქონების განსაზღვრებას. ასეთ შემთხვევაში გამოიყენება გადაფასების მოდელი.

საიჯარო ვალდებულება თავდაპირველად ფასდება მომავალი საიჯარო გადასახდელების დღევანდელი ღირებულებით, გარდა დღგ-ის გადახდებისა, და მისი დისკონტირება ხდება ჯგუფის ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთით. საიჯარო ვალდებულება შემდეგ ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით, ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

აღიარებიდან გამონაკლისები

ჯგუფი იყენებს აღიარების გამონაკლისებს იმ საიჯარო ხელშეკრულებებზე, რომელთა მიხედვითაც, იჯარის ვადა მთავრდება 12 თვეში თავდაპირველი გამოყენების თარიღისთვის, და აგრეთვე იმ საიჯარო ხელშეკრულებებზე, რომელთა საბაზისო აქტივი დაბალი ღირებულებისაა. ჯგუფი ამ იჯარებთან დაკავშირებულ საიჯარო გადასახდელებს აღიარებს, როგორც ხარჯს და იჯარის ვადას წრფივი მეთოდით არიცხავს.

საიჯარო ხელშეკრულებების მოდიფიკაცია

თუ საიჯარო ხელშეკრულების მოდიფიკაცია ხდება იჯარის გამოყენების სფეროს ან იჯარის ღირებულების შეცვლით, რომელიც იჯარის თავდაპირველი პირობების ნაწილი არ ყოფილა, ჯგუფი განსაზღვრავს, მოდიფიკაციის შედეგად წარმოიქმნება თუ არა:

- განცალკევებული იჯარა, ან
- ცვლილება არსებული იჯარის აღრიცხვის წესში.

ჯგუფი იჯარის მოდიფიკაციას ასახავს, როგორც განცალკევებულ იჯარას, თუ არსებობს ორივე შემდეგი პირობა:

- მოდიფიკაციის შედეგად იზრდება იჯარის გამოყენების სფერო იმის გამო, რომ იჯარას ემატება ერთი ან რამდენიმე საიჯარო აქტივის გამოყენების უფლება; და

*(ათას ლარში)***3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)****იჯარა (2019 წლის 1 იანვრიდან მოქმედი პოლიტიკა) (გაგრძელება)**

- იჯარის ანაზღაურება იზრდება ისეთი ოდენობით, რომელიც თანაზომადია იჯარის გაზრდილი გამოყენების სფეროს შესაფერისი განცალკევებული ხელშეკრულების ფასისა და ასევე კონკრეტული ხელშეკრულების გარემოებების ამსახველი, ამ განცალკევებული ფასის ნებისმიერი შესაბამისი კორექტირების გათვალისწინებით.

იჯარის ისეთი მოდიფიკაციის შემთხვევაში, რომელიც არ აღირიცხება, როგორც განცალკევებული იჯარა, ჯგუფი ხელახლა აფასებს საიჯარო ვალდებულებას შემდეგნაირად:

- ამცირებს აქტივის გამოყენების უფლების საბალანსო ღირებულებას იჯარის ნაწილობრივ ან სრულად შეწყვეტის ასახვის მიზნით, იჯარის ისეთი მოდიფიკაციის შემთხვევაში, რომლის შედეგად მცირდება იჯარის მოქმედების სფერო. ჯგუფი მოგებაში ან ზარალში აღიარებს ნებისმიერ შემოსულობას ან ზარალს, რომელიც დაკავშირებულია იჯარის ნაწილობრივ ან მთლიან შეწყვეტასთან; ან
- შესაბამისად აკორექტირებს აქტივის გამოყენების უფლებას იჯარის ყველა სხვა მოდიფიკაციის გათვალისწინებით.

ჯგუფი, როგორც მეიჯარე

იჯარის დასაწყისში ჯგუფი თავის თითოეულ იჯარას ან საოპერაციო იჯარის, ან ფინანსური იჯარის კლასიფიკაციას ანიჭებს.

ფინანსური იჯარა

იჯარა, რომელიც საიჯარო აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებულ პრაქტიკულად ყველა რისკსა და სარგებელს მოიჯარეს გადასცემს, ფინანსურ იჯარად კლასიფიცირდება. ყველა დანარჩენი იჯარა საოპერაციო იჯარაა. ჯგუფი ფინანსურ იჯარაზე დავალიანებას აღიარებს ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში იჯარაში განხორციელებული წმინდა ინვესტიციის თანხის ოდენობით, იჯარის ვადის დაწყების თარიღიდან. მინიმალური საიჯარო გადასახადების მიმდინარე ღირებულების გამოთვლისას დისკონტირების ფაქტორად გამოიყენება საიჯარო ხელშეკრულებაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთი. თავდაპირველი პირდაპირი დანახარჯები შედის ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნების პირველად შეფასებაში. მიღებული საიჯარო გადასახდელები გადანაწილდება ფინანსურ იჯარასა და დაუფარავი საიჯარო გადასახდელების შემცირებას შორის. ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლის აღიარება ხდება იმისდა მიხედვით, თუ როგორია მუდმივი პერიოდული უკუგების კოეფიციენტი მიმდინარე წმინდა ინვესტიციაზე.

იჯარა (2019 წლის 1 იანვრიდან მოქმედი პოლიტიკა)**საოპერაციო იჯარა**

ჯგუფი საოპერაციო იჯარის აქტივებს წარმოადგენს კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აქტივების ხასიათის მიხედვით. საოპერაციო იჯარიდან საიჯარო შემოსავლის აღიარება კონსოლიდირებულ მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ხდება წრფივი მეთოდით, იჯარის ვადის განმავლობაში, როგორც წმინდა სხვა შემოსავლისა. საოპერაციო იჯარიდან შემოსავლების მიღების თავდაპირველი პირდაპირი ხარჯები საიჯარო აქტივების საბალანსო ღირებულებას ემატება.

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)**ფინანსური აქტივების გაუფასურება***მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის პრინციპების მიმოხილვა*

ჯგუფი ყველა სესხსა და სხვა სავალო ფინანსურ აქტივებზე (რომლებიც არ არის აღრიცხული სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით) მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვს აღრიცხავს სასესხო ვალდებულებებთან და ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებებთან ერთად. ამ თავში ყველა მოიხსენიება „ფინანსურ აქტივებად“. ფასს (IFRS) 9-ის მიხედვით, წილობრივი ინსტრუმენტები არ ექვემდებარება გაუფასურებას.

რეზერვი ეყრდნობა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს, რომელიც უკავშირდება მომდევნო 12 თვის განმავლობაში ვალდებულებების შეუსრულებლობის ალბათობას, თუ სესხის გაცემის შემდეგ საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არ გაზარდოდა. ასეთ შემთხვევაში რეზერვი ეყრდნობა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს აქტივის არსებობის ვადის განმავლობაში. თუ ფინანსური აქტივი შეესაბამება შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული ფინანსური აქტივის განმარტებას, მაშინ რეზერვი დაეყრდნობა აქტივის არსებობის ვადის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ცვლილებას.

ჯგუფი გამარტივებულ მიდგომას იყენებს სავაჭრო, საიჯარო და სხვა დებიტორული დავალიანებისა და სახელშეკრულებო აქტივებისთვის და აღრიცხავს მათი არსებობის განმავლობაში მოსალოდნელ ზარალს.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოსათვლელად, ჯგუფი ჯერ ინდივიდუალურად აფასებს, არსებობს თუ არა ინდივიდუალური მნიშვნელობის მქონე სესხების გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება. შემდეგ ის კოლექტიურად აფასებს სესხებს, რომლებიც ინდივიდუალურად არ არის მნიშვნელოვანი და სესხებს, რომლებიც არის მნიშვნელოვანი, მაგრამ რომელთა გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება, ინდივიდუალური შეფასების მიხედვით, არ არსებობს.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განსაზღვრისადმი სტადიების მიხედვით მიდგომა

ჯგუფმა დანერგა პოლიტიკა, რომლის მიხედვითაც, თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის აფასებს, თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად არის თუ არა გაზარდილი ფინანსური აქტივის საკრედიტო რისკი, რისთვისაც ითვალისწინებს დეფოლტის რისკის ცვლილებას ფინანსური ინსტრუმენტის დარჩენილი ვადის განმავლობაში. ზემოაღნიშნულ პროცესზე დაყრდნობით, ჯგუფი თავის ფინანსურ ინსტრუმენტებს აჯგუფებს შემდეგნაირად: პირველი სტადია, მეორე სტადია, მესამე სტადია და „შემეწილი ან შექმნილი გაუფასურებული“, ქვემოთ აღწერილი წესით:

- 1-ლი სტადია: ჯგუფი საკრედიტო ზარალის რეზერვს აღიარებს იმ ოდენობით, რომ გაუტოლდეს 12-თვის განმავლობაში მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს. ეს ზარალი არის აქტივის არსებობის განმავლობაში დეფოლტის შემთხვევების გამო მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილი, რომელიც მოსალოდნელია საანგარიშგებო თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში იმ დაშვებით, რომ საკრედიტო რისკი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად არ არის გაზარდილი. 12 თვეზე ნაკლები დარჩენილი ვადის მქონე ფინანსური აქტივების შემთხვევაში გამოიყენება დეფოლტის ალბათობა, რომელიც შეესაბამება დარჩენილ ვადას.
- მე-2 სტადია: იმ ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, რომელთა საკრედიტო რისკი ამ ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარებიდან მნიშვნელოვნად გაზარდილად ითვლება, ჯგუფი საკრედიტო ზარალის რეზერვს აღიარებს აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ოდენობით. ამისათვის საჭიროა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლა აქტივის მთელი არსებობის განმავლობაში დეფოლტის ალბათობაზე დაყრდნობით, რაც ნიშნავს ფინანსური ინსტრუმენტის დარჩენილი ვადის განმავლობაში დეფოლტის დადგომის ალბათობას. საკრედიტო ზარალის რეზერვი ამ სტადიაზე უფრო მაღალია საკრედიტო რისკის ზრდის გამო და აგრეთვე იმიტომ, რომ უფრო გრძელვადიანი პერიოდი გასათვალისწინებელი პირველი სტადიის 12-თვიან პერიოდთან

*(ათას ლარში)***3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)****მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განსაზღვრისადმი სტადიების მიხედვით მიდგომა (გაგრძელება)**

შედარებით. ფინანსური ინსტრუმენტები მეორე სტადიაზე ჯერ არ ითვლება საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად.

- მე-3 სტადია: თუ ფინანსური ინსტრუმენტები საკრედიტო რისკით უფასურდება, ისინი გადაინაცვლებს მესამე სტადიაზე. ჯგუფი ზარალის რეზერვს აღიარებს აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ოდენობით, რაც ასახავს ამ საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ფინანსური ინსტრუმენტების დეფოლტის 100%-იან ალბათობას.

ფასს 9-ის გაუფასურებასთან დაკავშირებული მოთხოვნების მოქმედების არეალში მოქცეული ფინანსური ინსტრუმენტები ზემოთ წარმოდგენილი სამი სტადიიდან ერთ-ერთში კლასიფიცირდება. შექმნისას ან შექმნისას გაუფასურებული თუ არ არის, ახლად წარმოქმნილი აქტივები კლასიფიცირდება პირველ სტადიად და ამ სტადიაზე რჩება მანამ, სანამ ჩაითვლება, რომ თავდაპირველი აღიარების შემდეგ საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არის გაზრდილი, რა შემთხვევაშიც აქტივი გადადის მე-2 სტადიაზე.

შექმნილი ან შექმნილი გაუფასურებული აქტივები არის ისეთი ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც საკრედიტო რისკით გაუფასურებულია თავდაპირველი აღიარებისას. შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული აქტივები აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით თავდაპირველი აღიარებისას და საპროცენტო შემოსავლის აღიარება შემდეგ ხდება საკრედიტო რისკით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის საფუძველზე. საკრედიტო რისკით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი ითვალისწინებს ფინანსური აქტივის ყველა სახელშეკრულებო პირობას და მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის აღიარება ან შემცირება ხდება მხოლოდ მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილების შესაბამისად, თუ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გამოითვლება აქტივის მთელი არსებობის განმავლობაში მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე დაყრდნობით. შექმნილი ან შექმნილი გაუფასურებულ აქტივად აღიარებული აქტივი ამ სტატუსს ჩამოწერამდე შეინარჩუნებს.

ფასს 9-ასთან დაკავშირებით გამოყენებული ძირითადი შეფასებები და ვარაუდები წარმოდგენილია მე-4 შენიშვნაში.

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა*ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა*

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც მისაღებია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივის ჯგუფის ნაწილის) ჩამოწერა ხდება თუ:

- ამოიწურა აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების ვადა;
- ჯგუფმა დათმო აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების უფლება, ან დაიტოვა ამგვარი უფლება, მაგრამ აიღო მესამე პირებისათვის თანხების სრულად და დაგვიანების გარეშე გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულება; და
- ჯგუფმა (ა) გადასცა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი; (ბ) არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი, მაგრამ გადასცა აქტივზე კონტროლი.

*(ათას ლარში)***3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)****ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა (გაგრძელება)**

იმ შემთხვევაში, თუ ჯგუფმა გადასცა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება და არც გადაუცია და არც შეუნარჩუნებია აქტივთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, ასევე არ გადაუცია კონტროლი აქტივზე, აქტივის აღიარება ხდება ამ აქტივში ჯგუფის მონაწილეობის შენარჩუნების ოდენობით. მონაწილეობის შენარჩუნება, რომელსაც აქვს გადაცემულ აქტივზე ერთგვარი გარანტიის ფორმა, აისახება აქტივის თავდაპირველ საბალანსო ღირებულებასა და ჯგუფის მიერ გადასახდელ მაქსიმალურ თანხას შორის უმცირესით.

როდესაც უწყვეტი გამოყენება მიიღებს გადაცემულ აქტივზე წერილობითი და/ან შეძენილი ოფციონის ფორმას (ფულადი ოფციონების ან მსგავსი სახელშეკრულებო პირობების სახით), ჯგუფის ჩართულობის ხარისხი წარმოადგენს იმ გადაცემული აქტივის თანხას, რომლითაც შესაძლებელია აქტივის გამოსყიდვა. თუმცა იმ შემთხვევაში, როდესაც არსებობს წერილობითი მიწოდების ოფციონი (ფულადი ოფციონების ან მსგავსი სახელშეკრულებო პირობების სახით) სამართლიანი ღირებულებით ასახულ აქტივზე, ჯგუფის ჩართულობის ხარისხი შემოიფარგლება გადაცემული აქტივების სამართლიან ღირებულებასა და ოფციონის რეალიზაციის ფასს შორის უმცირესით.

ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა და მოდიფიკაცია

ჯგუფი ზოგჯერ ახდენს ფინანსური აქტივების სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების რესტრუქტურირებას ან სხვაგვარ მოდიფიკაციას. ასეთ დროს ჯგუფი რაოდენობრივი და ხარისხობრივი კრიტერიუმების საფუძველზე აფასებს, ახალი პირობები არის თუ არა არსებითად განსხვავებული თავდაპირველი პირობებისგან. ჯგუფი ფინანსური აქტივის, მაგალითად, მომხმარებელზე გაცემული სესხის, აღიარებას წყვეტს მაშინ, როდესაც რესტრუქტურირების შედეგად პირობები იმდენად შეიცვალა, რომ საქმე არსებითად ახალ სესხთან გვაქვს, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ხელშეკრულების პირობების რესტრუქტურირება განპირობებულია მსესხებლის ფინანსური სიმძნელებით. როდესაც ხდება ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტა, სხვაობის აღიარება ხდება აღიარების შეწყვეტის შედეგად მიღებული შემოსულობის ან ზარალის სახით, თუკი გაუფასურების ზარალი უკვე არ არის აღრიცხული. ახლად აღიარებული სესხები კლასიფიცირდება პირველი სტადიის სახით, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მიზნით, სანამ ახალი სესხი არ ჩაითვლება შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებულად.

ჯგუფი შემდეგ ფაქტორებს ითვალისწინებს იმის გადასაწყვეტად, ჩამოწეროს (შეწყვიტოს აღიარება) თუ არა ფინანსური ინსტრუმენტი:

- სესხის ვალუტის ცვლილება.
- საპროცენტო განაკვეთის ტიპის ცვლილება.
- წილობრივი მახასიათებლის შემოტანა.
- კონტრაქტის ცვლილება.
- ხომ არ იწვევს ცვლილება ინსტრუმენტის SPPI კრიტერიუმთან შეუსაბამობას.

თუ პირობები არსებითად განსხვავებული არ არის, ან რესტრუქტურირება განპირობებულია მსესხებლის ფინანსური სიმძნელებით, ამ შემთხვევაში, რესტრუქტურირება ან მოდიფიკაცია არ იწვევს აღიარების შეწყვეტას და ჯგუფი გადაიანგარიშებს მთლიანი (ბრუტო) საბალანსო ღირებულებას ფინანსური აქტივის გადაფასებული ფულადი ნაკადების საფუძველზე და მოდიფიცირებით განპირობებულ შემოსულობას ან ზარალს საპროცენტო შემოსავალში აღიარებს. ახალი მთლიანი (ბრუტო) საბალანსო ღირებულება გამოითვლება მოდიფიცირებული ფულადი ნაკადების თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებით.

*(ათას ლარში)***3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)****ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა (გაგრძელება)***იძულების ღონისძიების გამოყენებისგან თავის შეკავება და სესხების მოდიფიკაცია*

ზოგჯერ ჯგუფი დათმობაზე მიდის ან, როდესაც მსესხებელს ფინანსური სიმძნელები აქვს, ცვლის სესხის თავდაპირველ პირობებს, ნაცვლად იმისა, რომ დაისაკუთროს ან იძულებითი ღონისძიების გზით მიიღოს უზრუნველყოფის საგანი. ჯგუფი იძულების ღონისძიების გამოყენებისგან თავს იკავებს მაშინ, როდესაც მიდის ასეთ დათმობებსა და მოდიფიკაციებზე მსესხებლის არსებული ან მოსალოდნელი ფინანსური სიმძნელების პასუხად და, მსესხებელი ფინანსურად გამართული რომ ყოფილიყო, ჯგუფი ამ პირობებს არ დათანხმდებოდა. იძულების ღონისძიების გამოყენებისგან თავის შეკავება შესაძლოა მოიცავდეს სესხის დაფარვის გადავადებას და სესხის ახალ პირობებზე შეთანხმებას. პირობების შეცვლის შემდეგ ნებისმიერი გაუფასურება ფასდება თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც გაანგარიშებულია პირობების მოდიფიკაციამდე. აქტივები, რომლებზეც ხდება იძულების ღონისძიების გამოყენებისგან თავის შეკავება, მიეკუთვნება მესამე სტადიას. გადაწყვეტილება იმის შესახებ, თუ რამდენ ხანს დარჩება აქტივი ამ კატეგორიაში, მიიღება ინდივიდუალურად კომერციული და მცირე და საშუალო ზომის სესხების შემთხვევაში, ხოლო დანარჩენი სესხების შემთხვევაში, მინიმუმ ექვსი თანმიმდევრული გადახდაა საჭირო იმისთვის, რომ სესხი ამ კატეგორიიდან მეორე სტადიაზე გადავიდეს. სესხის მეორე სტადიაზე გადასვლის შემდეგ ჯგუფი ხელახლა აფასებს, ხომ არ მომხდარა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა, თუმცა, პირველ სტადიაზე გადატანამდე ასეთი აქტივები მეორე სტადიაზე რჩება მინიმუმ 12-თვიანი საცდელი ვადით.

ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური ვალდებულებების აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც ისინი იფარება, ბათილდება ან ამოიწურება.

როდესაც არსებულ ფინანსურ ვალდებულებას ცვლის მეორე ფინანსური ვალდებულება იმავე კრედიტორის მიმართ მნიშვნელოვნად შეცვლილი პირობებით, ან თუ მიმდინარე ვალდებულების პირობები მნიშვნელოვნად იცვლება, ამგვარი ცვლილება თუ მოდიფიკაცია აღირიცხება, როგორც თავდაპირველი ვალდებულების აღიარების გაუქმება და ახალი ვალდებულების აღიარება, ხოლო შესაბამისი საბალანსო ღირებულების სხვაობა აისახება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

მარაგები

მარაგები ფასდება თვითღირებულებასა და წმინდა მიღებად ღირებულებას შორის უმცირესით. წმინდა მიღებადი ღირებულება გამოითვლება, როგორც ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში სავარაუდო გასაყიდ ფასს გამოკლებული დასრულების და რეალიზაციის სავარაუდო ხარჯი.

გასაყიდად არსებული გრძელვადიანი აქტივები და შეწყვეტილი ოპერაციები

გრძელვადიან აქტივებსა და გასასხვისებელ ჯგუფს გასაყიდად არსებულის კატეგორიას ჯგუფი იმ შემთხვევაში მიაკუთვნებს, თუ მათი საბალანსო ღირებულების ამოღება ძირითადად გაყიდვის ოპერაციიდან და არა მათი უწყვეტი გამოყენებით მოხდება. გასაყიდად განკუთვნილი გრძელვადიანი აქტივები და გასასხვისებელი აქტივების ჯგუფები ფასდება საბალანსო ღირებულებასა და სამართლიან ღირებულებას (გამოკლებული რეალიზაციაზე დანახარჯები) შორის უმცირესით. გაყიდვის დანახარჯები არის ნაზარდი დანახარჯები, რომლებიც პირდაპირ არის მიკუთვნებადი აქტივის (გასასხვისებელი აქტივების ჯგუფის) გასხვისებისთვის, ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯებისა და მოგების გადასახადის ხარჯის გამოკლებით.

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)**გასაყიდად არსებული გრძელვადიანი აქტივები და შეწყვეტილი ოპერაციები (გაგრძელება)**

გასაყიდად გამიზნულად კლასიფიცირების კრიტერიუმში დაკმაყოფილებულად ჩაითვლება მხოლოდ მაშინ, თუ გაყიდვის მაღალი ალბათობა არსებობს და აქტივი ან გასასხვისებელი აქტივების ჯგუფი არსებულ მდგომარეობაში ხელმისაწვდომია დაუყოვნებლივ გასაყიდად. გაყიდვის გარიგების შესასრულებლად საჭირო ნაბიჯები იმაზე უნდა მიანიშნებდეს, რომ არ არის მოსალოდნელი გაყიდვაში ცვლილებების შესვლა ან გაყიდვის გადაწყვეტილების შეცვლა. ხელმძღვანელობას გადაწყვეტილი უნდა ჰქონდეს აქტივის გაყიდვა და აქტივი უნდა გაიყიდოს კლასიფიკაციიდან ერთი წლის განმავლობაში.

გასაყიდად გამიზნული აქტივის თავდაპირველ კლასიფიკაციამდე ამ აქტივის საბალანსო ღირებულება ფასდება მოქმედი ფასს-ების შესაბამისად.

გასაყიდად არსებულის კატეგორიაში შესული ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების ცვეთა ან ამორტიზაცია არ ხდება.

გასაყიდად გამიზნულის კატეგორიაში შესული აქტივები და ვალდებულებები სხვა აქტივებისა და ვალდებულებებისგან ცალკეა წარმოდგენილი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

გასასხვისებელი აქტივების ჯგუფი ითვლება შეწყვეტილ ოპერაციად მაშინ, თუ ის არის სამეურნეო სუბიექტის კომპონენტი, რომელიც ან გასხვისებულია, ან კლასიფიცირებულია როგორც გასაყიდად არსებული, და:

- წარმოადგენს საქმიანობის ცალკე აღებულ ძირითად მიმართულებას ან საქმიანობის გეოგრაფიულ არეალს
- არის საქმიანობის ცალკე აღებული ძირითადი მიმართულების ან გეოგრაფიული არეალის საქმიანობის გასხვისების ერთიანი კოორდინირებული გეგმის ნაწილი ან
- არის შვილობილი კომპანია, რომელიც შექმნილია მხოლოდ და მხოლოდ გადაყიდვის მიზნით.

შეწყვეტილი ოპერაციები არ აისახება უწყვეტი საქმიანობის შედეგებში და მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აისახება როგორც შეწყვეტილი ოპერაციებიდან წმინდა მოგების ან ზარალის ერთიანი თანხა. შეწყვეტილი ოპერაციების საოპერაციო, საინვესტიციო და საფინანსო საქმიანობებისთვის მიკუთვნებადი წმინდა ფულადი ნაკადები ცალკეა წარმოდგენილი ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

გადასახადები

მიმდინარე მოგების გადასახადის ხარჯი გამოიანგარიშება შესაბამის ტერიტორიაზე მოქმედი ნორმატიული აქტების შესაბამისად, სადაც საქართველოს ბანკის ჯგუფი და მისი შვილობილი კომპანიები საქმიანობენ.

ფინანსური გადავადებული აქტივებისა და ვალდებულებების დაანგარიშება მიმდინარე სხვაობებთან მიმართებაში ხდება ვალდებულებების აღრიცხვის მეთოდით. გადავადებული მოგების გადასახადები გათვალისწინებულია ყველა დროებით სხვაობაზე, რომელიც წარმოიშობა აქტივებისა და ვალდებულებების საგადასახადო დასაბეგრ საფუძველსა და მათ საბალანსო ღირებულებას შორის ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც გადავადებული მოგების გადასახადი წარმოიშობა გუდვილის პირველადი აღიარებიდან ან აქტივისა და ვალდებულებიდან იმ გარიგებაში, რომელიც არ არის საწარმოთა გაერთიანება და ოპერაციის თარიღისათვის გავლენას არ იქონიებს სააღრიცხვო მოგებასა თუ საგადასახადო მოგება-ზარალზე.

გადავადებული საგადასახადო აქტივი აღირიცხება მხოლოდ მაშინ, როდესაც მოსალოდნელია დასაბეგრი მოგების მიღება, საიდანაც შესაძლებელი იქნება გამოსაქვითი დროებითი სხვაობების გაქვითვა. გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები აღირიცხება საგადასახადო განაკვეთებით, რომელთა გამოყენებაც მოსალოდნელია აქტივის რეალიზაციისა და ვალდებულების დაფარვის პერიოდში იმ განაკვეთებზე დაყრდნობით, რომლებიც მოქმედებდა ან არსებობდა ამოქმედებული იყო ანგარიშგების დღეს.

*(ათას ლარში)***3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)****გადასახადები**

გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები წარმოდგენილია დროებით სხვაობებზე, რომლებიც წარმოიშობა ინვესტიციებიდან შვილობილ კომპანიებში, მეკავშირე და ერთობლივ საწარმოებში, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც შესაძლოა გაკონტროლებულ იქნას დროებითი სხვაობის აღდგენის დრო და ახლო მომავალში მათი აღდგენა არ არის მოსალოდნელი.

საქართველოსა და ბელარუსში აგრეთვე მოქმედებს სხვადასხვა საოპერაციო გადასახადი, რომლებიც გავლენას ახდენს ჯგუფის საქმიანობაზე. ეს გადასახადები ასახულია სხვა საოპერაციო ხარჯების კომპონენტებად.

განუსაზღვრელი საგადასახადო სტატუსი

ჯგუფი ხელახლა აფასებს განუსაზღვრელ საგადასახადო სტატუსს ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის დასასრულს. შეფასება ეფუძნება საგადასახადო კანონმდებლობების ინტერპრეტაციებს, რომლებიც ამოქმედდა ან ფაქტობრივად შევიდა ძალაში საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის, ასევე ამ საკითხებთან დაკავშირებით სასამართლოს ან სხვა უწყების ნებისმიერ გადაწყვეტილებას. ვალდებულებები აღირიცხება მოგების გადასახადის იმ პოზიციებისთვის, რომლებზეც უფრო არის მოსალოდნელი დამატებითი გადასახადების დაკისრება, თუ ამ პოზიციებს საგადასახადო ორგანოები ექვევებ დააყენებენ. ვალდებულებები ჯარიმების, პროცენტის და გადასახადების სახით, რომლებიც არ არის დაკავშირებული მიღებულ შემოსავალთან, აღიარებულია საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ამ ვალდებულებების დაფარვისთვის საჭირო დანახარჯების საუკეთესო შეფასების ოდენობით.

საინვესტიციო ქონება

საინვესტიციო ქონება არის მიწა ან შენობა ან შენობის ნაწილი, რომელიც გამიზნულია საიჯარო შემოსავლის მისაღებად ან კაპიტალის ღირებულების ზრდისთვის და რომელსაც ჯგუფი არ იყენებს.

საინვესტიციო ქონების თავდაპირველი აღიარება ხდება თვითღირებულებით, გარიგების დანახარჯების ჩათვლით და შემდეგ ხელმეორედ ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, რომელიც ასახავს საბაზრო პირობებს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის. ჯგუფის საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება სხვადასხვა წყაროს საფუძველზე, მათ შორის დამოუკიდებელი შემფასებლების ანგარიშების მიხედვით, რომლებსაც აქვთ აღიარებული და შესაბამისი პროფესიული კვალიფიკაცია და ანალოგიური ადგილმდებარეობისა და კატეგორიის ქონების შეფასების გამოცდილება. რაც შეეხება გარკვეულ საინვესტიციო ქონებას, რომლის გამოსყიდვის ოფციონი გადაცემულია წინა მფლობელებისთვის, ასეთი ქონების სამართლიანი ღირებულება საანგარიშგებო თარიღისთვის განისაზღვრა გამოსყიდვის ღირებულებით.

საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულების შეცვლით განპირობებული შემოსულობა ან ზარალი, ასევე იჯარიდან მიღებული შემოსავალი აღირიცხება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში სხვა შემოსავლის მუხლში.

თუ საინვესტიციო ქონებას დაიკავებს მესაკუთრე, მაშინ ხდება მისი რეკლასიფიცირება ძირითად საშუალებებად და მისი საბალანსო ღირებულება რეკლასიფიცირების თარიღისთვის ხდება მისი დასაშვები ღირებულება, რომელიც შემდგომში ცვეთას ექვემდებარება. იმ შემთხვევაში, თუ საინვესტიციო ქონება აკმაყოფილებს გასაყიდად გამიზნული აქტივის კრიტერიუმებს, მისი გადატანა ხდება გასაყიდად გამიზნული აქტივების კატეგორიაში.

თუ მესაკუთრის მიერ დაკავებული ქონება გახდება საინვესტიციო ქონება, სხვაობა, რომელიც წარმოიშობა გადაცემის თარიღისთვის მესაკუთრის მიერ დაკავებული ქონების საბალანსო ღირებულებასა და სამართლიან ღირებულებას შორის აღირიცხება, როგორც გადაფასება ბასს 16-ის თანახმად.

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები აღრიცხულია თვითღირებულებით, რასაც აკლდება დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურება. ამ თანხაში შედის ძირითადი საშუალების ნაწილის ჩანაცვლების ღირებულება, ამ ხარჯის დადგომისას, თუ აღიარების კრიტერიუმები დაცულია.

ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების გადახედვა ხდება გადაფასებასთან მიმართებაში, როდესაც მოვლენები ან გარემოებათა ცვლილებები იმაზე მიანიშნებს, რომ საბალანსო ღირებულების აღდგენა შესაძლოა ვერ მოხერხდეს.

აქტივის ცვეთა აითვლება იმ თარიღიდან, როდესაც აქტივი ექსპლუატაციისთვის მზად არის და ხელმისაწვდომია. ცვეთის დარიცხვა ხდება წრფივი მეთოდით ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადის შემდეგი მაჩვენებლების მიხედვით:

	<u>წელი</u>
საოფისე შენობები და სერვისცენტრები	100-მდე
ავეჯი და მოწყობილობები	3-20
კომპიუტერული ტექნიკა და აღჭურვილობა	5-10
სატრანსპორტო საშუალებები	2-7

ყოველი ფინანსური წლის ბოლოს აქტივების ნარჩენი ღირებულება, სასარგებლო მომსახურების ვადები და მეთოდები გადაისინჯება და დაკორექტირდება შესაბამისად.

დაუმთავრებელი მშენებლობები თვითღირებულებით აღრიცხება და ცვეთა არ ერიცხება მანამ, სანამ არ გახდება ექსპლუატაციისთვის ვარგისი და მოხდება მათი კლასიფიცირება ძირითადი საშუალებების შესაბამის ჯგუფში.

საიჯარო ქონების გაუმჯობესებების ცვეთა ხდება შესაბამისი საიჯარო აქტივის მთლიანი ვადის განმავლობაში, ან იჯარის მოსალოდნელ ვადაზე, რომელიც უფრო ხანმოკლეა.

შეკეთება-განახლებასთან დაკავშირებული ხარჯები ირიცხება წარმოშობისას და მათი ჩართვა ხდება სხვა საოპერაციო ხარჯებში თუ ისინი არ ექვემდებარება კაპიტალიზაციას.

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)**გუდვილის გაუფასურება**

გუდვილის გაუფასურების შეფასება ხდება ყოველწლიურად ან უფრო ხშირად თუ მოვლენები ან გარემოებათა ცვლილებები მიანიშნებენ, რომ საბალანსო ღირებულება შეიძლება გაუფასურებული იყოს.

გაუფასურების შემოწმების მიზნით, საწარმოთა გაერთიანებისას დარიცხული გუდვილი შესყიდვის თარიღიდან გადანაწილდება ჯგუფის ფულადი ნაკადების წარმომქმნელ ერთეულებზე ან ასეთ ერთეულთა ჯგუფებზე, რომლებიც სავარაუდოდ საწარმოთა გაერთიანების შედეგად მიღებული სინერგიიდან სარგებელს მიიღებენ, განურჩევლად იმისა, აღნიშნულ ერთეულებს ან ერთეულთა ჯგუფებს ჯგუფის სხვა აქტივები განეკუთვნება, თუ ვალდებულებები. ფულადი სახსრების წარმომქმნელი თითოეული ერთეული ან ერთეულთა ჯგუფი, რომლებზეც გუდვილია გადანაწილებული:

- წარმოადგენს უმცირეს დონეს, რომელზეც ჯგუფი ახდენს გუდვილის მონიტორინგს შიდა მართვის მიზნებისთვის; და
- არ აღემატება ფასს (IFRS) 8-ის „საოპერაციო სეგმენტები“ შესაბამისად განმარტებული სეგმენტის სიდიდეს.

გაუფასურება განისაზღვრება იმ ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის (ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულების ჯგუფის) ანაზღაურებადი ღირებულების შეფასებით, რომელსაც გუდვილი უკავშირდება. თუ ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის (ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულების ჯგუფის) ანაზღაურებადი ღირებულება ნაკლებია საბალანსო ღირებულებაზე, ხდება გაუფასურების ზარალის აღიარება. გაუფასურების ზარალის აღდგენა მომავალ პერიოდებში შეუძლებელია.

არამატერიალური აქტივები

ჯგუფის არამატერიალური აქტივები მოიცავს პროგრამულ უზრუნველყოფასა და ლიცენზიებს.

ცალკეული არამატერიალური აქტივი პირველადი აღიარებისას აღირიცხება თვითღირებულებით. საწარმოთა გაერთიანებისას შექმნილი არამატერიალური აქტივის ღირებულება წარმოადგენს მის სამართლიან ღირებულებას შესყიდვის თარიღისათვის. პირველადი აღიარების შემდგომ არამატერიალური აქტივები აღირიცხება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება დარიცხული ამორტიზაცია და გაუფასურების ზარალი. არამატერიალური აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადები ითვლება სასრულად, ამორტიზდება ოთხიდან 15 წლამდე ვადაზე და გაუფასურების დასადგენად მოწმდება მაშინ, როდესაც არსებობს არამატერიალური აქტივების გაუფასურების ნიშნები. არამატერიალური აქტივების ამორტიზაციის ვადებისა და მეთოდების გადახედვა ხდება, სულ მცირე, ყოველი ფისკალური წლის ბოლოს.

კომპიუტერული პროგრამების მართვასთან დაკავშირებული დანახარჯები მათი გაწვევითანავე აღირიცხება ხარჯების ნაწილში. პროგრამული უზრუნველყოფის შექმნის ხარჯები (დაკავშირებული ახალი, მნიშვნელოვნად გაუმჯობესებული პროგრამული უზრუნველყოფის ტესტირებასა და დიზაინთან) აღიარებულია, როგორც არამატერიალური აქტივი მხოლოდ მაშინ, როდესაც ჯგუფს აქვს ამ პროცესის ბოლომდე მიყვანის სურვილი და ტექნიკური უნარი იმ მოცულობით, რომ შესაძლებელი იყოს პროგრამული უზრუნველყოფის გამოყენება თუ გაყიდვა, აგრეთვე აქტივს შეეძლოს სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მოტანა განვითარების ხარჯების გათვალისწინებით. უნდა არსებობდეს რესურსები აქტივის ბოლომდე მიყვანისთვის და შესაძლებელი იყოს განვითარების ხარჯების სანდოდ შეფასება. კვლევასა და პროგრამული უზრუნველყოფის შექმნაზე გაწეული სხვა დანახარჯების აღრიცხვა მათი გაწვევითანავე ხდება სხვა ხარჯების ნაწილში.

*(ათას ლარში)***3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)****ანარიცხები**

ანარიცხების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ჯგუფს წარსული მოვლენების გამო აქვს მიმდინარე თუ პრაქტიკიდან გამომდინარე ვალდებულება და მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის მქონე რესურსების გადინება ვალდებულების დასაფარად. ასევე, შესაძლებელია ვალდებულების თანხის სანდოდ განსაზღვრა.

აქციებზე დაფუძნებული გადახდის ოპერაციები

ჯგუფის თანამშრომლები (უმაღლესი რგოლის აღმასრულებელი პირების ჩათვლით) იღებენ აქციებზე დაფუძნებულ ანაზღაურებას, რომლის მიხედვითაც ისინი ჯგუფისგან გაწეული მომსახურების სანაცვლოდ ანაზღაურების სახით წილობრივ ინსტრუმენტებს იღებენ („წილობრივი ინსტრუმენტებით განსაზღვრული განსაზღვრული გარიგებები“).

ოპერაციები წილობრივი ინსტრუმენტებით ანგარიშსწორებით

თანამშრომლებთან წილობრივი ინსტრუმენტებით განსაზღვრული გარიგებების ხარჯი ფასდება გადაცემის თარიღისთვის მათი სამართლიანი ღირებულების საფუძველზე.

წილობრივი ინსტრუმენტებით ანგარიშსწორების ოპერაციების ღირებულების აღიარება, დამატებით შეტანილი კაპიტალის ფარგლებში საკუთარი კაპიტალის შესაბამის ზრდასთან ერთად, ხდება იმ პერიოდში, რომლის განმავლობაშიც შესრულდა სამუშაო და/ან გაიწია მომსახურება, დასრულებული იმ თარიღით, როდესაც შესაბამის თანამშრომლებს სრულად გადაეცა აქციების ფლობის უფლება (შემდგომში „უფლების გადაცემის თარიღი“). უფლების გადაცემის თარიღამდე ანგარიშგების ყოველი თარიღით აღიარებული წილობრივი ინსტრუმენტებით განხორციელებული ოპერაციების მთლიანი ხარჯი ასახავს უფლების გადაცემის პერიოდის გასვლას და ჯგუფის შეფასებით წილობრივი ინსტრუმენტების იმ რაოდენობას, რა რაოდენობაზეც საბოლოოდ გადაიცემა უფლება. მოგება-ზარალის კონსოლიდირებული ანგარიშის ხარჯი ან დანარიცხი მოცემული პერიოდისთვის წარმოადგენს ამ პერიოდის დასაწყისში და დასასრულს აღიარებული კუმულაციური ხარჯების მოძრაობას.

ხარჯის აღიარება არ ხდება იმ გაცემული წილობრივი ინსტრუმენტების შემთხვევაში, რომლებზეც საბოლოოდ არ გადაიცემა უფლება, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც წილობრივი ინსტრუმენტის გადაცემისას უფლების გადაცემა პირობითია და დამოკიდებულია საბაზრო პირობებზე და ითვლება უფლების გადაცემად იმისდა მიუხედავად, დაკმაყოფილდა თუ არა საბაზრო პირობა, თუმცა ყველა დანარჩენი სახელშეკრულებო პირობა დაკმაყოფილებული უნდა იყოს.

თუ წილობრივი ინსტრუმენტებით ანგარიშსწორების პირობები შეიცვლება, ხდება მინიმალური ხარჯის აღიარება ისე, თითქოს პირობები არ შეცვლილა. დამატებითი ხარჯის აღიარება მოხდება ნებისმიერი ისეთი მოდიფიკაციის შემთხვევაში, რომელიც ცვლილების დღეს ჩატარებული შეფასებით აქციებზე დაფუძნებული გადახდის სისტემის მთლიან სამართლიან ღირებულებას ზრდის ან სხვაგვარად არის სარგებლის მომტანი თანამშრომლისთვის.

თუ წილობრივი ინსტრუმენტებით განსაზღვრული ახალი გადახდა განისაზღვრება, როგორც წილობრივი ინსტრუმენტებით განსაზღვრული გაუქმებული გადახდის ჩანაცვლება, წილობრივი ინსტრუმენტების ჩანაცვლება აღირიცხება მოდიფიკაციის სახით.

თუ აქციების გადაცემა, წილობრივი ინსტრუმენტებით ანგარიშსწორებით, გაუქმდება, ეს აღირიცხება ისე, თითქოს უფლების გადაცემა მოხდა გაუქმების დღეს და მასთან დაკავშირებული ყოველგვარი ხარჯი, რომელიც ჯერ არ არის აღიარებული, დაუყოვნებლივ აღიარდება. თუმცა თუ ახალი აქციების გადაცემა ჩანაცვლებს გაუქმებულს და გადაცემის დღეს აღირიცხება, როგორც ჩანაცვლებული გადაცემა, გაუქმებული და ახალი გადაცემა აისახება ისე, თითქოს ისინი წარმოადგენდნენ თავდაპირველი გადაცემის მოდიფიკაციას, წინა აბზაცში აღწერილის შესაბამისად.

*(ათას ლარში)***3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)****საკუთარი კაპიტალი***სააქციო კაპიტალი*

ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირებულია საკუთარ კაპიტალად. ახალი აქციების გამოშვებასთან პირდაპირ დაკავშირებული გარე ხარჯები, გარდა საწარმოთა გაერთიანებისთვის გამოშვებული აქციებისა, აღრიცხულია საკუთარი კაპიტალის შემოსავლებიდან გამოქვითვების სახით. გამოშვებული აქციების ნომინალურ ღირებულებაზე მეტი ნებისმიერი სამართლიანი ღირებულების მქონე მიღებული საფასური აღირიცხება, როგორც დამატებით შეტანილი კაპიტალი.

გამოსყიდული აქციები

როდესაც საქართველოს ბანკის ჯგუფი ან მისი შვილობილი კომპანიები იძენენ საქართველოს ბანკის ჯგუფის აქციებს, გადახდილი საფასური და ამ ოპერაციასთან დაკავშირებული ხარჯები (მოგების გადასახადის გამოკლებით) გამოიქვითება მთლიანი კაპიტალიდან, როგორც გამოსყიდული აქციები მათ გაუქმებამდე ან ხელახლა გამოშვებამდე. შემდგომში ასეთი აქციების გაყიდვის ან ხელახლა გამოშვების შემთხვევაში ხდება მიღებული საფასურის ჩართვა საკუთარ კაპიტალში. გამოსყიდული აქციები აღირიცხება ნომინალური ღირებულებით და დაკორექტირდება პრემიებით დამატებით შეტანილ კაპიტალთან მიმართებით.

დივიდენდები

დივიდენდები აღიარებულია ვალდებულებად და კაპიტალიდან გამოიქვითება ანგარიშგების შედგენის თარიღისათვის მხოლოდ მაშინ, თუ ისინი გამოცხადებულია ანგარიშგების შედგენის თარიღამდე ან ანგარიშგების შედგენის თარიღით და არ საჭიროებს შემდგომ დამტკიცებას. დივიდენდები გაცხადდება მაშინ, როდესაც მათი შეთავაზება ანგარიშგების შედგენის თარიღამდე ხდება, ან თუ ისინი შეთავაზებულია ან გამოცხადებულია ანგარიშგების თარიღის შემდგომ პერიოდში, მაგრამ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოცემამდე. დივიდენდის განაწილებასთან დაკავშირებული ყველა ხარჯი ემატება დივიდენდის თანხას და პირდაპირ საკუთარ კაპიტალში აღირიცხება.

პირობითი ვალდებულებები

პირობითი ვალდებულება არის შესაძლო ვალდებულება, რომელიც განპირობებულია წარსულში მომხდარი მოვლენებით და რომლის არსებობაც დადასტურდება მხოლოდ ერთი ან მეტი განუსაზღვრელი მომავალი მოვლენების მოხდენით ან არმოხდენით, რომლებსაც საწარმო სრულად ვერ აკონტროლებს, ან მიმდინარე ვალდებულება, სადაც ეკონომიკური რესურსების გადინება ან არ არის მოსალოდნელი ან სარწმუნოდ ვერ ფასდება.

პირობითი ვალდებულებები არ არის აღიარებული ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, თუმცა წარმოდგენილია გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ფულადი ნაკადის გადინების ალბათობა დაფარვის მიზნით დაბალია. პირობითი აქტივი არ არის აღიარებული ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, თუმცა წარმოდგენილია მაშინ, როდესაც ეკონომიკური სარგებლის მიღებაა მოსალოდნელი.

შემოსავლის და ხარჯის აღიარება

შემოსავლის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ეკონომიკური სარგებლის მიღების ალბათობა მაღალია და შესაძლებელია მისი სანდოდ შეფასება. შემოსავლისა და ხარჯის აღიარებამდე ასევე აუცილებელია შემდეგი კონკრეტული აღიარების კრიტერიუმების დაკმაყოფილება:

*(ათას ლარში)***3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)****შემოსავლის და ხარჯის აღიარება (გაგრძელება)***საპროცენტო და მსგავსი შემოსავალი და ხარჯი*

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ყველა ფინანსური ინსტრუმენტისა და პროცენტის ფასიანი ქაღალდების შემთხვევაში, საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი აღიარებულია ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის ის განაკვეთი, რომელიც მოსალოდნელ სამომავლო ფულად გადახდებს/შემოსავლებს ფინანსური ინსტრუმენტის სასარგებლო მომსახურების ხანგრძლივობის, ან სადაც შესაფერისია, უფრო მოკლე ვადის განმავლობაში ადისკონტირებს ფინანსური აქტივის თუ ვალდებულების წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე. გაანგარიშება ითვალისწინებს ფინანსური ინსტრუმენტის ყველა სახელშეკრულებო პირობას (მაგალითად წინასწარი გადახდის შესაძლებლობას) და მოიცავს ნებისმიერ საკომისიო თანხას და დამატებით ხარჯს, რომელიც პირდაპირ განეკუთვნება ინსტრუმენტს და წარმოადგენს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს, გარდა სამომავლო საკრედიტო ზარალისა. ფინანსური აქტივისა თუ ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულება კორექტირდება თუ ჯგუფი გადახედავს მის მიერ დასაფარი თუ მისაღები სავარაუდო თანხების შეფასებას.

კორექტირებული საბალანსო ღირებულება გამოითვლება თავდაპირველ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთზე დაყრდნობით და საბალანსო ღირებულების ცვლილება აღიარებულია, როგორც საპროცენტო შემოსავალი თუ ხარჯი.

პირველ და მეორე სტადიებზე მყოფი ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, ჯგუფი საპროცენტო შემოსავალს გამოითვლის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით მთლიან საბალანსო ღირებულებაზე. მესამე სტადიაზე მყოფი ფინანსური აქტივების საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით ამორტიზებულ ღირებულებაზე (ანუ მთლიან საბალანსო ღირებულებას გამოკლებული საკრედიტო ზარალის რეზერვი). ისეთი ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, რომლებიც კლასიფიცირდება, როგორც მხოლოდ შეძენილ ან შექმნილ გაუფასურებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებად, საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება საკრედიტო რისკით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით ამ შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული აქტივების ამორტიზებულ ღირებულებაზე. ფასს 9-ის შედეგად ბუღალტრული აღრიცხვის 1-ელ საერთაშორისო სტანდარტში (ბასს 1) „ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა“ შესული ცვლილებების გამო ჯგუფი მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ცალკე წარმოადგენს საპროცენტო შემოსავალს, რომელსაც გამოითვლის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

მიღებული გასამრჯელო და საკომისიო

ჯგუფი იღებს შემოსავალს გასამრჯელოდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან მომხმარებლებისთვის გაწეული სხვადასხვა სახის მომსახურების სანაცვლოდ. გასამრჯელო და საკომისიო შემოსავალი აღიარებულია მაშინ, როდესაც ჯგუფი აკმაყოფილებს სახელშეკრულებო ვალდებულებას. შემოსავალი გასამრჯელოდან შესაძლოა დაიყოს შემდეგ კატეგორიებად:

გარკვეულ პერიოდში გაწეული მომსახურებისთვის მიღებული გასამრჯელო

გარკვეულ პერიოდში გაწეული მომსახურებისთვის მიღებული გასამრჯელო დაირიცხება იმავე პერიოდში. აღნიშნული გასამრჯელო მოიცავს შემოსავალს საკომისიო მოსაკრებლიდან და გასამრჯელოებს აქტივების მართვიდან, მეურვეობიდან, მომსახურებების ან პროდუქტების პაკეტიდან, ასევე სხვა მართვის თუ საკონსულტაციო მომსახურებიდან. სასესხო ვალდებულებები, რომლებიც სავარაუდოდ ჩამოიწერება და სხვა საკრედიტო თანხები გადავადებულია (ყველა ზღვრულ ხარჯთან ერთად) და აღიარებულია, როგორც სესხის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის კორექტირება.

*(ათას ლარში)***3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)****შემოსავლის და ხარჯის აღიარება (გაგრძელება)***მომხმარებელთა წახალისების პროგრამა*

ბიზნესში მომხმარებელთა წახალისების პროგრამის დაგროვილი ქულები აღირიცხება როგორც გადავადებული შემოსავალი და მისი აღიარება თანდათანობით, მათი მიღებისთანავე ხდება შემოსავლებში. ჯგუფი მომხმარებელთა წახალისების პროგრამიდან მიღებულ საერთო შემოსავალს აღიარებს მაშინ, როდესაც შესრულდება სახელშეკრულებო ვალდებულება ანუ როდესაც მომხმარებელი გამოისყიდის ქულებს ან ქულებს ვადა გაუვა. აქ ჯგუფი მოქმედებს როგორც პრინციპალი. ჯგუფი თავის შემოსავალს აფასებს როგორც თავის ანგარიშზე შენარჩუნებულ წმინდა თანხას, რომელიც წარმოადგენს სხვაობას სასაჩუქრე ქულებზე მიკუთვნებულ ანაზღაურებასა და სასაჩუქრე ქულების გაცემისთანავე საჩუქრების მოწოდებისთვის მესამე მხარისათვის გადასახდელ თანხას შორის. ამ შემთხვევაში ჯგუფი მოქმედებს როგორც აგენტი). ჯგუფი ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის აფასებს დაგროვილი ქულების იმ ნაწილს, რომლის გამოყენებაც სტატისტიკურ მონაცემებზე დაყრდნობით მოსალოდნელია მომხმარებლების მიერ. ეს ქულები ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღირიცხება ვალდებულებად და მათი აღიარება შემოსავალში ხდება ამ ქულების მიღების ან ვადის ამოწურვისთანავე.

სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესრულება დროის გარკვეულ მომენტში ხდება

ისეთი ტრანსაქციის ტიპის მომსახურების გაწევის შედეგად მიღებული საკომისიო შემოსავალი, როგორცაა ანგარიშსწორება, საბროკერო საქმიანობა, ნაღდი ფულის და ვალუტის კონვერტაციის ოპერაციები, აღირიცხება მაშინ, როდესაც დასრულდება მომსახურების გაწევა იმ პირობით, რომ ასეთი საკომისიო არ ექვემდებარება დაბრუნებას ან სხვა პირობით ვალდებულებას, რომელიც ჯგუფის კონტროლს არ ექვემდებარება. ვალუტის კონვერტაციის ოპერაციებიდან მიღებული საკომისიო შემოსავალი წარმოადგენს დამატებით საკომისიოს (გარდა უცხოურ ვალუტაში შესრულებული გარიგებებისა, რომლის შემოსავალიც აღირიცხება წმინდა უცხოური ვალუტის შემოსულობაში), რომელიც მომხმარებლებს ეკისრება ვალუტის კონვერტაციის მომსახურებისთვის საზღვარგარეთ ბარათების გამოყენების შემთხვევაში.

შემოსავალი დივიდენდის სახით

დივიდენდიდან შემოსავლის აღიარება ხდება მაშინ, როცა ჯგუფს განესაზღვრება თანხების მიღების უფლება.

არარეგულარული მუხლები

ჯგუფი ცალკე ახდენს არარეგულარული ხასიათის შემოსავლისა და ხარჯების კლასიფიცირებასა და გაცხადებას. ჯგუფი არარეგულარულ შემოსავალს ან ხარჯს განსაზღვრავს, როგორც ეკონომიკური, ბიზნესის ან ფინანსური მოვლენის შედეგად განპირობებულ ან მისგან გამომდინარე შემოსავალს ან ხარჯს, რომელიც არ არის ჯგუფის ჩვეულებრივი და რეგულარული საქმიანობისთვის დამახასიათებელი და გამოწვეულია წინასწარ გაურკვეველი და არაპროგნოზირებადი გარე ფაქტორებით, რომელთა წინასწარ განჭვრეტა შეუძლებელია და ამიტომ მათი გათვალისწინება არ უნდა მოხდეს სამომავლო პროგნოზების გაკეთებიდან.

სამუშაო, წარსადგენი ვალუტები და უცხოური ვალუტის კონვერტაცია

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება წარმოადგენილია ქართულ ლარში, რომელიც ჯგუფის წარსადგენი ვალუტაა. საქართველოს ბანკის ჯგუფის და ბანკის სამუშაო ვალუტა ქართული ლარია. ჯგუფის თითოეული წევრი თავად განსაზღვრავს სამუშაო ვალუტას და თითოეული მათგანის ფინანსურ ანგარიშგებაში შესული მუხლები ფასდება ამ სამუშაო ვალუტის გამოყენებით. უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული გარიგებები თავდაპირველად აღირიცხება სამუშაო ვალუტაში, რომლის კონვერტაცია ხდება გარიგების დღეს არსებული კურსით. უცხოურ ვალუტებში გამოხატული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების გადაანგარიშება სამუშაო ვალუტაში ხდება საანგარიშგებო თარიღისთვის არსებული სამუშაო ვალუტის გაცვლითი კურსით.

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციების კონვერტაციით გამოწვეული შემოსულობა და ზარალი აღიარებულია მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, როგორც უცხოური ვალუტის კონვერტაციით გამოწვეულ შემოსულობას გამოკლებული ზარალი – საკურსო სხვაობა. არაფულადი მუხლების გადაანგარიშება, რომლებიც პირვანდელი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, ხდება თავდაპირველი ოპერაციის დღეს არსებული გაცვლითი კურსით. არაფულადი მუხლები, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, გადაანგარიშდება იმ დღის გაცვლითი კურსით, როდესაც მოხდა სამართლიანი ღირებულების დადგენა. როდესაც ხდება არაფულადი მუხლის შემოსულობის ან ზარალის აღიარება სხვა სრულ შემოსავალში, ამ შემოსულობის ან ზარალის ყოველი საკურსო კომპონენტი აღირიცხება სხვა სრულ შემოსავალში. ხოლო როდესაც ხდება არაფულადი მუხლის შემოსულობის ან ზარალის აღიარება სხვა მოგებაში ან ზარალში, ამ შემოსულობის ან ზარალის ყოველი საკურსო კომპონენტი აღირიცხება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

სხვაობები გარკვეული ოპერაციის სახელშეკრულებო სავალუტო კურსსა და სებ-ის გაცვლით კურსს შორის ოპერაციის დღეს აისახება უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციებიდან მიღებულ შემოსულობას გამოკლებული ზარალის მუხლში. სებ-ის ოფიციალური გაცვლითი კურსი 2021 წლის 31 დეკემბრის, 2020 წლის 31 დეკემბრის და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იყო:

	ლარი გირვანქა სტერლინგთან მიმართებით	ლარი აშშ დოლართან მიმართებით	ლარი ევროსთან მიმართებით	ლარი ბელარუსულ რუბლთან მიმართებით
2021 წლის 31 დეკემბერი	4.1737	3.0976	3.5040	1.2101
2020 წლის 31 დეკემბერი	4.4529	3.2766	4.0233	1.2647
2019 წლის 31 დეკემბერი	3.7593	2.8677	3.2095	1.3639

საანგარიშგებო თარიღისთვის იმ სამეურნეო სუბიექტების აქტივები და ვალდებულებები, რომელთა სამუშაო ვალუტა ჯგუფის წარსადგენი ვალუტისგან განსხვავდება, ლარში გადაიყვანება ანგარიშგების თარიღისთვის მოქმედი სავალუტო კურსით, ხოლო მათი მოგება-ზარალის ანგარიშგების კონვერტაცია ხდება წლის საშუალო შეწონილი სავალუტო კურსით. გადაანგარიშებისას წარმოდგარი საკურსო სხვაობა აისახება სხვა სრულ შემოსავალში. ჯგუფის წარსადგენი ვალუტისგან განსხვავებული სამუშაო ვალუტის მქონე შვილობილი ან მეკავშირე საწარმოს გასხვისებისას, სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში ამ კონკრეტულ სამეურნეო სუბიექტთან დაკავშირებული გადავადებული კუმულაციური თანხის აღიარება ხდება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

უცხოური ოპერაციის შეძენის შედეგად მიღებული გუდვილი და ამ შეძენის შედეგად აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში სამართლიანი ღირებულების მისაღებად შეტანილი კორექტივები აღირიცხება, როგორც უცხოური ოპერაციების აქტივები და ვალდებულებები და კონვერტირდება ანგარიშგების თარიღისთვის მოქმედი კურსით.

ახალი ან შესწორებული სტანდარტების და ინტერპრეტაციების მიღება

2021 წლის 1 იანვრიდან მოქმედი ცვლილებები

საორიენტაციო საპროცენტო განაკვეთის შესწორება – მეორე ფაზის ცვლილებები ფასს (IFRS) 9-ში, ბასს (IAS) 39-ში, ფასს (IFRS) 7-ში. ფასს (IFRS) 4-სა და ფასს (IFRS) 16-ში

გაერთიანებული სამეფოს ფინანსური ქცევის ორგანომ 2021 წლის 5 მარტს გამოაცხადა, რომ მთავარი ლიბორის სავალუტო საორიენტაციო საპროცენტო განაკვეთის გამოქვეყნება, ევრო ლიბორის ჩათვლით, შეწყდებოდა 2021 წლის ბოლოსთვის, ხოლო უფრო ვართოდ გამოყენებული აშშ დოლარი ლიბორის გამოქვეყნება გაგრძელდებოდა 2023 წლის 30 ივნისამდე. ამის შედეგად ჯგუფის გარდამავალი პროგრამა შეეცადა თითქმის ურისკო განაკვეთების და ალტერნატიული განაკვეთის პროდუქტების შექმნას და ამჟამად კონცენტრირებულია კლიენტების აქტიურად გადაყვანით იმ ხელშეკრულებებიდან, რომლებიც შეიცავს 2021 წლის ბოლოსთვის გასაუქმებელ ბანკთაშორის შეთავაზების ინდექსებს.

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)**ახალი ან შესწორებული სტანდარტების და ინტერპრეტაციების მიღება (გაგრძელება)**

2020 წლის აგვისტოში ბასსს-მა გამოუშვა საორიენტაციო საპროცენტო განაკვეთის შესწორება - *მეორე ფაზის ცვლილებები ფასს (IFRS) 9-ში, ბასს (IAS) 39-ში, ფასს (IFRS) 7-ში, ფასს (IFRS) 4-სა და ფასს (IFRS) 16-ში (ბანკთაშორისი შეთავაზების ინდექსების (IBOR) შესწორების მეორე ფაზა), ბანკთაშორისი შეთავაზების ინდექსების უპროცენტო განაკვეთებით ჩანაცვლებით გამოწვეული ბუღალტრული პრობლემების გადასაჭრელად*. ცვლილებებმა დააწესა გამარტივებული მიდგომა შესწორებით მოთხოვნილი მოდიფიკაციებისთვის (მოდიფიკაციები, რომლებიც საჭიროა უშუალოდ ბანკთაშორისი შეთავაზების ინდექსის შესწორების შედეგად და ხორციელდება ეკონომიკურად ეკვივალენტურ საფუძველზე). ეს მოდიფიკაციები აღირიცხება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განახლებით. ყველა დანარჩენი მოდიფიკაცია აღირიცხება არსებული ფასს-ის მოთხოვნების გამოყენებით. ცვლილებები ძალაშია 2021 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. დასაშვებია უფრო ადრე გამოყენებაც.

ბანკთაშორისი შეთავაზების ინდექსებიდან გადასვლის პროგრამას ასპონსორებს საქართველოს ბანკის ფინანსური დირექტორი და ჰყავს უფრო წარმომადგენელი თითოეული განყოფილებიდან, რეგიონიდან და ინფრასტრუქტურული ფუნქციიდან. პროგრამა კონცენტრირებულია სხვადასხვა საორიენტაციო საპროცენტო განაკვეთის მიმართ რისკის მოცულობის განსაზღვრასა და რაოდენობრივად გამოხატვაზე, არსებული ხელშეკრულებების გადახედვაზე, რომლებიც შეიცავს ბანკთაშორისი შეთავაზების ინდექსებს და იმის უზრუნველყოფაზე, რომ ჩასანაცვლებელი განაკვეთის შესახებ დებულებები საკმარისია უმტკივნეულო გადასვლისთვის. ყველა ახალი ხელშეკრულება ახლდება, რომ ჩასანაცვლებელი განაკვეთების შესახებ დებულებები უფრო ეფექტური იყოს, რათა მოგვიანებით გადასვლის პროცესს შეუწყოს ხელი. მართალია, საოპერაციო რისკები შეიძლება გაიზარდოს, ხელშეკრულებების განახლებისა და ხელახალი რეგისტრაციის მართვა მოხდება ერთიანი გადასვლის პროცესის მეშვეობით, თუ ხელშეკრულებების უმრავლესობა შეიცავს დებულებებს ჩასანაცვლებელი განაკვეთის შესახებ. მეტი ყურადღება ექცევა იმ კლიენტების ჩართვას, რომლებსაც არ აქვთ სასესხო ხელშეკრულებებში დებულებები ჩასანაცვლებელი განაკვეთების შესახებ ან არიან ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი მსესხებლები. გარდა ამის, ყველა მსხვილ სასესხო ხელშეკრულებაში ახლდება ჩასანაცვლებელი განაკვეთის შესახებ დებულება ან ინერგება პროცესი, რომელიც ემსახურება უმტკივნეულო გადასვლას. საქართველოს ბანკი აგრძელებს საქართველოს საბანკო ასოციაციის მესვეურებით შექმნილი სამუშაო ჯგუფებში მონაწილეობას, რომლებიც განიხილავენ ბანკთაშორისი შეთავაზების ინდექსების საორიენტაციო განაკვეთებიდან არჩეულ ჩასანაცვლებელ განაკვეთებზე უმტკივნეულო გადასვლის მექანიზმებს.

ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებზეც ბანკთაშორისი შეთავაზების ინდექსის შესწორება გავლენას ახდენს:

იმ საორიენტაციო განაკვეთების შემთხვევაში, რომლებიც 2021 წელს უქმდება, ჯგუფმა ბანკთაშორისი შეთავაზების ინდექსების შემცველი ყველა სიცოცხლისუნარიანი არსებული ხელშეკრულება გადაიყვანა ჩასანაცვლებელ განაკვეთებზე, რაც ძალაში შედის 2022 წლიდან. ამის შედეგად ევრო ლიბორი ჩანაცვლდა ევრიბორით ეკონომიკურად ეკვივალენტურ საფუძველზე.

ვინაიდან აშშ დოლარი ლიბორი აგრძელებს არსებობას ფართოდ გამოყენებული დოკუმენტებისთვის 2023 წლის ივნისამდე, ჯგუფი აპირებს აშშ ლიბორის ჩანაცვლებას უზრუნველყოფილი ერთდღიანი დაფინანსების განაკვეთით და კორექტირებების შეტანას არსებულ სესხებში 2023 წლის ივნისის შემდეგ. ამასობაში 2022 წელს და მის შემდგომ გამოშვებულ ახალ ფინანსურ ინსტრუმენტებში შევა უზრუნველყოფილი ერთდღიანი დაფინანსების განაკვეთი და არა ლიბორი.

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია ფინანსური ხელშეკრულებების შეჯამება, რომლებიც ჩაშლილია მნიშვნელოვანი საორიენტაციო საპროცენტო განაკვეთების მიხედვით საანგარიშგებო თარიღისთვის, რომლებიც ჯერ არ გადასულა ალტერნატიულ საორიენტაციო განაკვეთზე:

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ახალი ან შესწორებული სტანდარტების და ინტერპრეტაციების მიღება (გაგრძელება)

	<u>ვალუტა</u>	<u>ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით</u>
ფინანსური აქტივები		
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	აშშ დოლარი	3,320,151
	ევრო	2,711,457
ფინანსური ვალდებულებები		
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	აშშ დოლარი	989,215

მიუხედავად იმისა, რომ ჯგუფს მნიშვნელოვანი რისკის მოცულობა აქვს ბანკთაშორისი შეთავაზების ინდექსების მიმართ, ძირითადად, ფინანსური ინსტრუმენტების სახით, როგორც მოსალოდნელია, ახალ ინდექსებზე გადასვლასთან დაკავშირებულ ცვლილებებს არ ექნება არსებითი გავლენა ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

„კოვიდ-19-თან დაკავშირებული საიჯარო ქირის დათმობა“ 2021 წლის 30 ივნისის შემდეგ - ცვლილებები ფასს (IFRS) 16-ში.

2021 წლის მარტში საბჭომ შეცვალა ფასს 16-ის გამარტივებული მიდგომის პირობები, რომელიც მოიჯარეებს ათავისუფლებს იჯარის მოდიფიკაციების შესახებ ფასს 16-ის მითითების გამოყენებას უშუალოდ კოვიდ-19-ის პანდემიით გამოწვეულ საიჯარო დათმობებზე. მოიჯარეს, გამარტივებული მიდგომის გამოყენებით, შეუძლია გადაწყვიტოს, რომ არ შეაფასოს არის თუ არა მეიჯარისგან კოვიდ-19-თან დაკავშირებით საიჯარო ქირის დათმობა იჯარის მოდიფიკაცია. მოიჯარე, რომელიც ამ არჩევანს აკეთებს, ყოველგვარ ცვლილებას საიჯარო გადასახადში, რომელიც გამოწვეულია კოვიდ-19-თან დაკავშირებული საიჯარო ქირის დათმობით, ბუღალტრულად აღრიცხავს ისევე, როგორც აღრიცხავდა ცვლილებას ფასს 16-ის მიხედვით, ცვლილება იჯარის მოდიფიკაცია რომ არ ყოფილიყო. ამ ცვლილების შედეგად, გამარტივებული მიდგომა ამჟამად ეხება იმ საიჯარო დათმობებს, რომელთა შემთხვევაშიც საიჯარო გადასახადის ნებისმიერი შემცირება მოქმედებს იმ გადახდებზე, რომლებიც უნდა შესრულებულიყო 2022 წლის 30 ივნისს ან უფრო ადრე, იმ პირობით, თუ დაკმაყოფილებულია გამარტივებული მიდგომის გამოყენების ყველა სხვა პირობა. ეს ცვლილება ძალაში შედის 2021 წლის 1 აპრილს ან შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის.

ამ ცვლილებას არანაირი არსებითი გავლენა არ მოუხდენია ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)**სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა**

ახალი და შეცვლილი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღის მდგომარეობით ჯერ ძალაში არ შესულა, მოცემულია ქვემოთ. ჯგუფი ამ ახალი და შეცვლილი სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) მიღებას აპირებს მათი ძალაში შესვლისთანავე.

ბასს (IAS) 1 „ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა“

2020 წლის იანვარსა და 2020 წლის ივლისში ბასსს-მ გამოუშვა ცვლილებები ბასს 1-ში „ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა: ვალდებულებების კლასიფიკაცია მოკლევადიანად და გრძელვადიანად.“ ისინი განმარტავს, რომ ვალდებულებების კლასიფიკაცია მოკლევადიანად ან გრძელვადიანად უნდა ეყრდნობოდეს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის არსებულ უფლებებს. ცვლილებები ასევე განმარტავს, რომ კლასიფიკაციაზე არ მოქმედებს იმის მოლოდინები, გამოიყენებს თუ არა საწარმო თავის უფლებას გადაავადოს ვალდებულების დაფარვა და რომ დაფარვა გულისხმობს კონტრაქტისთვის ფულადი სახსრების, წილობრივი ინსტრუმენტების, სხვა აქტივების ან მომსახურების გადაცემას. ცვლილებები ძალაში შევა 2023 წლის 1 იანვარს ან უფრო გვიან დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. ნებადართულია ვადაზე ადრე დანერგვა და გამოყენება. ჯგუფი ამჟამად აფასებს ცვლილებების პოტენციურ გავლენას თავის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ფასს (IFRS) 17 „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“

2017 წლის მაისში ბასსს-მა გამოუშვა ფასს 17 „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“. მასში მოცემულია სააღრიცხვო მოთხოვნები სახელშეკრულებო უფლება-მოვალეობებისთვის, რომლებიც წარმოიშობა გაცემული სადაზღვევო ხელშეკრულებებიდან და ფლობილი გადაზღვევის ხელშეკრულებებიდან. ფასს 17 ძალაში შედის 2023 წლის 1 იანვრიდან. ჯგუფი აფასებს სტანდარტს, მაგრამ არ მოელის, რომ მას არსებითი გავლენა ექნება თავის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე. ვიწრო მასშტაბის ცვლილებები

ბასს 37 „ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები“. 2020 წლის მაისში ბასსს-მა გამოუშვა ბასს 37-ის „ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები“ შესწორება, რათა განემარტა რომელ დანახარჯებს ითვალისწინებს საწარმო იმის შეფასებისას, არის თუ არა ხელშეკრულება წამგებიანი. ცვლილებები აზუსტებს, რომ „ხელშეკრულების შესრულების ხარჯი“ მოიცავს „დანახარჯებს, რომლები პირდაპირ უკავშირდება ხელშეკრულებას“. დანახარჯები, რომლებიც პირდაპირ უკავშირდება ხელშეკრულებას, შეიძლება იყოს ან ამ ხელშეკრულების შესრულების ნაზარდი დანახარჯები ან სხვა დანახარჯების განაწილება, რომლებიც პირდაპირ უკავშირდება ხელშეკრულებების შესრულებას. ცვლილებები ძალაში შედის 2022 წლის 1 იანვარს ან უფრო გვიან დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. ნებადართულია ვადაზე ადრე დანერგვა და გამოყენება. ეს ცვლილებები არ იქონიებს არსებით გავლენას ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

სააღრიცხვო შეფასებების განმარტება – ცვლილებები ბასს 8-ში. 2021 წლის თებერვალში ბასსს-მა გამოუშვა ბასს 8-ის შესწორებები, რომლებშიც წარმოადგინა „სააღრიცხვო შეფასებების“ განმარტება. შესწორებები განმარტავს განსხვავებას სააღრიცხვო შეფასებების ცვლილებებსა და სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილებებს შორის და შეცდომების გასწორებას. გარდა ამისა, იგი ასევე განმარტავს, როგორ იყენებენ საწარმოები შეფასების ხერხებს და ამოსავალ მონაცემებს სააღრიცხვო შეფასებების მისაღებად. ცვლილებები ძალაში შედის 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის და ვრცელდება სააღრიცხვო პოლიტიკისა და სააღრიცხვო შეფასებების ცვლილებებზე, რომლებიც დგება ამ პერიოდის საწყისი თარიღით ან მის შემდგომ. დაშვებულია ვადაზე ადრე გამოყენება, თუ ეს ფაქტი გაცხადდება.

ცვლილებები, სავარაუდოდ, მნიშვნელოვან გავლენას არ მოახდენს ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

*(ათას ლარში)***3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)****სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა (გაგრძელება)**

სააღრიცხვო პოლიტიკის გამჟღავნება – ცვლილებები ბასს 1-ში და ფასს-ის მე-2 პრაქტიკულ რეკომენდაციაში. 2021 წლის თებერვალში ბასსს-მა გამოსცა ცვლილებები ბასს 1-ში და ფასს-ის მე-2 პრაქტიკულ რეკომენდაციაში „არსებითობის განსჯა“, რომლებიც შეიცავს მითითებებსა და მაგალითებს, რათა დაეხმაროს საწარმოებს სააღრიცხვო პოლიტიკის განმარტებების არსებითობის შესახებ გადაწყვეტილებების მიღებაში. შესწორებების მიზანია საწარმოებს დაეხმაროს სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ უფრო სასარგებლო განმარტებით შენიშვნების წარმოდგენაში, რისთვისაც, საწარმოებისადმი მოთხოვნა, რომ განაცხადონ „მნიშვნელოვანი“ სააღრიცხვო პოლიტიკა, ჩანაცვლდა მოთხოვნით, რომ განაცხადონ თავიანთი „არსებითი“ სააღრიცხვო პოლიტიკა და დაემატა ინსტრუქცია იმის შეახებ, თუ როგორ უნდა გამოიყენონ საწარმოებმა არსებითობის კონცეფცია სააღრიცხვო პოლიტიკის წარმოდგენასთან დაკავშირებით.

ბასს 1-ში შესული ცვლილებები ძალაშია 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. ნებადართულია ვადაზე ადრე გამოყენებაც.

ჯგუფი ამჟამად აფასებს ცვლილების პოტენციურ გავლენას გავლენას თავის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ცვლილებები ფასს 3-ში „საწარმოთა გაერთიანება“ განაახლებს მითითებას ფასს 3-ში ფინანსური ანგარიშგების კონცეპტუალურ საფუძვლებზე ისე, რომ არ ცვლის საწარმოთა გაერთიანების სააღრიცხვო მოთხოვნებს.

ცვლილებები ბასს (IAS) 16-ში „ძირითადი საშუალებები“ კომპანიას უკრძალავს, გამოქვითოს ძირითადი საშუალებების თვითღირებულებიდან იმ ერთეულების გაყიდვიდან მიღებული თანხები, რომლებიც იქმნება მანამ, სანამ კომპანია ამზადებს აქტივს მიზნობრივი გამოყენებისთვის. ამის ნაცვლად, კომპანია მსგავსი გაყიდვებიდან ამონაგებ თანხებს და შესაბამის დანახარჯებს აღიარებს მოგებაში ან ზარალში.

ჯგუფის მოლოდინით, ზემოაღნიშნული ცვლილებებს არ ექნება არსებითი გავლენა თავის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები

ფასს (IFRS) 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები“ - ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტისთვის „10 პროცენტის“ ტესტში მოყვანილი საკომისიოები

ფასს-ის სტანდარტების 2018-2020 წლიური გაუმჯობესებების პროცესის ფარგლებში, ბასსს-მა გამოუმჯავა ფასს 9-ის შესწორება. ცვლილება განმარტავს საკომისიოებს, რომლებსაც საწარმო ითვალისწინებს იმის შეფასებისას, ახალი ან მოდიფიცირებული ფინანსური ვალდებულების პირობები არსებითად განსხვავდება თუ არა თავდაპირველი ფინანსური ვალდებულების პირობებისგან. ამ საკომისიოებში შედის მხოლოდ მსესხებელსა და კრედიტორს შორის გადახდილი ან მიღებული საკომისიოები, მათ შორის ისინიც, რომლებიც მსესხებელმა ან კრედიტორმა ერთმანეთის სახელით გადაიხადეს ან მიიღეს. საწარმო ცვლილებებს იყენებს იმ ფინანსური ვალდებულებებისთვის, რომლებიც მოდიფიცირებული ან გაცვლილია იმ წლიური საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი თარიღით ან თარიღიდან, რომლის განმავლობაშიც საწარმო პირველად იყენებს ამ ცვლილებას.

ცვლილება ძალაში შედის 2022 წლის 1 იანვარს ან უფრო გვიან დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. ნებადართულია ვადაზე ადრე გამოყენება. ჯგუფი აღნიშნულ ცვლილებას გამოიყენებს ფინანსური ვალდებულებებისთვის, რომლებიც მოდიფიცირებული ან გაცვლილია იმ წლიური პერიოდის დასაწყისიდან, რომლის განმავლობაშიც იგი პირველად იყენებს ცვლილებას და არ მოელის, რომ ეს არსებით გავლენას მოახდენს მის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

*(ათას ლარში)***4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)***საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა*

საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება შესაბამისი კვალიფიკაციის მქონე დამოუკიდებელი პროფესიონალი შემფასებლების მიერ. სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება შიდა კაპიტალიზაციისა (იგივე დისკონტირებული სამომავლო ფულადი ნაკადების მეთოდი) და გაყიდვების შედარების მეთოდების კომბინაციის გამოყენებით.

ჯგუფი თავის საინვესტიციო ქონებას საკმარისი სიხშირით აფასებს, რომ საბალანსო ღირებულება არსებითად არ განსხვავდებოდეს იმ ღირებულებისგან, რომელიც განისაზღვრებოდა სამართლიანი ღირებულების გამოყენებით ანგარიშგების პერიოდის ბოლოსთვის. ბოლო შეფასება 2020 წელს ჩატარდა. შეფასების შედეგები წარმოდგენილია მე-11 შენიშვნაში, ხოლო შეფასებაში გამოყენებული ამოსავალი მონაცემები და ხერხები აღწერილია 26-ე შენიშვნაში. ჯგუფის უძრავი ქონება ქვეყნის სხვადასხვა ნაწილში მდებარეობს. მართალია, საქართველოში მეორადი ბაზარი საკმარის საბაზრო ინფორმაციას იძლევა მცირე და საშუალო ზომის ქონების სამართლიანი ღირებულებით შეფასებისთვის, დიდი ზომის ქონების შეფასება მოითხოვს სხვადასხვა საბაზრო და არასაბაზრო ამოსავალი მონაცემების გამოყენებას ხელმისაწვდომ შედარებად გასაყიდ ფასებში შესატანი კორექტირებების განსაზღვრისთვის. მიუხედავად იმისა, რომ ეს შეფასებები და დაშვებები ეყრდნობა ყველაზე ზუსტ ხელმისაწვდომ ინფორმაციას, ფაქტობრივი შედეგები შეიძლება მაინც განსხვავებული იყოს.

ფინანსური აქტივების რეზერვი

ფასს 9 ხელმძღვანელობას ავალდებულებს მთელი რიგი გადაწყვეტილების (განსჯის), დაშვების და შეფასების გაკეთებას ხელმძღვანელობის ცოდნაზე და გამოცდილებაზე დაყრდნობით, რაც გავლენას ახდენს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვზე. ჯგუფი აგრძელებს არარსებულ მეთოდოლოგიაში მთელი რიგი მოდელირებული შედეგის ზრდის გამოყენებას, რათა ასახოს კოვიდ-19-ის პანდემიის გავლენა. ხელმძღვანელობის მიერ მიღებული ძირითადი გადაწყვეტილებები მოცემულია ქვემოთ.

დეფოლტის, საკრედიტო რისკით გაუფასურების და გამოსწორების (აღმოფხვრის) განმარტება (26-ე შენიშვნა)

ჯგუფი დეფოლტს განმარტავს რაოდენობრივ და ხარისხობრივ კრიტერიუმებზე დაყრდნობით. განმარტება შეიძლება სხვადასხვა პროდუქტისთვის განსხვავებული იყოს. განმარტება შეესაბამება შიდა საკრედიტო რისკის მართვის მიზნებისთვის გამოყენებულ განმარტებას და აკმაყოფილებს ფინანსური ინსტრუმენტების რისკის კლასიფიკაციის შიდა წესებს. კონტრაქტში დეფოლტში მყოფად კლასიფიცირდება ან პროცენტის, ძირითადი თანხის თუ საკომისიოს გადახდის 90 დღით დაგვიანების შემთხვევაში, ან გაკოტრების, თაღლითობის წარმოების, იძულებითი ლიკვიდაციის პროცესის დაწყების თუ გადახდის ვალდებულების შეუსრულებლობის სხვა მტკიცებულების აღმოჩენის შემთხვევაში, იმისდა მიხედვით, თუ რომელი დგება უფრო გვიან. იმის განსაზღვრა, ფინანსური ინსტრუმენტი არის თუ არა საკრედიტო რისკით გაუფასურებული, ეყრდნობა დეფოლტის რისკს და არ ითვალისწინებს საკრედიტო რისკის შემამცირებელ ისეთ ფაქტორებს, როგორცაა უზრუნველყოფის საგანი ან გარანტია (თავდებობა).

ინსტრუმენტი საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად ითვლება მაშინ, თუ კონტრაქტში არის დეფოლტის სიტუაციაში და/ან ინსტრუმენტი არის შექმნილი ან შექმნილია გაუფასურებული.

როდესაც ხდება ფინანსური აქტივის კლასიფიცირება საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად (გარდა შექმნილი ან შექმნილი გაუფასურებული აქტივებისა), იგი ინარჩუნებს ამ კლასიფიკაციას, თუ ყველა ვადაგადაცილებული თანხა არ არის ამოღებული ან არ არსებობს კრედიტის დაფარვის ზოგადი მტკიცებულება. საკრედიტო რისკის გამო რესტრუქტურირებული ფინანსური აქტივების გასვლის კრიტერიუმებად გამოიყენება მინიმუმ ექვსი თანმიმდევრული თვის გადახდები.

(ათას ლარში)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)*დეფოლტის, საკრედიტო რისკით გაუფასურების და გამოსწორების (აღმოფხვრის) განმარტება (26-ე შენიშვნა) (გაგრძელება)*

გამონაკლისია კორპორაციული სესხების პორტფელი და სავალო ინსტრუმენტები, რომლებიც ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით. მათ შემთხვევაში გასვლის კრიტერიუმებად განისაზღვრება გაკოტრებული ან კრედიტუნარო სტატუსის შეცვლა, ლიკვიდურობის პრობლემების აღმოფხვრა ან კრედიტის ამოღების სხვა ზოგადი მტკიცებულება, რაც ინდივიდუალურად ფასდება. საკრედიტო რისკით გაუფასურებული სხვა ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, გასვლის კრიტერიუმებად განისაზღვრება მთლიანი ვადაგადაცილებული თანხის დაფარვა, რეფინანსირების ან უზრუნველყოფის საგნის რეალიზაციის გარდა.

როდესაც საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ფინანსური აქტივი დააკმაყოფილებს დეფოლტის სიტუაციიდან გასვლის კრიტერიუმებს, იგი დარჩება მეორე სტადიაზე მინიმუმ მომდევნო 12 თანმიმდევრული თვის განმავლობაში. იმ შემთხვევაში, თუ 12 თანმიმდევრული თვის განმავლობაში დეფოლტის სტატუსი არ არის მინიჭებული, იგი გადადის პირველ სტადიაზე, თუ საკრედიტო რისკი ინსტრუმენტის შექმნის თარიღის შემდეგ მნიშვნელოვნად არ არის გაზრდილი.

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა არ არის ფასს 9-ით განმარტებული ტერმინი და ამიტომ მის მნიშვნელობას განსაზღვრავს ხელმძღვანელობა თავისი გამოცდილებისა და განსჯის საფუძველზე. იმის შესაფასებლად, საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არის გაზრდილი თუ არა, ჯგუფმა დაადგინა მთელი რიგი ხარისხობრივი და რაოდენობრივი კრიტერიუმები სხვადასხვა ფაქტორის ჰოლისტიკური ანალიზის საფუძველზე. ამ ფაქტორებს შორისაა როგორც კონკრეტული ფინანსური ინსტრუმენტისთვის ან მსესხებლისთვის სპეციფიკური, ისე პორტფელის გარკვეული ნაწილებისთვის დამახასიათებელი ფაქტორები. ეს კრიტერიუმებია:

- საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა, რომელიც გამოიხატება თავდაპირველი აღიარების შემდეგ დეფოლტის რისკის ფარდობითი და/ან აბსოლუტური ზრდით. საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა განისაზღვრება სესხის გაცემის თარიღისთვის საკრედიტო რისკის რეიტინგების (შიდა და გარე) და საანგარიშგებო თარიღისთვის საკრედიტო რისკის რეიტინგების თითოეული აქტივისთვის ინდივიდუალურად შედარების საფუძველზე. ზღვარი (ლიმიტები) ცალ-ცალკე განისაზღვრება კორპორაციული, საცალო და მცირე/საშუალო საწარმოებისთვის და სხვა ფინანსური ინსტრუმენტების პორტფელებისთვის იმისდა მიხედვით, თუ რა თავდაპირველი რეიტინგი ჰქონდა მინიჭებული ამ ინსტრუმენტებს მათი წარმოქმნისას.
- კომერციულ, ფინანსურ ან ეკონომიკური პირობებში უარყოფითი ცვლილებების პროგნოზის არსებობა, რომლებიც ცუდად აისახება მსესხებლის კრედიტუნარიანობაზე.
- სახელშეკრულებო პირობების მოდიფიკაცია მსესხებლის ფინანსური პრობლემების გამო, გარდა დეფოლტისა
- ცალკეული ხელშეკრულების დონეზე ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობა აღემატება დადგენილ 30-დღიან ნორმას.
- სხვა ხარისხობრივი მაჩვენებლები, მაგალითად, საკრედიტო რისკის გარე საბაზრო მაჩვენებლები ან ზოგადი ეკონომიკური პირობები, რომლებიც მიანიშნებს იმაზე, რომ სესხის გაცემის თარიღიდან რისკის დონე მნიშვნელოვნად არის გაზრდილი.

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის ზემოაღნიშნული ნიშნები ვლინდება ფინანსური ინსტრუმენტის დონეზე, რათა მოხდეს თავდაპირველი აღიარების თარიღიდან საკრედიტო რისკის ცვლილების დაფიქსირება.

*(ათას ლარში)***4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)****ხელმძღვანელობის მიერ საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის მოდელირებული შედეგის ზრდა**

იმის შესაფასებლად, კოვიდ-19-ის გამო გადახდისგან დროებით გათავისუფლების ინიციატივის შედეგად სესხის საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არის გაზრდილი თუ არა, ჯგუფმა გააგრძელა მთელი რიგი ხარისხობრივი და რაოდენობრივი კრიტერიუმის გამოყენება სხვადასხვა ფაქტორის ჰოლისტიკური ანალიზის საფუძველზე. ამ ფაქტორებს შორისაა როგორც კონკრეტული ფინანსური ინსტრუმენტისთვის ან მსესხებლისთვის სპეციფიკური, ისე პორტფელის გარკვეული ნაწილებისთვის დამახასიათებელი ფაქტორები. ხელმძღვანელობას კვლავაც მიაჩნია, რომ არსებული მეთოდოლოგიით მოდელირებული შედეგის ზრდა ისევ აქტუალურია, რადგან კოვიდ-19-თან დაკავშირებული რესტრუქტურირებაებიდან საკმარისი დრო არ არის გასული რისკის ყველა ფაქტორის ადეკვატურად შესაფასებლად. ცვლილებების შესახებ დაწვრილებითი ინფორმაცია ქვემოთ არის მოცემული.

საცალო და მიკრო პორტფელი:

მეორე ან მესამე სტადიებზე გადატანა მოხდა სესხის მომსახურების კოეფიციენტების ან სხვა ხელმისაწვდომი ინფორმაციის, ვადაგადაცილებული დღეების, დაშვებული საშელავათო პერიოდისა და სხვა შესაბამისი პარამეტრების ანალიზის საფუძველზე. თუ მსესხებელმა განახორციელა მინიმუმ სამი თანმიმდევრული გადახდა საშელავათო პერიოდის შემდეგ, სესხი არ გადაიტანებოდა მესამე სტადიაზე და რჩებოდა იმავე სტადიაზე, თუკი სტადიაზე გადატანის სხვა წესები არ მოქმედებდა.

გარდა ამისა, იმ მსესხებლების შემთხვევაში, რომლებზეც საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად გაზრდილად მიიჩნეოდა, 100%-იანი დეფოლტის ალბათობა ენიჭებოდა პესიმისტურ სცენარში და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გამოითვლებოდა, როგორც სცენარის შედეგების საშუალო შეწონილი.

კომერციული და მცირე და საშუალო საწარმოების პორტფელი:

სესხის გაცემიდან საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის დასადგენად ჯგუფმა ინდივიდუალური მიდგომა გამოიყენა. სესხი მეორე სტადიაზე გადავიდა მხოლოდ მაშინ, როდესაც მსესხებლის ფინანსური სიმძლეების ობიექტური მტკიცებულება მიანიშნებდა იმაზე, რომ რისკი მნიშვნელოვნად გაიზარდა სესხის გაცემის დღიდან

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ასახავს მიუკერძოებელ, ალბათობით შეწონილ შეფასებას, რომელიც ეყრდნობა შემდეგ ძირითად ფაქტორებს: დეფოლტის ალბათობა, დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში, და დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება, რაც უფრო დაწვრილებით ქვემოთაა განმარტებული:

დეფოლტის ალბათობის შეფასება: ჯგუფი დეფოლტის ალბათობას აფასებს სარეიტინგო მოდელის კლასიფიკაციის შედეგებისა და მიგრაციის მატრიცების მიდგომის ერთობლიობაზე დაყრდნობით, რაც კორექტირდება მინიმუმ სამწლიანი მაკროეკონომიკური მოლოდინების მიხედვით ყველა პორტფელისთვის, რათა წარმოადგენდეს დეფოლტის ალბათობის პარამეტრების საპროგნოზო (მომავალზე ორიენტირებული) შეფასებებს. მიგრაციის მატრიცა იქმნება ისე, რომ ასახავდეს მონაცემების ისტორიული პერიოდის განმავლობაში წლიური მიგრაციის საშუალო შეწონილს. რისკის ჯგუფები განისაზღვრება იმგვარად, რომ უზრუნველყოფდეს შიდაჯგუფურ ერთგვაროვნებას და დეფოლტის ალბათობის მოსალოდნელი დონეების დიფერენციაციას. სასესხო პორტფელების შემთხვევაში, გარდა კორპორაციული სესხებისა, დეფოლტის ალბათობა დამატებით კორექტირდება ფინანსური ინსტრუმენტის წარმოქმნიდან გასული დროის გათვალისწინებით. მოდელეები მოიცავს როგორც ხარისხობრივ, ისე რაოდენობრივ ინფორმაციას და, სადაც შესაძლებელია, ეფუძნება წამყვანი სარეიტინგო სააგენტოების, საკრედიტო ბიუროს და შიდა საკრედიტო რეიტინგის სისტემების ინფორმაციას. ვინაიდან მესამე სტადიის ფინანსური ინსტრუმენტები ვადაგადაცილებულია, დეფოლტის ალბათობა ამ შემთხვევაში 100%-ს უდრის.

*(ათას ლარში)***4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)***მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება (გაგრძელება)*

დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება: დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება წარმოადგენს საკრედიტო რისკის მოცულობას ფინანსური აქტივის არსებობის განმავლობაში პოტენციური დეფოლტის დადგომის მომენტისთვის. იგი წარმოადგენს დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავ ფულად ნაკადებს, ძირითადი თანხის, პროცენტის და ჯარიმების მოსალოდნელი გადახდების გათვალისწინებით, რომლებიც დისკონტირებულია ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. პირველი სტადიის ფინანსური ინსტრუმენტის დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების გამოსათვლელად ბანკი აფასებს დეფოლტის შესაძლო მოვლენებს 12 თვის განმავლობაში, რათა გამოიანგარიშოს 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი. მეორე და მესამე სტადიებისა და შექმნილი ან შექმნილი გაუფასურებული ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება ფასდება ინსტრუმენტების არსებობის მანძილზე მომხდარი მოვლენებისთვის. ჯგუფი დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავ დავალიანებას სხვადასხვანაირად აფასებს დაფარვის გრაფიკის მქონე პროდუქტებისა და დაფარვის გრაფიკის არმქონე პროდუქტებისთვის. დაფარვის გრაფიკის მქონე ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, ჯგუფი აფასებს დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავ საპროგნოზო დავალიანებას სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიდგომის გამოყენებით, რომელშიც შეაქვს კორექტირებები მოსალოდნელი ავანსებისა და ვადაგადაცილებული დღეების გათვალისწინებით. დაფარვის გრაფიკის არმქონე პროდუქტების შემთხვევაში, როგორცაა საკრედიტო ბარათები, საკრედიტო ხაზები და ფინანსური გარანტიები, ჯგუფი გამოითვლის დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავ მოსალოდნელ დავალიანებას ლიმიტის ათვისების მიდგომის გამოყენებით. ზემოაღნიშნული მეთოდით დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი მოსალოდნელი დავალიანება გამოითვლება მოსალოდნელი უტილიზაციის განაკვეთის გამოყენებით და რეალურად ათვისებული თანხების ისტორიულ მონაცემებზე დაყრდნობით.

დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში: დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში განიმარტება, როგორც კონტრაქტის მხრიდან გადაუხდელობის შედეგად მოსალოდნელი დანაკარგი. იგი წარმოადგენს დავალიანების შეფასებას, რომლის ამოღებაც ვერ მოხერხდება დეფოლტის შემთხვევის გამო და ამიტომ თვალსაჩინოდ ასახავს დანაკარგების სერიოზულობას. დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგების დადგენისას გასათვალისწინებელია უზრუნველყოფის საგნიდან და საკრედიტო რისკის შემცირების სხვა საშუალებებიდან მომავალში მისაღები ფულადი ნაკადები ან გაკოტრების პროცესიდან მოსალოდნელ თანხებს არაუზრუნველყოფილი მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად, ასევე, სადაც შესაძლებელია, ქონების რეალიზაციისთვის საჭირო დროს და მოთხოვნების დაკმაყოფილების რიგითობას. ჯგუფი თავის ფინანსურ ინსტრუმენტებს ყოფს ერთგვაროვან პორტფელებად იმ ძირითადი მახასიათებლების მიხედვით, რომლებიც აქტუალურია სამომავლო ფულადი ნაკადების შესაფასებლად. გამოყენებული მონაცემები მოიცავს წარსულში მიღებული ზარალის მონაცემებს და გარიგების უფრო მეტ მახასიათებლებს (მაგ. პროდუქტის ტიპი, უზრუნველყოფის ტიპების უფრო ფართო სპექტრი). ამ ინფორმაციაზე დაყრდნობით ჯგუფი აფასებს დავალიანების ამოღების მაჩვენებელს (არა უზრუნველყოფის საგნის მეშვეობით), დეფოლტის აღმოფხვრის მაჩვენებელს და ხელახალი დეფოლტის ალბათობას. უზრუნველყოფის საგნის მეშვეობით დავალიანების ამოღება თითოეული ინსტრუმენტისთვის ცალკე განიხილება დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგების გაანგარიშებისას.

ხელმძღვანელობის მიერ დეფოლტის შემთხვევაში ზარალის მოდელირებული შედეგის ზრდა

მოსალოდნელი ზარალის განსაზღვრისას კოვიდ-19-ის პანდემიით გამოწვეული განუსაზღვრელობის ასახვის მიზნით ჯგუფმა კიდევ 20%-ით შეამცირა დავალიანების ამოღების და დეფოლტის აღმოფხვრის განაკვეთები.

(ათას ლარში)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

მოდელის შემდგომი კორექტირებები

ჯგუფის გაუფასურების მოდელის ან შემავალი მონაცემების შეზღუდული ხასიათი შეიძლება გამოვლინდეს მოდელების შედეგების მუდმივი შეფასებითა და დასაბუთებით. თუ ხელმძღვანელობა გადაწყვეტს, რომ გაუფასურების მოდელები საკმარისად არ ასახავს ყველა არსებით რისკს, მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში შევა შესაბამისი კორექტირებები. პერიოდის ბოლოსთვის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლაში კოვიდ-19-ის პანდემიის გამო ეკონომიკის გაურკვეველი პერსპექტივის ასახვის მიზნით, ჯგუფმა გამოიყენა მოდელირების შემდგომი კორექტირებები. მოდელირებული შედეგის ზრდის (ხელმძღვანელობის მიერ საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდისა და დეფოლტის შემთხვევაში ზარალის მოდელირებული შედეგის ზრდის) ეფექტმა 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის 30,626 ლარი შეადგინა.

2021 წლის 31 დეკემბერი

მთავარი განმაპირობებელი ფაქტორები	გაცხადებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	გაცხადებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გადაფარვა	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გადაფარვა სცენარების მიხედვით		
			ოპტიმისტური	საბაზისო	პესიმისტური
კომერციული სესხები	156,237	2.90%	2.89%	2.90%	2.93%
იპოთეკური სესხები	33,036	0.82%	0.80%	0.81%	0.85%
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	74,441	1.99%	1.93%	1.96%	2.13%
სამომხმარებლო სესხები	136,035	4.56%	4.46%	4.54%	4.70%
სალომზარდო სესხები	2,074	1.25%	1.25%	1.25%	1.26%

2020 წლის 31 დეკემბერი

მთავარი განმაპირობებელი ფაქტორები	გაცხადებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	გაცხადებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გადაფარვა	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გადაფარვა სცენარების მიხედვით		
			ოპტიმისტური	საბაზისო	პესიმისტური
კომერციული სესხები	172,916	3.51%	3.48%	3.50%	3.55%
იპოთეკური სესხები	48,607	1.28%	1.05%	1.06%	1.95%
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	102,352	3.13%	2.79%	2.83%	4.06%
სამომხმარებლო სესხები	113,801	5.15%	4.78%	4.82%	6.18%
სალომზარდო სესხები	227	0.22%	0.21%	0.21%	0.23%

2019 წლის 31 დეკემბერი

მთავარი განმაპირობებელი ფაქტორები	გაცხადებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	გაცხადებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გადაფარვა	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გადაფარვა სცენარების მიხედვით		
			ოპტიმისტური	საბაზისო	პესიმისტური
კომერციული სესხები	90,612	2.31%	2.29%	2.31%	2.34%
იპოთეკური სესხები	9,017	0.29%	0.29%	0.29%	0.29%
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	44,545	1.67%	1.63%	1.67%	1.73%
სამომხმარებლო სესხები	72,707	3.49%	3.44%	3.47%	3.55%
სალომზარდო სესხები	253	0.30%	0.30%	0.30%	0.30%

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლისას გათვალისწინებული აქტივები

ფასს 9-ის მიხედვით, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლაში უნდა აისახოს უზრუნველყოფის საგნიდან და საკრედიტო რისკის შემცირების სხვა საშუალებებიდან მოსალოდნელი ფულადი ნაკადები. უზრუნველყოფის საგნის ბულალტრული აღრიცხვა და ასახვა ფასს 9-ის მიზნებისთვის შეესაბამება ჯგუფის რისკის მართვის ზოგად პრინციპებს, პოლიტიკასა და პროცესებს. უზრუნველყოფის საგანი, თუ დასაკუთრებული არ არის, არ აისახება ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში. უზრუნველყოფის საგნის სამართლიანი ღირებულება გავლენას ახდენს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლაზე. სამართლიანი ღირებულება, როგორც წესი, ფასდება უზრუნველყოფის გადაცემის თარიღიდან და გადაფასდება ყოველწლიურად, რათა აისახოს ყველა არსებითი რისკი.

(ათას ლარში)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

საპროგნოზო ინფორმაცია

ფასს 9-ის მიხედვით, საკრედიტო ზარალის რეზერვი იქმნება გონივრულ და დასაბუთებულ საპროგნოზო ინფორმაციაზე დაყრდნობით, რომელიც მიიღება გაუმართლებელი დანახარჯისა და ძალისხმევის გარეშე და ითვალისწინებს წარსულში მომხდარ მოვლენებს, ამჟამად არსებულ პირობებს და სამომავლო ეკონომიკური პირობების პროგნოზს.

იმისათვის, რომ ჯგუფმა საკრედიტო ზარალის რეზერვში ასახოს საპროგნოზო ინფორმაცია, იგი იყენებს საქართველოს ეროვნული ბანკის („სებ“) მიერ გამოცემულ მაკროეკონომიკურ პროგნოზებს საქართველოში მოქმედი შვილობილი კომპანიებისთვის, ხოლო ბელარუსის ეროვნული ბანკი იყენებს ბელარუსში მოქმედი არასამთავრობო კვლევითი ცენტრისგან მიღებულ ინფორმაციას. მაკროეკონომიკური ცვლადები, რომლებსაც ეს პროგნოზები შეიცავს და რომლებსაც ჯგუფი იყენებს თავის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მოდელში, მოიცავს მშპ-ის ზრდის ტემპს, სავალუტო კურსსა და ინფლაციის ტემპს. ეს საპროგნოზო მაკროეკონომიკური ცვლადები, როგორც წესი, ახლდება ნახევარ წელიწადს ერთხელ ქართული კომპანიების, ხოლო კვარტალურად - ბელარუსის ეროვნული ბანკის შემთხვევაში.

აღბათობით შეწონილი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დასადგენად საჭიროა მთელი რიგი სამომავლო ეკონომიკური პირობის შეფასება. ამ მოთხოვნის დასაკმაყოფილებლად ჯგუფი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლის სამ სხვადასხვა ეკონომიკურ სცენარს მიმართავს: ოპტიმისტურს (0.25-იანი წონა), საბაზოსა (0.50-იანი წონა) და პესიმისტურს (0.25-იანი წონა) თითოეული შესაბამისი პორტფელისთვის. თითოეული სცენარისთვის წონა გამოითვლება აღბათური ეკონომიკური მოდელის გამოყენებით, რომელიც ითვალისწინებს უახლეს ინფორმაციას და საქართველოს ეროვნული ბანკისგან მიღებულ ისტორიულ მონაცემებს.

ჯგუფის აზრით, ეს პროგნოზები ყველაზე ზუსტად აფასებს მოვლენების შესაძლო განვითარებას იმ სარწმუნო ინფორმაციაზე დაყრდნობით, რომელიც მისთვის ხელმისაწვდომია.

საპროგნოზო ცვლადების დაშვებები

ქვემოთ წარმოდგენილია 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით თითოეული გეოგრაფიული სეგმენტისთვის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოსათვლელად გამოყენებული პერიოდის ბოლოს ყველაზე მნიშვნელოვანი დაშვებები. ყველა პორტფელისთვის გამოყენებულია „საბაზო“, „ოპტიმისტური“ და „პესიმისტური“ სცენარები.

საქართველო

მთავარი განმაპირობებელი ფაქტორები	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სცენარი	მინიჭებული წონა	2021 წლის 31 დეკემბერი			მინიჭებული წონა	2020 წლის 31 დეკემბერი			მინიჭებული წონა	2019 წლის 31 დეკემბერი		
			2021	2022	2023		2020	2021	2022		2019	2020	2021
მშპ-ის პროცენტული ზრდა													
	ოპტიმისტური	25%	6.00%	5.00%	4.50%	25%	-3.00%	6.00%	5.00%	25%	5.50%	6.00%	5.00%
	საბაზოსი	50%	5.00%	4.00%	4.50%	50%	-4.00%	4.50%	5.00%	50%	4.50%	5.00%	5.00%
	პესიმისტური	25%	2.00%	4.00%	5.00%	25%	-9.00%	2.50%	4.00%	25%	2.50%	3.50%	4.50%
ლარი/აშშ დოლარის გაცვლითი კურსი													
	ოპტიმისტური	25%	4.00%	2.00%	2.00%	25%	5.00%	5.00%	0.00%	25%	5.00%	5.00%	0.00%
	საბაზოსი	50%	0.00%	0.00%	0.00%	50%	0.00%	0.00%	0.00%	50%	0.00%	0.00%	0.00%
	პესიმისტური	25%	-10.00%	2.00%	3.00%	25%	-10.00%	-5.00%	5.00%	25%	-10.00%	-5.00%	5.00%
სფი ინფლაციის ტემპი %													
	ოპტიმისტური	25%	5.50%	3.00%	3.00%	25%	5.50%	4.00%	3.00%	25%	4.50%	3.50%	3.00%
	საბაზოსი	50%	7.00%	2.50%	3.00%	50%	4.50%	1.50%	2.50%	50%	4.50%	2.50%	3.00%
	პესიმისტური	25%	8.00%	4.00%	3.00%	25%	7.00%	2.00%	2.50%	25%	7.00%	5.00%	3.00%

(ათას ლარში)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

საპროგნოზო ცვლადების დაშვებები (გაგრძელება)

ბელარუსი

შთავარი განმარტებითი ფაქტორები	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სცენარი	მინიჭებული წონა	2021 წლის 31 დეკემბერი				მინიჭებული წონა	2020 წლის 31 დეკემბერი				2019 წლის 31 დეკემბერი				
			2022Q1	2022Q2	2022Q3	2022Q4		2021Q1	2021Q2	2021Q3	2021Q4	2020Q1	2020Q2	2020Q3	2020Q4	
მშპ-ის პროცენტული ზრდა																
	ოპტიმისტური	25%	1.57%	1.38%	3.49%	5.25%	10%	-0.40%	3.30%	1.80%	4.40%	25%	3.44%	2.94%	3.19%	3.65%
	საბაზისო	50%	0.22%	-0.63%	0.77%	1.88%	50%	-1.80%	1.30%	-0.95%	1.20%	50%	1.56%	0.84%	0.96%	1.16%
	პესიმიისტური	25%	-1.13%	-2.64%	-1.95%	-1.49%	40%	-3.20%	-0.90%	-3.65%	-2.00%	25%	-0.31%	-1.26%	-1.27%	-1.32%
ბელარუსული რუბლი/აშშ დოლარის სავალუტო კურსი, %																
	ოპტიმისტური	25%	0.53%	0.21%	0.42%	1.06%	10%	-2.89%	1.95%	0.04%	-1.00%	25%	-5.12%	-5.40%	-4.66%	-3.30%
	საბაზისო	50%	3.84%	2.14%	1.90%	1.87%	50%	1.07%	3.20%	1.12%	0.41%	50%	-0.60%	0.67%	2.69%	2.78%
	პესიმიისტური	25%	6.79%	3.94%	2.93%	2.51%	40%	5.04%	4.36%	2.10%	1.66%	25%	3.92%	6.69%	10.04%	8.52%
სტი ინფლაციის ტემპი %																
	ოპტიმისტური	25%	1.31%	-0.03%	-0.90%	-0.66%	10%	0.48%	0.73%	0.10%	1.58%	25%	1.49%	0.42%	-0.27%	0.52%
	საბაზისო	50%	3.14%	1.74%	0.74%	1.70%	50%	2.02%	1.20%	0.48%	1.75%	50%	2.06%	0.99%	0.32%	1.63%
	პესიმიისტური	25%	4.91%	3.40%	2.23%	3.97%	40%	3.56%	1.66%	0.85%	1.90%	25%	2.62%	1.55%	0.88%	2.74%

ყველა სხვა პარამეტრი თუ უცვლელი დარჩება, მშპ-ის ზრდა, ხოლო სავალუტო კურსის ვარდნა და ინფლაციის ტემპის კლება გამოიწვევდა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შემცირებას, ხოლო ამის საპირისპირო ცვლილებები გამოიწვევდა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ზრდას. მშპ-ის ზრდის მაჩვენებელი ყველაზე დიდ გავლენას ახდენს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე. მას მოჰყვება სავალუტო კურსი და ინფლაცია. საცალო პორტფელზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე ნაკლებად მოქმედებს სავალუტო კურსი, რადგან დიდი წილი ლარში გამოხატულ დავალიანებაზე მოდის. თუმცა, საცალო პორტფელიდან მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე მოქმედებს ინფლაცია, რომელსაც საწარმოს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე მნიშვნელოვანი გავლენა არ აქვს.

2019 წელს ბელარუსული რუბლი 2.6%-ით გამყარდა აშშ დოლართან მიმართებით. ამის გამო 2019 წელს ბელარუსული რუბლის და აშშ დოლარის გაცვლითი კურსის დაშვებები, რომელთა საფუძველზეც შეფასდა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მნიშვნელოვნად განსხვავდება ფაქტობრივი დინამიკისგან. ამან გამოიწვია მნიშვნელოვანი აცდენები წლიურ მოლოდინებში 2020 წლის თითოეული კვარტლისთვის, როგორც ზედა ცხრილშია წარმოდგენილი.

ცხრილში ნაჩვენებია აღიარებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის თანხების მგრძობელობა ამ მოდელში გამოყენებული საპროგნოზო დაშვებების მიმართ. ამ მიზნით, თითოეულ მაკროეკონომიკურ სცენარს ინდივიდუალურად 100%-იანი წონა მიენიჭა და გადაანგარიშდა შესაბამისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი.

(ათას ლარში)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

საპროგნოზო ცვლადების დაშვებები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მგრძობელობა საპროგნოზო დაშვებების მიმართ

2021 წლის 31 დეკემბერი					
მთავარი განმაპირობებელი ფაქტორები	გაცხადებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	გაცხადებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გადაფარვა	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გადაფარვა სენარების მიხედვით		
			ოპტიმისტური	საბაზისო	პესიმიისტური
კომერციული სესხები	156,237	2.90%	2.89%	2.90%	2.93%
იპოთეკური სესხები	33,036	0.82%	0.80%	0.81%	0.85%
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	74,441	1.99%	1.93%	1.96%	2.13%
სამომხმარებლო სესხები	136,035	4.56%	4.46%	4.54%	4.70%
სალომბარდო სესხები	2,074	1.25%	1.25%	1.25%	1.26%

2020 წლის 31 დეკემბერი					
მთავარი განმაპირობებელი ფაქტორები	გაცხადებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	გაცხადებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გადაფარვა	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გადაფარვა სენარების მიხედვით		
			ოპტიმისტური	საბაზისო	პესიმიისტური
კომერციული სესხები	172,916	3.51%	3.48%	3.50%	3.55%
იპოთეკური სესხები	48,607	1.28%	1.05%	1.06%	1.95%
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	102,352	3.13%	2.79%	2.83%	4.06%
სამომხმარებლო სესხები	113,801	5.15%	4.78%	4.82%	6.18%
სალომბარდო სესხები	227	0.22%	0.21%	0.21%	0.23%

2019 წლის 31 დეკემბერი					
მთავარი განმაპირობებელი ფაქტორები	გაცხადებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	გაცხადებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გადაფარვა	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გადაფარვა სენარების მიხედვით		
			ოპტიმისტური	საბაზისო	პესიმიისტური
კომერციული სესხები	90,612	2.31%	2.29%	2.31%	2.34%
იპოთეკური სესხები	9,017	0.29%	0.29%	0.29%	0.29%
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	44,545	1.67%	1.63%	1.67%	1.73%
სამომხმარებლო სესხები	72,707	3.49%	3.44%	3.47%	3.55%
სალომბარდო სესხები	253	0.30%	0.30%	0.30%	0.30%

ფინანსური ინსტრუმენტების დაჯგუფება კოლექტიური შეფასებისთვის

გაუფასურების კოლექტიურად შეფასების მიზნებისთვის, ერთგვაროვანი ფინანსური ინსტრუმენტები ერთიანდება შემდეგი წესით: კორპორატიული სესხების პორტფელი ჯგუფდება სესხის დაფარვის წყაროს ტიპების მიხედვით; ხოლო საცალო სესხების პორტფელი ჯგუფდება საკრედიტო რისკის ისეთი მახასიათებლების საფუძველზე, როგორცაა აქტივის ტიპი, უზრუნველყოფის დონე, დაფარვის წყაროს ტიპი და სხვა მნიშვნელოვანი ფაქტორები. რაც შეეხება საშუალო და მცირე საწარმოებზე გაცემულ და მიკროსესხების პორტფელს, აქ ფინანსური ინსტრუმენტები ჯგუფდება აქტივის ტიპის, ვადაგადაცილების პერიოდის, უზრუნველყოფის დონისა და სხვა მნიშვნელოვანი ფაქტორების მიხედვით.

განახლებადი პროდუქტების მოსალოდნელი ვადის განსაზღვრა

განახლებადი პროდუქტების შემთხვევაში, ფინანსური ინსტრუმენტების მოსალოდნელი ვადა განისაზღვრება ან მომდევნო განახლების თარიღზე დაყრდნობით, ან ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელ ფაქტობრივ ვადაზე დაყრდნობით, რომელიც განისაზღვრება ემპირიული დაკვირვებით ამ ინსტრუმენტის არსებობის განმავლობაში.

ჩამოწერა

ჯგუფი ფინანსურ აქტივებს ჩამოწერს მაშინ, როდესაც მათი ამოღების გონივრული მოლოდინი აღარ არსებობს, რაც არსებითად უცვლელია კორპორატიული და არაუზრუნველყოფილი სესხების პორტფელისა თუ უზრუნველყოფილი სესხების შემთხვევაში, გარდა უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი სესხებისა. იპოთეკების და უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი სხვა სესხების შემთხვევაში ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობა, რომლის შემდეგაც ნაშთები მიიჩნევა უიმედოდ და უნდა ჩამოიწეროს, 1,460 იყო. თუ ჩამოსაწერი თანხა სესხებზე შესაძლო დანაკარგების დარიცხულ რეზერვზე მეტია, სხვაობა ჯერ აღირიცხება, როგორც მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ხარჯი.

(ათას ლარში)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

საპროგნოზო ცვლადების დაშვებები (გაგრძელება)

ჩამოწერა (გაგრძელება)

დავალიანების ყოველგვარი შემდგომი ამოღება კრედიტდება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ხარჯის ანგარიშზე.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მოდელის რეტროსპექტიული ტესტირება

ჯგუფის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მოდელის ხარისხისა და საიმედოობის მონიტორინგისთვის ჯგუფი ატარებს რეტროსპექტიული ტესტირების და საბაზრო მონაცემებთან შედარების პროცედურებს, რაც გულისხმობს მოდელის შედეგების შედარებას ფაქტობრივ შედეგებთან, შიდა გამოცდილებასა და გარე დაკვირვებადი მონაცემების მიხედვით. დეფოლტის ალბათობის განსაზღვრისთვის ჯგუფი მიმართავს სტატისტიკურ მოდელირებას, რათა მიიღოს დეფოლტის რაოდენობის პროგნოზირებული განაწილება. დეფოლტების დაკვირვებადი რაოდენობა შემდეგ ედრება ამ განაწილებას, რაც ჯგუფს მოდელში სტატისტიკური ნდობის ინტერვალის მიღების საშუალებას აძლევს. დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგების განსაზღვრისთვის რეტროსპექტიული ტესტირებისას ხდება დაკვირვებადი ზარალის შედარება პროგნოზირებულ დანაკარგებთან დეფოლტის შემთხვევაში. თუ სტატისტიკურად მნიშვნელოვანი გადახრის ან პარამეტრიზაციის ნაკლოვანებების აღმოჩენის შემთხვევაში, ხდება შესაბამისი მოდელების დახვეწა და გადახედვა. რეტროსპექტიული ტესტირების პროცედურების შედეგად მოდელში შესული ნებისმიერი ცვლილებები აღირიცხება, როგორც ცვლილებები სააღრიცხვო შეფასებებში პერსპექტიულად გამოყენებით.

*(ათას ლარში)***5. ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ**

ჯგუფი ახდენს შემოსავლის დეზაგრეგირებას მომხმარებლებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან თითოეული სეგმენტის პროდუქტების და მომსახურებების მიხედვით, რადგან ჯგუფს მიაჩნია, რომ ამ გზით ყველაზე ნათლად ასახავს იმას, თუ როგორ მოქმედებს ეკონომიკური ფაქტორები შემოსავლებისა და ფულადი ნაკადების ხასიათზე, ოდენობაზე, დროულობასა და გაურკვეველობაზე.

2020 წელს ჯგუფმა ჰოლდინგური კომპანიის საოპერაციო შედეგები შესაბამის სეგმენტებზე გადაანაწილა, შედარებადი პერიოდები არ იყო გადაანგარიშებული, ვინაიდან ცვლილება არ იყო არსებითი და ინფორმაცია ჯერ კიდევ შედარებადია.

მართვის მიზნებისათვის ჯგუფი დაყოფილია შემდეგ საოპერაციო სეგმენტებად პროდუქტებისა და მომსახურების მიხედვით:

საცალო საბანკო მომსახურება (ბელარუსის ეროვნული ბანკის საცალო საბანკო მომსახურების გამოკლებით) - ძირითადად გულისხმობს სამომხმარებლო, იპოთეკური სესხების, ოვერდრაფტების, საკრედიტო ბარათების და სხვა საკრედიტო პროდუქტების გაცემას, ფულადი გზავნილების და ანგარიშსწორების მომსახურებას, იურიდიული და ფიზიკური პირების ანაზრების მართვას. საცალო საბანკო მომსახურების მიმართულება კონცენტრირებულია მზარდ საცალო, მასობრივ საცალო და მასობრივ შეძლებულ სეგმენტებზე, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოებთან და მიკრობიზნესებთან ერთად.

კორპორაციული / საინვესტიციო ბანკინგი - მოიცავს კორპორატიულ საბანკო მომსახურებას და ინვესტიციის მართვის ოპერაციებს საქართველოში. კორპორატიული საბანკო მომსახურება ძირითადად გულისხმობს სესხებისა და სხვა საკრედიტო პროდუქტების გაცემას, ფულად გზავნილებსა და ანგარიშსწორების მომსახურებას, დოკუმენტური ოპერაციების მხარდაჭერას და კორპორატიული მომხმარებლებისთვის შემნახველი და ვადიანი ანაზრების მართვას; ინვესტიციის მართვის ბიზნესი, ძირითადად, გულისხმობს კერძო საბანკო მომსახურების გაწევას შეძლებული კლიენტებისთვის.

„ბელარუსის ეროვნული ბანკი“ - ძირითადად ნიშნავს სს „ბელარუსკი ნაროდნი ბანკს“, რომელიც ძირითადად საცალო და კორპორაციულ საბანკო მომსახურებას სწევს ბელარუსში.

ხელმძღვანელობა აკონტროლებს თავისი სეგმენტების საოპერაციო შედეგებს ცალ-ცალკე, რათა მიიღოს გადაწყვეტილებები რესურსების განაწილებაზე და შესრულებული საქმიანობის შეფასებაზე. სეგმენტის საქმიანობა, რომელიც ქვემოთ მოყვანილ ცხრილშია განმარტებული, ისევე ფასდება, როგორც მოგება ან ზარალი მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

საოპერაციო სეგმენტებს შორის გარიგებები ხდება გამლილი ხელის პრინციპით, ანუ მესამე პირებთან შემდგარი გარიგებების მსგავსად.

ჯგუფის ძირითადი საქმიანობა საქართველოშია კონცენტრირებული, ბელარუსის ეროვნული ბანკის გარდა, რომელიც ბელარუსში საქმიანობს.

2021, 2020 და 2019 წლებში არცერთ გარე მომხმარებელთან ან კონტრაქტთან დადებული გარიგებებიდან მიღებული შემოსავალი არ შეადგენდა ჯგუფის საოპერაციო შემოსავლის 10%-ს ან მეტს.

(ათას ლარში)

5. ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ (გაგრძელება)

ცხრილში მოცემულია ინფორმაცია ჯგუფის გარკვეული საოპერაციო სეგმენტების მოგება-ზარალის ანგარიშგებისა და გარკვეული აქტივებისა და ვალდებულებების შესახებ 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის:

	საცალო საბანკო საქმიანობა	კორპორატიული საინვესტიციო საბანკო საქმიანობა	ბელარუსის ეროვნული ბანკი	გაქვითვები	სულ ჯგუფი
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	581,594	319,587	39,675	27	940,883
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	141,623	41,237	5,476	-	188,336
წმინდა სავალუტო შემოსულობა	57,904	36,556	13,341	-	107,801
წმინდა სხვა შემოსავალი	23,443	42,822	1,245	1	67,511
საოპერაციო შემოსავალი	804,564	440,202	59,737	28	1,304,531
საოპერაციო დანახარჯები	(350,094)	(71,418)	(39,675)	(28)	(461,215)
მოგება მეკავშირე საწარმოებიდან	(3,781)	-	-	-	(3,781)
წმინდა საოპერაციო შემოსავალი რისკის ხარჯის განსაზღვრამდე	450,689	368,784	20,062	-	839,535
რისკის ხარჯი	(71,100)	52,526	(1,725)	-	(20,299)
წმინდა საოპერაციო შემოსავალი არარეგულარულ მუხლებამდე	379,589	421,310	18,337	-	819,236
წმინდა არარეგულარული ხარჯი/ზარალი	1	(78)	(533)	-	(610)
დასაბეგრი მოგება	379,590	421,232	17,804	-	818,626
მოგების გადასახადის ხარჯი	(33,692)	(37,729)	(3,394)	-	(74,815)
წლის მოგება	345,898	383,503	14,410	-	743,811
აქტივები და ვალდებულებები					
სულ აქტივები	14,799,515	7,383,371	980,920	(2,594)	23,161,212
სულ ვალდებულებები	13,056,931	6,209,389	846,263	(2,594)	20,109,989
სხვა ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ					
ძირითადი საშუალებები	44,524	2,948	2,031	-	49,503
არამატერიალური აქტივები	29,439	2,578	4,992	-	37,009
კაპიტალური დანახარჯები	73,963	5,526	7,023	-	86,512
ცვეთა, ამორტიზაცია და გაუფასურება	(70,673)	(8,069)	(4,940)	-	(83,682)

(ათას ლარში)

5. ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ (გაგრძელება)

ცხრილში მოცემულია ინფორმაცია ჯგუფის გარკვეული საოპერაციო სეგმენტების მოგება-ზარალის ანგარიშგებისა და გარკვეული აქტივებისა და ვალდებულებების შესახებ 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის:

	საცალო საბანკო საქმიანობა	კორპორატიული საინვესტიციო საბანკო საქმიანობა	ბელარუსის ეროვნული ბანკი	გაქვითვები	სულ ჯგუფი
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	495,271	233,462	36,249	14	764,996
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	96,780	33,781	5,678	-	136,239
წმინდა სავალუტო შემოსულობა	55,973	36,763	6,202	-	98,938
წმინდა სხვა შემოსავალი	21,954	19,439	1,813	-	43,206
საოპერაციო შემოსავალი	669,978	323,445	49,942	14	1,043,379
საოპერაციო დანახარჯები	(295,751)	(63,271)	(32,951)	(14)	(391,987)
მოგება მეკავშირე საწარმოებიდან	782	-	-	-	782
საოპერაციო შემოსავალი რისკის ხარჯის განსაზღვრამდე	375,009	260,174	16,991	-	652,174
რისკის ხარჯი	(183,231)	(96,273)	(3,981)	-	(283,485)
წმინდა საოპერაციო შემოსავალი არარეგულარულ მუხლებამდე	191,778	163,901	13,010	-	368,689
წმინდა არარეგულარული ხარჯი/ზარალი	(40,013)	(1,278)	(125)	-	(41,416)
დასაბეგრი მოგება	151,765	162,623	12,885	-	327,273
მოგების გადასახადის ხარჯი	(6,603)	(11,438)	(2,734)	-	(20,775)
წლის მოგება	145,162	151,185	10,151	-	306,498
აქტივები და ვალდებულებები					
სულ აქტივები	13,392,446	7,366,720	1,018,652	(9,512)	21,768,306
სულ ვალდებულებები	12,030,543	6,372,878	886,097	(9,512)	19,280,006
სხვა ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ					
ძირითადი საშუალებები	59,958	4,176	616	-	64,750
არამატერიალური აქტივები	29,125	2,623	2,291	-	34,039
კაპიტალური დანახარჯები	89,083	6,799	2,907	-	98,789
ცვეთა, ამორტიზაცია და გაუფასურება	(63,360)	(8,327)	(4,247)	-	(75,934)

(ათას ლარში)

5. ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ (გაგრძელება)

ქვედა ცხრილში მოცემულია ინფორმაცია ჯგუფის გარკვეული საოპერაციო სეგმენტების მოგება-ზარალის ანგარიშგებისა და გარკვეული აქტივებისა და ვალდებულებების შესახებ 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის:

	<i>საცალო საბანკო საქმიანობა</i>	<i>კორპორატიული საინვესტიციო საბანკო საქმიანობა</i>	<i>ბელარუსის ეროვნული ბანკი</i>	<i>გაქვითვები</i>	<i>სულ ჯგუფი</i>
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	570,431	184,340	28,779	23	783,573
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	114,478	30,635	7,169	-	152,282
წმინდა სავალუტო შემოსულობა	54,517	43,340	20,733	-	118,590
წმინდა სხვა შემოსავალი	6,013	11,434	464	(183)	17,728
საოპერაციო შემოსავალი	745,439	269,749	57,145	(160)	1,072,173
საოპერაციო დანახარჯები	(286,891)	(76,204)	(35,640)	160	(398,575)
მოგება მიკროფინანსირებაში	789	-	-	-	789
საოპერაციო შემოსავალი (ხარჯი) რისკის ხარჯის	459,337	193,545	21,505	-	674,387
რისკის ხარჯი	(89,822)	(7,937)	(2,693)	-	(100,452)
წმინდა საოპერაციო შემოსავალი (ზარალი) არარეგულარულ მუხლებამდე	369,515	185,608	18,812	-	573,935
წმინდა არარეგულარული	(3,250)	(1,232)	(109)	-	(4,591)
დასაბეგრი მოგება (ზარალი)	366,265	184,376	18,703	-	569,344
მოგების გადასახადის ხარჯი	(35,891)	(17,162)	(3,404)	-	(56,457)
წლის მოგება (ზარალი)	330,374	167,214	15,299	-	512,887
აქტივები და ვალდებულებები					
სულ აქტივები	11,342,805	6,033,607	947,909	(1,098)	18,323,223
სულ ვალდებულებები	10,184,616	5,239,635	822,673	(1,098)	16,245,826
სხვა ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ					
ძირითადი საშუალებები	71,504	7,807	1,150	-	80,461
არამატერიალური აქტივები	28,196	2,495	2,083	-	32,774
კაპიტალური დანახარჯები	99,700	10,302	3,233	-	113,235
ცვეთა, ამორტიზაცია და გაუფასურება	(62,240)	(7,492)	(3,543)	-	(73,275)

(ათას ლარში)

6. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

	2021	2020	2019
ნაღდი ფული სალაროში	774,253	723,071	674,130
მიმდინარე ანგარიშები ცენტრალურ ბანკებში, სავალდებულო რეზერვების გარდა	126,627	158,588	405,560
მიმდინარე ანგარიშები საკრედიტო დაწესებულებებში	364,912	582,952	458,529
90-დღემდე ვადის მქონე ანაზრები საკრედიტო დაწესებულებები	228,685	518,648	621,120
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, მთლიანი	1,494,477	1,983,259	2,159,339
გამოკლებული - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(25)	(71)	(134)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, წმინდა	1,494,452	1,983,188	2,159,205

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 417,228 ლარი (2020 წ.: 967,820 ლარი, 2019 წ.: 841,866 ლარი) იყო განთავსებული მიმდინარე და ვადიან ანაზრებზე ეთგოს საერთაშორისო დონეზე აღიარებულ და ცენტრალურ ბანკებში, რომლებიც კონტრაქტებად გამოდიან ჯგუფის მიერ განხორციელებულ საერთაშორისო ანგარიშსწორების ოპერაციებში. ჯგუფმა მიიღო 0.07%-მდე წლიური პროცენტი ამ ანაზრებზე (2020 წ.: 0.21%-მდე, 2019 წ.: 2.20%-მდე). ხელმძღვანელობა არ მოელის ზარალს, რომელიც გამოწვეულია ისეთი კონტრაქტების მიერ ვალდებულების შეუსრულებლობით, სადაც განთავსებულია ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები. ამასთან, მათი საბალანსო და სამართლიანი ღირებულებები არსებითად არ განსხვავდება.

7. მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ

	2021	2020	2019
სავალდებულო რეზერვები ცენტრალურ ბანკებში	1,898,052	1,994,662	1,577,911
ვადიანი ანაზრები 90 დღეზე მეტი ვადით ღია ვალდებულებების უზრუნველსაყოფად	15,488	-	5
გამოყენებული ანაზრები	4,730	1,855	5,691
ბანკთაშორის გაცემულ სესხებზე მისაღები თანხები	-	11,464	30,414
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ, მთლიანი	1,918,270	2,007,981	1,614,021
გამოკლებული - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(331)	(400)	(347)
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ, წმინდა	1,917,939	2,007,581	1,613,674

ცენტრალურ ბანკებში განთავსებული სავალდებულო რეზერვები წარმოადგენს სებ-ში და ბელარუსის რესპუბლიკის ეროვნულ ბანკში განთავსებულ თანხებს. საკრედიტო დაწესებულებებს მოეთხოვებათ საქართველოს ეროვნულ ბანკში და ბელარუსის რესპუბლიკის ეროვნულ ბანკში დეპოზიტების (სავალდებულო რეზერვი) გახსნა, რომლის ოდენობაც დამოკიდებულია საკრედიტო დაწესებულებების მიერ მოზიდული თანხების მოცულობაზე. ნორმატიული აქტის შესაბამისად, ჯგუფს შეზღუდული აქვს დეპოზიტზე არსებული თანხების გამოტანის უფლება. 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისთვის ჯგუფმა სებ-ში და ბელარუსის რესპუბლიკის ეროვნულ ბანკში განთავსებულ სავალდებულო რეზერვებზე 0.00%-მდე პროცენტი მიიღო (2020 წ.: 1.25%, 2019 წ.: 1.25%).

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, არცერთი ბანკთაშორისი სასესხო მოთხოვნები არ მოიცავდა არა-ეთგოს ბანკებში განთავსებულ ანაზრებს (2020 წ.: 11,464 ლარი, 2019 წ.: ნული).

(ათას ლარში)

8. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

	2021	2020	2019
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - სავალო ინსტრუმენტები	2,558,542	2,510,062	1,758,235
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, რომლებიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - წილობრივი ინსტრუმენტები	5,419	3,410	2,788
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	2,563,961	2,513,472	1,761,023

	2021	2020	2019
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო	1,312,001	1,344,404	647,886
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო	82,196	36,879	120,519
უცხოური სახაზინო ობლიგაციები	79,156	159,537	66,961
ცენტრალური ბანკების სადეპოზიტო სერტიფიკატები	39,410	-	8,912
სხვა სავალო ინსტრუმენტები***	1,045,779	969,242	913,957
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული	2,558,542	2,510,062	1,758,235

* სებ-ისგან მიღებული მოკლევადიანი სესხები უზრუნველყოფილი იყო 490,592 ლარის სახაზინო ობლიგაციებით (2020 წ.: 1,044,066 ლარი, 2019 წ.: 576,017 ლარი), საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს ანაბრები უზრუნველყოფილი იყო 220,480 ლარის სახაზინო ობლიგაციებით (2020 წ.: ნული, 2019 წ.: ნული), ხოლო ჯგუფის საცავში სებ-ის მიერ განთავსებული ფულადი სახსრები უზრუნველყოფილი იყო 14,720 ლარის სახაზინო ობლიგაციებით (2020 წ.: 8,188 ლარი, 2019 წ.: ნული).

** სებ-ისგან მიღებული მოკლევადიანი სესხები არ იყო უზრუნველყოფილი სახაზინო თამასუქებით (2020 წ.: ნული ლარი, 2019 წ.: 74,564 ლარი), ხოლო ჯგუფის საცავში სებ-ის მიერ განთავსებული ფულადი სახსრები უზრუნველყოფილი იყო ნული ლარის სახაზინო თამასუქებით (2020 წ.: ნული, 2019 წ.: ნული).

*** სებ-ისგან მიღებული მოკლევადიანი სესხები არ იყო უზრუნველყოფილი კორპორაციული ობლიგაციებით (2020 წ.: 685,901 ლარი, 2019 წ.: 684,546 ლარი), ხოლო საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს ანაბრები უზრუნველყოფილი იყო 109,109 ლარის კორპორაციული ობლიგაციებით (2020 წ.: ნული, 2019 წ.: ნული).

სხვა სავალო ინსტრუმენტები 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის ძირითადად მოიცავდა ევროპის განვითარებისა და რეკონსტრუქციის ბანკის მიერ გამოშვებულ 521,394 ლარის ობლიგაციებს (2020 წ.: 312,144 ლარი, 2019 წ.: 309,351 ლარი), საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციის მიერ გამოშვებულ 203,351 ლარის ობლიგაციებს, რომლებიც ლარშია გამოხატული (2020 წ.: 211,250 ლარი, 2019 წ.: 208,948 ლარი), ნიდერლანდების განვითარების საფინანსო კომპანიის მიერ გამოშვებულ 163,593 ლარის ობლიგაციებს, რომლებიც ლარშია გამოხატული (2020 წ.: 162,949 ლარი, 2019 წ.: 156,494 ლარი), შავი ზღვის ვაჭრობისა და განვითარების ბანკის მიერ გამოშვებულ 65,407 ლარის ობლიგაციებს, რომლებიც ლარშია გამოხატული (2020 წ.: 151,592 ლარი, 2019 წ.: 150,865 ლარი), და აზიის განვითარების ბანკის მიერ გამოშვებულ 61,609 ლარის ობლიგაციებს, რომლებიც ლარშია გამოხატული (2020 წ.: 61,350 ლარი, 2019 წ.: 58,863 ლარი).

უცხოური სახაზინო ობლიგაციები შედგება აშშ-ის სახაზინო თამასუქებისგან ნული ლარის ოდენობით (2020 წ.: 52,992 ლარი, 2019 წ.: ნული), ლიტვის რესპუბლიკის ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ობლიგაციებისგან 15,992 ლარის ოდენობით (2020 წ.: 26,982 ლარი, 2019 წ.: ნული) და ბელარუსის რესპუბლიკის ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ობლიგაციებისგან 63,164 ლარის ოდენობით (2020 წ.: 79,563 ლარი, 2019 წ.: 66,961 ლარი).

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული პერიოდისთვის საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების აღიარების შეწყვეტიდან მიღებული წმინდა შემოსულობა შედგებოდა 30,044 ლარისგან (2020 წ.: 3,585 ლარი, 2019 წ.: 5,419 ლარი), რომელიც აისახა წმინდა სხვა შემოსავალში.

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებიდან მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი შედგებოდა 3,156 ლარისგან (2020 წ.: 4,342 ლარი, 2019 წ.: 4,250 ლარი).

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები

	2021	2020	2019
კომერციული სესხები	5,380,396	4,929,198	3,929,443
იპოთეკური სესხები	4,022,058	3,796,384	3,066,683
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	3,731,756	3,269,454	2,660,220
სამომხმარებლო სესხები	2,981,305	2,208,013	2,085,108
სალომზარდო სესხები	165,417	103,384	85,540
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები ამორტიზებული	16,280,932	14,306,433	11,826,994
გამოკლებული - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის	(401,823)	(437,903)	(217,134)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები ამორტიზებული	15,879,109	13,868,530	11,609,860
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები,	124,952	139,372	159,191
გამოკლებული - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის	(5,895)	(4,376)	(2,297)
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები,	119,057	134,996	156,894
სულ მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და			
ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	15,998,166	14,003,526	11,766,754

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მომხმარებლებზე გაცემული 1,125,955 ლარის საბალანსო ღირებულების სესხებით (2020 წ.: 692,052 ლარი, 2019 წ.: 577,246 ლარი) იყო უზრუნველყოფილი სებ-ისგან მიღებული მოკლევადიანი სესხები.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი

ქვედა ცხრილში წარმოდგენილია მომხმარებლებზე გაცემული მთლიანი სესხებისა და სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის / გაუფასურების რეზერვის მოძრაობა სემენტების მიხედვით, სადაც შექმნილ ან შექმნილ ახალ ფინანსურ აქტივებში და წლის განმავლობაში დაფარულ აქტივებში შედის განახლებადი სესხებისა და კლიენტების დავალიანების ზრდის ეფექტი, როცა არსებული სესხები გადაიფარება წლის განმავლობაში გაფორმებული ახალი ხელშეკრულებებით: ყველა ახალი ფინანსური აქტივი წარმოიქმნება ან პირველ სტადიაზე, ან „შექმნილი ან შექმნილი გაუფასურებულის“ კატეგორიაში. არსებულ ფინანსურ აქტივებზე დამატებითი ტრანშებს ათვისება ასახულია მეორე და მესამე სტადიებში, თუ მსესხებლის საკრედიტო რისკი გაუარესებულია. საკურსო სხვაობები უკავშირდება ჯგუფის იმ შვილობილი კომპანიების მიერ გაცემულ სესხებს, რომელთა სამუშაო ვალუტა განსხვავდება ჯგუფის წარსადგენი ვალუტისგან, ხოლო სავალუტო კურსის მოძრაობა უკავშირდება ჯგუფის მიერ გაცემულ სესხებს, რომლებიც უცხოურ ვალუტაშია გამოხატული. წმინდა სხვა ცვლილებები მთლიან სასესხო ნაშთებში მოიცავს დარიცხულ პროცენტში მომხმარებლის ცვლილებების ეფექტებს. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა სხვა შეფასება მოიცავს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ცვლილებების ეფექტს, რომელიც გამოწვეულია მოდელირების შემდგომი კორექტირებებით, დეფოლტის ალბათობების და სხვა ამოსავალი მონაცემების ცვლილებით, ასევე დარიცხული პროცენტის ცვლილებებისთვის მისაკუთვნებელი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ეფექტით.

2020 წელს, 2021 და 2019 წლებთან შედარებით, სესხების მნიშვნელოვანი გადატანები განხორციელდა მე-2 და მე-3 სტადიებზე. ეს, ძირითადად, გამოწვეული იყო კოვიდ-19-ის გავლენით ყველა სექტორში მოქმედი მსესხებლების კრედიტუნარიანობაზე და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაბამისი მოდელირებული შედეგის ზრდით, რისი მიზანიც საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის და დეფოლტის შემთხვევების განსაზღვრა იყო. მოდელირებული შედეგის ზრდის შესახებ უფრო დაწვრილებით მე-4 შენიშვნაშია ნახავთ.

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული კომერციული სესხები, მთლიანი:	1-ლი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შემენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	4,296,883	382,118	241,821	8,376	4,929,198
შექმნილი ან შემენილი ახალი ფინანსური აქტივი	4,363,757	34,815	3,202	10,032	4,411,806
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	231,287	(229,399)	(1,888)	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	(373,532)	394,553	(21,021)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(10,148)	(52,529)	62,677	-	-
აქტივები, რომელთა აღიარება შეწყვეტილია	(28,338)	(2,048)	(124)	-	(30,510)
გადაცემის ხელშეკრულების გამო დაფარული აქტივები	(3,477,879)	(159,200)	(102,689)	(144)	(3,739,912)
ხელახალი სეგმენტაცია	109,367	35,325	2,164	-	146,856
მოდიფიკაციების გავლენა	686	258	152	(22)	1,074
ჩამოწერა	-	-	(4,574)	-	(4,574)
ადრე ჩამოწერილი აქტივების აღდგენა	-	-	47,192	69	47,261
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	2,959	4	2,963
საკურსო სხვაობები	(13,676)	(358)	(866)	-	(14,900)
სავალუტო კურსის მოძრაობა	(350,775)	(27,796)	(9,555)	(380)	(388,506)
სხვა წმინდა ცვლილებები	16,416	(806)	3,951	79	19,640
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	4,764,048	374,933	223,401	18,014	5,380,396
ინდივიდუალურად შეფასებული კოლექტიურად შეფასებული	-	-	199,907	9,566	209,473
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	4,764,048	374,933	223,401	18,014	5,170,923

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული კომერციული სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:

	1-ლი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შემენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	28,180	8,157	136,572	7	172,916
შექმნილი ან შემენილი ახალი ფინანსური აქტივი	20,591	1,973	312	3,481	26,357
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	2,934	(2,932)	(2)	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	(2,904)	11,116	(8,212)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(1,769)	(374)	2,143	-	-
წლის განმავლობაში სტადიებს შორის კრედიტის მოცულობების გადატანების გავლენა	(1,373)	(6,710)	10,153	-	2,070
მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე აქტივები, რომელთა აღიარება შეწყვეტილია	(138)	(74)	(70)	-	(282)
გადაცემის ხელშეკრულების გამო დაფარული აქტივები	(9,349)	(3,694)	(67,366)	(80)	(80,489)
ხელახალი სეგმენტაცია	192	298	-	-	490
მოდიფიკაციების გავლენა	11	(2)	12	(14)	7
ჩამოწერა	-	-	(4,574)	-	(4,574)
ადრე ჩამოწერილი აქტივების აღდგენა	-	-	47,192	69	47,261
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	2,959	4	2,963
საკურსო სხვაობები	(131)	(76)	(382)	-	(589)
სავალუტო კურსის მოძრაობა	(498)	(141)	(5,254)	10	(5,883)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	(22,754)	(648)	19,943	(551)	(4,010)
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	12,992	6,893	133,426	2,926	156,237
ინდივიდუალურად შეფასებული კოლექტიურად შეფასებული	-	-	125,089	2,837	127,926
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	12,992	6,893	133,426	2,926	156,237

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული იპოთეკური სესხები, მთლიანი:	1-ლი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შემენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	3,287,844	314,215	168,476	25,849	3,796,384
შექმნილი ან შემენილი ახალი ფინანსური აქტივი	1,549,472	238	103	13,615	1,563,428
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	428,840	(407,795)	(21,045)	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	(344,981)	588,640	(243,659)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(158,425)	(129,954)	288,379	-	-
დაფარული აქტივები	(975,730)	(94,131)	(73,544)	(9,287)	(1,152,692)
ხელახალი სეგმენტაცია	5,514	970	-	-	6,484
მოდIFIკაციების გავლენა	988	670	143	(283)	1,518
ჩამოწერა	-	-	(5,750)	(561)	(6,311)
ჩამოწერილი თანხების ამოღება	-	-	993	205	1,198
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	244	17	261
საკურსო სხვაობები	(1,910)	(45)	2	(2)	(1,955)
სავალუტო კურსის მომრაობა	(155,793)	(11,366)	(9,238)	(1,648)	(178,045)
სხვა წმინდა ცვლილებები	(6,450)	(1,472)	(590)	300	(8,212)
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	3,629,369	259,970	104,514	28,205	4,022,058
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	277	-	277
კოლექტიურად შეფასებული	3,629,369	259,970	104,237	28,205	4,021,781
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	3,629,369	259,970	104,514	28,205	4,022,058

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული იპოთეკური სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	1-ლი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შემენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	8,650	11,410	25,236	3,311	48,607
შექმნილი ან შემენილი ახალი ფინანსური აქტივი	29,065	3	4	887	29,959
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	15,750	(12,962)	(2,788)	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	(5,679)	46,641	(40,962)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(18,908)	(5,725)	24,633	-	-
წლის განმავლობაში სტადიებს შორის კრედიტის მოცულობების გადატანების გავლენა	(5,562)	(37,935)	22,414	-	(21,083)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალზე დაფარული აქტივები	(2,621)	(2,674)	(12,902)	(1,763)	(19,960)
ხელახალი სეგმენტაცია	21	1	-	-	22
მოდIFIკაციების გავლენა	-	-	438	(198)	240
ჩამოწერა	-	-	(5,750)	(561)	(6,311)
ჩამოწერილი თანხების ამოღება	-	-	993	205	1,198
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	244	17	261
სავალუტო კურსის მომრაობა	(470)	101	(1,732)	(409)	(2,510)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	(10,545)	4,943	7,211	1,004	2,613
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	9,701	3,803	17,039	2,493	33,036
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	7	-	7
კოლექტიურად შეფასებული	9,701	3,803	17,032	2,493	33,029
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	9,701	3,803	17,039	2,493	33,036

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული მიკრო და მცირე და საშუალო სესხები, მთლიანი:	1-ლი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შემენილი ან შექმნილი	
				გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	2,649,107	439,405	177,471	3,471	3,269,454
შექმნილი ან შემენილი ახალი ფინანსური აქტივი	3,303,744	17,798	1,152	7,599	3,330,293
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	384,411	(377,752)	(6,659)	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	(571,845)	678,669	(106,824)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(108,524)	(112,029)	220,553	-	-
დაფარული აქტივები	(1,987,068)	(282,948)	(96,106)	(4,718)	(2,370,840)
ხელახალი სეგმენტაცია	(247,911)	(40,492)	(2,790)	(5)	(291,198)
მოდIFIკაციების გავლენა	319	210	(4,384)	(11)	(3,866)
ჩამოწერა	-	-	(40,195)	(214)	(40,409)
ჩამოწერილი თანხების ამოღება	-	-	12,628	686	13,314
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	265	23	288
საკურსო სხვაობები	(5,494)	(473)	(386)	2	(6,351)
სავალუტო კურსის მოძრაობა	(180,781)	(27,138)	(9,910)	(271)	(218,100)
სხვა წმინდა ცვლილებები	44,191	(1,777)	6,684	73	49,171
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	3,280,149	293,473	151,499	6,635	3,731,756
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	23,466	-	23,466
კოლექტიურად შეფასებული	3,280,149	293,473	128,033	6,635	3,708,290
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	3,280,149	293,473	151,499	6,635	3,731,756

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული მიკრო და მცირე და საშუალო სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	1-ლი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შემენილი ან შექმნილი	
				გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	26,157	20,571	55,560	64	102,352
შექმნილი ან შემენილი ახალი ფინანსური აქტივი	58,476	804	92	81	59,453
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	20,352	(18,841)	(1,511)	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	(14,284)	35,909	(21,625)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(13,914)	(7,459)	21,373	-	-
წლის განმავლობაში სტადიებს შორის კრედიტის მოცულობების გადატანების გავლენა	(4,218)	(18,652)	27,259	-	4,389
მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე დაფარული აქტივები	(16,879)	(7,632)	(26,573)	(968)	(52,052)
ხელახალი სეგმენტაცია	(1,280)	(476)	(182)	-	(1,938)
მოდIFIკაციების გავლენა	2	(7)	(2,180)	1	(2,184)
ჩამოწერა	-	-	(40,195)	(214)	(40,409)
ჩამოწერილი თანხების ამოღება	-	-	12,628	686	13,314
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	265	23	288
საკურსო სხვაობები	(62)	(34)	(268)	-	(364)
სავალუტო კურსის მოძრაობა	(1,020)	(184)	(2,826)	(79)	(4,109)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	(25,153)	2,557	17,767	530	(4,299)
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	28,177	6,556	39,584	124	74,441
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	10,613	-	10,613
კოლექტიურად შეფასებული	28,177	6,556	28,971	124	63,828
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	28,177	6,556	39,584	124	74,441

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული სამომხმარებლო სესხები, მთლიანი:	1-ლი	მე-2	მე-3	შემენილი ან	
	სტადია	სტადია	სტადია	შემენილი გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	1,904,182	194,366	100,950	8,515	2,208,013
შექმნილი ან შემენილი ახალი ფინანსური აქტივი	2,747,021	7,001	1,718	19,540	2,775,280
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	270,620	(253,910)	(16,710)	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	(367,600)	489,718	(122,118)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(134,641)	(123,558)	258,199	-	-
დაფარული აქტივები	(1,849,334)	(100,322)	(65,394)	(4,297)	(2,019,347)
ხელახალი სეგმენტაცია	110,449	3,487	706	5	114,647
მოდულიზაციების გავლენა	246	82	(9,482)	(46)	(9,200)
ჩამოწერა	-	-	(72,832)	(415)	(73,247)
ჩამოწერილი თანხების ამოღება	-	-	19,405	148	19,553
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	397	345	742
საკურსო სხვაობები	(6,094)	(33)	(68)	-	(6,195)
სავალუტო კურსის მოძრაობა	(51,792)	(1,590)	(688)	(223)	(54,293)
სხვა წმინდა ცვლილებები	12,381	(215)	13,559	(373)	25,352
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	2,635,438	215,026	107,642	23,199	2,981,305
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	1,481	-	1,481
კოლექტიურად შეფასებული	2,635,438	215,026	106,161	23,199	2,979,824
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	2,635,438	215,026	107,642	23,199	2,981,305

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული სამომხმარებლო სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	1-ლი	მე-2	მე-3	შემენილი ან	
	სტადია	სტადია	სტადია	შემენილი გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	40,597	25,533	46,641	1,030	113,801
შექმნილი ან შემენილი ახალი ფინანსური აქტივი	153,477	1,570	546	251	155,844
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	33,951	(26,256)	(7,695)	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	(26,684)	75,148	(48,464)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(57,627)	(20,176)	77,803	-	-
წლის განმავლობაში სტადიებს შორის კრედიტის მოცულობების გადატანების გავლენა	(12,239)	(40,279)	53,664	-	1,146
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალზე დაფარული აქტივები	(47,437)	(11,239)	(36,001)	(1,449)	(96,126)
ხელახალი სეგმენტაცია	548	83	182	-	813
მოდულიზაციების გავლენა	(2)	(1)	(5,036)	5	(5,034)
ჩამოწერა	-	-	(72,832)	(415)	(73,247)
ჩამოწერილი თანხების ამოღება	-	-	19,405	148	19,553
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	397	345	742
საკურსო სხვაობები	(10)	(3)	(15)	-	(28)
სავალუტო კურსის მოძრაობა	(153)	(37)	(643)	(29)	(862)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	(27,338)	15,067	30,779	925	19,433
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	57,083	19,410	58,731	811	136,035
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	585	-	585
კოლექტიურად შეფასებული	57,083	19,410	58,146	811	135,450
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	57,083	19,410	58,731	811	136,035

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული სალომზარდო სესხები, მთლიანი:	1-ლი	მე-2	მე-3	შემენილი ან	სულ
	სტადია	სტადია	სტადია	შემენილი გაუფასურებული	
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	97,776	3,879	1,729	-	103,384
შექმნილი ან შემენილი ახალი ფინანსური აქტივი	170,198	1,117	219	-	171,534
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	10,556	(10,148)	(408)	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	(21,129)	23,266	(2,137)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(3,856)	(2,531)	6,387	-	-
დაფარული აქტივები	(123,964)	(6,222)	(3,071)	-	(133,257)
ხელახალი სეგმენტაცია	22,581	710	(80)	-	23,211
ჩამოწერა	-	-	(253)	-	(253)
ჩამოწერილი თანხების ამოღება	-	-	3	-	3
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	(1)	-	(1)
საკურსო სხვაობები	(1)	-	1	-	-
სავალუტო კურსის მოძრაობა	(18)	(6)	(3)	-	(27)
სხვა წმინდა ცვლილებები	644	51	128	-	823
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	152,787	10,116	2,514	-	165,417
კოლექტიურად შეფასებული	152,787	10,116	2,514	-	165,417
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	152,787	10,116	2,514	-	165,417

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული სალომზარდო სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	1-ლი	მე-2	მე-3	შემენილი ან	სულ
	სტადია	სტადია	სტადია	შემენილი გაუფასურებული	
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	39	16	172	-	227
შექმნილი ან შემენილი ახალი ფინანსური აქტივი	497	138	-	-	635
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	34	(10)	(24)	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	-	85	(85)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(2)	(4)	6	-	-
წლის განმავლობაში სტადიებს შორის კრედიტის მოცულობების გადატანების გავლენა	(24)	-	-	-	(24)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალზე დაფარული აქტივები	(177)	(27)	(24)	-	(228)
ხელახალი სეგმენტაცია	519	94	-	-	613
ჩამოწერა	-	-	(253)	-	(253)
ჩამოწერილი თანხების ამოღება	-	-	3	-	3
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	(1)	-	(1)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	936	(281)	447	-	1,102
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	1,822	11	241	-	2,074
კოლექტიურად შეფასებული	1,822	11	241	-	2,074
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	1,822	11	241	-	2,074

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული კომერციული სესხები, მთლიანი:	1-ლი	მე-2	მე-3	შემენილი ან	სულ
	სტადია	სტადია	სტადია	შემენილი გაუფასურებული	
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	3,410,544	349,494	161,744	7,661	3,929,443
შექმნილი ან შემენილი ახალი ფინანსური აქტივი	3,226,180	45,618	2,156	-	3,273,954
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	370,266	(370,266)	-	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	(578,928)	626,550	(47,622)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(58,408)	(79,014)	137,422	-	-
აქტივები, რომელთა აღიარება შეწყვეტილია	(30,363)	(10,340)	(52)	-	(40,755)
გადაცემის ხელშეკრულების გამო	(2,632,096)	(218,169)	(61,392)	(575)	(2,912,232)
დაფარული აქტივები	21,133	-	-	-	21,133
ხელახალი სეგმენტაცია	(809)	94	(4)	(7)	(726)
მოდIFIკაციების გავლენა	-	-	(6,595)	-	(6,595)
ჩამოწერა	-	-	13,531	127	13,658
ჩამოწერილი თანხების ამოღება	-	-	9,691	6	9,697
დისკონტის ამორტიზაცია	(19,176)	(471)	(1,455)	-	(21,102)
საკურსო სხვაობები	558,090	37,831	31,097	928	627,946
სავალუტო კურსის მოძრაობა	30,450	791	3,300	236	34,777
სხვა წმინდა ცვლილებები	4,296,883	382,118	241,821	8,376	4,929,198
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	4,296,883	382,118	241,821	8,376	4,929,198
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	237,593	-	237,593
კოლექტიურად შეფასებული	4,296,883	382,118	4,228	8,376	4,691,605
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	4,296,883	382,118	241,821	8,376	4,929,198

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული კომერციული სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	1-ლი	მე-2	მე-3	შემენილი ან	სულ
	სტადია	სტადია	სტადია	შემენილი გაუფასურებული	
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	8,902	3,414	77,995	301	90,612
შექმნილი ან შემენილი ახალი ფინანსური აქტივი	3,751	1,253	572	-	5,576
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	3,906	(3,906)	-	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	(2,773)	8,026	(5,253)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(541)	(12,002)	12,543	-	-
წლის განმავლობაში სტადიებს შორის კრედიტის მოცულობების გადატანის გავლენა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(27,165)	(2,523)	24,295	-	(5,393)
აქტივები, რომელთა აღიარება შეწყვეტილია	(9)	(294)	(12)	-	(315)
გადაცემის ხელშეკრულების გამო	(9,338)	(10,052)	(29,340)	(304)	(49,034)
დაფარული აქტივები	140	-	-	-	140
ხელახალი სეგმენტაცია	1	8	(6)	-	3
მოდIFIკაციების გავლენა	-	-	(6,595)	-	(6,595)
ჩამოწერა	-	-	13,531	127	13,658
ჩამოწერილი თანხების ამოღება	-	-	9,691	6	9,697
დისკონტის ამორტიზაცია	791	335	2,281	-	3,407
საკურსო სხვაობები	966	(782)	12,544	20	12,748
სავალუტო კურსის მოძრაობა	49,549	24,680	24,326	(143)	98,412
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	28,180	8,157	136,572	7	172,916
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	28,180	8,157	136,572	7	172,916
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	134,424	-	134,424
კოლექტიურად შეფასებული	28,180	8,157	2,148	7	38,492
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	28,180	8,157	136,572	7	172,916

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული იპოთეკური სესხები, მთლიანი:	1-ლი	მე-2	მე-3	შემენილი ან შექმნილი	
	სტადია	სტადია	სტადია	გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	2,764,959	160,038	109,413	32,273	3,066,683
შექმნილი ან შემენილი ახალი ფინანსური აქტივი	1,239,637	430	259	3,101	1,243,427
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	460,728	(419,122)	(41,606)	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	(541,668)	600,415	(58,747)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(155,514)	(40,638)	196,152	-	-
დაფარული აქტივები	(788,737)	(37,503)	(51,790)	(13,696)	(891,726)
ხელახალი სემენტაცია	(945)	-	-	-	(945)
მოდIFIკაციების გავლენა	(8,730)	954	(134)	(854)	(8,764)
ჩამოწერა	-	-	(5,368)	(215)	(5,583)
ჩამოწერილი თანხების ამოღება	-	-	734	767	1,501
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	292	91	383
საკურსო სხვაობები	(1,837)	(1)	(3)	-	(1,841)
სავალუტო კურსის მოძრაობა	287,057	23,746	12,847	3,604	327,254
სხვა წმინდა ცვლილებები	32,894	25,896	6,427	778	65,995
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	3,287,844	314,215	168,476	25,849	3,796,384
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	3,517	-	3,517
კოლექტიურად შეფასებული	3,287,844	314,215	164,959	25,849	3,792,867
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	3,287,844	314,215	168,476	25,849	3,796,384

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული იპოთეკური სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	1-ლი	მე-2	მე-3	შემენილი ან შექმნილი	
	სტადია	სტადია	სტადია	გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	461	160	6,588	1,808	9,017
შექმნილი ან შემენილი ახალი ფინანსური აქტივი	848	2	9	162	1,021
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	14,030	(7,452)	(6,578)	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	(2,420)	10,027	(7,607)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(75)	(856)	931	-	-
წლის განმავლობაში სტადიებს შორის კრედიტის მოცულობების გადატანის გავლენა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(19,497)	(6,049)	2,719	-	(22,827)
დაფარული აქტივები	(3,281)	(965)	(8,598)	(3,399)	(16,243)
ხელახალი სემენტაცია	(17)	-	-	-	(17)
მოდIFIკაციების გავლენა	(15)	468	499	(213)	739
ჩამოწერა	-	-	(5,368)	(215)	(5,583)
ჩამოწერილი თანხების ამოღება	-	-	734	767	1,501
ჩამოწერა	-	-	292	91	383
საკურსო სხვაობები	(11)	-	-	-	(11)
სავალუტო კურსის მოძრაობა	136	(63)	1,029	474	1,576
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	18,491	16,138	40,586	3,836	79,051
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	8,650	11,410	25,236	3,311	48,607
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	403	-	403
კოლექტიურად შეფასებული	8,650	11,410	24,833	3,311	48,204
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	8,650	11,410	25,236	3,311	48,607

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული მიკრო და მცირე და საშუალო სესხები, მთლიანი:	შემენილი ან შექმნილი			სულ
	1-ლი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	2,426,866	113,130	118,475	2,660,220
შექმნილი ან შექმნილი ახალი ფინანსური აქტივი	2,089,047	6,772	887	2,928
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	453,063	(439,267)	(13,796)	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	(891,350)	925,785	(34,435)	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(58,496)	(104,533)	163,029	-
დაფარული აქტივები	(1,593,656)	(154,459)	(70,067)	(1,224)
ხელახალი სეგმენტაცია	(19,958)	-	-	(19,958)
მოდულიზაციების გავლენა	(6,109)	(786)	(2,560)	(1)
ჩამოწერა	-	-	(30,561)	(976)
ჩამოწერილი თანხების ამოღება	-	-	7,831	102
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	1,319	25
საკურსო სხვაობები	(8,429)	(1,001)	(569)	-
სავალუტო კურსის მოძრაობა	254,683	35,131	13,036	293
სხვა წმინდა ცვლილებები	3,446	58,633	24,882	575
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	2,649,107	439,405	177,471	3,471
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	25,900	-
კოლექტიურად შეფასებული	2,649,107	439,405	151,571	3,471
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	2,649,107	439,405	177,471	3,471

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული მიკრო და მცირე და საშუალო სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	შემენილი ან შექმნილი			სულ
	1-ლი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	12,890	5,803	24,976	876
შექმნილი ან შექმნილი ახალი ფინანსური აქტივი	1,636	739	24	50
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	24,865	(21,624)	(3,241)	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	(10,906)	17,875	(6,969)	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(562)	(9,162)	9,724	-
წლის განმავლობაში სტადიებს შორის კრედიტის მოცულობების გადატანის გავლენა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(25,202)	(2,771)	8,310	-
დაფარული აქტივები	(13,883)	(9,024)	(21,668)	(270)
ხელახალი სეგმენტაცია	(123)	-	-	(123)
მოდულიზაციების გავლენა	(158)	(173)	(1,148)	-
ჩამოწერა	-	-	(30,561)	(976)
ჩამოწერილი თანხების ამოღება	-	-	7,831	102
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	1,319	25
საკურსო სხვაობები	368	134	142	-
სავალუტო კურსის მოძრაობა	661	37	2,140	76
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	36,571	38,737	64,681	181
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	26,157	20,571	55,560	64
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	12,976	-
კოლექტიურად შეფასებული	26,157	20,571	42,584	64
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	26,157	20,571	55,560	64

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სამომხმარებლო სესხები, მთლიანი:	1-ლი	მე-2	მე-3	შემენილი ან შექმნილი	
	სტადია	სტადია	სტადია	გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	1,856,795	110,158	108,414	9,741	2,085,108
შექმნილი ან შექმნილი ახალი ფინანსური აქტივი	1,613,372	7,125	2,925	1,016	1,624,438
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	291,916	(245,014)	(46,902)	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	(394,422)	435,335	(40,913)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(100,329)	(49,583)	149,912	-	-
დაფარული აქტივები	(1,412,334)	(80,602)	(70,082)	(3,242)	(1,566,260)
ხელახალი სეგმენტაცია	(230)	-	263	-	33
მოდერნიზაციების გავლენა	(12,300)	(1,149)	(3,328)	(148)	(16,925)
ჩამოწერა	-	-	(34,940)	(8)	(34,948)
ჩამოწერილი თანხების ამოღება	-	-	21,309	65	21,374
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	431	18	449
საკურსო სხვაობები	(10,713)	(32)	(57)	-	(10,802)
სავალუტო კურსის მოძრაობა	16,413	3,656	3,549	419	24,037
სხვა წმინდა ცვლილებები	56,014	14,472	10,369	654	81,509
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	1,904,182	194,366	100,950	8,515	2,208,013
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	1,346	-	1,346
კოლექტიურად შეფასებული	1,904,182	194,366	99,604	8,515	2,206,667
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	1,904,182	194,366	100,950	8,515	2,208,013

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სამომხმარებლო სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	1-ლი	მე-2	მე-3	შემენილი ან შექმნილი	
	სტადია	სტადია	სტადია	გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	16,823	6,345	49,325	214	72,707
შექმნილი ან შექმნილი ახალი ფინანსური აქტივი	15,299	1,736	907	374	18,316
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	45,315	(23,886)	(21,429)	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	(17,770)	38,726	(20,956)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(577)	(8,973)	9,550	-	-
წლის განმავლობაში სტადიებს შორის კრედიტის მოცულობების გადატანის გავლენა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(39,380)	(13,541)	(5,993)	-	(58,914)
დაფარული აქტივები	(29,641)	(10,116)	(44,922)	(439)	(85,118)
ხელახალი სეგმენტაცია	-	-	-	-	-
მოდერნიზაციების გავლენა	(519)	(171)	(1,704)	(7)	(2,401)
ჩამოწერა	-	-	(34,940)	(8)	(34,948)
ჩამოწერილი თანხების ამოღება	-	-	21,309	65	21,374
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	431	18	449
საკურსო სხვაობები	(186)	(7)	(49)	-	(242)
სავალუტო კურსის მოძრაობა	138	46	744	21	949
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	51,095	35,374	94,368	792	181,629
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	40,597	25,533	46,641	1,030	113,801
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	354	-	354
კოლექტიურად შეფასებული	40,597	25,533	46,287	1,030	113,447
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	40,597	25,533	46,641	1,030	113,801

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სალომზარდო სესხები, მთლიანი:	1-ლი	მე-2	მე-3	შემენილი ან შექმნილი	სულ
	სტადია	სტადია	სტადია	გაუფასურებული	
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	80,795	1,114	3,631	-	85,540
შექმნილი ან შექმნილი ახალი ფინანსური აქტივი	139,676	-	475	-	140,151
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	6,565	(4,313)	(2,252)	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	(10,625)	11,552	(927)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(5,331)	(877)	6,208	-	-
დაფარული აქტივები	(113,508)	(3,726)	(5,053)	-	(122,287)
ხელახალი სეგმენტაცია	-	-	(263)	-	(263)
ჩამოწერა	-	-	(58)	-	(58)
ჩამოწერილი თანხების ამოღება	-	-	6	-	6
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	6	-	6
სავალუტო კურსის მოძრაობა	148	8	(167)	-	(11)
სხვა წმინდა ცვლილებები	56	121	123	-	300
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	97,776	3,879	1,729	-	103,384
კოლექტიურად შეფასებული	97,776	3,879	1,729	-	103,384
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	97,776	3,879	1,729	-	103,384

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული სალომზარდო სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	1-ლი	მე-2	მე-3	შემენილი ან შექმნილი	სულ
	სტადია	სტადია	სტადია	გაუფასურებული	
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	8	1	244	-	253
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	79	(6)	(73)	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	(10)	45	(35)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(1)	(1)	2	-	-
წლის განმავლობაში სტადიებს შორის კრედიტის მოცულობების გადატანის გავლენა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(82)	(1)	-	-	(83)
დაფარული აქტივები	(17)	(4)	(227)	-	(248)
ჩამოწერა	-	-	(58)	-	(58)
ჩამოწერილი თანხების ამოღება	-	-	6	-	6
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	6	-	6
სავალუტო კურსის მოძრაობა	(1)	-	1	-	-
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	63	(18)	306	-	351
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	39	16	172	-	227
კოლექტიურად შეფასებული	39	16	172	-	227
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	39	16	172	-	227

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული კომერციული სესხები, მთლიანი:	1-ლი	მე-2	მე-3	შემენილი ან	სულ
	სტადია	სტადია	სტადია	შემენილი გაუფასურებული	
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	2,217,533	327,829	242,419	7,037	2,794,818
შემენილი ან შემენილი ახალი ფინანსური აქტივი	4,159,399	163,280	6,632	-	4,329,311
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	571,826	(571,826)	-	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	(858,838)	883,222	(24,384)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(10,482)	(47,956)	58,438	-	-
აქტივები, რომელთა აღიარება შეწყვეტილია	(60,246)	(17,550)	-	-	(77,796)
გადაცემის ხელშეკრულების გამო					
დაფარული აქტივები	(2,926,575)	(437,483)	(60,747)	(257)	(3,425,062)
ხელახალი სეგმენტაცია	190,519	3,134	2,608	-	196,261
მოდულიკაციების გავლენა	-	4	(233)	-	(229)
ჩამოწერა	-	-	(97,392)	-	(97,392)
ჩამოწერილი თანხების ამოღება	-	-	9,980	-	9,980
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	2,635	(143)	2,492
საკურსო სხვაობები	21,608	2,433	1,546	-	25,587
სავალუტო კურსის მოძრაობა	80,611	27,417	12,033	483	120,544
სხვა წმინდა ცვლილებები	25,189	16,990	8,209	541	50,929
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	3,410,544	349,494	161,744	7,661	3,929,443
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	157,060	-	157,060
კოლექტიურად შეფასებული	3,410,544	349,494	4,684	7,661	3,772,383
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	3,410,544	349,494	161,744	7,661	3,929,443

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული კომერციული სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	1-ლი	მე-2	მე-3	შემენილი ან	სულ
	სტადია	სტადია	სტადია	შემენილი გაუფასურებული	
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	4,541	5,552	156,383	524	167,000
შემენილი ან შემენილი ახალი ფინანსური აქტივი	12,672	282	887	-	13,841
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	1,238	(1,238)	-	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	(2,980)	5,450	(2,470)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(3,491)	(1,691)	5,182	-	-
წლის განმავლობაში სტადიებს შორის კრედიტის მოცულობების გადატანის გავლენა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	374	322	9,643	-	10,339
აქტივები, რომელთა აღიარება შეწყვეტილია	(439)	-	-	-	(439)
გადაცემის ხელშეკრულების გამო					
დაფარული აქტივები	(3,519)	(4,576)	(28,000)	-	(36,095)
ხელახალი სეგმენტაცია	274	6	-	-	280
მოდულიკაციების გავლენა	-	-	6	-	6
ჩამოწერა	-	-	(97,392)	-	(97,392)
ჩამოწერილი თანხების ამოღება	-	-	9,980	-	9,980
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	2,635	(143)	2,492
საკურსო სხვაობები	209	188	509	-	906
სავალუტო კურსის მოძრაობა	(65)	18	10,358	49	10,360
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	88	(899)	10,274	(129)	9,334
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	8,902	3,414	77,995	301	90,612
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	77,632	-	77,632
კოლექტიურად შეფასებული	8,902	3,414	363	301	12,980
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	8,902	3,414	77,995	301	90,612

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული იპოთეკური სესხები, მთლიანი:				შემენილი ან შექმნილი	
	1-ლი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	2,351,207	86,809	88,249	23,188	2,549,453
შექმნილი ან შექმნილი ახალი ფინანსური აქტივი	1,425,274	472	7	23,136	1,448,889
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	249,103	(216,701)	(32,402)	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	(350,322)	378,751	(28,429)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(110,097)	(62,530)	172,627	-	-
დაფარული აქტივები	(909,258)	(34,746)	(97,063)	(15,457)	(1,056,524)
ხელახალი სეგმენტაცია	(9,538)	272	(4)	-	(9,270)
მოდულიზაციების გავლენა	-	-	(1,372)	(389)	(1,761)
ჩამოწერა	-	-	(4,646)	-	(4,646)
ჩამოწერილი თანხების ამოღება	-	-	557	-	557
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	27	76	103
საკურსო სხვაობები	221	-	-	-	221
სავალუტო კურსის მოძრაობა	101,201	6,139	5,236	1,189	113,765
სხვა წმინდა ცვლილებები	17,168	1,572	6,626	530	25,896
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	2,764,959	160,038	109,413	32,273	3,066,683
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	1,374	-	1,374
კოლექტიურად შეფასებული	2,764,959	160,038	108,039	32,273	3,065,309
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	2,764,959	160,038	109,413	32,273	3,066,683

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული იპოთეკური სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:				შემენილი ან შექმნილი	
	1-ლი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	238	31	5,383	1,089	6,741
შექმნილი ან შექმნილი ახალი ფინანსური აქტივი	1,925	-	1	320	2,246
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	598	(254)	(344)	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	(137)	795	(658)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(1,706)	(60)	1,766	-	-
წლის განმავლობაში სტადიებს შორის კრედიტის მოცულობების გადატანის გავლენა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(440)	(528)	2,005	-	1,037
დაფარული აქტივები	(157)	(37)	(3,294)	(1,005)	(4,493)
მოდულიზაციების გავლენა	-	-	(43)	(1)	(44)
ჩამოწერა	-	-	(4,646)	-	(4,646)
ჩამოწერილი თანხების ამოღება	-	-	557	-	557
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	27	76	103
საკურსო სხვაობები	2	-	-	-	2
სავალუტო კურსის მოძრაობა	15	3	363	88	469
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	123	210	5,471	1,241	7,045
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	461	160	6,588	1,808	9,017
კოლექტიურად შეფასებული	461	160	6,588	1,808	9,017
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	461	160	6,588	1,808	9,017

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული მიკრო და მცირე და საშუალო სესხები, მთლიანი:	1-ლი	მე-2	მე-3	შემენილი ან	
	სტადია	სტადია	სტადია	შექმნილი	სულ
				გაუფასურებული	
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	1,913,964	85,311	127,705	2,235	2,129,215
შექმნილი ან შემენილი ახალი ფინანსური აქტივი	2,452,219	5,862	1,775	597	2,460,453
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	133,332	(121,808)	(11,524)	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	(256,554)	267,701	(11,147)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(35,775)	(70,824)	106,599	-	-
ხელახალი სეგმენტაცია	(180,881)	(3,134)	(2,605)	-	(186,620)
მოდIFIკაციების გავლენა	-	(26)	(3,985)	(27)	(4,038)
ჩამოწერა	-	-	(36,746)	-	(36,746)
ჩამოწერილი თანხების ამოღება	-	-	6,865	-	6,865
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	1,309	32	1,341
საკურსო სხვაობები	9,034	2,026	940	-	12,000
სავალუტო კურსის მოძრაობა	52,239	1,547	4,634	190	58,610
სხვა წმინდა ცვლილებები	8,288	610	10,540	437	19,875
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	2,426,866	113,130	118,475	1,749	2,660,220
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	11,284	-	11,284
კოლექტიურად შეფასებული	2,426,866	113,130	107,191	1,749	2,648,936
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	2,426,866	113,130	118,475	1,749	2,660,220

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული მიკრო და მცირე და საშუალო სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	1-ლი	მე-2	მე-3	შემენილი ან	
	სტადია	სტადია	სტადია	შექმნილი	სულ
				გაუფასურებული	
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	9,439	5,453	29,726	70	44,688
შექმნილი ან შემენილი ახალი ფინანსური აქტივი	14,972	616	776	-	16,364
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	7,227	(4,937)	(2,290)	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	(4,437)	8,484	(4,047)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(2,289)	(5,268)	7,557	-	-
წლის განმავლობაში სტადიებს შორის კრედიტის მოცულობების გადატანის გავლენა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(3,765)	(2,214)	(690)	-	(6,669)
დაფარული აქტივები	(9,711)	(2,034)	(15,660)	(358)	(27,763)
ხელახალი სეგმენტაცია	(274)	(6)	-	-	(280)
მოდIFIკაციების გავლენა	-	-	(1,022)	(1)	(1,023)
ჩამოწერა	-	-	(36,746)	-	(36,746)
ჩამოწერილი თანხების ამოღება	-	-	6,865	-	6,865
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	1,309	32	1,341
საკურსო სხვაობები	186	293	188	-	667
სავალუტო კურსის მოძრაობა	12	(27)	462	55	502
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	1,530	5,443	38,548	1,078	46,599
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	12,890	5,803	24,976	876	44,545
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	3,894	-	3,894
კოლექტიურად შეფასებული	12,890	5,803	21,082	876	40,651
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	12,890	5,803	24,976	876	44,545

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული სამომხმარებლო სესხები, მთლიანი:	1-ლი	მე-2	მე-3	შემენილი ან შეკმნილი	
	სტადია	სტადია	სტადია	გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	1,650,080	101,146	121,191	4,471	1,876,888
შეკმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	2,053,009	9,012	2,534	9,421	2,073,976
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	225,501	(163,946)	(61,555)	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	(321,349)	359,360	(38,011)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(219,354)	(117,177)	336,531	-	-
ხელახალი სეგმენტაცია	(100)	(272)	138	-	(234)
მოდIFIკაციების გავლენა	-	-	(3,270)	(62)	(3,332)
ჩამოწერა	-	-	(86,364)	-	(86,364)
ჩამოწერილი თანხების ამოღება	-	-	18,121	-	18,121
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	3,859	15	3,874
საკურსო სხვაობები	6,578	29	32	-	6,639
სავალუტო კურსის მოძრაობა	16,513	1,232	1,566	86	19,397
სხვა წმინდა ცვლილებები	6,326	(1,290)	13,206	133	18,375
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	1,856,795	110,158	108,414	9,741	2,085,108
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	2,023	-	2,023
კოლექტიურად შეფასებული	1,856,795	110,158	106,391	9,741	2,083,085
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	1,856,795	110,158	108,414	9,741	2,085,108

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული სამომხმარებლო სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	1-ლი	მე-2	მე-3	შემენილი ან შეკმნილი	
	სტადია	სტადია	სტადია	გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	19,654	9,355	62,143	389	91,541
შეკმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	64,876	1,384	1,337	42	67,639
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	33,555	(9,958)	(23,597)	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	(9,492)	27,018	(17,526)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(55,580)	(9,651)	65,231	-	-
წლის განმავლობაში სტადიებს შორის კრედიტის მოცულობების გადატანის გავლენა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(25,472)	(13,980)	38,527	-	(925)
დაფარული აქტივები	(11,730)	(6,557)	(64,332)	(311)	(82,930)
მოდIFIკაციების გავლენა	-	-	(895)	(5)	(900)
ჩამოწერა	-	-	(86,364)	-	(86,364)
ჩამოწერილი თანხების ამოღება	-	-	18,121	-	18,121
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	3,859	15	3,874
საკურსო სხვაობები	17	10	(358)	-	(331)
სავალუტო კურსის მოძრაობა	53	22	242	17	334
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	942	8,702	52,937	67	62,648
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	16,823	6,345	49,325	214	72,707
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	248	-	248
კოლექტიურად შეფასებული	16,823	6,345	49,077	214	72,459
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	16,823	6,345	49,325	214	72,707

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სალომბარდო სესხები, მთლიანი:	1-ლი	მე-2	მე-3	შემენილი ან შექმნილი	სულ
	სტადია	სტადია	სტადია	გაუფასურებული	
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	75,483	541	4,747	-	80,771
შექმნილი ან შექმნილი ახალი ფინანსური აქტივი	106,339	-	154	-	106,493
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	5,671	(1,307)	(4,364)	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	(2,414)	3,825	(1,411)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(10,459)	(1,333)	11,792	-	-
ხელახალი სეგმენტაცია	-	-	(137)	-	(137)
ჩამოწერა	-	-	(292)	-	(292)
ჩამოწერილი თანხების ამოღება	-	-	1	-	1
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	(2)	-	(2)
სავალუტო კურსის მოძრაობა	175	2	28	-	205
სხვა წმინდა ცვლილებები	(67)	(10)	(135)	-	(212)
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	80,795	1,114	3,631	-	85,540
კოლექტიურად შეფასებული	80,795	1,114	3,631	-	85,540
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	80,795	1,114	3,631	-	85,540

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული სალომბარდო სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	1-ლი	მე-2	მე-3	შემენილი ან შექმნილი	სულ
	სტადია	სტადია	სტადია	გაუფასურებული	
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	11	-	283	-	294
შექმნილი ან შექმნილი ახალი ფინანსური აქტივი	214	-	-	-	214
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	36	-	(36)	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	-	61	(61)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(215)	-	215	-	-
წლის განმავლობაში სტადიებს შორის კრედიტის მოცულობების გადატანის გავლენა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(36)	(61)	218	-	121
დაფარული აქტივები	(7)	-	(295)	-	(302)
ჩამოწერა	-	-	(292)	-	(292)
ჩამოწერილი თანხების ამოღება	-	-	1	-	1
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	(2)	-	(2)
სავალუტო კურსის მოძრაობა	-	-	2	-	2
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	5	1	211	-	217
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	8	1	244	-	253
კოლექტიურად შეფასებული	8	1	244	-	253
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	8	1	244	-	253

მომხმარებლებზე გაცემული სესხების დაუფარავი სახელშეკრულებო თანხები, რომლებიც საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაშია ჩამოწერილი, მაგრამ მათზე მაინც ვრცელდება იძულებითი აღსრულების ღონისძიება შეადგენდა 95,469 ლარს (2020 წ.: 50,718 ლარი, 2019 წ.: 58,627 ლარი).

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)**უზრუნველყოფის საგანი და საკრედიტო რისკის შემცირების სხვა ინსტრუმენტები**

უზრუნველყოფის საგნის საჭირო მოცულობა და ტიპი დამოკიდებულია მსესხებლის საკრედიტო რისკის შეფასებაზე. შემუშავებულია უზრუნველყოფის საგნის ტიპებისა და შეფასების პარამეტრების ინსტრუქციები.

მიღებული უზრუნველყოფის ძირითადი ტიპებია:

- კომერციული სესხებისათვის - უძრავი ქონება, მანქანა-დანადგარები და აღჭურვილობა, კომპანიის აქციები/წილები, სასაქონლო-მატერიალური მარაგები, სავაჭრო დებიტორული ანგარიშები, მესამე მხარის კორპორატიული თავდებობა და აქციონერების პირადი თავდებობა.
- ფიზიკური პირების სესხებისთვის – საცხოვრებელი ფართის იპოთეკა, ავტომანქანები, ოქრო და ძვირფასეულობა, მესამე მხარის კომპანიის გარანტია და კომპანიის მფლობელების თავდებობა.

ხელმძღვანელობა მოითხოვს დამატებით უზრუნველყოფას სესხის შესაბამისი ხელშეკრულების თანახმად და თვალყურს ადევნებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის / სესხების გაუფასურების რეზერვის ადეკვატურობის გადახედვისას მიღებული უზრუნველყოფის საბაზრო ღირებულებას.

ჯგუფის პოლიტიკით, დასაკუთრებული უზრუნველყოფის ობიექტების რეალიზაცია ხდება სათანადო წესით ან ნარჩუნდება კაპიტალის ღირებულების ზრდისა თუ საიჯარო შემოსავლის მიღების მიზნით. რეალიზაციიდან მიღებული თანხები გამოიყენება აუნაზღაურებელი მოთხოვნების შესამცირებლად ან დასაფარად. ზოგადად, ჯგუფი დასაკუთრებულ აქტივებს კომერციული მიზნებისათვის არ იყენებს.

უზრუნველყოფის საგნის დისკონტირებული ღირებულების გათვალისწინების გარეშე, სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ასეთი იქნებოდა:

- კომერციული სესხები: 230,333 ლარი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2020 წ.: 243,178 ლარი, 2019 წ.: 162,684 ლარი);
- იპოთეკური სესხები: 93,804 ლარი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2020 წ.: 146,945 ლარი, 2019 წ.: 101,542 ლარი);
- სესხები მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოებისთვის: 140,929 ლარი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2020 წ.: 160,862 ლარი, 2019 წ.: 104,075 ლარი);
- სამომხმარებლო სესხები: 87,891 ლარი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2020 წ.: 85,569 ლარი, 2019 წ.: 85,890 ლარი);
- სალომბარდო სესხები: 1,805 ლარი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2020 წ.: 1,430 ლარი, 2019 წ.: 2,561 ლარი).

უზრუნველყოფის საგნის დისკონტირებული ღირებულების გათვალისწინების გარეშე, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის / სესხების გაუფასურების რეზერვი 299,387 ლარით მეტი იქნებოდა 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2020 წ.: 369,391 ლარით მეტი, 2019 წ.: 294,425 ლარით მეტი).

მომხმარებლებზე გაცემული სესხების კონცენტრაცია

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის ათ უმსხვილეს მესამე მხარე მსესხებელზე გაცემული სესხების კონცენტრაცია შეადგენდა 1,187,521 ლარს, ანუ ჯგუფის მთლიანი სასესხო პორტფელის 7%-ს (2020 წ.: 1,213,986 ლარი და 8%, შესაბამისად; 2019 წ.: 1,023,217 ლარი და 9%, შესაბამისად). აღნიშნული სესხებისთვის შეიქმნა რეზერვი 1,424 ლარის ოდენობით (2020 წ.: 7,970 ლარი, 2019 წ.: 1,634 ლარი).

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის მიერ ათ უმსხვილეს მესამე მხარე მსესხებელთა ჯგუფზე გაცემული სესხების კონცენტრაცია შეადგენდა 1,976,154 ლარს, ანუ ჯგუფის მთლიანი სასესხო პორტფელის 12%-ს (2019 წ.: 1,849,423 ლარი და 13%, შესაბამისად, 2019 წ.: 1,602,923 ლარი და 14%, შესაბამისად). აღნიშნული სესხებისთვის შეიქმნა რეზერვი 6,128 ლარის ოდენობით (2020 წ.: 11,285 ლარი, 2019 წ.: 60,953 ლარი).

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მომხმარებლებზე გაცემული სესხების კონცენტრაცია (გაგრძელება)

2021 წლის 31 დეკემბრის, 2020 წლის 31 დეკემბრისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სესხები, ძირითადად, საქართველოს ტერიტორიაზე იყო გაცემული და საქმიანობის სფეროებზე შემდეგნაირად ნაწილდებოდა:

	2021	2020	2019
ფიზიკური პირები	9,184,255	7,900,831	6,764,348
ვაჭრობა	1,185,512	1,109,647	964,519
წარმოება	1,189,008	1,137,146	855,914
უძრავი ქონება	1,025,298	1,050,823	869,203
მასპინძლობის ბიზნესი	946,224	829,635	590,765
ტრანსპორტი და კომუნიკაცია	234,512	302,967	386,881
მომსახურება	307,602	270,939	(158,308)
მშენებლობა	379,813	304,831	570,221
ელექტროენერჯის, გაზის მიწოდება და წყალმომარაგება	384,554	336,313	123,473
სამთო-მოპოვებითი მრეწველობა	183,270	68,870	19,245
ფინანსური შუამავლობა	261,965	122,679	165,473
სხვა	998,919	871,752	675,260
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები, მთლიანი	16,280,932	14,306,433	11,826,994
გამოკლებული - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის	(401,823)	(437,903)	(217,134)
კლიენტებზე გაცემული სესხები, წმინდა	15,879,109	13,868,530	11,609,860

კოვიდ-19-მა ქვეყნის ეკონომიკის ბევრ სფეროზე მოახდინა გავლენა. თუმცა, ზოგიერთი სექტორი, როგორცაა მასპინძლობა, საცალო და მიკრობიზნესები, სხვებზე უფრო მეტად დაზარალდა.

სესხები შემდეგი ტიპის მომხმარებლებზეა გაცემული:

	2021	2020	2019
ფიზიკური პირები	9,184,255	7,900,831	6,764,348
კერძო საწარმოები	7,084,205	6,385,468	5,048,044
სახელმწიფო საკუთრებში მყოფი საწარმოები	12,472	20,134	14,602
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები, მთლიანი	16,280,932	14,306,433	11,826,994
გამოკლებული - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის	(401,823)	(437,903)	(217,134)
კლიენტებზე გაცემული სესხები, წმინდა	15,879,109	13,868,530	11,609,860

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები

	2021	2020	2019
იჯარაზე მისაღები მინიმალური გადასახდელები	168,508	189,959	220,543
გამოკლებული: გამოუმუშავებელი ფინანსური იჯარის შემოსავალი	(43,556)	(50,587)	(61,352)
	124,952	139,372	159,191
გამოკლებული - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის / გაუფასურების ზარალის რეზერვი	(5,895)	(4,376)	(2,297)
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები, წმინდა	119,057	134,996	156,894

სხვაობა მომავალში მისაღებ მინიმალურ საიჯარო გადასახდელებსა და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებულ მოთხოვნებს შორის წარმოადგენს გამოუმუშავებელ ფინანსურ შემოსავალს.

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული 67,556 ლარის მოთხოვნები დაგირავებული იყო რამდენიმე საკრედიტო დაწესებულებებისგან მიღებული ბანკთაშორისი სესხების უზრუნველსაყოფად (2020 წ.: 75,134 ლარი, 2019 წ.: 74,489 ლარი).

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ინვესტიციის კონცენტრაცია ხუთ უმსხვილეს საიჯარო მოთხოვნაზე შეადგენდა 22,417 ლარს ანუ ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მთლიანი მოთხოვნების 18%-ს (2020 წ.: 20,486 ლარი, ანუ 15%, 2019 წ.: 16,249 ლარი, ანუ 10%) და მათგან მიღებული ფინანსური შემოსავალი 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის შეადგენდა 1,706 ლარს, ანუ იჯარიდან მიღებული მთლიანი ფინანსური შემოსავლის 6%-ს (2020 წ.: 3,161 ლარი, ანუ 10%, 2019 წ.: 2,226 ლარი, ანუ 9%).

ქვემოთ მოცემულია სამომავლო მინიმალური საიჯარო გადასახდელები, რომელთა მიღებაც მოსალოდნელია 2021 წლის 31 დეკემბრის, 2020 წლის 31 დეკემბრისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის შემდეგ:

	2021	2020	2019
1 წლამდე	76,407	92,391	85,815
1-დან 5 წლამდე	78,474	94,753	130,700
5 წელზე მეტი	13,627	2,815	4,028
მისაღები მინიმალური საიჯარო გადასახდელები	168,508	189,959	220,543

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნების მოძრაობა და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის / ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნების გაუფასურების შესაბამისი რეზერვი:

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები, მთლიანი	შემენილი ან შექმნილი გაუფასურებული				
	1-ლი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შემენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	67,346	53,276	18,750	-	139,372
შექმნილი ან შექმნილი ახალი ფინანსური აქტივი	90,739	-	465	3,107	94,311
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	34,761	(34,715)	(46)	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	(43,879)	57,480	(13,601)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(3,925)	(33,434)	37,359	-	-
დაფარული აქტივები	(60,625)	(23,912)	(4,116)	(122)	(88,775)
მოდIFIკაციების გავლენა	20	-	-	-	20
ჩამოწერა	-	-	(21,232)	-	(21,232)
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	10	13	23
საკურსო სხვაობები	(2,087)	(1,057)	(931)	-	(4,075)
სავალუტო კურსის მოძრაობა	(641)	(47)	(66)	(249)	(1,003)
სხვა წმინდა ცვლილებები	(535)	(7)	20	6,833	6,311
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	81,174	17,584	16,612	9,582	124,952
ინდივიდუალურად შეფასებული კოლექტიურად შეფასებული	-	-	2,746	-	2,746
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	81,174	17,584	13,866	9,582	122,206

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	შემენილი ან შექმნილი გაუფასურებული				
	1-ლი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შემენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	649	1,109	2,618	-	4,376
შექმნილი ან შექმნილი ახალი ფინანსური აქტივი	1,570	-	256	-	1,826
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	684	(683)	(1)	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	(976)	2,371	(1,395)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(85)	(1,975)	2,060	-	-
წლის განმავლობაში სტადიებს შორის კრედიტის მოცულობების გადატანების გავლენა	(12)	1,036	2,151	-	3,175
მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე დაფარული აქტივები	(461)	(467)	(361)	-	(1,289)
ჩამოწერა	-	-	(2,704)	-	(2,704)
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	10	13	23
საკურსო სხვაობები	(36)	(550)	(152)	(12)	(750)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	(207)	(78)	328	1,195	1,238
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	1,126	763	2,810	1,196	5,895
ინდივიდუალურად შეფასებული კოლექტიურად შეფასებული	-	-	1,236	-	1,236
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	1,126	763	1,574	1,196	4,659

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები, მთლიანი	1-ლი	მე-2	მე-3	შემენილი ან შექმნილი	სულ
	სტადია	სტადია	სტადია	გაუფასურებული	
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	130,232	12,498	16,461	-	159,191
შექმნილი ან შექმნილი ახალი ფინანსური აქტივი	77,711	-	2,254	-	79,965
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	53,417	(49,918)	(3,499)	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	(130,587)	148,126	(17,539)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(12,089)	(55,528)	67,617	-	-
დაფარული აქტივები	(57,227)	(6,157)	(13,094)	-	(76,478)
მოდIFIკაციების გავლენა	-	(973)	(199)	-	(1,172)
ჩამოწერა	-	-	(34,933)	-	(34,933)
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	(16)	-	(16)
საკურსო სხვაობები	(1,402)	(90)	(107)	-	(1,599)
სავალუტო კურსის მოძრაობა	5,801	5,312	1,891	-	13,004
სხვა წმინდა ცვლილებები	1,490	6	(86)	-	1,410
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	67,346	53,276	18,750	-	139,372
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	3,139	-	3,139
კოლექტიურად შეფასებული	67,346	53,276	15,611	-	136,233
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	67,346	53,276	18,750	-	139,372

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	1-ლი	მე-2	მე-3	შემენილი ან შექმნილი	სულ
	სტადია	სტადია	სტადია	გაუფასურებული	
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	759	95	1,443	-	2,297
შექმნილი ან შექმნილი ახალი ფინანსური აქტივი	869	-	945	-	1,814
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	305	(292)	(13)	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	(1,162)	1,513	(351)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(812)	(4,588)	5,400	-	-
წლის განმავლობაში სტადიებს შორის კრედიტის მოცულობების გადატანის გავლენა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	1,396	4,449	1,416	-	7,261
დაფარული აქტივები	(528)	(70)	(347)	-	(945)
მოდIFIკაციების გავლენა	-	(1)	(18)	-	(19)
ჩამოწერა	-	-	(6,161)	-	(6,161)
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	(16)	-	(16)
საკურსო სხვაობები	200	(4)	35	-	231
სავალუტო კურსის მოძრაობა	5	27	191	-	223
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	(383)	(20)	94	-	(309)
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	649	1,109	2,618	-	4,376
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	1,022	-	1,022
კოლექტიურად შეფასებული	649	1,109	1,596	-	3,354
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	649	1,109	2,618	-	4,376

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები, მთლიანი	1-ლი	მე-2	მე-3	შემენილი ან შექმნილი	სულ
	სტადია	სტადია	სტადია	გაუფასურებული	
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	100,950	5,806	3,331	-	110,087
შექმნილი ან შექმნილი ახალი ფინანსური აქტივი	132,404	-	-	-	132,404
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	25,731	(25,315)	(416)	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	(64,572)	64,754	(182)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(4,889)	(28,799)	33,688	-	-
ჩამოწერა	-	-	(14,340)	-	(14,340)
საკურსო სხვაობები	1,340	46	117	-	1,503
სავალუტო კურსის მოძრაობა	3,040	485	403	-	3,928
სხვა წმინდა ცვლილებები	849	(3)	128	-	974
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	130,232	12,498	16,461	-	159,191
კოლექტიურად შეფასებული	130,232	12,498	16,461	-	159,191
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	130,232	12,498	16,461	-	159,191

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	1-ლი	მე-2	მე-3	შემენილი ან შექმნილი	სულ
	სტადია	სტადია	სტადია	გაუფასურებული	
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	479	59	1,110	-	1,648
შექმნილი ან შექმნილი ახალი ფინანსური აქტივი	939	-	-	-	939
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	207	(194)	(13)	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	(297)	303	(6)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(64)	(422)	486	-	-
წლის განმავლობაში სტადიებს შორის კრედიტის მოცულობების გადატანის გავლენა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(267)	378	2,038	-	2,149
დაფარული აქტივები	(249)	(32)	(1,948)	-	(2,229)
ჩამოწერა	-	-	(344)	-	(344)
საკურსო სხვაობები	31	4	73	-	108
სავალუტო კურსის მოძრაობა	(20)	(1)	(6)	-	(27)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	-	-	53	-	53
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	759	95	1,443	-	2,297
კოლექტიურად შეფასებული	759	95	1,443	-	2,297
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	759	95	1,443	-	2,297

10. გამოყენების უფლების მქონე აქტივები, საიჯარო ვალდებულებები, ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები

	2021	2020	2019
აქტივის გამოყენების უფლება	77,676	82,804	95,990
საიჯარო ვალდებულება	85,098	95,201	94,518

ადმინისტრაციული ხარჯები მოიცავს დატვირთვის და იჯარის ხარჯებს იმ საიჯარო ხელშეკრულებებიდან, რომლებზეც გავრცელდა აღიარების გამონაკლისები:

	2021	2020	2019
მოკლევადიანი იჯარები	(3,595)	(3,645)	(6,640)
დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარები	(1,553)	(1,165)	(487)
	(5,148)	(4,810)	(7,127)

(ათას ლარში)

10. გამოყენების უფლების მქონე აქტივები, საიჯარო ვალდებულებები, ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები (გაგრძელება)

ცვლილებები ფინანსური საქმიანობით გამოწვეულ ვალდებულებებში

	ცვლილებები ვალდებულებებში ფინანსური საქმიანობის შედეგად
საბალანსო ღირებულება 2019 წლის 01 იანვრისთვის	79,165
ფულადი გადახდები საიჯარო ვალდებულების ძირითად ნაწილზე	(8,205)
სხვა მოძრაობა	23,558
საბალანსო ღირებულება 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის	94,518
ფულადი გადახდები საიჯარო ვალდებულების ძირითად ნაწილზე	(11,525)
სხვა მოძრაობა	12,208
საბალანსო ღირებულება 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის	95,201
ფულადი გადახდები საიჯარო ვალდებულების ძირითად ნაწილზე	(28,672)
სხვა მოძრაობა	18,569
საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის	85,098

აქტივის გამოყენების უფლების მოძრაობა ასე გამოიყურება:

	<i>საოფისე შენობები და მომსახურების ცენტრები</i>	<i>კომპიუტერები და აღჭურვილობა</i>	<i>სულ</i>
თვითღირებულება			
2020 წლის 31 დეკემბერი	115,349	2,749	118,098
შემოსვლები	39,780	-	39,780
გასვლები	(31,315)	-	(31,315)
გადატანები	-	-	-
საკურსო სხვაობები	(145)	(118)	(263)
2021 წლის 31 დეკემბერი	123,669	2,631	126,300
დაგროვილი ცვეთა			
2020 წლის 31 დეკემბერი	34,778	516	35,294
ცვეთის ხარჯი	20,757	388	21,145
გასვლები	(7,719)	-	(7,719)
გადატანები	-	-	-
საკურსო სხვაობები	(56)	(40)	(96)
2021 წლის 31 დეკემბერი	47,760	864	48,624
წმინდა საბალანსო ღირებულება			
2020 წლის 31 დეკემბერი	80,571	2,233	82,804
2021 წლის 31 დეკემბერი	75,909	1,767	77,676

(ათას ლარში)

10. გამოყენების უფლების მქონე აქტივები, საიჯარო ვალდებულებები, ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები (გაგრძელება)

	<i>საოფისე შენობები და მომსახურების ცენტრები</i>	<i>კომპიუტერები და ადჭურვილობა</i>	<i>სულ</i>
თვითღირებულება			
2019 წლის 31 დეკემბერი	115,039	-	115,039
შემოსვლები	11,451	-	11,451
გასვლები	(7,697)	-	(7,697)
გადატანები	(2,965)	2,965	-
საკურსო სხვაობები	(479)	(216)	(695)
2020 წლის 31 დეკემბერი	115,349	2,749	118,098
დაგროვილი ცვეთა			
2019 წლის 31 დეკემბერი	19,049	-	19,049
ცვეთის ხარჯი	18,260	391	18,651
გასვლები	(1,995)	-	(1,995)
გადატანები	(139)	139	-
საკურსო სხვაობები	(397)	(14)	(411)
2020 წლის 31 დეკემბერი	34,778	516	35,294
წმინდა საბალანსო ღირებულება			
2019 წლის 31 დეკემბერი	95,990	-	95,990
2020 წლის 31 დეკემბერი	80,571	2,233	82,804
თვითღირებულება			
2019 წლის 1 იანვარი	79,165	-	79,165
შემოსვლები	39,464	-	39,464
გასვლები	(3,632)	-	(3,632)
საკურსო სხვაობები	42	-	42
2019 წლის 31 დეკემბერი	115,039	-	115,039
დაგროვილი ცვეთა			
2019 წლის 1 იანვარი			
ცვეთის ხარჯი	19,751	-	19,751
გასვლები	(718)	-	(718)
საკურსო სხვაობები	16	-	16
2019 წლის 31 დეკემბერი	19,049	-	19,049
წმინდა საბალანსო ღირებულება			
2019 წლის 1 იანვარი	79,165	-	79,165
2019 წლის 31 დეკემბერი	95,990	-	95,990

(ათას ლარში)

10. გამოყენების უფლების მქონე აქტივები, საიჯარო ვალდებულებები, ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები (გაგრძელება)

ძირითადი საშუალებების მოძრაობა ასეთია:

	საოფისე შენობები და მომსახურების ცენტრები	ავეჯი და ინვენტარი	კომპიუტერები და აღჭურვილობა	ავტორანს- პორტი	საიჯარო გაუმჯობე- სებები	მშენებარე აქტივები	სულ
თვითღირებულება							
2020 წლის 31 დეკემბერი	210,632	176,395	175,854	5,210	31,810	3,222	603,123
შემოსვლები	1,985	11,785	28,214	438	10	7,071	49,503
გადატანები	6,416	-	-	-	2,493	(8,909)	-
გადაფასება	2,359	-	-	-	-	-	2,359
გადატანები საინვესტიციო ქონებაში	(11,320)	-	-	-	-	-	(11,320)
გადატანები გასაყიდად გამიზნულ აქტივებში	2,245	-	-	-	-	-	2,245
გადატანები სხვა აქტივებში	-	(998)	(8,647)	-	-	(183)	(9,828)
გასვლები	(766)	(406)	(484)	-	-	-	(1,656)
ჩამოწერები	-	(43)	-	(602)	(7,416)	-	(8,061)
საკურსო სხვაობები	(668)	(50)	(232)	(17)	(34)	(106)	(1,107)
2021 წლის 31 დეკემბერი	210,883	186,683	194,705	5,029	26,863	1,095	625,258
დაგროვილი გაუფასურება							
2020 წლის 31 დეკემბერი	2,557	36	98	8	-	-	2,699
საკურსო სხვაობები	-	-	-	-	-	-	-
2021 წლის 31 დეკემბერი	2,557	36	98	8	-	-	2,699
დაგროვილი ცვეთა							
2020 წლის 31 დეკემბერი	24,829	100,785	109,284	3,340	15,319	-	253,557
ცვეთის ხარჯი	4,123	12,673	18,758	624	4,109	-	40,287
გადატანები	-	-	-	-	-	-	-
გადატანები საინვესტიციო ქონებაში	(1,119)	-	-	-	-	-	(1,119)
გადატანები გასაყიდად გამიზნულ აქტივებში	-	-	-	-	-	-	-
გადატანები სხვა აქტივებში	-	(1,225)	(2,639)	-	-	-	(3,864)
გასვლები	(51)	(307)	(428)	-	-	-	(786)
ჩამოწერები	5	(23)	4	(576)	(7,416)	-	(8,006)
საკურსო სხვაობები	(275)	(61)	(165)	(7)	(27)	-	(535)
2021 წლის 31 დეკემბერი	27,512	111,842	124,814	3,381	11,985	-	279,534
წმინდა საბალანსო ღირებულება							
2020 წლის 31 დეკემბერი	183,246	75,574	66,472	1,862	16,491	3,222	346,867
2021 წლის 31 დეკემბერი	180,814	74,805	69,793	1,640	14,878	1,095	343,025

	საოფისე შენობები და მომსახურების ცენტრები	ავეჯი და ინვენტარი	კომპიუტერები და აღჭურვილობა	ავტორანს- პორტი	საიჯარო გაუმჯობე- სებები	მშენებარე აქტივები	სულ
თვითღირებულება							
2019 წლის 31 დეკემბერი	198,365	175,638	160,260	4,585	28,791	5,880	573,519
შემოსვლები	249	8,851	28,421	1,097	64	26,068	64,750
გადატანები	21,600	223	27	-	6,004	(27,854)	-
გადატანები საინვესტიციო ქონებაში	(11,068)	-	-	(22)	-	-	(11,090)
გადატანები გასაყიდად გამიზნულ აქტივებში	1,333	-	-	(46)	-	-	1,287
გადატანები სხვა აქტივებში	(101)	(4,930)	(8,895)	-	-	(867)	(14,793)
გასვლები	-	(252)	(149)	(193)	-	-	(594)
ჩამოწერები	(43)	(2,972)	(3,396)	(174)	(2,990)	-	(9,575)
საკურსო სხვაობები	297	(163)	(414)	(37)	(59)	(5)	(381)
2020 წლის 31 დეკემბერი	210,632	176,395	175,854	5,210	31,810	3,222	603,123
დაგროვილი გაუფასურება							
2019 წლის 31 დეკემბერი	2,557	36	98	8	-	-	2,699
საკურსო სხვაობები	-	-	-	-	-	-	-
2020 წლის 31 დეკემბერი	2,557	36	98	8	-	-	2,699
დაგროვილი ცვეთა							
2019 წლის 31 დეკემბერი	23,157	92,575	99,132	2,763	13,467	-	231,094
ცვეთის ხარჯი	4,022	12,132	17,125	853	4,750	-	38,882
გადატანები	-	-	-	-	-	-	-
გადატანები საინვესტიციო ქონებაში	(2,160)	-	-	(20)	-	-	(2,180)
გადატანები გასაყიდად გამიზნულ აქტივებში	-	-	-	(30)	-	-	(30)
გადატანები სხვა აქტივებში	-	(1,111)	(3,077)	-	-	-	(4,188)
გასვლები	-	(100)	(148)	(86)	-	-	(334)
ჩამოწერები	(13)	(2,588)	(3,385)	(121)	(2,857)	-	(8,964)
საკურსო სხვაობები	(177)	(123)	(363)	(19)	(41)	-	(723)
2020 წლის 31 დეკემბერი	24,829	100,785	109,284	3,340	15,319	-	253,557
წმინდა საბალანსო ღირებულება							
2019 წლის 31 დეკემბერი	172,651	83,027	61,030	1,814	15,324	5,880	339,726
2020 წლის 31 დეკემბერი	183,246	75,574	66,472	1,862	16,491	3,222	346,867

(ათას ლარში)

10. გამოყენების უფლების მქონე აქტივები, საიჯარო ვალდებულებები, ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები (გაგრძელება)

	საოფისე შენობები და მომსახურების ცენტრები	ავეჯი და ინვენტარი	კომპიუტერები და აღჭურვილობა	ავტორანს პორტი	საიჯარო გაუმჯობე სებები	მშენებარე აქტივები	სულ
თვითღირებულება							
2018 წლის 31 დეკემბერი	195,973	204,972	86,412	4,695	24,270	3,111	519,433
შემოსვლები	1,508	26,205	28,867	840	429	22,612	80,461
გადატანები	13,000	(51,733)	51,830	-	5,306	(18,403)	-
გადატანები საინვესტიციო ქონებაში	(3,211)	(3)	-	(47)	-	-	(3,261)
გადატანები გასაყიდად გამოიზულ აქტივებში	(2,127)	-	-	-	-	-	(2,127)
გადატანები სხვა აქტივებში	-	(1,994)	(6,359)	-	-	(1,451)	(9,804)
გასვლები	(4,101)	(405)	(364)	(907)	-	(1)	(5,778)
ჩამოწერები	(4,601)	(1,599)	(635)	(28)	(1,264)	-	(8,127)
საკურსო სხვაობები	1,924	195	509	32	50	12	2,722
2019 წლის 31 დეკემბერი	198,365	175,638	160,260	4,585	28,791	5,880	573,519
დაგროვილი გაუფასურება							
2018 წლის 31 დეკემბერი	2,417	32	87	7	-	-	2,543
საკურსო სხვაობები	140	4	11	1	-	-	156
2019 წლის 31 დეკემბერი	2,557	36	98	8	-	-	2,699
დაგროვილი ცვეთა							
2018 წლის 31 დეკემბერი	19,897	115,013	57,244	2,430	10,289	-	204,873
ცვეთის ხარჯი	4,702	10,864	14,176	783	4,368	-	34,893
გადატანები	-	(31,200)	31,200	-	-	-	-
გადატანები საინვესტიციო ქონებაში	(331)	-	-	(36)	-	-	(367)
გადატანები გასაყიდად გამოიზულ აქტივებში	(437)	-	-	-	-	-	(437)
გადატანები სხვა აქტივებში	-	(1,883)	(3,290)	-	-	-	(5,173)
გასვლები	(77)	(247)	(217)	(402)	-	-	(943)
ჩამოწერები	(961)	(81)	(239)	(27)	(1,237)	-	(2,545)
საკურსო სხვაობები	364	109	258	15	47	-	793
2019 წლის 31 დეკემბერი	23,157	92,575	99,132	2,763	13,467	-	231,094
წმინდა საბალანსო ღირებულება							
2018 წლის 31 დეკემბერი	173,659	89,927	29,081	2,258	13,981	3,111	312,017
2019 წლის 31 დეკემბერი	172,651	83,027	61,030	1,814	15,324	5,880	339,726

არამატერიალური აქტივების დინამიკა ასეთი იყო:

	პროგრამული უზრუნველყოფა და ლიცენზია	სხვა	სულ
თვითღირებულება			
2020 წლის 31 დეკემბერი	152,019	26,254	178,273
შემოსვლები	37,009	-	37,009
გასვლები	(741)	-	(741)
ჩამოწერები	-	-	-
საკურსო სხვაობები	(527)	-	(527)
2021 წლის 31 დეკემბერი	187,760	26,254	214,014
დაგროვილი გაუფასურება			
2020 წლის 31 დეკემბერი	-	-	-
2021 წლის 31 დეკემბერი	-	-	-
დაგროვილი ამორტიზაცია			
2020 წლის 31 დეკემბერი	62,604	5,308	67,912
ამორტიზაციის ხარჯი	22,141	109	22,250
გასვლები	(747)	-	(747)
ჩამოწერები	-	2	2
საკურსო სხვაობები	(178)	-	(178)
2021 წლის 31 დეკემბერი	83,820	5,419	89,239
წმინდა საბალანსო ღირებულება			
2020 წლის 31 დეკემბერი	89,415	20,946	110,361
2021 წლის 31 დეკემბერი	103,940	20,835	124,775

(ათას ლარში)

11. საინვესტიციო ქონება

	2021	2020	2019
1 იანვარი	234,835	228,666	155,183
შემოსვლები	83,912	79,761	109,277
გასვლები	(68,713)	(44,908)	(39,223)
წმინდა შემოსულობა (ზარალი) საინვესტიციო	437	20,346	12,662
გადატანა გასაყიდად გამოიზნული აქტივებიდან	(28,390)	(56,810)	(14,402)
გადატანა ძირითადი საშუალებებიდან	10,201	8,910	2,894
გადატანა ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული	-	532	(29)
გადატანა სხვა აქტივებიდან (სხვა აქტივებში)	-	(277)	-
საკურსო სხვაობები	(575)	(1,385)	2,304
31 დეკემბერი	231,707	234,835	228,666

საინვესტიციო ქონება სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება. სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად შეფასების თარიღისთვის ბაზრის მონაწილეებს შორის შემდგარი ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში. 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ქონების სამართლიანი ღირებულებები ეყრდნობა აკრედიტებული დამოუკიდებელი ექსპერტის მიერ ჩატარებულ შეფასებას. საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულების შეფასება დაწვრილებით აღწერილია 27-ე შენიშვნაში.

12. გუდვილი

გუდვილის მოძრაობა ასე გამოიყურებოდა:

	2021	2020	2019
თვითღირებულება			
1 იანვარი	57,209	57,209	57,209
31 დეკემბერი	57,209	57,209	57,209
დაგროვილი გაუფასურება			
1 იანვარი	23,756	23,756	23,756
31 დეკემბერი	23,756	23,756	23,756
წმინდა საბალანსო ღირებულება:			
1 იანვარი	33,453	33,453	33,453
31 დეკემბერი	33,453	33,453	33,453

გუდვილის გაუფასურების ტესტირება

საწარმოთა გაერთიანებების მეშვეობით შექმნილი გუდვილი გაუფასურების ტესტირების მიზნით გადანაწილდა ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ორ ინდივიდუალურ ერთეულზე: კორპორაციული და საცალო საბანკო მომსახურება.

ფულადი სახსრების წარმომქმნელ თითოეულ ერთეულზე განაწილებული გუდვილის საბალანსო ღირებულება შემდეგია:

	2021	2020	2019
საცალო საბანკო მომსახურება	23,488	23,488	23,488
კორპორაციული საბანკო მომსახურება	9,965	9,965	9,965
სულ	33,453	33,453	33,453

(ათას ლარში)

12. გუდვილი (გაგრძელება)

გამოყენების ღირებულების გაანგარიშების ძირითადი დაშვებები

ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულების აღდგენითი ღირებულებები განისაზღვრა ხელმძღვანელობის ზედა რგოლის მიერ დამტკიცებულ, ერთიდან სამ წლამდე ვადის, ფინანსურ ბიუჯეტებზე დაყრდნობით ფულადი ნაკადების პროგნოზების გამოყენებით გაანგარიშებული გამოყენების ღირებულების საფუძველზე. დისკონტირების განაკვეთი არ დაკორექტირდა მუდმივი ან კლებადი ზრდის ტემპისთვის იმ სამწლიანი პერიოდების მიღმა, რომლებსაც ფინანსური ბიუჯეტები მოიცავს. გაუფასურების შემოწმების მიზნებისთვის, დაშვებულია მუდმივი ზრდის 3%-იანი ტემპი ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი ერთეულის სამომავლო საოპერაციო ფულადი ნაკადების შესაფასებლად ფინანსურ ბიუჯეტებში გათვალისწინებული სამწლიანი ვადის შემდეგ.

ჯგუფმა დისკონტირების შემდეგი განაკვეთები გამოიყენა კორპორაციული საბანკო მომსახურებისა და საცალო საბანკო მომსახურებისთვის:

	კორპორატიული საბანკო			საცალო საბანკო		
	2021	2020	2019	2021	2020	2019
დისკონტირების განაკვეთი	3.9%	4.4%	5.0%	8.1%	7.7%	6.7%

დისკონტირების განაკვეთები

დისკონტირების განაკვეთები ასახავს ხელმძღვანელობის მოლოდინს თითოეული მიმართულებიდან მისაღები უკუგების მიმართ. სწორედ ამაზე დაყრდნობით აფასებს ხელმძღვანელობა საოპერაციო საქმიანობის შედეგებს და სამომავლო საინვესტიციო წინადადებებს. დისკონტირების განაკვეთები გამოითვლება კაპიტალის საშუალო შეწონილ ღირებულებაზე დაყრდნობით, გადასახადით დაბეგრამდე.

საცალო და კორპორაციული საბანკო მომსახურების ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულისთვის შემდეგი დამატებითი დაშვებები გაკეთდა:

- სესხებისა და ანაზრების სტაბილური, ორგანული ზრდა;
- თვითღირებულებაში / შემოსავლების სტრუქტურაში ან კოეფიციენტში არსებითი ცვლილებების გარეშე; და
- ვაჭრობის დაფინანსების ან სხვა დოკუმენტური საქმიანობების სტაბილური, ორგანული ზრდა.

მგრძობელობა დაშვებებში შესული ცვლილებების მიმართ

ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ფულადი სახსრების წარმომქმნელი თითოეული ერთეულის აღდგენითი ღირებულების განსაზღვრისთვის გამოყენებულ ძირითად დაშვებებში გონივრულობის ფარგლებში მოსალოდნელი ცვლილებები არ გამოიწვევს გუდვილის გაუფასურებას. გამოყენების ღირებულების ნამეტი საბალანსო ღირებულებაზე განისაზღვრება 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არსებული წმინდა საბალანსო ღირებულების საფუძველზე. შესაძლო ცვლილებად მიჩნეული იქნა +/-1% დისკონტირების განაკვეთისა და ზრდის ტემპში.

13. გადასახადით დაბეგრა

მოგების გადასახადის ხარჯი მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში მოიცავს:

	2021	2020	2019
მიმდინარე მოგების გადასახადის სარგებელი (ხარჯი)	(111,643)	5,319	(48,340)
გადავადებული მოგების გადასახადის სარგებელი	36,828	(26,094)	(8,117)
მოგების გადასახადის ხარჯი	(74,815)	(20,775)	(56,457)

ჯგუფის შემოსავლის დიდ ნაწილზე ვრცელდება მოგების გადასახადის განაკვეთი, რომლითაც იბეგრება შვილობილი კომპანიების შემოსავალი, და მერყეობს 15%-დან 25%-მდე (2020 წ.: 15%-დან 25%-მდე, 2019 წ.: 15%-დან 25%-მდე).

(ათას ლარში)

13. გადასახადები (გაგრძელება)

2018 წლის 12 ივნისის ფინანსური დაწესებულებების, მათ შორის ბანკებისა და სადაზღვევო კომპანიების, მოგების გადასახადით დაბეგვრის არსებულ მოდელში ცვლილება შევიდა. ცვლილების მიხედვით, გაუნაწილებელი მოგება დაიბეგრება ნულოვანი საგადასახადო განაკვეთით, ხოლო განაწილებული მოგება 15%-იანი საგადასახადო განაკვეთით 2023 წლის 1 იანვრიდან, ნაცვლად 2019 წლის 1 იანვრისა, რომელიც ძალაში 2016 წელს შევიდა. ცვლილებამ მაშინვე მოახდინა გავლენა გადავადებული საგადასახადო აქტივებისა და გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებების ნაშთებზე, რომლებიც მიკუთვნებოდა წინა პერიოდებთან დაკავშირებით აღიარებული დროებითი სხვაობებისთვის. 2018 წლის 30 ივნისისთვის გადავადებული საგადასახადო აქტივებისა და ვალდებულებების ნაშთები ხელახლა შეფასდა ცვლილების დანერგვის ახალი თარიღის შესაბამისად. ჯგუფმა გამოითვალა გადავადებული გადასახადების ის ნაწილი, რომლის რეალიზაცია მოსალოდნელია 2023 წლის 1 იანვრამდე ფინანსური საქმიანობისთვის, და აღიარა გადავადებული საგადასახადო აქტივებისა და ვალდებულებების შესაბამისი ნაწილი. გარდამავალი პერიოდის განმავლობაში ჯგუფი გააგრძელებს ამავე პერიოდში მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ასახული გადავადებული საგადასახადო აქტივებისა და ვალდებულებების მხოლოდ იმ ნაწილის აღიარებას, რომლის რეალიზაციასაც 2023 წლის 1 იანვრამდე მოელოს.

მოგების გადასახადის ეფექტური განაკვეთი განსხვავდება კანონმდებლობით გათვალისწინებული საგადასახადო განაკვეთისგან. ქვემოთ მოცემულია 2021 წლის 31 დეკემბრის, 2020 წლის 31 დეკემბრისა და 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის კანონმდებლობით გათვალისწინებული ტარიფის მიხედვით გამოთვლილი მოგების გადასახადის ხარჯის და რეალური ხარჯის შედარება:

	2021	2020	2019
მოგება გადასახადით დაბეგვრამდე	818,626	327,273	569,344
საშუალო საგადასახადო განაკვეთი	15%	15%	15%
თეორიული მოგების გადასახადის ხარჯი	(122,794)	(49,091)	(85,402)
მოგება, რომელიც დაბეგვრას არ ექვემდებარება	51,571	35,878	29,833
გამოუქვითავი ხარჯები	(1,612)	(4,016)	(825)
წინა წლის დეკლარაციების შესწორება	(15)	(3,343)	-
გადასახადი თითოეულ ქვეყანაში მოგების	(2,108)	(506)	(308)
საგადასახადო კანონმდებლობაში შესული	-	-	-
სხვა	143	303	245
მოგების გადასახადის ხარჯი	(74,815)	(20,775)	(56,457)

საქართველოსა და ბელარუსში მოქმედი გადასახადები მოიცავს მოგების გადასახადს, საშემოსავლო გადასახადს, ქონების გადასახადს, დამატებითი ღირებულების გადასახადს და სხვ. თუმცა მათი რეგულირება ხშირად ბუნდოვანია ან საერთოდ არ ხდება, და არასაკმარისი პრეცედენტი არსებობს. ამის გამო საგადასახადო რისკები საქართველოსა და ბელარუსში ჩვეულებრივ გაცილებით მაღალია, ვიდრე უფრო განვითარებული საგადასახადო სისტემის მქონე ქვეყნებში. ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ ჯგუფი არსებითად აკმაყოფილებს იმ საგადასახადო კანონებს, რომლებიც მის საქმიანობას ეხება. ამის მიუხედავად, მაინც არსებობს იმის რისკი, რომ შესაბამისმა ორგანოებმა ამა თუ იმ კანონის სხვაგვარი ინტერპრეტაცია მოახდინონ.

მოგების გადასახადის აქტივები და ვალდებულებები 2021 წლის 31 დეკემბრის, 2020 წლის 31 დეკემბრისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	2021	2020	2019
მოგების გადასახადის მიმდინარე აქტივები	109	21,841	75
მოგების გადასახადის გადავადებული აქტივები	183	192	207
მოგების გადასახადის აქტივები	292	22,033	282
მოგების გადასახადის მიმდინარე ვალდებულებები	85,270	-	1,563
მოგების გადასახადის გადავადებული ვალდებულებები	25,598	62,434	36,355
მოგების გადასახადის ვალდებულებები	110,868	62,434	37,918

(ათას ლარში)

13. გადასახადები (გაგრძელება)

გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები 2021 წლის 31 დეკემბრის, 2020 წლის 31 დეკემბრისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და მათი მოძრაობა შესაბამის წლებში:

	დროებითი სხვაობების წარმოშობა და შემობრუნება		დროებითი სხვაობების წარმოშობა და შემობრუნება		დროებითი სხვაობების წარმოშობა და შემობრუნება	
	2018	2019	2020	2021	2018	2019
გამოსაქვითი დროებითი სხვაობების საგადასახადო ეფექტი:						
ვალდებულებები საკრედიტო საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	103	(40)	63	(63)	-	-
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	66	66	(66)	-	-
საინვესტიციო ქონება	205	23	228	(169)	59	167
გაუფასურების რეზერვი და ანარიცხები სხვა ზარალებისთვის	617	(617)	-	-	-	-
მომდევნო პერიოდებზე გადატანილი ძირითადი საშუალებები	18	(18)	-	-	-	-
არამატერიალური აქტივები	1,977	150	2,127	258	2,385	29
საიჯარო ვალდებულება	-	199	199	(199)	-	-
დარიცხვები და გადავადებული სხვა აქტივები და ვალდებულებები	-	8,306	8,306	(2,300)	6,006	(2,236)
სხვა აქტივები და ვალდებულებები	-	1,691	1,691	5,514	7,205	12,539
გადავადებული საგადასახადო	7,539	(4,780)	2,759	(2,692)	67	435
გადავადებული საგადასახადო	10,459	4,980	15,439	283	15,722	10,808
26,530						
დასაბეგრი დროებითი სხვაობების საგადასახადო ეფექტი:						
ვალდებულებები საკრედიტო გამომწვეული სავალდებულო ფასიანი ფულადი სახსრები და მათი	2,585	(635)	1,950	278	2,228	59
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	2,722	(411)	2,311	(687)	1,624	(932)
მომზარებელზე გაცემული სესხები	2,669	(599)	2,070	(2,070)	-	-
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	322	(322)	-	-	-	-
ძირითადი საშუალებები	15,271	10,633	25,904	28,162	54,066	(24,192)
აქტივის გამოყენების უფლება	-	35	35	141	176	(176)
საინვესტიციო ქონება	10,420	(1,269)	9,151	(130)	9,021	(3,121)
არამატერიალური აქტივები	-	8,465	8,465	(2,955)	5,510	(2,294)
გასაყიდად გამოზნული აქტივები	584	(356)	228	112	340	625
დარიცხვები და გადავადებული სხვა აქტივები და ვალდებულებები	12	9	21	(21)	-	-
სხვა აქტივები და ვალდებულებები	-	1,227	1,227	313	1,540	(1,055)
გადავადებული საგადასახადო	-	225	225	68	293	(180)
სხვა აქტივები და ვალდებულებები	3,905	(3,905)	-	3,166	3,166	5,246
გადავადებული საგადასახადო	38,490	13,097	51,587	26,377	77,964	(26,020)
წმინდა გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	(28,031)	(8,117)	(36,148)	(26,094)	(62,242)	36,828
(25,414)						

(ათას ლარში)

14. სხვა აქტივები და სხვა ვალდებულებები

სხვა აქტივებს მიეკუთვნება:

	2021	2020	2019
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების მარჟა	18,586	210,816	2,093
ფინანსური იჯარის მიზნებისთვის შესყიდული აქტივები	13,093	39,742	22,984
ფულადი გზავნილების ოპერაციებთან დაკავშირებული მოთხოვნები	34,996	25,992	33,909
სხვა მოთხოვნები	18,463	15,157	11,971
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში	8,917	13,099	12,949
წარმოებული ფინანსური აქტივები	135,079	9,154	34,559
საოპერაციო საგადასახადო აქტივები	7,000	6,068	8,776
ჩამორთმეული აქტივები	3,216	5,989	7,164
სხვა	16,216	5,366	6,759
სხვა აქტივები, მთლიანი	255,566	331,383	141,164
გამოკლებული სხვა აქტივების გაუფასურების რეზერვი	(14,366)	(14,979)	(8,154)
სხვა აქტივები, წმინდა	241,200	316,404	133,010

სხვა ვალდებულებები მოიცავს შემდეგს:

	2021	2020	2019
წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	7,865	247,520	10,836
კრედიტორები	28,447	31,996	24,462
ანარიცხები	5,793	15,325	6,154
სხვა საგადასახადო დავალიანება	10,093	9,656	12,100
დავალიანება	8,457	8,597	19,331
კრედიტორული დავალიანება	3,423	4,817	1,852
გადასახდელი დივიდენდები	1,713	1,545	1,578
მიღებული ავანსები	265	729	5,072
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების მარჟა	98,844	-	12,532
სხვა	12,144	5,802	7,012
სხვა ვალდებულებები	177,044	325,987	100,929

2020 წელს ბანკის წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები, ძირითადად, შედგებოდა აშშ დოლარში-ევროში გაფორმებული კონტრაქტებისგან, რომელთა ნაშთი მნიშვნელოვნად გაიზარდა ევროსთან მიმართებით აშშ დოლარის გაუფასურების გამო. ბანკს ასევე დაევალა შესაბამისი უზრუნველყოფის საგნის წარმოდგენა კრედიტისთვის წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების მარჟის სახით.

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი გვიჩვენებს წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიან ღირებულებებს, რომლებიც აღრიცხულია აქტივებად და ვალდებულებებად თავიანთ პირობით თანხებთან ერთად. ჯამურად აღრიცხული პირობითი თანხა წარმოადგენს წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტის შესაბამისი აქტივის ან ვალდებულების, განაკვეთის ან ინდექსის თანხას და საფუძველს, რომელზე დაყრდნობითაც ფასდება წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულების ცვლილება. პირობითი თანხები ასახავს ოპერაციათა მოცულობას წლის ბოლოსთვის და არ მოიცავს საკრედიტო რისკს.

	2021		
	პირობითი თანხა	სამართლიანი	
		აქტივი	ვალდებულება
სავალუტო ხელშეკრულებები			
ფორვარდები და სვოპები - ადგილობრივი	1,065,639	931	3,141
ფორვარდები და სვოპები - უცხოური	5,678,727	131,321	3,339
საპროცენტო განაკვეთის ხელშეკრულებები			
ფორვარდები და სვოპები - უცხოური (საპროცენტო განაკვეთი)	1,129	296	-
ოფციონები - უცხოური (საპროცენტო განაკვეთი)	7,434	2,531	1,385
სულ წარმოებული აქტივები / ვალდებულებები	6,752,929	135,079	7,865

(ათას ლარში)

14. სხვა აქტივები და სხვა ვალდებულებები (გაგრძელება)

	2020			2019		
	პირობითი თანხა	სამართლიანი		პირობითი თანხა	სამართლიანი	
		აქტივი	ვალდებულება		აქტივი	ვალდებულება
სავალუტო ხელშეკრულებები						
ფორვარდები და სვოპები -	574,563	6,881	2,908	797,784	5,620	1,242
ფორვარდები და სვოპები -	7,057,736	724	243,510	5,482,178	26,373	7,680
საპროცენტო განაკვეთის						
ფორვარდები და სვოპები -	-	-	-	-	-	-
ოფციონები - უცხოური	7,864	1,549	1,102	8,351	2,566	1,914
სულ წარმოებული						
აქტივები/ვალდებულებები	7,640,163	9,154	247,520	6,288,313	34,559	10,836

15. კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები

ვალდებულებები კლიენტების წინაშე მოიცავს:

	2021	2020	2019
ვადიანი ანაზრები	7,028,078	8,017,755	5,055,089
მიმდინარე ანგარიშები	7,053,360	6,034,724	5,081,606
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	14,081,438	14,052,479	10,136,695

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მომხმარებლების მიმართ ვალდებულებები 1,953,107 ლარის (14%) ოდენობით ათ უმსხვილეს მენაზრეზე მოდიოდა (2020 წ.: 2,951,893 ლარი (21%), 2019 წ.: 828,952 ლარი (8%)).

ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე მოიცავს ანგარიშებს მომხმარებლების შემდეგ ტიპებთან:

	2021	2020	2019
ფიზიკური პირები	8,399,292	7,815,114	6,481,437
კერძო საწარმოები	5,060,010	4,321,820	3,293,249
სახელმწიფო და სახელმწიფო საკუთრებაში მყოფი	622,136	1,915,545	362,009
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	14,081,438	14,052,479	10,136,695

მომხმარებელთა ანგარიშები საქმიანობის სფეროების მიხედვით:

	2021	2020	2019
ფიზიკური პირები	8,399,292	7,815,114	6,481,437
სახელმწიფო მომსახურება	613,710	1,865,906	320,338
ვაჭრობა	853,235	842,614	521,230
ფინანსური შუამავლობა	1,433,939	832,078	574,967
მშენებლობა	664,695	588,876	632,364
ტრანსპორტი და კომუნიკაცია	399,010	525,311	415,892
მომსახურება	361,158	396,826	291,765
წარმოება	443,864	314,207	263,880
უძრავი ქონება	214,670	162,310	125,133
ელექტროენერჯის, გაზის მიწოდება და			
წყალმომარაგება	112,244	75,188	93,750
მასპინძლობის ბიზნესი	70,375	65,042	60,672
სხვა	515,246	569,007	355,267
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	14,081,438	14,052,479	10,136,695

(ათას ლარში)

16. ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე

ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე მოიცავს:

	<u>2021</u>	<u>2020</u>	<u>2019</u>
საერთაშორისო საკრედიტო	1,667,915	1,440,901	1,211,518
მოკლევადიანი სესხები საქართველოს	1,413,333	590,293	1,551,953
ვადიანი ანაზრები და ბანკთაშორისი სესხები	198,037	190,048	195,982
საკორესპონდენტო ანგარიშები	170,411	196,049	263,975
	3,449,696	2,417,291	3,223,428
არაკონვერტირებადი სუბორდინირებული ვალი	668,766	707,648	461,493
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	4,118,462	3,124,939	3,684,921

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში ჯგუფმა 4.18%-მდე გადაიხადა საერთაშორისო საკრედიტო დაწესებულებებიდან აშშ დოლარში ნასესხებ სახსრებზე (2020 წ.: 5.49%-მდე, 2019 წ.: 6.50%-მდე). 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში ჯგუფმა 7.75%-მდე გადაიხადა აშშ დოლარში აღებულ სუბორდინირებულ სესხზე (2020 წ.: 9.39%-მდე, 2019 წ.: 11.13%-მდე).

საერთაშორისო ფინანსური დაწესებულებებისგან ზოგი გრძელვადიანი სესხი აღებულია გარკვეული პირობებით („კრედიტორის პირობები“), რომ ჯგუფი შეინარჩუნებს კაპიტალის ადეკვატურობის გარკვეულ ლიმიტებს, ლიკვიდურობას, სავალუტო პოზიციებს, საკრედიტო რისკების მოცულობას, მოზიდული სახსრების წილს და ა.შ. 2021 წლის 31 დეკემბრის, 2020 წლის 31 დეკემბრისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფი საერთაშორისო საკრედიტო დაწესებულებებისგან აღებულ მნიშვნელოვან სესხებზე აკმაყოფილებდა კრედიტორთა ყველა პირობას.

2015 წლის მაისში ბანკმა გააფორმა 90 მილიონი აშშ დოლარის სუბორდინირებული სესხის ხელშეკრულება საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციასთან. სესხს, რომელშიც 20 მილიონი აშშ დოლარით მონაწილეობს ევროპული ფონდი სამხრეთ-აღმოსავლეთ ევროპისთვის, ათწლიანი ვადა აქვს. სესხი სებ-მა დაამტკიცა, როგორც ბანკის მეორადი კაპიტალი ბაზელ II-ის ჩარჩოს თანახმად და, როგორც ბანკის მეორადი კაპიტალი, დაფარვის ვადის გასვლამდე გაათავისუფლა ბაზელ III-ის ჩარჩოს მოქმედებისგან. სესხი შეიცავს გარკვეულ ინფორმაციას და ფინანსურ ვალდებულებებს, რომლებიც ახასიათებს განვითარების ფინანსურ დაწესებულებასთან გაფორმებულ ხელშეკრულებებს, ხოლო გადაუხდელობის (დეფოლტის) ჩვეული შემთხვევების დადგომისას (გადახდისუუნარობის და/ან მოქმედი რეგულაციების მიხედვით ლიკვიდაციის დადგომის გარდა) ვადაზე ადრე დაფარვის ოფციონი მოქმედებს მხოლოდ (i) სესხის ვადიდან ხუთი წლის გასვლის შემდეგ; და (ii) მხოლოდ სებ-ის მხრიდან სესხის დაფარვის ასეთ დაჩქარებაზე წინასწარი დასტურის შემთხვევაში.

2019 წლის ივნისში ბანკმა და ევროპულმა ფონდმა სამხრეთ-აღმოსავლეთ ევროპისთვის გააფორმეს 10 მილიონი აშშ დოლარის სუბორდინირებული სესხის ხელშეკრულება ათი წლის ვადით. სუბორდინირებული სესხი, საქართველოში ახლად მიღებული ბაზელ III-ის ჩარჩოს თანახმად, მეორად კაპიტალს წარმოადგენს.

2019 წლის სექტემბერში ბანკმა responsAbility Micro and SME Finance Fund-თან გააფორმა 10 მილიონი აშშ დოლარის სუბორდინირებული სესხის ხელშეკრულება ათი წლის ვადით. სუბორდინირებული სესხი, საქართველოში ახლად მიღებული ბაზელ III-ის ჩარჩოს თანახმად, მეორად კაპიტალს წარმოადგენს.

2019 წლის დეკემბერში ბანკმა ხელი მოაწერა 107 მილიონი აშშ დოლარის ოდენობის ათწლიანი სუბორდინირებული სინდიცირებული სესხის ხელშეკრულებას, რომელიც მას გამოუყო FMO-მ - ნიდერლანდების სამეწარმეო განვითარების ბანკმა - სხვა კრედიტორებთან ერთად. სესხის გაცემული ტრანში, 52 მილიონი აშშ დოლარის ოდენობით, შევიდა ბანკის მეორად კაპიტალში საქართველოს ეროვნული ბანკის თანხმობით, ბაზელ III-ის ჩარჩოს შესაბამისად. მარეგულირებელმა ორგანომ კლასიფიკაცია ოფიციალურად დაამტკიცა 2019 წლის დეკემბერში.

(ათას ლარში)

16. ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე (გაგრძელება)

დარჩენილი აუთვისებელი ტრანში, სავარაუდოდ, ანალოგიურად აისახება ბანკის მეორად კაპიტალში მას შემდეგ, რაც სებ-ისგან შესაბამისი დამტკიცების შემდეგ. მეორადი კაპიტალის მოქმედი წესების თანახმად, სესხი კრედიტორებს დაფარვის დაჩქარების უფლებას აძლევს სებ-ის რეგულაციებით განსაზღვრული გადახდისუუნარობის ან ლიკვიდაციის დადგომის შემთხვევაში. ვადაზე ადრე დაფარვის სხვა მიზეზები შეიძლება იყოს: (i) თუ სესხი ან მისი ნაწილი ვერ კვალიფიცირდება მეორად კაპიტალად სებ-ის მიერ შესაბამისი სესხის ან მისი ნაწილის გაცემიდან 45 დღეში; და (ii) დაფარვა სებ-ის წინასწარი თანხმობით მხოლოდ კანონდარღვევის ან კონტროლის ცვლილების შემთხვევაში, სესხის ვადიდან ხუთი წლის გასვლის შემდეგ.

2020 წლის 2 აპრილს ბანკმა აითვისა 2019 წლის დეკემბერში აღებული 107 მილიონი აშშ დოლარის ოდენობის სუბორდინირებული სინდიცირებული სესხის მერე ტრანში \$55 მილიონი აშშ დოლარის ოდენობით. ბანკმა მიიღო სებ-ისგან თანხმობა მასზედ, რომ 2020 წლის აპრილიდან მოახდინოს სესხის კლასიფიცირება ბანკის მეორადი კაპიტალის ინსტრუმენტად ბაზელ 3-ის რეგულაციის თანახმად, რაც კიდევ უფრო გააუმჯობესებს ბანკის კაპიტალიზაციის დონეს.

2020 წლის 13 მარტს ბანკმა 15 მილიონი ევრო აითვისა ევროპის საინვესტიციო ბანკისგან 2019 წლის დეკემბერში გაფორმებული ხელშეკრულების ფარგლებში მიღებული 50 მილიონი ევროს საკრედიტო ხაზიდან. სასესხო თანხა მან გამოიტანა ლარში ხუთი წლის ვადით. ლარში მთლიანი საკრედიტო ხაზის 50%-მდე ათვისება არის შესაძლებელი, ხოლო დარჩენილი თანხა ევროში ან აშშ დოლარში იქნება გამოხატული. ადგილობრივ ვალუტაში მიღებული ტრანში ასევე უზრუნველყოფილია ევროკავშირის სამეზობლო საინვესტიციო ინსტრუმენტით. კრედიტის მიზანია მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის, ასევე საშუალო კაპიტალიზაციის მქონე საწარმოების მიერ წამოწყებული საინვესტიციო პროექტების დაფინანსება საქართველოში და ადგილობრივი კერძო სექტორის განვითარებისთვის მნიშვნელოვანი პროექტების განხორციელების მხარდაჭერა.

2020 წლის 14 აპრილს ბანკმა აითვისა საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციისგან 2020 წლის 1 იანვარს გაფორმებული ხელშეკრულებით მიღებული 100 მილიონი ლარის სესხი, რომელიც ხუთ წელიწადში უნდა დაიფაროს. ეს სესხი გამოიყენება ქართული მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების ადგილობრივი ვალუტის საჭიროებების დასაკმაყოფილებლად.

სუბორდინირებული ვალის ხელშეკრულების დეტალები (მთლიანი სუბორდინირებული ვალის 10%-ზე მეტი, ხელშეკრულების საფუძველზე):

სესხის გაგვიძი	გაცივის თარიღი	დაფარვის თარიღი	საპროცენტო განაკვეთი	ვალუტა	თავდაპირველი სახელშეკრულებით აღიარებული	საბალანსო	საბალანსო	საბალანსო
						დირეზიულება 2021 წლის 31 დეკემბერის მდგომარეობით	დირეზიულება 2020 წლის 31 დეკემბერის მდგომარეობით	დირეზიულება 2019 წლის 31 დეკემბერის მდგომარეობით
საერთაშორისო საფინანსო კორპორაცია	29-Jun-15	15-Jun-25	libor+7.5	USD	70,000	215,732	293,964	258,020
FMO - ნიდერლანდების სამეწარმეო განვით	20-Dec-19	20-Dec-29	libor+5.65	USD	127,000	390,058	347,087	144,778
Subordinated debt (more than 10% of total subordinated debt)						605,790	641,051	402,798

17. გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები

გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები მოიცავს შემდეგს:

	2021	2020	2019
გამოშვებული ევროობლიგაციები და თამასუქები დამატებითი პირველადი კაპიტალის გამოშვებული თამასუქები	938,372	1,020,428	1,442,298
ადგილობრივი ობლიგაციები	306,239	323,320	282,407
სადეპოზიტო სერტიფიკატები	87,384	82,892	343,536
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	1,460,479	1,567,558	2,140,781

(ათას ლარში)

17. გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები (გაგრძელება)

2019 წლის 21 მარტს სს „საქართველოს ბანკმა“ წარმატებით მოახდინა 100 მილიონი აშშ დოლარის 11.125%-იანი დამატებითი პირველადი კაპიტალის უვადო სუბორდინირებული თამასუქების პირველადი შეთავაზება, რომელთა გამოსყიდვა შესაძლებელია 5.25 წლის შემდეგ და აგრეთვე პროცენტის გადახდის ყოველი მომდევნო თარიღით, საქართველოს ეროვნული ბანკის წინასწარი თანხმობის შემთხვევაში (შემდგომში „თამასუქები“). თამასუქები გამოშვებულია აშშ-ის ფასიანი ქაღალდების და ბირჟების კომისიის „დებულება S“-ის თანახმად და გასაყიდი ფასი შეადგენს საემისიო ფასის 100.00%-ს. თამასუქები, ბაზელ III-ის ჩარჩოს თანახმად, კვალიფიცირდება, როგორც ბანკის დამატებითი პირველადი კაპიტალი, სებ-ისგან დამტკიცების პირობით.

2020 წლის 1 ივნისს ბანკმა 500 მილიონი ლარი გადაიხადა ლარში გამოხატულ 11.00%-იან თამასუქებზე.

ცვლილებები ფინანსური საქმიანობით გამოწვეულ ვალდებულებებში

	გამოშვებული ვერობლიგაციები და თამასუქები	დამატებითი პირველადი კაპიტალის გამოშვებული თამასუქები
საბალანსო ღირებულება 2018 წლის 31 დეკემბრს	1,350,921	-
სავალო ფასიანი ქაღალდების გამოშვებიდან მიღებული შემოსავალი	-	268,160
სხვა მოძრაობა	91,377	14,247
საბალანსო ღირებულება 2019 წლის 31 დეკემბრს	1,442,298	282,407
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდების გამოსყიდვა	(120,549)	-
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდების ძირითადი ნაწილის დაფარვა	(440,410)	-
სხვა მოძრაობა	139,089	40,913
საბალანსო ღირებულება 2020 წლის 31 დეკემბრს	1,020,428	323,320
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდების გამოსყიდვა	(28,825)	-
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდების ძირითადი ნაწილის დაფარვა	(46,706)	-
სხვა მოძრაობა	(6,525)	(17,081)
საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 31 დეკემბრს	938,372	306,239

18. პირობითი ვალდებულებები

იურიდიული საკითხები

საი-ინვესტი

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს ჰქონდა სასამართლო დავა შპს „საი-ინვესტთან“ („საი-ინვესტი“) 7 მილიონი ევროს ოდენობის ანაზარზე გირაოსთან დაკავშირებით, რომლითაც უზრუნველყოფილი იყო სს „საქართველოს ბანკის“ მიმართ შპს „სპორტ ინვესტის“ სესხები. შპს „საი-ინვესტმა“ ანაზარზე გირაოს კანონიერება საქართველოს სასამართლო სისტემაში გაასაჩივრა. მისი სარჩელი სააპელაციო სასამართლომ არსებითად დააკმაყოფილა, რაც ბანკის აზრით, მცდარი და უსაფუძვლო გადაწყვეტილებაა და რომელიც ბანკმა გაასაჩივრა უზენაეს სასამართლოში. საქმეს ამჟამად განიხილავს უზენაეს სასამართლო და გადაწყვეტილების გამოტანა 2022 წლის განმავლობაშია მოსალოდნელი. ბანკის ხელმძღვანელობის აზრით ამ სარჩელის გამო არსებითი ზარალის მიღების დაბალი ალბათობა არსებობს, შესაბამისად, ანარიცხები ამ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში არ შეუქმნია.

(ათას ლარში)

18. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

პირობითი ფინანსური ვალდებულებები

2021 წლის 31 დეკემბრის, 2020 წლის 31 დეკემბრისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის ფინანსური პირობითი ვალდებულებები მოიცავდა შემდეგს:

	2021	2020	2019
საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები			
გაცემული ფინანსური და ვალდებულების შესრულების გარანტიები*	1,686,913	1,490,028	1,347,841
აკრედიტივები	71,676	125,031	54,815
აუთვისებელი სესხები	809,481	685,533	281,615
	2,568,070	2,300,592	1,684,271
გამოკლებული აკრედიტივებისა და გარანტიების უზრუნველსაყოფად ფლობილი ფულადი სახსრები (შენიშვნა 15)	(117,379)	(131,946)	(90,346)
გამოკლებული - ანარიცხები	(5,793)	(15,325)	(6,154)
საოპერაციო იჯარასთან დაკავშირებული ვალდებულებები			
1 წლამდე	1,875	2,480	1,935
1 წელზე გვიან, მაგრამ არაუმეტეს 5 წლისა	2,486	2,846	906
5 წელზე მეტი	986	1,657	146
	5,347	6,983	2,987
პირობითი ვალდებულებები კაპიტალური დანახარჯებიდან	4,539	2,863	4,279

* 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გაცემული მთლიანი გარანტიებიდან ჯგუფის ფინანსური და ვალდებულების შესრულების გარანტიები შეადგენდა 1,030,122 ლარს (2020 წლის 31 დეკემბერი: 888,905 ლარი, 2019 წლის 31 დეკემბერი 800,952 ლარი) და 656,791 ლარს (2020 წლის 31 დეკემბერი: 601,123 ლარი, 2019 წლის 31 დეკემბერი: 546,889 ლარი), შესაბამისად.

ჯგუფი თავის აუთვისებელ სასესხო ნაშთებს წარმოადგენს ხელშეკრულებების პირობების და ამ თანხების გაცემასთან დაკავშირებით არსებული პრაქტიკის მიხედვით. ნაშთები ვალდებულებების სახით წარმოდგენილია, თუ ჯგუფს აქვს აუთვისებელი თანხების დამატებითი დამტკიცების გარეშე გაცემის დამკვიდრებული პრაქტიკა. 2020 წელს ჯგუფმა შეცვალა სესხის გაცემის პოლიტიკა გარკვეულ განახლებად საკრედიტო ხაზებთან მიმართებით, რის შედეგადაც გაიზარდა ვალდებულების ნაშთები.

19. საკუთარი კაპიტალი

სააქციო კაპიტალი

2021 წლის 31 დეკემბრის, 2020 წლის 31 დეკემბრისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ნებადართული სააქციო კაპიტალი შედგებოდა 43,308,125 ჩვეულებრივი აქციისგან. 2021 წლის 31 დეკემბრის, 2020 წლის 31 დეკემბრისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გამოშვებული სააქციო კაპიტალი შედგებოდა 27,993,660 ჩვეულებრივი აქციისგან, რომელთაგან ყველა სრულად განაღდებული იყო. თითოეული აქციის ნომინალური ღირებულება ერთი (1) ლარია. ქვემოთ მოცემულია 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გამოშვებული აქციები:

(ათას ლარში)

19. საკუთარი კაპიტალი (გაგრძელება)

	<i>ჩვეულებრივი აქციების რაოდენობა</i>	<i>ჩვეულებრივი აქციების თანხობრივი ოდენობა</i>
2018 წლის 31 დეკემბერი	27,993,660	27,994
2019 წლის 31 დეკემბერი	27,993,660	27,994
2020 წლის 31 დეკემბერი	27,993,660	27,994
2021 წლის 31 დეკემბერი	27,993,660	27,994

გამოსყიდული აქციები

ჯგუფის მფლობელობაში არსებული გამოსყიდული აქციების რაოდენობა 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის შეადგენდა 10,173-ს (2020 წლის 31 დეკემბერი: 10,173, 2019 წლის 31 დეკემბერი: 10,173), რომელთა ნომინალური ღირებულება იყო 10 ლარი (2020 წლის 31 დეკემბერი: 10 ლარი, 2019 წლის 31 დეკემბერი: 10 ლარი).

დივიდენდები

აქციონერებს ლარში გამოხატული დივიდენდების მიღების უფლება აქვთ.

2021 წლის 17 აგვისტოს სს „საქართველოს ბანკის“ საბჭომ გამოაცხადა 2021 წლის შუალედური დივიდენდები 1 აქციაზე 2.52 ლარის ოდენობით. 2021 წლის 5 ნოემბერს აქციონერებმა მიიღეს შუალედური მოგების დივიდენდები სულ 70,390 ლარის ოდენობით.

სს „საქართველოს ბანკს“ 2020 წელს დივიდენდები არ გამოუცხადებია.

2019 წლის 14 მაისს სს „საქართველოს ბანკის“ აქციონერთა საერთო კრებამ გამოაცხადა 2018 წლის შუალედური მოგების დივიდენდები, თითო აქციაზე 4.97 ლარის ოდენობით. 2019 წლის 17 ივნისს აქციონერებმა მიიღეს შუალედური დივიდენდები სულ 139,200 ლარის ოდენობით.

სხვა რეზერვების ხასიათი და დანიშნულება

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებიდან არარეალიზებული შემოსულობა (ზარალი)

ეს რეზერვი ასახავს საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების სამართლიან ღირებულებაში შესულ ცვლილებებს.

არსებულ შვილობილ კომპანიებში წილის გაყიდვიდან/ყიდვიდან ან გაზავებიდან მიღებული არარეალიზებული შემოსულობა (ზარალი)

ეს რეზერვი ასახავს არსებულ შვილობილ კომპანიებში წილის გაყიდვიდან/ყიდვიდან ან გაზავებიდან მიღებულ არარეალიზებულ შემოსულობას (ზარალს)

უცხოური ვალუტის კონვერტაციის რეზერვი

უცხოური ვალუტის კონვერტაციის რეზერვი გამოიყენება იმისათვის, რომ აღრიცხოს ლარისგან განსხვავებული სამუშაო ვალუტის მქონე შვილობილი კომპანიების ფინანსური ანგარიშგებების გადაანგარიშების შედეგად წარმოშობილი საკურსო სხვაობები.

მოდრაობა ამ ანგარიშზე 2021 წლის 31 დეკემბრით, 2020 წლის 31 დეკემბრით და 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლების განმავლობაში წარმოდგენილია სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებებში.

(ათას ლარში)

19. საკუთარი კაპიტალი (გაგრძელება)

შემოსავალი აქციაზე

	2021	2020	2019
საბაზისო და განზავებული შემოსავალი ერთ აქციაზე			
ბანკის ჩვეულებრივი აქციების მფლობელებისთვის განკუთვნილი წლის მოგება	743,811	306,498	512,887
წლის განმავლობაში მიმოქცევაში მყოფი ჩვეულებრივი აქციების			
სამუდლო შეწონილი რაოდენობა	27,983,827	27,983,827	27,983,827
შემოსავალი აქციაზე	26.5800	10.9527	18.3280

20. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი

	2021	2020	2019
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით გაანგარიშებული საპროცენტო შემოსავალი	1,796,788	1,539,643	1,388,391
მომხმარებლებზე გაცემული სესხებიდან	1,593,053	1,350,238	1,233,626
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებიდან	197,240	167,765	136,957
საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ მოთხოვნებიდან	16,949	18,953	27,168
წმინდა შემოსულობა (ზარალი) ფინანსური აქტივების მოდიფიკაციიდან	(10,454)	2,687	(9,360)
სხვა საპროცენტო შემოსავალი	28,737	32,067	25,610
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნებიდან	28,727	32,001	25,610
სხვა აქტივებიდან	10	66	-
საპროცენტო შემოსავალი	1,825,525	1,571,710	1,414,001
კლიენტების ანაბრებსა და თამასუქებზე საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე ვალდებულებებზე	(499,279)	(446,190)	(292,149)
გამოშვებულ სავალო ფასიან ქაღალდებზე	(286,771)	(253,011)	(203,234)
გამოშვებულ სავალო ფასიან ქაღალდებზე	(109,715)	(143,071)	(164,881)
სავალუტო სვოპების პროცენტის ელემენტი	30,632	52,312	43,048
საიჯარო ვალდებულებაზე	(4,880)	(5,339)	(4,914)
საპროცენტო ხარჯი	(870,013)	(795,299)	(622,130)
ანაბრის დაზღვევის საკომისიო	(14,629)	(11,415)	(8,298)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	940,883	764,996	783,573

2020 წელს ფინანსური აქტივების მოდიფიკაციიდან 39,730 ლარის (24-ე შენიშვნა) წმინდა ერთჯერადი ზარალი აისახა სამთვიან საშეღვათო პერიოდთან დაკავშირებით, რაც გულისხმობდა სავალო საბანკო მომსახურების კლიენტებისთვის სესხის ძირითადი თანხის და პროცენტის გადაუხდელობას სამი თვით. აღნიშნული წარმოადგენდა დაუყოვნებელ რეაგირებას კოვიდ-19-ის პანდემიის დაწყებაზე, რათა ნაკლებად გამხდარიყო საჭირო მომხმარებლების პირადად გამოცხადება ბანკის ფილიალებში და შემცირებულიყო ვირუსის გავრცელების საფრთხე. ამ მოდიფიკაციებით გამოწვეული წმინდა ზარალი აისახა მოგება-ზარალის ანგარიშგების არარეგულარულ მუხლში.

(ათას ლარში)

21. წმინდა საკომისიო შემოსავალი

	<u>2021</u>	<u>2020</u>	<u>2019</u>
საანგარიშსწორებო ოპერაციები	306,567	213,219	216,112
გარანტიები და აკრედიტივები	34,402	28,373	25,793
საკასო ოპერაციები	18,409	14,771	19,074
ვალუტის კონვერტაციის ოპერაციები	15,783	8,438	10,874
საბროკერო მომსახურების ღირებულება	460	48	38
საკონსულტაციო	-	-	-
სხვა	7,009	4,791	6,360
საკომისიო შემოსავალი	382,630	269,640	278,251
საანგარიშსწორებო ოპერაციები	(176,329)	(119,216)	(109,925)
გარანტიები და აკრედიტივები	(724)	(505)	(1,670)
საკასო ოპერაციები	(8,826)	(8,158)	(8,531)
ვალუტის კონვერტაციის ოპერაციები	(1,668)	(1,534)	(1,281)
სადაზღვევო ბროკერის მომსახურების ღირებულება	(1,208)	(963)	(1,007)
საკონსულტაციო	-	-	-
სხვა	(5,539)	(3,025)	(3,555)
საკომისიო ხარჯი	(194,294)	(133,401)	(125,969)
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	188,336	136,239	152,282

მომხმარებლებისგან მიღებული შემოსავალი

2021 წელს ჯგუფმა მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აღიარა 340,969 ლარის შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან, საკომისიო და სხვა წმინდა შემოსავლის ჩათვლით (2020 წ.: 241,592 ლარი, 2019 წ.: 288,594 ლარი).

სახელშეკრულებო აქტივები და ვალდებულებები

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს აღიარებული აქვს 40,798 ლარის შემოსავალთან დაკავშირებული სახელშეკრულებო ვალდებულებები (2020 წ.: 36,622 ლარი, 2019 წ.: 29,489 ლარი). დებიტორული ანგარიშების აღიარება ხორციელდება მაშინ, როდესაც ანაზღაურებაზე უფლება უპირობო ხდება. გადავადებული შემოსავლის აღიარება ხდება შემოსავლად სახელშეკრულებო ვალდებულების შესრულებასთან ერთად.

ჯგუფი არ აკორექტირებს ანაზღაურების დაპირებულ თანხას დაფინანსების მნიშვნელოვანი კომპონენტის შესაბამისად, თუ ჯგუფი ხელშეკრულების გაფორმებისას მოელის, რომ მომხმარებლისთვის ჯგუფის მიერ დაპირებული საქონლის ან მომსახურების გადაცემასა და მომხმარებლის მიერ საქონლის ან მომსახურების ღირებულების გადახდას შორის ვადა მაქსიმუმ ერთი წელია.

2021 წელს ჯგუფმა აღიარა 10,619 ლარის შემოსავალი (2020 წ.: 11,802 ლარი, 2019 წ.: 7,222, ლარი), რომელიც უკავშირდება მომდევნო პერიოდზე გადატანილ საკონტრაქტო ვალდებულებებს და ასახულია გადავადებულ შემოსავალში.

დარჩენილ სახელშეკრულებო ვალდებულებებზე განაწილებული გარიგების ფასი

ქვემოთ, ცხრილში, წარმოდგენილია შემოსავალი, რომლის აღიარებაც მოსალოდნელია მომავალში იმ სახელშეკრულებო ვალდებულებებთან დაკავშირებით, რომლებიც საანგარიშგებო თარიღისთვის არ არის დაკმაყოფილებული:

	<u>1 წელში</u>	<u>2 წელში</u>	<u>3 წელში</u>	<u>3-დან 5 წლამდე</u>	<u>5-დან 10 წლამდე</u>	<u>სულ</u>
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	39,212	1,119	388	76	3	40,798
2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	12,874	1,544	1,303	2,198	18,703	36,622
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	27,071	13,913	8,299	5,025	2,690	56,998

(ათას ლარში)

21. წმინდა საკომისიო შემოსავალი (გაგრძელება)

ჯგუფი იყენებს ფასს 15-ის 121-ე მუხლით გათვალისწინებულ გამარტივებულ მიდგომებს და არ წარმოადგენს ინფორმაციას დარჩენილი სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესახებ, რომელთა თავდაპირველი მოსალოდნელი ვადაც მაქსიმუმ ერთი წელია.

22. ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი და სხვა ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები

ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი

	<u>2021</u>	<u>2020</u>	<u>2019</u>
ხელფასები და პრემიები	(245,363)	(209,286)	(216,112)
სოციალური უზრუნველყოფის ხარჯი	(5,107)	(4,410)	(4,919)
საპენსიო ხარჯები	(3,683)	(2,961)	(2,626)
ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი	(254,153)	(216,657)	(223,657)

2021 წელს ხელფასები და პრემიები მოიცავს 44,445 ლარის დანახარჯებს წილობრივი ანაზღაურების პროგრამის ფარგლებში (2020 წ.: 54,361 ლარი, 2019 წ.: 57,287 ლარი), რომელიც უკავშირდება წილობრივი ანაზღაურების ჯგუფის მასშტაბით დამტკიცებულ სქემას (25-ე შენიშვნა).

ჯგუფის მიერ დაქირავებული თანამშრომლების საშუალო რაოდენობა 2021 წლის 31 დეკემბრით, 2020 წლის 31 დეკემბრითა და 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისთვის:

	<u>2021</u>	<u>2020</u>	<u>2019</u>
ბანკი	6,012	5,783	5,806
ბელარუსის ეროვნული ბანკი	540	536	621
სხვა	104	88	84
დაქირავებულ პირთა საშუალო მთლიანი რაოდენობა	6,656	6,407	6,511

წლის განმავლობაში თანამშრომლების საშუალო რაოდენობა:

	<u>2021</u>	<u>2020</u>	<u>2019</u>
მუდმივი დასაქმება:			
უმადლეის რანგის ხელმძღვანელობა	25	13	13
საშუალო რგოლის ხელმძღვანელობა	104	49	52
სხვა თანამშრომლები	6,467	6,321	6,420
	6,596	6,383	6,485
დროებითი დასაქმება:			
უმადლეის რანგის ხელმძღვანელობა	-	-	-
საშუალო რგოლის ხელმძღვანელობა	-	-	-
სხვა თანამშრომლები	60	24	26
	60	24	26
სულ	6,656	6,407	6,511

(ათას ლარში)

22. ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი და სხვა ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები (გაგრძელება)**ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები**

	<u>2021</u>	<u>2020</u>	<u>2019</u>
შეკეთება და ტექნიკური მომსახურება	(37,655)	(21,226)	(13,227)
მარკეტინგი და რეკლამა	(24,477)	(18,083)	(18,292)
საოპერაციო გადასახადები	(12,298)	(13,225)	(10,502)
იურიდიული და სხვა პროფესიული მომსახურება	(10,111)	(10,134)	(13,040)
საოფისე ინვენტარი	(6,062)	(5,891)	(5,662)
კომუნიკაცია	(5,663)	(5,443)	(5,364)
დატვირთვა და იჯარა	(5,148)	(4,810)	(7,127)
დაზღვევა	(3,496)	(3,231)	(2,845)
მგზავრობის ხარჯები	(3,711)	(3,147)	(3,996)
დაცვა-უსაფრთხოება	(3,420)	(2,742)	(1,650)
თანამშრომელთა ტრენინგი და აყვანა	(1,852)	(1,694)	(3,195)
კორპორატიული მასპინძლობა და გართობა	(1,995)	(1,300)	(9,546)
სხვა	(3,670)	(4,033)	(3,213)
ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	(119,558)	(94,959)	(97,659)

აუდიტორის გასამრჯელო

აუდიტორის გასამრჯელო შესულია იურიდიული და სხვა პროფესიული მომსახურების ხარჯებში ზემოთ და მოიცავს შემდეგს:

	<u>2021</u>	<u>2020</u>	<u>2019</u>
ბანკის წლიური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის გასამრჯელო	592	578	521
სხვა მარწმუნებელ მომსახურებაზე დანახარჯები	517	491	573
სხვა პროფესიულ მომსახურებაზე დანახარჯები	9	-	-
სულ გასამრჯელო	1,118	1,069	1,094

ზედა ცხრილში წარმოდგენილი თანხები ასახავს შპს „იუაისთვის“ და მისი მეკავშირე კომპანიებისთვის გადახდილ გასამრჯელოებს. 2021 წელს მშობელი კომპანიისა და ჯგუფის შვილობილი კომპანიების აუდიტში სხვა აუდიტორებისთვის გადახდილი გასამრჯელო, რომლებიც იუაისთან არ არიან დაკავშირებულები, შეადგენდა 129 ლარს (2020 წ.: 135 ლარი, 2019 წ.: 193 ლარი), ხოლო ჯგუფისთვის გაწეულ სხვა მომსახურებაში გადახდილი გასამრჯელო იყო 452 ლარი (2020 წ.: 67 ლარი, 2019 წ.: 56 ლარი).

(ათას ლარში)

23. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი

ქვემოთ, ცხრილში, წარმოდგენილია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დარიცხვა ფინანსურ ინსტრუმენტებზე მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ასახული წლისთვის:

	1-ლი სტადია		მე-2 სტადია		მე-3 სტადია		შემენილი ან შექმნილი	
	კოლექტიური	კოლექტიური	ინდივიდუალური	კოლექტიური	ინდივიდუალური	კოლექტიური	გაუფასურებული	სულ
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები		48	-	-	-	-	-	48
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ		66	-	-	-	-	-	66
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, რომლებიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში	1,090	-	-	-	-	-	-	1,090
ასახვით - სავალო ინსტრუმენტები მომხმარებელზე გაცემული სესხები	(6,355)	28,901	6,267	(31,291)	(1,635)	(4,113)		
ამორტიზებული ღირებულებით	(513)	(204)	(264)	(2,774)	(1,195)	(4,950)		
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	(2,621)	-	-	-	-	-	-	(2,621)
სხვა ფინანსური აქტივები	6,599	53	3,733	(7)	-	-	-	10,378
ფინანსური გარანტიები	1,543	-	328	-	-	-	-	1,871
კლიენტების აკრედიტივი	(1,137)	(443)	-	-	-	-	-	(1,580)
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	(1,280)	28,307	10,064	(34,072)	(2,830)	189		
2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის								

	1-ლი სტადია		მე-2 სტადია		მე-3 სტადია		შემენილი ან შექმნილი	
	კოლექტიური	კოლექტიური	ინდივიდუალური	კოლექტიური	ინდივიდუალური	კოლექტიური	გაუფასურებული	სულ
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები		62	-	-	-	-	-	62
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ		(56)	-	-	-	-	-	(56)
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, რომლებიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში	104	-	-	-	-	-	-	104
ასახვით - სავალო ინსტრუმენტები მომხმარებელზე გაცემული სესხები	(63,577)	(49,502)	(62,612)	(62,439)	(1,211)	(239,341)		
ამორტიზებული ღირებულებით	310	(1,018)	(967)	(6,350)	-	(8,025)		
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	(4,091)	(33)	(3,091)	-	-	(7,215)		
ფინანსური გარანტიები	(1,317)	-	(380)	-	-	(1,697)		
კლიენტების აკრედიტივი	158	(69)	-	-	-	89		
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	(82,355)	(50,622)	(67,050)	(68,789)	(1,211)	(270,027)		
2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის								

	1-ლი სტადია		მე-2 სტადია		მე-3 სტადია		შემენილი ან შექმნილი	
	კოლექტიური	კოლექტიური	ინდივიდუალური	კოლექტიური	ინდივიდუალური	კოლექტიური	გაუფასურებული	სულ
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები		(7)	-	-	-	-	-	(7)
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ		424	-	-	-	-	-	424
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, რომლებიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში	129	-	-	-	-	-	-	129
ასახვით - სავალო ინსტრუმენტები მომხმარებელზე გაცემული სესხები	(4,787)	5,159	72,903	(159,862)	(1,147)	(87,734)		
ამორტიზებული ღირებულებით	(249)	(32)	228	(832)	-	(885)		
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	-	-	-	-	-	-	-	-
დებიტორული დავალიანება და სხვა სესხები	(378)	(15)	141	138	-	(114)		
ფინანსური გარანტიები	(207)	117	(13)	-	-	(103)		
კლიენტების აკრედიტივი	55	13	(50)	-	-	18		
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	(5,020)	5,242	73,209	(160,556)	(1,147)	(88,272)		
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის								

(ათას ლარში)

24. წმინდა არარეგულარული მუხლები

	2021	2020	2019
ფინანსური აქტივების მოდიფიკაციის ზარალი*	-	(39,730)	-
კორპორატიული სოციალური პასუხისმგებლობის ხარჯი**	-	(1,454)	-
დასაქმების შეწყვეტის გამო გადახდილი სარგებელი	-	-	(3,985)
ზარალი შვილობილი კომპანიის გაყიდვის შედეგად	-	-	(224)
სხვა	(610)	(232)	(382)
წმინდა არარეგულარული ხარჯი /ზარალი	(610)	(41,416)	(4,591)

*ფინანსური აქტივების მოდიფიკაციის ზარალი: კოვიდ-19-ის პანდემიის პასუხად ჯგუფმა განახორციელა ინიციატივა, რომელიც გულისხმობდა სამთვიან საშელავათო პერიოდს თავისი მსესხებლებისთვის, კერძოდ, საშელავათო პერიოდის განმავლობაში დარიცხული პროცენტი გადავადდა ან დარიცხვის წრფივი მეთოდით განაწილდა დაფარვის თავდაპირველ გრაფიკზე სესხის ვადის ამოწურვის თარიღამდე (ანუ არ რთული პროცენტი არ დაწესდა) ან, ზოგ შემთხვევაში, სესხის ვადის ამოწურვის თარიღის შემდეგაც (ანუ სესხის დაფარვის ვადა სამი თვით გაგრძელდა). გადახდისგან დროებითი გათავისუფლების მიზანი იყო მომხმარებელთა ფილიალებში მიმოსვლის შემცირება და ქვეყანაში ვირუსის გავრცელებისთვის ხელის შეშლა. კოვიდ-19-ის პანდემიაზე აღნიშნული სწრაფმა სოციალურმა რეაგირებამ შედეგად გამოიღო 39,730 ლარის მოდიფიკაციის დანაკარგები. იმის გათვალისწინებით, რომ ინიციატივას საფუძვლად ედო მაღალი სოციალური პასუხისმგებლობა და მსგავსი იყო კორპორატიული სოციალური პასუხისმგებლობის ხარჯებისა, თავისი მაღალი ხარისხის ანომალიურობითა და არასტანდარტული ხასიათით, ეს მოდიფიკაციის დანაკარგები წარმოდგენილი იქნა ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების არარეგულარული ხარჯის მუხლში.

**2020 წელს კორპორატიული სოციალური პასუხისმგებლობის ხარჯი: კოვიდ-19-თან ბრძოლაში დასახმარებლად ჯგუფმა შეისყიდა და საქართველოს მთავრობას ერთჯერადი შეწირულობის სახით გადასცა ლაბორატორიული ტესტები, რესპირატორული აღჭურვილობა და სხვა.

25. აქციებზე დაფუძნებული გადახდები

აღმასრულებელი პირების წილობრივი ანაზღაურების პროგრამა და თანამშრომელთა წილობრივი ანაზღაურების პროგრამა

2015 წელს ჯგუფმა ჩამოაყალიბა აღმასრულებელი პირების წილობრივი ანაზღაურების სატრასტო კომპანია - Sanne Fiduciary Services (შემდგომში „სატრასტო კომპანია“) გამოდის ნდობით აღჭურვილ პირად ჯგუფის „აღმასრულებელი პირების წილობრივი ანაზღაურების პროგრამაში“. ჯგუფი სატრასტო კომპანიაში შენატანებს ხორციელებს EECF-ის ფარგლებში გასაცემი კომპენსაციების შესაბამისად. სს „ბიჯეოს“ სამართლებრივი ვალდებულება აქვს გასცეს კომპენსაცია. კომპენსაციის გაცემისას ბანკი გამოდის მშობელი კომპანიისა და საბოლოო მშობელი კომპანიის აგენტად.

2019 წელს ჯგუფმა ჩამოაყალიბა თანამშრომელთა წილობრივი ანაზღაურების სატრასტო კომპანია - Sanne Fiduciary Services (შემდგომში „სატრასტო კომპანია“) გამოდის ნდობით აღჭურვილ პირად ჯგუფის „თანამშრომელთა წილობრივი ანაზღაურების პროგრამაში“.

2021 წელს ჯგუფმა ზემოაღწერილი წილობრივი ანაზღაურების სქემების ფარგლებში 80,449 ლარი გამოყო შიდაჯგუფური გადანაწილებისთვის (2020 წ.: 21,262 ლარი, 2019 წ.: 51,302 ლარი).

2021 წლის მარტში საქართველოს ბანკის ჯგუფის ანაზღაურების კომიტეტმა გადაწყვიტა, დირექტორთა საბჭოს წევრებისთვის გადაეცა საჯარო სააქციო საზოგადოება „საქართველოს ბანკის ჯგუფის“ 20,100 ჩვეულებრივი აქცია, ხოლო ბანკის 46 აღმასრულებელი პირისთვის - საჯარო სააქციო საზოგადოება „საქართველოს ბანკის ჯგუფის“ 176,218 ჩვეულებრივი აქცია. დირექტორთა საბჭოს წევრებისთვის და დანარჩენი 46 აღმასრულებელი პირისთვის გადაცემულ აქციებზე - სამწლიანი ვადა და, ორივე შემთხვევაში, ერთადერთი პირობა ამ ხნის განმავლობაში უწყვეტი დასაქმება.

(ათას ლარში)

25. აქციებზე დაფუძნებული გადახდები (გაგრძელება)**აღმასრულებელი პირების წილობრივი ანაზღაურების პროგრამა და თანამშრომელთა წილობრივი ანაზღაურების პროგრამა (გაგრძელება)**

ჯგუფი წილობრივი უფლებების მინიჭების თარიღად მიიჩნევს 2021 წლის 11 მარტს. ჯგუფის შეფასებით, 2021 წლის 11 მარტს გადაცემული აქციების სამართლიანი ღირებულება იყო 50.12 ლარი ერთ აქციაზე.

2020 წლის იანვარში საქართველოს ბანკის ჯგუფის ანაზღაურების კომიტეტმა გადაწყვიტა, დირექტორთა საბჭოს წევრებისთვის გადაეცა საჯარო სააქციო საზოგადოება „საქართველოს ბანკის ჯგუფის“ 271,460 ჩვეულებრივი აქცია, ხოლო ბანკის 49 აღმასრულებელი პირისთვის - საჯარო სააქციო საზოგადოება „საქართველოს ბანკის ჯგუფის“ 315,869 ჩვეულებრივი აქცია. დირექტორთა საბჭოსთვის გადაცემულ აქციებზე მოქმედებს უფლების გადაცემის ორწლიანი და ფლობის ორწლიანი ვადები, ხოლო დანარჩენი 49 აღმასრულებელი პირისთვის გადაცემულ აქციებზე მოქმედებს უფლების გადაცემის სამწლიანი ვადა, და ორივე მათგანის ერთადერთი პირობა ამ ხნის განმავლობაში უწყვეტი დასაქმებაა. ჯგუფი წილობრივი უფლებების მინიჭების თარიღად განიხილავს 2020 წლის 31 იანვარს. ჯგუფის შეფასებით, 2020 წლის 31 იანვარს გადაცემული თითო აქციის სამართლიანი ღირებულება იყო 56.98 ლარი.

2019 წლის მარტში საქართველოს ბანკის ჯგუფის ანაზღაურების კომიტეტმა გადაწყვიტა, დირექტორთა საბჭოს წევრებისთვის გადაეცა საჯარო სააქციო საზოგადოება „საქართველოს ბანკის ჯგუფის“ 344,000 ჩვეულებრივი აქცია, ხოლო ბანკის 33 აღმასრულებელი პირისთვის - საჯარო სააქციო საზოგადოება „საქართველოს ბანკის ჯგუფის“ 185,670 ჩვეულებრივი აქცია. დირექტორთა საბჭოს წევრებისთვის და დანარჩენი 33 აღმასრულებელი პირისთვის გადაცემულ აქციებზე - სამწლიანი ვადა და, ორივე შემთხვევაში, ერთადერთი პირობა ამ ხნის განმავლობაში უწყვეტი დასაქმებაა. ჯგუფი წილობრივი უფლებების მინიჭების თარიღად მიიჩნევს 2019 წლის 10 და 20 მარტს. ჯგუფის შეფასებით, 2019 წლის 10 და 20 მარტს გადაცემული აქციების სამართლიანი ღირებულება იყო 56.51 ლარი და 59.04 ლარი ერთ აქციაზე, შესაბამისად.

2021 წელს მთავარმა აღმასრულებელმა წევრებმა ხელი მოაწერეს ფიქსირებული პირობითი წილობრივი ინსტრუმენტებით კომპენსაციის ხელშეკრულებებს ჯამში საქართველოს ბანკის ჯგუფის 10,000 ჩვეულებრივ აქციაზე. გამოყოფილი წილობრივი ინსტრუმენტები დაექვემდებარება უფლების გადაცემის სამწლიან ვადას. ჯგუფი წილობრივი უფლებების მინიჭების თარიღად მიიჩნევს 2021 წლის 1 მარტს. ჯგუფის შეფასებით, გადაცემული თითო აქციის სამართლიანი ღირებულება 2021 წლის 1 მარტს იყო 45.89 ლარი.

2021 წელს მთავარმა აღმასრულებელმა წევრებმა ხელი მოაწერეს ფიქსირებული პირობითი წილობრივი ინსტრუმენტებით კომპენსაციის ხელშეკრულებებს, 2,065 ლარის ფიქსირებული სახელშეკრულებო ღირებულებით. ჯგუფი გამოყოფილ წილობრივ ინსტრუმენტებზე უფლების მინიჭების თარიღად მიიჩნევს 2021 წლის 1 მაისს და 2021 წლის 1 ოქტომბერს. ჯგუფის შეფასებით, აქციების ღირებულება იყო 51.57 და 66.12 ქართული ლარი, შესაბამისად, რომელიც ეყრდნობა აქციის ხუთი სამუშაო დღის საშუალო ღირებულებას 2021 წლის 1 მაისს და 2021 წლის 1 ოქტომბერს უფლების მინიჭების თარიღებამდე, შესაბამისად. გამოყოფილი წილობრივი ინსტრუმენტები დაექვემდებარება უფლების გადაცემის ერთწლიან ვადას და სამწლიან ფლობის ვადას.

2020 წელს დირექტორთა საბჭოს ახალმა წევრებმა და ერთმა აღმასრულებელმა პირმა ხელი მოაწერეს წილობრივი ინსტრუმენტებით კომპენსაციის ახალ ფიქსირებულ პირობით სამწლიან ხელშეკრულებებს სულ საქართველოს ბანკის ჯგუფის 120,000 და 30,000 ჩვეულებრივ აქციაზე. თითოეული აღმასრულებელი პირისთვის განკუთვნილი აქციების მთლიანი რაოდენობა გაიცემა სამ თანაბარ ნაწილად სამი თანმიმდევრული წლის განმავლობაში. აქედან თითოეული განაცემი დაექვემდებარება უფლების გადაცემის სამწლიან პერიოდს. ჯგუფი წილობრივი უფლებების მინიჭების თარიღად მიიჩნევს 2020 წლის 3 ივნისსა და 2020 წლის 29 დეკემბერს. ჯგუფის შეფასებით, 2020 წლის 3 ივნისსა და 2020 წლის 29 დეკემბერს აქციების სამართლიანი ღირებულება, შესაბამისად, შეადგენდა 39.91 ლარს და 54.61 ლარს.

(ათას ლარში)

25. აქციებზე დაფუძნებული გადახდები (გაგრძელება)

აღმასრულებელი პირების წილობრივი ანაზღაურების პროგრამა და თანამშრომელთა წილობრივი ანაზღაურების პროგრამა (გაგრძელება)

2020 წელს დირექტორთა საბჭოს არსებული წევრების წილობრივი ინსტრუმენტებით კომპენსაციის ხელშეკრულებები შეიცვალა და ცვლილების შედეგმა შეადგინა „საქართველოს ბანკის ჯგუფის“ 33,333 ჩვეულებრივი აქცია. ჯგუფი წილობრივი უფლებების მინიჭების თარიღად მიიჩნევს 2020 წლის 23 დეკემბერს. ჯგუფის შეფასებით, გადაცემული თითო აქციის სამართლიანი ღირებულება 2020 წლის 23 დეკემბერს იყო 53.48 ლარი.

2019 წელს დირექტორთა საბჭოს წევრებმა ხელი მოაწერეს ახალ სამ და ხუთწლიან ხელშეკრულებებს ფიქსირებული პირობითი წილობრივი ანაზღაურების თაობაზე სულ საქართველოს ბანკის ჯგუფის 915,000 ჩვეულებრივი აქციით. თითოეული აღმასრულებელი პირისთვის განკუთვნილი აქციების მთლიანი რაოდენობა გაიცემა სამ და ხუთ თანაბარ ნაწილად სამი და ხუთი თანმიმდევრული წლის განმავლობაში. აქედან თითოეული განაცემი დაექვემდებარება უფლების გადაცემის ოთხწლიან პერიოდს. ჯგუფი წილობრივი უფლებების მინიჭების თარიღებად მიიჩნევს 2019 წლის 9 იანვარს, 2019 წლის 1 მაისს და 2019 წლის 3 მაისს. ჯგუფის შეფასებით, 2019 წლის 9 იანვარს, 2019 წლის 1 მაისს და 2019 წლის 3 მაისს აქციების სამართლიანი ღირებულება, შესაბამისად, შეადგენდა 52.04 ლარს, 60.57 ლარს და 60.14 ლარს.

ბანკი თავის არააღმასრულებელ თანამშრომლებს კომპენსაციის სახით აქციებს გადასცემს. 2021 წლის მარტში, 2020 წლის იანვარში და 2019 წლის მარტში ბანკის სამეთვალყურეო საბჭომ გადაწყვიტა, შესაბამისად, 169,605, 231,914 და 256,436 ჩვეულებრივი აქციის გადაცემა თავისი ზოგიერთი არააღმასრულებელი თანამშრომლისთვის. ყველა გადაცემულ აქციაზე მოქმედებს უფლების გადაცემის სამწლიანი ვადა და უფლების გადაცემის ერთდერთი პირობა უწყვეტი დასაქმებაა. ჯგუფი ამ გამოყოფილ წილობრივ ინსტრუმენტებზე უფლების მინიჭების თარიღად მიიჩნევს 2021 წლის 11 მარტს, 2020 წლის 31 იანვარს და 2019 წლის 10 მარტს, შესაბამისად. ჯგუფის შეფასებით, 2021 წლის 11 მარტს, 2020 წლის 31 იანვარს და 2019 წლის 10 მარტს გამოყოფილი აქციების სამართლიანი ღირებულება, შესაბამისად, იყო 50.12 ლარი, 56.98 ლარი და 56.51 ლარი.

შეჯამება

შეფასების თარიღისთვის გადაცემული აქციების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება ბაზარზე არსებული ფასებით.

გადაცემული აქციების საშუალო შეწონილი სამართლიანი ღირებულება წილობრივი უფლებების მინიჭების თარიღისთვის იყო 50.70 ლარი ერთ აქციაზე 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებულ წელს (2020 წლის 31 დეკემბერი: 55.89 ლარი ერთ აქციაზე; 2019 წლის 31 დეკემბერი: 56.92 ლარი ერთ აქციაზე).

ჯგუფის მთლიანი წილობრივი გადახდის ხარჯი 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის შეადგენდა 44,445 ლარს (2020 წლის 31 დეკემბერი: 54,361 ლარი; 2019 წლის 31 დეკემბერი: 61,272 ლარი) და შევიდა „ხელფასებსა და თანამშრომელთა სხვა სარგებელში“, როგორც „ხელფასები და ბონუსები“. ქვემოთ შეჯამებულია ინფორმაცია წილობრივი გადახდების შესახებ:

	2021	2020	2019
გამოყოფილი წილობრივი ინსტრუმენტების მთლიანი რაოდენობა	415,681	1,002,576	1,701,106
– მათ შორის დირექტორთა საბჭოსთვის	30,100	424,793	1,259,000
საშუალო შეწონილი ღირებულება უფლებების მინიჭების თარიღისთვის, ერთ აქციაზე (ლარი სრული თანხით)	50.70	55.89	56.92
ღირებულება უფლებების მინიჭების თარიღისთვის, სულ (ლარი)	21,074	56,031	96,832
წლის განმავლობაში აღიარებული მთლიანი ხარჯი (ლარი)	(44,445)	(54,361)	(61,272)

*(ათას ლარში)***26. რისკის მართვა****შესავალი**

ჯგუფის საქმიანობისთვის გარკვეული რისკებია დამახასიათებელი, და მათი მართვა ხორციელდება გამოვლენის, შეფასებისა და კონტროლის უწყვეტი პროცესით, რისკების ლიმიტებისა და კონტროლის სხვა მექანიზმების მეშვეობით. რისკის მართვას გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვს ჯგუფის რენტაბელურობისათვის და ჯგუფის თითოეული თანამშრომელი პასუხისმგებელია რისკების გამომჟღავნებასა და აღმოჩენაზე თავისი საქმიანობის ფარგლებში. ჯგუფს აქვს საკრედიტო, ლიკვიდურობის და საბაზრო რისკები. საბაზრო რისკი თავის მხრივ იყოფა სავაჭრო და არასავაჭრო რისკებად. მისთვის ასევე დამახასიათებელია საოპერაციო რისკები.

რისკების კონტროლის დამოუკიდებელი პროცესი არ მოიცავს ისეთ ბიზნეს რისკებს, როგორებიცაა გარემო პირობების, ტექნოლოგიების და ინდუსტრიის ცვლილებების რისკები. მათი კონტროლი ხდება ჯგუფის სტრატეგიული დაგეგმარების პროცესით.

რისკის მართვის სტრუქტურა

2019 წელს ბანკმა დაიწყო რისკის მართვის ახალი სქემის და რისკის დასაშვები დონის სქემის პოლიტიკების დანერგვა, რომლებიც ეყრდნობა საწარმოს რისკის მართვის სამ თავდაცვით მოდელს და ასახავს სებ-ის მიერ შემოღებულ კორპორაციული მართვის კოდექსის მოთხოვნებს. ახალი სქემა და პოლიტიკა სრულად განხორციელდა 2020 წლის ბოლოსთვის. დაცვის სამი მოდელი ხელს უწყობს რისკის მართვის გააზრებას და კონტროლს ბანკის რისკის მართვის სხვადასხვა ორგანოსა და განყოფილების ფუნქცია-მოვალეობების განმარტებით, რათა გაიზარდოს რისკის ეფექტური მართვა და კონტროლი.

სამეთვალყურეო საბჭოს დაქვემდებარებაში მომუშავე კომიტეტი:აუდიტის და კორპორატიული მართვის კომიტეტი

აუდიტის კომიტეტი ეხმარება სამეთვალყურეო საბჭოს ჯგუფის ფინანსური და ანგარიშგების პროცესების ზედამხედველობაში. იგი აკონტროლებს ფინანსური ანგარიშგების სისრულეს და პასუხს აგებს მართვის ფუნქციაზე როგორც შიდა აუდიტის, ისე გარე აუდიტორის წინაშე, რის შესახებაც ანგარიშებს წარუდგენს სამეთვალყურეო საბჭოს. ამოწმებს საოპერაციო რისკების, შესაბამისობის, საინფორმაციო ტექნოლოგიების და შიდა უსაფრთხოების (კიბერუსაფრთხოების ჩათვლით) და სხვა დანერგილი პოლიტიკის, პროცედურების და სისტემების გამართულობას და მჭიდროდ თანამშრომლობს რისკის კომიტეტთან რისკის მართვის და შიდა კონტროლის სისტემების ეფექტურობის შესაფასებლად.

რისკის კომიტეტი

რისკის კომიტეტი სამეთვალყურეო საბჭოს ეხმარება რისკის ზედამხედველობაში. იგი ამოწმებს ჯგუფის ამტანობას რისკების მიმართ სტრატეგიის შესაბამისად, განსაზღვრავს და აკონტროლებს რისკის მოცულობას და რისკის მართვის ინფრასტრუქტურას, ზედამხედველობს რისკის შემცირების სტრატეგიის განხორციელებას და აუდიტის კომიტეტთან ერთად აფასებს რისკის მართვის და შიდა კონტროლის სისტემების ეფექტურობას.

სპეციალური კომიტეტი

სპეციალური კომიტეტი სამეთვალყურეო საბჭოს ეხმარება გაყოფის შემდგომი პროცესების ზედამხედველობაში, მათ შორის ბანკსა და საჯარო სააქციო საზოგადოება „ჯორჯია კაპიტალის ჯგუფის“ (საჯარო სააქციო საზოგადოება „ბიჯეო ჯგუფის“ ყოფილი საინვესტიციო მიმართულება) ჯგუფის კომპანიებს შორის გარკვეული ოპერაციების მიმოხილვასა და დამტკიცებაში.

(ათას ლარში)

26. რისკის მართვა (გაგრძელება)რისკის მართვის სხვა ორგანოები:დირექტორთა საბჭო

დირექტორთა საბჭო პასუხს აგებს ბანკის აქტივების, ვალდებულებების და რისკის მართვაზე, პოლიტიკასა და პროცედურებზე. რისკის მართვის სისტემის ეფექტურად დანერგვის მიზნით, დირექტორთა საბჭო ცალკეული რისკის მართვის ფუნქციის დელეგირებას ახდენს ბანკის სხვადასხვა გადაწყვეტილების მიმღებ და აღმასრულებელ ორგანოზე.

ბანკის აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტი

ბანკის აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტი („ალკო“) არის რისკის მართვის უმთავრესი ორგანო, რომელიც ადგენს პოლიტიკასა და სახელმძღვანელოებს კაპიტალის ადეკვატურობის, საბაზრო რისკების და შესაბამისი ლიმიტების, დაფინანსების ლიკვიდურობის რისკის და შესაბამისი ლიმიტების, საპროცენტო განაკვეთის და წინასწარ გადახდის რისკების და შესაბამისი ლიმიტების, ფულადი ბაზრების ზოგადი პირობების და საკრედიტო რისკის ლიმიტების შესახებ, შეიმუშავებს და პრაქტიკაში განახორციელებს რისკის მართვის და სტრესული ტესტირების მოდელებს და რეგულარულად აკონტროლებს რისკების წინასწარ დადგენილ ლიმიტებთან შესაბამისობას.

შიდა აუდიტი

შიდა აუდიტის დეპარტამენტი პასუხისმგებელია ჯგუფის რისკის მართვის, შიდა კონტროლის და კორპორაციული მართვის პროცესების ყოველწლიურ აუდიტზე, რომლის მიზანიც არის საოპერაციო და სხვა რისკების დონეების დაწევა, ჯგუფის შიდა კონტროლის სისტემების აუდიტზე და ჯგუფის სხვადასხვა დეპარტამენტისა და სამმართველოს დარღვევების ან შეცდომების გამოვლენაზე. იგი ამოწმებს ჯგუფის ადეკვატურობას და შესაბამისობას ამ პროცესებთან. ჯგუფის შიდა აუდიტის დეპარტამენტი ყველა შეფასების შედეგს განიხილავს ხელმძღვანელობასთან და აუდიტის კომიტეტს შედეგებსა და რეკომენდაციებს მოახსენებს.

რისკის შეფასებისა და ანგარიშგების სისტემა

ჯგუფის რისკები ფასდება ისეთი მეთოდით, რომელიც განიხილავს როგორც ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში მოსალოდნელ დანაკარგს, ისე გაუთვალისწინებელ დანაკარგებს, რომელიც წარმოადგენს პროგნოზირების სხვადასხვა მოდელის საფუძველზე ნავარაუდევ რეალურ ზარალს. მეთოდი ალბათობებს იყენებს წარსულში მიღებულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით, რომლებიც დაკორექტირებულია ეკონომიკური გარემოს გასათვალისწინებლად. ჯგუფი სამ სხვადასხვა ძირითად სცენარს განიხილავს, საიდანაც ერთი არის საბაზო სცენარი (ანუ პროგნოზი ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში), ხოლო დანარჩენი ორი არის პრობლემური და კრიზისული სცენარები, რომლებიც შესაბამისად წარმოადგენენ უფრო ცუდ და ყველაზე ცუდ შემთხვევებს და უკიდურესი და ნაკლებად სავარაუდო მოვლენების დადგომისას არის მოსალოდნელი.

რისკების მონიტორინგი და კონტროლი უმთავრესად ხორციელდება ჯგუფის მიერ დადგენილ ლიმიტებზე დაყრდნობით. ეს ლიმიტები ასახავს ჯგუფის ბიზნეს სტრატეგიას, საბაზრო გარემოს და მისთვის მისაღებ რისკის დონეს, ამავდროულად განსაკუთრებული ყურადღება მახვილდება შერჩეულ დარგებზე. გარდა ამისა, ჯგუფი მონიტორინგს უწევს და აფასებს რისკის დასაშვებ დონეს რისკის ყველა ტიპისა და ღონისძიების გათვალისწინებით.

ყველა საქმიანობიდან მიღებული ინფორმაცია მოწმდება და მუშავდება, რათა უზრუნველყოფილ იქნას ადრეული რისკების განსაზღვრა, ანალიზი და კონტროლი. ამ ინფორმაციის წარდგენა და განმარტება ხდება დირექტორთა საბჭოსთვის და თითოეული ბიზნესგანყოფილების ხელმძღვანელისთვის. ანგარიშები ასახავს აგრეგირებულ საკრედიტო რისკებს და მათ ლიმიტებს, ამ ლიმიტებიდან გამონაკლისებს, ლიკვიდურობის კოეფიციენტებსა და ლიკვიდურობის ლიმიტებს, საბაზრო რისკის კოეფიციენტებს და მათ ლიმიტებს და ცვლილებებს რისკის პროფილში. წამყვანი ხელმძღვანელობა ყოველთვიურად აფასებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მართებულობას.

*(ათას ლარში)***26. რისკის მართვა (გაგრძელება)****შესავალი (გაგრძელება)**

დირექტორთა საბჭო იღებს საკრედიტო რისკის ამომწურავ ანგარიშს და აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტის ანგარიშს. ამ ანგარიშებში ჯგუფის რისკების შეფასებისა და მათზე დასკვნების გამოტანისთვის საჭირო სრული ინფორმაციაა წარმოდგენილი.

რისკების შესახებ სპეციალურად მომზადებული ანგარიშები მზადდება და ვრცელდება ჯგუფის ყველა დონეზე, რათა ყველა განყოფილებას ჰქონდეს წვდომა ამომწურავ, სათანადო და განახლებულ ინფორმაციაზე.

დირექტორთა საბჭოს და ჯგუფის ყველა შესაბამის თანამშრომელს უტარდება ყოველდღიური ბრიფინგი საბაზრო შეზღუდვების, ქონებრივი ინვესტიციებისა და ლიკვიდურობის, ასევე სხვა რისკის წარმოშობის შესახებ.

რისკის შემცირება

მთლიანი რისკის მართვისას ჯგუფი იყენებს წარმოებულ და სხვა ინსტრუმენტებს, რომ მართოს საპროცენტო განაკვეთების ცვლილებით გამოწვეული, სავალუტო, კაპიტალის, საკრედიტო რისკები და პროგნოზირებული გარიგებებიდან წარმოშობილი რისკები. მართალია, ამ ინსტრუმენტების მიზანი ჰეჯირებაა, ჰეჯირების აღრიცხვა მათ არ ეხება.

საკრედიტო რისკის შესამცირებლად ჯგუფი აქტიურად იყენებს უზრუნველყოფას (უფრო დაწვრილებით იხილეთ ქვემოთ).

რისკის ჭარბი კონცენტრაცია

კონცენტრაცია წარმოიქმნება, როდესაც მთელი რიგი მონაწილე მხარეები ჩართულნი არიან ანალოგიურ საქმიანობებში, ერთსა და იმავე გეოგრაფიულ ერთეულში საქმიანობენ, ან ეს კონტრაქტები წარმოადგენენ ერთმანეთთან დაკავშირებულ მხარეებს, ან აქვთ მსგავსი ეკონომიკური მახასიათებლები, რის გამოც მათ მიერ სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესრულების უნარზე ერთნაირად მოქმედებს ეკონომიკური, პოლიტიკური და სხვა პირობების ცვლილებები. კონცენტრაციები ასევე გულისხმობს მნიშვნელოვანი და მსხვილი კრედიტების გაერთიანებულ, აგრეგირებულ რისკებს შესაბამისი ფინანსური ინსტრუმენტის მთლიან დაუფარავ ნაშთთან შედარებით. კონცენტრაცია მიგვანიშნებს ჯგუფის საქმიანობის მეტ მგრძობელობაზე იმ გარემოებების მიმართ, რომლებიც ზემოქმედებას ახდენენ კონკრეტულ დარგზე ან გეოგრაფიულ მდებარეობაზე.

რისკების გადაჭარბებული კონცენტრაციის თავიდან აცილების მიზნით ჯგუფის პოლიტიკა და პროცედურები შეიცავს სპეციალურ მითითებებს ფინანსური აქტივების დივერსიფიცირებული პორტფელის შენარჩუნებაზე. გამოვლენის შემდეგ საკრედიტო რისკების ან ლიკვიდურობის/გადაუხდელობის რისკების კონცენტრაცია შესაბამისად იმართება.

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ჯგუფი განიცდის ზარალს, თუ მისმა მომხმარებლებმა ვერ შეძლეს სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესრულება. ჯგუფი საკრედიტო რისკს მართავს და აკონტროლებს რისკის მოცულობაზე მისთვის მისაღები ლიმიტის დაწესებით ცალკეული კონტრაქტისთვის, ასევე გეოგრაფიული, დარგობრივი, პროდუქტებისა და ვალუტების მიხედვით კონცენტრაციებისთვის, და რისკების ამ ლიმიტებთან დაცვის მონიტორინგით.

ჯგუფმა შეიმუშავა საკრედიტო რეიტინგის გადახედვის პროცესი, რათა უზრუნველყოს გარიგებაში მონაწილე მხარეების კრედიტუნარიანობაში სავარაუდო ცვლილებების ადრეული გამოვლენა.

*(ათას ლარში)***26. რისკის მართვა (გაგრძელება)****საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)**

მათ შორისაა უზრუნველყოფის რეგულარული შემოწმებაც. გარიგებაში მონაწილე მხარის შეზღუდვები დგინდება საკრედიტო რისკის კლასიფიკაციის სისტემის გამოყენებით, რომელიც თითოეულ მონაწილე მხარეს ანიჭებს რისკის რეიტინგს. რისკის რეიტინგი ექვემდებარება რეგულარულ შემოწმებებს.

საკრედიტო რეიტინგის გადახედვის პროცესი ჯგუფს საშუალებას აძლევს შეაფასოს რისკებით გამოწვეული პოტენციური ზარალი და მიიღოს მაკორექტირებელი ზომები. მაქსიმალური საკრედიტო რისკის ლიმიტი უტოლდება შესაბამისი ინსტრუმენტების საბალანსო ღირებულებას და წარმოდგენილი გარანტიების და თავდებობების პირობით თანხებს.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებიდან წარმოშობილი საკრედიტო რისკის ლიმიტი ყოველთვის უტოლდება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახულ, დადებითი სამართლიანი ღირებულების მქონე წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს.

საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებების რისკი

ჯგუფი თავის მომხმარებლებს სთავაზობს გარანტიებს და აკრედიტივებს, რომელთა მიხედვითაც ჯგუფს შესაძლოა მოუხდეს მათი სახელით გადახდა. ასეთი თანხების ამოღება მომხმარებლებისგან ხდება გარანტიისა და აკრედიტივის პირობების მიხედვით. ამ შემთხვევაში, ჯგუფი დგას სესხის გაცემისთვის დამახასიათებელი რისკების წინაშე, ამ რისკების შემცირება ხდება სესხებზე გამოყენებული პოლიტიკისა და კონტროლის პროცესების შესაბამისად.

საკრედიტო ხარისხი ფინანსური აქტივების კლასების მიხედვით

ჯგუფი ფინანსური აქტივების საკრედიტო ხარისხს მართავს საკრედიტო რეიტინგების შიდა და გარე სისტემით, რომლითაც გამოითვლება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი.

კორპორატიული სესხების პორტფელისთვის ჯგუფს აქვს შიდა რეიტინგის მოდელი, რომელშიც მომხმარებლებს მინიჭებული აქვთ შიდა შეფასებები 1-დან 7-მდე. მოდელები მოიხმარს როგორც ხარისხობრივ, ისე რაოდენობრივ ინფორმაციას და, უშუალოდ თითოეული მსესხებლის შესახებ ინფორმაციის გარდა, ასევე გამოიყენებს დამატებით გარე ინფორმაციას, რომელმაც შეიძლება გავლენა მოახდინოს მსესხებლის ქცევაზე. ჯგუფის პოლიტიკა ითვალისწინებს მთლიანი საკრედიტო პორტფელის რისკების ზუსტ და სისტემატურ შეფასებას. ეს ამარტივებს არსებული რისკების ეფექტურ მართვასა და საკრედიტო რისკის გავლენის შედარებას საქმიანობის ყველა სფეროს, გეოგრაფიული არეალისა და პროდუქტის მიხედვით. რეიტინგის სისტემა დამყარებულია სხვადასხვა ფინანსურ ანალიზზე, რაც წარმოადგენს ერთ-ერთ უმთავრეს აუცილებელ კომპონენტს კონტრაქტის რისკის შეფასებისთვის. რისკის ყველა შიდა რეიტინგი მორგებულია სხვადასხვა კატეგორიებზე და მიიღება ჯგუფის სარეიტინგო პოლიტიკაზე დაყრდნობით. რისკის რეიტინგები ექვემდებარება მუდმივ შეფასებასა და განახლებას.

საცალო, მიკრო, მცირე და საშუალო სესხების შემთხვევაში, ჯგუფი იყენებს საკრედიტო ბიუროსგან მიღებულ გარე რეიტინგებს.

ჯგუფის სახაზინო, სავაჭრო და ბანკთაშორისი ურთიერთობები და კონტრაქტები არიან ფინანსური მომსახურების გამწვევი დაწესებულებები, ბანკები და საბროკერო-სადილერო კომპანიები. თუ სარეიტინგო სააგენტოების გარე რეიტინგები ხელმისაწვდომია ამ სესხებისთვის, ჯგუფის საკრედიტო განყოფილება ამ გარე რეიტინგებს იყენებს. თუ გარე რეიტინგები არ არის ხელმისაწვდომი, ამ სესხებს ენიჭება შიდა რეიტინგები.

(ათას ლარში)

26. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოსათვლელად გამოყენებული შიდა და გარე რეიტინგები.

შიდა რეიტინგის აღწერა*	შიდა რეიტინგის შეფასება	გარე რეიტინგის შეფასება		
		საკრედიტო ბიურო	Standard & Poor's	
მაღალი შეფასება				
	Aaa	1	A	AAA
	Aa1	2+	B	AA+
	Aa2	2	C1	AA
	Aa3	2-	C2	AA-
	A1	3+	C3	A+
	A2	3		A
	A3	3-		A-
	Baa1	4+		BBB+
	Baa2	4		BBB
	Baa3	4-		BBB-
სტანდარტული შეფასება				
	Ba1	5+	D1	BB+
	Ba2	5	D2	BB
	Ba3	5-	D3	BB-
	B1	6+		B+
	B2	6		B
დაბალი შეფასება				
	B3	6-	E1	B-
	Caa1	7+	E2	CCC+
	Caa2	7	E3	CCC
	Caa3	7-		CCC-
	Ca			CC
				C

* სხვადასხვა კატეგორიის რეიტინგები არ უნდა იყოს ერთმანეთთან დაკავშირებული.

(ათას ლარში)

26. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია აქტივების სხვადასხვა კლასის საკრედიტო ხარისხი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, მთლიანი თანხებით, ჯგუფის საკრედიტო რეიტინგის სისტემაზე დაყრდნობით.

გადაუხდელი ფინანსური აქტივი, რომელიც 90 დღეზე მეტი ხნითაა ვადაგადაცილებული, ფასდება, როგორც უიმედო სესხი ან განისაზღვრება ინდივიდუალურად მსესხებლის ფინანსური სიმძლევების შესახებ სხვა ხელმისაწვდომ ინფორმაციაზე დაყრდნობით.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები სალაროში ნაღდი ფულის ნაშთის გარდა

	<i>1-ლი</i> <u>სტადია</u>	<u>სულ</u>
მაღალი შეფასება	480,889	480,889
სტანდარტული შეფასება	53,892	53,892
დაბალი შეფასება	132	132
რეიტინგის გარეშე	185,311	185,311
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერი	<u>720,224</u>	<u>720,224</u>

მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ

	<i>1-ლი</i> <u>სტადია</u>	<u>სულ</u>
მაღალი შეფასება	-	-
სტანდარტული შეფასება	1,892,669	1,892,669
დაბალი შეფასება	-	-
რეიტინგის გარეშე	25,601	25,601
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერი	<u>1,918,270</u>	<u>1,918,270</u>

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - სავალო ინსტრუმენტები

	<i>1-ლი</i> <u>სტადია</u>	<u>სულ</u>
მაღალი შეფასება	1,031,369	1,031,369
სტანდარტული შეფასება	1,435,747	1,435,747
დაბალი შეფასება	13,804	13,804
რეიტინგის გარეშე	79,948	79,948
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერი	<u>2,560,868</u>	<u>2,560,868</u>

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული კომერციული სესხები

	<i>1-ლი</i> <u>სტადია</u>	<i>მე-2</i> <u>სტადია</u>	<i>მე-3</i> <u>სტადია</u>	<i>შემენილი ან</i> <i>შექმნილი</i> <i>გაუფასურებული</i>	<u>სულ</u>
მაღალი შეფასება	2,815,718	11,769	-	-	2,827,487
სტანდარტული შეფასება	1,130,598	166,392	-	-	1,296,990
დაბალი შეფასება	369,056	176,236	-	7,131	552,423
რეიტინგის გარეშე	448,676	20,536	-	-	469,212
დეფოლტის სიტუაციაში					
უმოქმედო	-	-	212,134	10,883	223,017
სხვა	-	-	11,267	-	11,267
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერი	<u>4,764,048</u>	<u>374,933</u>	<u>223,401</u>	<u>18,014</u>	<u>5,380,396</u>

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული იპოთეკური სესხები

	<i>1-ლი</i> <u>სტადია</u>	<i>მე-2</i> <u>სტადია</u>	<i>მე-3</i> <u>სტადია</u>	<i>შემენილი ან</i> <i>შექმნილი</i> <i>გაუფასურებული</i>	<u>სულ</u>
მაღალი შეფასება	2,751,165	67,134	-	2,163	2,820,462
სტანდარტული შეფასება	616,665	84,564	-	4,284	705,513
დაბალი შეფასება	112,440	106,454	-	5,083	223,977
რეიტინგის გარეშე	149,099	1,818	-	-	150,917
დეფოლტის სიტუაციაში					
უმოქმედო	-	-	31,140	3,767	34,907
სხვა	-	-	73,374	12,908	86,282
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერი	<u>3,629,369</u>	<u>259,970</u>	<u>104,514</u>	<u>28,205</u>	<u>4,022,058</u>

(ათას ლარში)

26. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

მიკრო და მცირე და საშუალო საწარმოებზე გაცემული ამორტიზებული დირებულებით შეფასებული სესხები

	1-ლი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შემენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
მაღალი შეფასება	1,733,636	103,160	-	308	1,837,104
სტანდარტული შეფასება	932,109	90,631	-	1,588	1,024,328
დაბალი შეფასება	108,045	69,942	-	561	178,548
რეიტინგის გარეშე	506,359	29,740	11	-	536,110
დეფოლტის სიტუაციაში უმოქმედო	-	-	115,794	2,125	117,919
სხვა	-	-	35,694	2,053	37,747
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერი	3,280,149	293,473	151,499	6,635	3,731,756

ამორტიზებული დირებულებით შეფასებული სამომხმარებლო სესხები

	1-ლი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შემენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
მაღალი შეფასება	1,415,629	23,339	-	858	1,439,826
სტანდარტული შეფასება	758,684	54,826	-	1,640	815,150
დაბალი შეფასება	272,104	135,897	-	2,259	410,260
რეიტინგის გარეშე	189,021	964	267	-	190,252
დეფოლტის სიტუაციაში უმოქმედო	-	-	41,757	1,141	42,898
სხვა	-	-	65,618	17,301	82,919
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერი	2,635,438	215,026	107,642	23,199	2,981,305

ამორტიზებული დირებულებით შეფასებული სალომბარდო სესხები

	1-ლი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შემენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
მაღალი შეფასება	58,481	295	-	-	58,776
სტანდარტული შეფასება	41,990	2,606	-	-	44,596
დაბალი შეფასება	19,639	7,215	-	-	26,854
რეიტინგის გარეშე	32,677	-	-	-	32,677
დეფოლტის სიტუაციაში უმოქმედო	-	-	1,003	-	1,003
სხვა	-	-	1,511	-	1,511
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერი	152,787	10,116	2,514	-	165,417

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები

	1-ლი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შემენილი ან შექმნილი გაუფასურებული	სულ
მაღალი შეფასება	8,585	3,221	-	-	11,806
სტანდარტული შეფასება	8,337	2,733	-	-	11,070
დაბალი შეფასება	8,515	5,850	-	-	14,365
რეიტინგის გარეშე	55,737	5,780	-	-	61,517
დეფოლტის სიტუაციაში უმოქმედო	-	-	605	-	605
სხვა	-	-	16,007	9,582	25,589
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერი	81,174	17,584	16,612	9,582	124,952

(ათას ლარში)

26. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

მომხმარებლებზე გაცემული, სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული
სესხები და ავანსები, მოგებაში ან ზარალში ასახვით

რეიტინგის გარეშე

ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერი

1-ლი სტადია	სულ
-	-
-	-

დებიტორული დავალიანება

რეიტინგის გარეშე

ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერი

1-ლი სტადია	სულ
25,267	25,267
25,267	25,267

სხვა ფინანსური აქტივები

რეიტინგის გარეშე

ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერი

1-ლი სტადია	სულ
53,459	53,459
53,459	53,459

გაცემული ფინანსური და ვალდებულების
შესრულების გარანტიები

მაღალი შეფასება

სტანდარტული შეფასება

დაბალი შეფასება

რეიტინგის გარეშე

დეფოლტის სიტუაციაში

სხვა

ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერი

1-ლი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
307,607	24,337	-	331,944
91,528	7,799	-	99,327
58,376	3,334	-	61,710
1,193,179	9	-	1,193,188
-	-	744	744
1,650,690	35,479	744	1,686,913

აკრედიტივები

მაღალი შეფასება

სტანდარტული შეფასება

დაბალი შეფასება

რეიტინგის გარეშე

დეფოლტის სიტუაციაში

სხვა

ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერი

1-ლი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
67,925	-	-	67,925
1,743	-	-	1,743
410	-	-	410
1,598	-	-	1,598
-	-	-	-
71,676	-	-	71,676

აუთვისებელი სესხები

მაღალი შეფასება

სტანდარტული შეფასება

დაბალი შეფასება

რეიტინგის გარეშე

დეფოლტის სიტუაციაში

სხვა

ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერი

1-ლი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
581,310	1,415	-	582,725
121,376	3,011	-	124,387
12,986	4,561	-	17,547
83,653	240	9	83,902
-	-	909	915
799,325	9,227	923	809,481

(ათას ლარში)

26. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები სალაროში ნაღდი ფულის ნაშთის გარდა

	<i>1-ლი სტადია</i>	<i>სულ</i>
მაღალი შეფასება	1,077,415	1,077,415
სტანდარტული შეფასება	95,148	95,148
დაბალი შეფასება	87,355	87,355
რეიტინგის გარეშე	270	270
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერი	1,260,188	1,260,188

მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ

	<i>1-ლი სტადია</i>	<i>სულ</i>
მაღალი შეფასება	-	-
სტანდარტული შეფასება	1,986,932	1,986,932
დაბალი შეფასება	-	-
რეიტინგის გარეშე	21,049	21,049
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერი	2,007,981	2,007,981

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - სავალო ინსტრუმენტები

	<i>1-ლი სტადია</i>	<i>სულ</i>
მაღალი შეფასება	1,010,177	1,010,177
სტანდარტული შეფასება	1,384,245	1,384,245
დაბალი შეფასება	11,003	11,003
რეიტინგის გარეშე	107,929	107,929
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერი	2,513,354	2,513,354

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული კომერციული სესხები

	<i>1-ლი სტადია</i>	<i>მე-2 სტადია</i>	<i>მე-3 სტადია</i>	<i>შემენილი ან შექმნილი გაუფასურებული</i>	<i>სულ</i>
მაღალი შეფასება	1,801,002	41,693	-	-	1,842,695
სტანდარტული შეფასება	1,142,255	110,608	-	-	1,252,863
დაბალი შეფასება	361,573	194,295	-	7,402	563,270
რეიტინგის გარეშე	992,053	35,522	-	-	1,027,575
დეფოლტის სიტუაციაში უმოქმედო	-	-	236,992	974	237,966
სხვა	-	-	4,829	-	4,829
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერი	4,296,883	382,118	241,821	8,376	4,929,198

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული იპოთეკური სესხები

	<i>1-ლი სტადია</i>	<i>მე-2 სტადია</i>	<i>მე-3 სტადია</i>	<i>შემენილი ან შექმნილი გაუფასურებული</i>	<i>სულ</i>
მაღალი შეფასება	2,521,205	108,883	-	1,283	2,631,371
სტანდარტული შეფასება	534,592	102,058	-	4,390	641,040
დაბალი შეფასება	111,250	101,843	-	4,968	218,061
რეიტინგის გარეშე	120,797	1,431	-	-	122,228
დეფოლტის სიტუაციაში უმოქმედო	-	-	110,378	6,056	116,434
სხვა	-	-	58,098	9,152	67,250
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერი	3,287,844	314,215	168,476	25,849	3,796,384

(ათას ლარში)

26. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

მიკრო და მცირე და საშუალო საწარმოებზე გაცემული. ამორტიზებული დირებულებით შეფასებული სესხები	შემნილი ან შექმნილი				
	1-ლი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	გაუფასურებული	სულ
მაღალი შეფასება	1,278,947	151,938	-	409	1,431,294
სტანდარტული შეფასება	834,885	135,345	-	309	970,539
დაბალი შეფასება	96,053	86,728	-	1,987	184,768
რეიტინგის გარეშე	439,222	65,394	-	11	504,627
დეფოლტის სიტუაციაში უმოქმედო სხვა	-	-	144,323	706	145,029
	-	-	33,148	49	33,197
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერი	2,649,107	439,405	177,471	3,471	3,269,454

ამორტიზებული დირებულებით შეფასებული სამომხმარებლო სესხები	შემნილი ან შექმნილი				
	1-ლი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	გაუფასურებული	სულ
მაღალი შეფასება	1,041,103	31,976	-	412	1,073,491
სტანდარტული შეფასება	514,395	51,890	-	965	567,250
დაბალი შეფასება	150,067	109,522	-	2,388	261,977
რეიტინგის გარეშე	198,617	978	-	-	199,595
დეფოლტის სიტუაციაში უმოქმედო სხვა	-	-	66,765	1,619	68,384
	-	-	34,185	3,131	37,316
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერი	1,904,182	194,366	100,950	8,515	2,208,013

ამორტიზებული დირებულებით შეფასებული სალომბარდო სესხები	შემნილი ან შექმნილი				
	1-ლი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	გაუფასურებული	სულ
მაღალი შეფასება	31,765	262	-	-	32,027
სტანდარტული შეფასება	42,352	703	-	-	43,055
დაბალი შეფასება	21,929	2,914	-	-	24,843
რეიტინგის გარეშე	1,730	-	-	-	1,730
დეფოლტის სიტუაციაში უმოქმედო სხვა	-	-	406	-	406
	-	-	1,323	-	1,323
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერი	97,776	3,879	1,729	-	103,384

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	შემნილი ან შექმნილი				
	1-ლი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	გაუფასურებული	სულ
მაღალი შეფასება	12,756	7,605	-	-	20,361
სტანდარტული შეფასება	8,673	17,403	-	-	26,076
დაბალი შეფასება	201	12,767	-	-	12,968
რეიტინგის გარეშე	45,716	15,501	-	-	61,217
დეფოლტის სიტუაციაში უმოქმედო სხვა	-	-	3,595	-	3,595
	-	-	15,155	-	15,155
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერი	67,346	53,276	18,750	-	139,372

დებიტორული დავალიანება	1-ლი სტადია	სულ
რეიტინგის გარეშე	3,447	3,447
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერი	3,447	3,447

სხვა ფინანსური აქტივები	1-ლი სტადია	სულ
რეიტინგის გარეშე	41,149	41,149
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერი	41,149	41,149

(ათას ლარში)

26. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

გაცემული ფინანსური და ვალდებულების შესრულების გარანტიები

	1-ლი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
მაღალი შეფასება	160,612	7,628	-	168,240
სტანდარტული შეფასება	40,554	7,414	-	47,968
დაბალი შეფასება	39,485	5,250	-	44,735
რეიტინგის გარეშე	1,198,042	6	-	1,198,048
დეფოლტის სიტუაციაში სხვა	-	-	31,037	31,037
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	1,438,693	20,298	31,037	1,490,028

აკრედიტივები

	1-ლი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
მაღალი შეფასება	49,162	-	-	49,162
სტანდარტული შეფასება	10,970	-	-	10,970
დაბალი შეფასება	261	-	-	261
რეიტინგის გარეშე	58,698	-	-	58,698
დეფოლტის სიტუაციაში სხვა	-	-	5,940	5,940
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	119,091	-	5,940	125,031

აუთვისებელი სესხები

	1-ლი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
მაღალი შეფასება	450,119	2,683	-	452,802
სტანდარტული შეფასება	62,708	878	-	63,586
დაბალი შეფასება	15,682	14,740	-	30,422
რეიტინგის გარეშე	136,726	799	-	137,525
დეფოლტის სიტუაციაში სხვა	-	-	1,198	1,198
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	665,235	19,100	1,198	685,533

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები სალაროში ნაღდი ფულის ნაშთის გარდა

	1-ლი სტადია	სულ
მაღალი შეფასება	936,166	936,166
სტანდარტული შეფასება	371,561	371,561
დაბალი შეფასება	174,680	174,680
რეიტინგის გარეშე	2,802	2,802
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერი	1,485,209	1,485,209

მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ

	1-ლი სტადია	სულ
მაღალი შეფასება	30,957	30,957
სტანდარტული შეფასება	1,570,270	1,570,270
დაბალი შეფასება	-	-
რეიტინგის გარეშე	12,794	12,794
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერი	1,614,021	1,614,021

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - სავალდებულო ინსტრუმენტები

	1-ლი სტადია	სულ
მაღალი შეფასება	884,565	884,565
სტანდარტული შეფასება	771,422	771,422
დაბალი შეფასება	11,040	11,040
რეიტინგის გარეშე	95,457	95,457
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერი	1,762,484	1,762,484

(ათას ლარში)

26. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული კომერციული სესხები	1-ლი	მე-2	მე-3	შემენილი ან შექმნილი	სულ
	სტადია	სტადია	სტადია	გაუფასურებული	
მაღალი შეფასება	1,639,445	31,717	-	-	1,671,162
სტანდარტული შეფასება	588,780	175,331	-	-	764,111
დაბალი შეფასება	334,032	116,850	-	6,583	457,465
რეიტინგის გარეშე	848,287	25,596	-	-	873,883
დეფოლტის სიტუაციაში	-	-	134,963	-	134,963
უმოქმედო	-	-	26,781	1,078	27,859
სხვა	-	-	-	-	-
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერი	3,410,544	349,494	161,744	7,661	3,929,443

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული იპოთეკური სესხები	1-ლი	მე-2	მე-3	შემენილი ან შექმნილი	სულ
	სტადია	სტადია	სტადია	გაუფასურებული	
მაღალი შეფასება	2,130,690	52,274	-	731	2,183,695
სტანდარტული შეფასება	481,063	33,680	-	1,968	516,711
დაბალი შეფასება	101,978	73,922	-	3,050	178,950
რეიტინგის გარეშე	51,228	162	-	-	51,390
დეფოლტის სიტუაციაში	-	-	21,005	3,399	24,404
უმოქმედო	-	-	88,408	23,125	111,533
სხვა	-	-	-	-	-
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერი	2,764,959	160,038	109,413	32,273	3,066,683

მიკრო და მცირე და საშუალო საწარმოებზე გაცემული, ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული სესხები	1-ლი	მე-2	მე-3	შემენილი ან შექმნილი	სულ
	სტადია	სტადია	სტადია	გაუფასურებული	
მაღალი შეფასება	1,361,741	13,919	-	-	1,375,660
სტანდარტული შეფასება	645,784	31,867	-	9	677,660
დაბალი შეფასება	91,539	45,411	-	99	137,049
რეიტინგის გარეშე	327,802	21,933	-	-	349,735
დეფოლტის სიტუაციაში	-	-	72,911	950	73,861
უმოქმედო	-	-	45,564	691	46,255
სხვა	-	-	-	-	-
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერი	2,426,866	113,130	118,475	1,749	2,660,220

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული სამომხმარებლო სესხები	1-ლი	მე-2	მე-3	შემენილი ან შექმნილი	სულ
	სტადია	სტადია	სტადია	გაუფასურებული	
მაღალი შეფასება	963,492	11,884	-	471	975,847
სტანდარტული შეფასება	569,722	15,113	-	206	585,041
დაბალი შეფასება	155,999	82,621	-	1,673	240,293
რეიტინგის გარეშე	167,582	540	-	-	168,122
დეფოლტის სიტუაციაში	-	-	25,524	548	26,072
უმოქმედო	-	-	82,890	6,843	89,733
სხვა	-	-	-	-	-
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერი	1,856,795	110,158	108,414	9,741	2,085,108

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული სალომზარდო სესხები	1-ლი	მე-2	მე-3	შემენილი ან შექმნილი	სულ
	სტადია	სტადია	სტადია	გაუფასურებული	
მაღალი შეფასება	-	-	-	-	-
სტანდარტული შეფასება	-	-	-	-	-
დაბალი შეფასება	-	-	-	-	-
რეიტინგის გარეშე	80,795	1,114	-	-	81,909
დეფოლტის სიტუაციაში	-	-	101	-	101
უმოქმედო	-	-	3,530	-	3,530
სხვა	-	-	-	-	-
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერი	80,795	1,114	3,631	-	85,540

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	1-ლი	მე-2	მე-3	შემენილი ან შექმნილი	სულ
	სტადია	სტადია	სტადია	გაუფასურებული	
მაღალი შეფასება	14,679	133	-	-	14,812
სტანდარტული შეფასება	6,450	692	-	-	7,142
დაბალი შეფასება	7,664	233	-	-	7,897
რეიტინგის გარეშე	101,439	11,440	-	-	112,879
დეფოლტის სიტუაციაში	-	-	6,457	-	6,457
უმოქმედო	-	-	10,004	-	10,004
სხვა	-	-	-	-	-
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერი	130,232	12,498	16,461	-	159,191

(ათას ლარში)

26. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

დებიტორული დავალიანება
რეიტინგის გარეშე
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერი

1-ლი სტადია	სულ
2,585	2,585
2,585	2,585

სხვა ფინანსური აქტივები
რეიტინგის გარეშე
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერი

1-ლი სტადია	სულ
45,880	45,880
45,880	45,880

გაცემული ფინანსური და ვალდებულების
შესრულების გარანტიები

	1-ლი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
მაღალი შეფასება	178,025	-	-	178,025
სტანდარტული შეფასება	36,410	6,220	-	42,630
დაბალი შეფასება	50,215	9,580	-	59,795
რეიტინგის გარეშე	1,065,866	499	-	1,066,365
დეფოლტის სიტუაციაში სხვა	-	-	1,026	1,026
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	1,330,516	16,299	1,026	1,347,841

აკრედიტივები

	1-ლი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
მაღალი შეფასება	24,503	-	-	24,503
სტანდარტული შეფასება	21,388	-	-	21,388
დაბალი შეფასება	1,147	-	-	1,147
რეიტინგის გარეშე	7,165	-	-	7,165
დეფოლტის სიტუაციაში სხვა	-	-	612	612
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	54,203	-	612	54,815

აუთვისებელი სესხები

	1-ლი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
მაღალი შეფასება	180,375	201	-	180,576
სტანდარტული შეფასება	24,818	372	-	25,190
დაბალი შეფასება	6,496	3,438	-	9,934
რეიტინგის გარეშე	63,960	613	-	64,573
დეფოლტის სიტუაციაში სხვა	-	-	1,342	1,342
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	275,649	4,624	1,342	281,615

(ათას ლარში)

26. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

უზრუნველყოფის საგნის ტიპები, რომლებსაც ჯგუფი მიიღებს, მოიცავს უძრავ ქონებას, მოძრავ ქონებას, ასევე ფინანსურ აქტივებს (ანაბრებს, აქციებს და გარანტიებს) და სხვა რეგისტრირებულ გირავნობებს. უზრუნველყოფის საგნის შეფასება და ამუშავება ხდება საყოველთაოდ მიღებული სტანდარტების და უზრუნველყოფის საგნისთვის სპეციფიკური მითითებების თანახმად. ეს ტრანზაქციები სტრუქტურირებულია სამართლებრივად დამტკიცებული სტანდარტული ხელშეკრულებების ქვეშ, სადაც გირაო უზრუნველყოფილია საჯარო რეესტრით, რამდენადაც ეს შესაძლებელია. ქვედა ცხრილში წარმოდგენილია სასესხო პორტფელის თანაფარდობა ჯგუფის მფლობელობაში ამ პორტფელთან დაკავშირებით არსებული უზრუნველყოფის საბაზრო ღირებულებასთან. 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დასაკუთრებული უზრუნველყოფის საგნის 76.0%-მდე გადაფასებულია ბოლო ორი წლისთვის (2020 წლის 31 დეკემბერი: 76.2%, 2019 წლის 31 დეკემბერი: 72.9%). რაც შეეხება იპოთეკურ სესხებს, თუ სესხის უზრუნველყოფის საგნის ოფიციალურად დარეგისტრირება ვერ ხერხდება მისი მშენებლობის დასრულებამდე, შესაბამისი სესხი აისახება, როგორც არაუზრუნველყოფილი მიუხედავად იმისა, რომ ის, როგორც წესი, სამშენებლო კომპანიის კორპორატიული გარანტიით არის უზრუნველყოფილი.

სულ მთლიანი საბალანსო ღირებულება	არაუზრუნველყოფილი	2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით								
		სესხის ფარდობა უზრუნველყოფის ღირებულებასთან %								
		50%-ზე ნაკლები	50%-80%	80%-90%	90%-100%	100%-200%	200%-300%	300%-400%	400%-ზე მეტი	
კომერციული სესხები	5,380,396	688,491	471,008	1,396,633	167,960	341,335	1,193,148	524,524	197,306	399,991
კომერციული სესხები - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	156,237	10,099	5,150	9,606	1,741	6,541	29,788	84,942	3,693	4,677
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გადაფარვა	2.90%	1.47%	1.09%	0.69%	1.04%	1.92%	2.50%	16.19%	1.87%	1.17%
იპოთეკური სესხები	4,022,058	94,513	715,692	1,556,323	651,029	519,179	440,231	11,085	4,739	29,267
იპოთეკური სესხები - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	33,036	3,957	129	1,345	4,276	6,201	15,029	1,024	102	973
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გადაფარვა	0.82%	4.19%	0.02%	0.09%	0.66%	1.19%	3.41%	9.24%	2.15%	3.32%
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	3,731,756	429,366	725,310	933,874	272,270	328,758	835,894	90,748	34,841	80,695
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	74,441	25,303	753	2,476	1,796	5,425	26,028	4,168	848	7,644
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გადაფარვა	1.99%	5.89%	0.10%	0.27%	0.66%	1.65%	3.11%	4.59%	2.43%	9.47%
სამომხმარებლო სესხები	2,981,305	1,560,864	443,343	514,287	178,141	143,989	132,295	3,634	731	4,021
სამომხმარებლო სესხები - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	136,035	125,946	294	1,845	1,813	2,057	3,527	408	19	126
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გადაფარვა	4.56%	8.07%	0.07%	0.36%	1.02%	1.43%	2.67%	11.23%	2.60%	3.13%
სალომზარდო სესხები	165,417	1	4,182	37,427	118,095	4,568	1,128	-	-	16
სალომზარდო სესხები - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	2,074	2	1	1,807	111	113	28	-	-	12
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გადაფარვა	1.25%	N/A	0.02%	4.83%	0.09%	2.47%	2.48%	n/a	N/A	75.00%
კლიენტებზე ამორტიზებული მთლიანი	16,280,932	2,773,235	2,359,535	4,438,544	1,387,495	1,337,829	2,602,696	629,991	237,617	513,990

სულ მთლიანი საბალანსო ღირებულება	არაუზრუნველყოფილი	2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით								
		სესხის ფარდობა უზრუნველყოფის ღირებულებასთან %								
		50%-ზე ნაკლები	50%-80%	80%-90%	90%-100%	100%-200%	200%-300%	300%-400%	400%-ზე მეტი	
კომერციული სესხები	4,929,198	615,858	635,951	1,147,875	114,903	146,474	1,139,855	147,898	318,589	661,795
კომერციული სესხები - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	172,916	15,498	2,847	13,048	5,753	12,625	99,212	9,125	9,058	5,750
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გადაფარვა	3.51%	2.52%	0.45%	1.14%	5.01%	8.62%	8.70%	6.17%	2.84%	0.87%
იპოთეკური სესხები	3,796,384	90,628	972,294	1,896,005	438,750	200,236	129,234	9,315	2,236	57,686
იპოთეკური სესხები - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	48,607	2,894	244	14,665	11,368	7,109	10,172	432	74	1,649
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გადაფარვა	1.28%	3.19%	0.03%	0.77%	2.59%	3.55%	7.87%	4.64%	3.31%	2.86%
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	3,269,454	353,142	919,623	938,206	264,999	217,848	494,492	38,622	7,581	34,941
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	102,352	37,919	930	10,465	5,521	12,444	26,189	3,009	1,045	4,830
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გადაფარვა	3.13%	10.74%	0.10%	1.12%	2.08%	5.71%	5.30%	7.79%	13.78%	13.82%
სამომხმარებლო სესხები	2,208,013	1,118,714	460,494	436,194	90,076	48,783	49,946	1,055	640	2,111
სამომხმარებლო სესხები - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	113,801	104,908	592	4,397	2,128	344	1,329	51	11	41
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გადაფარვა	5.15%	9.38%	0.13%	1.01%	2.36%	0.71%	2.66%	4.83%	1.72%	1.94%
სალომზარდო სესხები	103,384	-	3,340	23,313	72,392	1,748	2,576	2	-	13
სალომზარდო სესხები - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	227	-	2	14	145	36	20	-	-	10
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გადაფარვა	0.22%	N/A	0.06%	0.06%	0.20%	2.06%	0.78%	0.00%	N/A	76.92%
მომხმარებლებზე ამორტიზებული მთლიანი	14,306,433	2,178,342	2,991,702	4,441,593	981,120	615,089	1,816,103	196,892	329,046	756,546

(ათას ლარში)

26. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

სულ მთლიანი საბალანსო ღირებულება	არაუზრუნვე ელყოფილი	2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით								
		სესხის ფარდობა უზრუნველყოფის ღირებულებასთან %								
		50%-ზე ნაკლები	50%- 80%	80% - 90%	90%- 100%	100%- 200%	200%- 300%	300%- 400%	400%-ზე მეტად	
კომერციული სესხები	3,929,443	341,826	588,389	866,246	163,358	185,995	676,067	184,026	231,606	689,930
კომერციული სესხები - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	90,612	6,865	2,622	307	922	4,160	66,858	859	1,057	6,962
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გადაფარვა	2.31%	2.01%	0.45%	0.04%	0.56%	2.24%	9.89%	0.47%	0.46%	1.01%
იპოთეკური სესხები	3,066,683	49,727	766,251	1,599,275	479,140	86,572	66,568	9,160	821	9,169
იპოთეკური სესხები - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	9,017	1,436	404	653	931	1,455	3,310	638	15	175
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გადაფარვა	0.29%	2.89%	0.05%	0.04%	0.19%	1.68%	4.97%	6.97%	1.83%	1.91%
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	2,660,220	327,718	750,020	797,114	181,543	156,002	378,363	36,562	12,762	20,136
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	44,545	24,341	1,537	2,040	1,129	1,194	10,531	1,498	938	1,337
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გადაფარვა	1.67%	7.43%	0.20%	0.26%	0.62%	0.77%	2.78%	4.10%	7.35%	6.64%
სამომხმარებლო სესხები	2,085,108	1,159,510	387,116	322,747	93,823	46,122	73,502	547	359	1,382
სამომხმარებლო სესხები - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	72,707	70,809	69	483	350	292	602	79	2	21
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გადაფარვა	3.49%	6.11%	0.02%	0.15%	0.37%	0.63%	0.82%	14.44%	0.56%	1.52%
სალომზარდო სესხები	85,540	-	2,810	20,994	52,695	2,701	6,284	1	10	45
სალომზარდო სესხები - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	253	-	-	6	150	21	32	-	8	36
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გადაფარვა	0.30%	N/A	0.00%	0.03%	0.28%	0.78%	0.51%	0.00%	80.00%	80.00%
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით, მთლიანი	11,826,994	1,878,781	2,494,586	3,606,376	972,559	477,392	1,200,784	230,296	245,558	720,662

რესტრუქტურულიზებული ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება კატეგორიების მიხედვით:

წლის განმავლობაში ჯგუფმა შეცვალა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები მომხმარებლებზე გაცემულ გარკვეულ სესხებზე და ავანსებზე. ყველა ასეთი სესხი მანამდე გადაიტანებოდა, მინიმუმ, მეორე სტადიაზე, ხოლო დანაკარგების რეზერვი ფასდებოდა აქტივის არსებობის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ტოლი თანხით.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი გვიჩვენებს ინფორმაციას ფინანსურ აქტივებზე, რომელთა მოდიფიცირებაც მოხდა მაშინ, როცა მათთან დაკავშირებული ზარალის რეზერვი შეფასდა აქტივის არსებობის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ტოლი თანხით:

	ამორტიზებული ღირებულება მოდიფიკაციამდე	წმინდა შემოსულობა (ზარალი) მოდიფიკაციის შედეგად
2021 წლის განმავლობაში მოდიფიცირებული ფინანსური აქტივები		
კომერციული სესხები	437,979	388
იპოთეკური სესხები	132,638	530
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	243,217	(4,185)
სამომხმარებლო სესხები	271,896	(9,446)
სალომზარდო სესხები	-	-
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	1,085,730	(12,713)
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	-	-
სულ მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	1,085,730	(12,713)

(ათას ლარში)

26. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

	ამორტიზებული ღირებულება მოდიფიკაციამდე	წმინდა შემოსულობა (ზარალი) მოდიფიკაციის შედეგად
2020 წლის განმავლობაში მოდიფიცირებული ფინანსური აქტივები		
კომერციული სესხები	117,119	83
იპოთეკური სესხები	364,619	(34)
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	347,449	(3,347)
სამომხმარებლო სესხები	347,562	(4,625)
სალომბარდო სესხები	-	-
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	1,176,749	(7,923)
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	52,188	(1,172)
სულ მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	1,228,937	(9,095)

	ამორტიზებული ღირებულება მოდიფიკაციამდე	წმინდა შემოსულობა (ზარალი) მოდიფიკაციის შედეგად
2019 წლის განმავლობაში მოდიფიცირებული ფინანსური აქტივები		
კომერციული სესხები	35,186	(229)
იპოთეკური სესხები	51,776	(1,761)
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	77,075	(4,038)
სამომხმარებლო სესხები	33,470	(3,332)
სალომბარდო სესხები	-	-
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	197,507	(9,360)
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	-	-
სულ მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	197,507	(9,360)

იმ სესხების მთლიანი საბალანსო ღირებულება, რომლებიც ადრე მოდიფიცირდა (როდესაც იყვნენ მეორე ან მესამე სტადიაზე) და ახლა მიკუთვნებულია პირველი სტადიისთვის, ხოლო მათთან დაკავშირებული ზარალის რეზერვი შეფასებულია 12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელი ზარალის ოდენობით, წარმოდგენილია ქვედა ცხრილში (ასეთი სესხები 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გამოვლენილი არ არის):

	მთლიანი საბალანსო ღირებულება	შესაბამისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი
ფინანსური აქტივები თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით		
კომერციული სესხები	19,521	(121)
იპოთეკური სესხები	81,892	(231)
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	35,301	(347)
სამომხმარებლო სესხები	25,063	(633)
სალომბარდო სესხები	-	-
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	161,777	(1,332)
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	-	-
სულ მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	161,777	(1,332)

(ათას ლარში)

26. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	მთლიანი საბალანსო ღირებულება	შესაბამისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი
კომერციული სესხები	14,952	(1)
იპოთეკური სესხები	100,079	(444)
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	68,748	(1,023)
სამომხმარებლო სესხები	42,408	(1,962)
სალომბარდო სესხები	-	-
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	226,187	(3,430)
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	717	(3)
სულ მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	226,904	(3,433)

ფინანსური აქტივები თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	მთლიანი საბალანსო ღირებულება	შესაბამისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი
კომერციული სესხები	-	-
იპოთეკური სესხები	8	-
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	27	-
სამომხმარებლო სესხები	-	-
სალომბარდო სესხები	-	-
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	35	-
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	-	-
სულ მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	35	-

ჯგუფის აქტივების და ვალდებულებების გეოგრაფიული კონცენტრაცია მოცემულია ქვემოთ:

	2021			
	საქართველო	ეთგო	დსთ და სხვა უცხო ქვეყნები	სულ
აქტივები:				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	812,315	417,228	264,909	1,494,452
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	1,909,220	-	8,719	1,917,939
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	1,462,826	953,739	147,396	2,563,961
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	15,335,870	17,750	644,546	15,998,166
ყველა სხვა აქტივი	951,588	178,108	56,998	1,186,694
	20,471,819	1,566,825	1,122,568	23,161,212
ვალდებულებები:				
კლიენტების ანაზრები და თამასუქები	11,219,941	897,834	1,963,663	14,081,438
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	1,581,588	2,447,879	88,995	4,118,462
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	386,295	1,066,857	7,327	1,460,479
საიჯარო ვალდებულება	82,311	-	2,787	85,098
ყველა სხვა ვალდებულება	305,609	48,919	9,984	364,512
	13,575,744	4,461,489	2,072,756	20,109,989
წმინდა საბალანსო პოზიცია	6,896,075	(2,894,664)	(950,188)	3,051,223

(ათას ლარში)

26. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

	2020				2019			
	საქართველო	ეთგო	დსთ და სხვა უცხო	სულ	საქართველო	ეთგო	დსთ და სხვა უცხო ქვეყნები	სულ
აქტივები:								
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	775,779	967,820	239,589	1,983,188	1,020,942	841,866	296,397	2,159,205
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	1,987,539	-	20,042	2,007,581	1,570,497	30,433	12,744	1,613,674
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	1,408,604	922,077	182,791	2,513,472	792,613	827,974	140,436	1,761,023
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინ. ყველა სხვა აქტივი	13,304,984	10,701	687,841	14,003,526	11,183,417	2,461	580,876	11,766,754
	972,500	243,632	44,407	1,260,539	934,451	35,144	52,972	1,022,567
	18,449,406	2,144,230	1,174,670	21,768,306	15,501,920	1,737,878	1,083,425	18,323,223
ვალდებულებები:								
კლენტების ანაზრები და თამასუქები	11,262,272	859,206	1,931,001	14,052,479	7,478,013	808,626	1,850,056	10,136,695
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	803,366	2,251,718	69,855	3,124,939	1,850,651	1,759,038	75,232	3,684,921
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	82,893	1,450,598	34,067	1,567,558	72,540	1,998,803	69,438	2,140,781
საიჯარო ვალდებულება	90,783	-	4,418	95,201	89,382	-	5,136	94,518
ყველა სხვა ვალდებულება	176,872	238,725	24,232	439,829	173,315	9,689	5,907	188,911
	12,416,186	4,800,247	2,063,573	19,280,006	9,663,901	4,576,156	2,005,769	16,245,826
წმინდა საბალანსო პოზიცია	6,033,220	(2,656,017)	(888,903)	2,488,300	5,838,019	(2,838,278)	(922,344)	2,077,397

ლიკვიდურობის რისკისა და დაფინანსების მართვა

ლიკვიდურობის რისკი ნიშნავს იმას, რომ ჯგუფმა ვერ შეძლოს ნორმალურ და სტრესულ ვითარებაში წარმოშობილი ფინანსური ვალდებულებების დროულად დაფარვა. ამ რისკის შეზღუდვის მიზნით, ხელმძღვანელობა ძირითადი სადეპოზიტო ბაზის გარდა იყენებს დაფინანსების დივერსიფიცირებულ წყაროებს, მართავს აქტივებს ლიკვიდურობის მიხედვით და რეგულარულ ზედამხედველობას უწევს მომავალ ფულად ნაკადებს და ლიკვიდურობას. აღნიშნულ პროცედურებთან ერთად, ფასდება მოსალოდნელი ფულადი ნაკადები და მაღალი ხარისხის უზრუნველყოფა, რომელიც შესაძლებელია საჭიროებისამებრ გამოყენებულ იქნას დამატებითი დაფინანსების უზრუნველყოფისთვის.

ჯგუფი ფლობს საკმაოდ რეალიზებადი და დივერსიფიცირებული აქტივების პორტფელს, რომელთა ლიკვიდაციაც მარტივად არის შესაძლებელი ფულადი ნაკადების მოულოდნელი შეწყვეტის შემთხვევაში. ჯგუფი ასევე ფლობს საკრედიტო ხაზებს, რომლებიც შეუძლია გამოიყენოს ლიკვიდურობის მიზნით. ამასთან, ჯგუფი ფლობს ფულად დეპოზიტს (სავალდებულო რეზერვი) სებ-ში, რომლის მოცულობაც დამოკიდებულია მოზიდულ სამომხმარებლო სახსრებზე.

ბანკის ლიკვიდურობის პოზიციას ჯგუფი ინდივიდუალურად აფასებს და მართავს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დაწესებული ლიკვიდურობის კოეფიციენტების მიხედვით. ბანკები ვალდებულები არიან, რომ შეინარჩუნონ ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტი, რომელიც განისაზღვრა როგორც მაღალი ხარისხის ლიკვიდური აქტივების თანაფარდობა წმინდა ფულად გადინებებთან მომდევნო 30 დღის განმავლობაში. ბრძანების თანახმად, სტრესულ პერიოდებს თუ არ ჩავთვლით, კოეფიციენტი 100%-ზე ნაკლები არ უნდა იყოს. ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 124.0%-ს გაუტოლდა (2020 წ.: 138.6%, 2019 წ.: 136.7%).

ბანკს საკმარისი ბუფერი აქვს, რომელიც აღემატება წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტის 100%-იან მოთხოვნას, რომელიც ძალაში შევიდა 2019 წლის 1 სექტემბერს. წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტის სოლიდური ბუფერი ნიშნავს სტაბილურ დაფინანსების წყაროებს ხანგრძლივი ვადით. ამ მიდგომის მიზანია იმის უზრუნველყოფა, რომ დაფინანსების მექანიზმი საკმარისად მოქნილია, რათა უზრუნველყოფს ლიკვიდურობა სხვადასხვა საბაზრო პირობებში. წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტი 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის იყო 132.5% (2020 წ.: 137.5%, 2019 წ.: 132.5%), რაც საკმაოდ მაღალია სებ-ის მიერ მოთხოვნილ მინიმალურ სავალდებულო ბუფერზე.

ჯგუფი ასევე აბალანსებს ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ვადებს და ახდენს უარყოფით გეპებზე მაქსიმალური ლიმიტის რეგულარულ მონიტორინგს, ბანკის ინდივიდუალურ მთლიან საზედამხედველო კაპიტალთან შედარებით, რომელიც გამოითვლება სებ-ის რეგულაციის შესაბამისად.

(ათას ლარში)

26. რისკის მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის რისკისა და დაფინანსების მართვა (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია ჯგუფის ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი ხელშეკრულებით გათვალისწინებული არადისკონტირებული დაფარვის ვალდებულებების მიხედვით. დაფარვები, რომლებიც ექვემდებარება შეტყობინებას, აღრიცხულია იმგვარად, თითქოს შეტყობინება დაუყოვნებლივ მოხდა. ამის მიუხედავად, ჯგუფის მოლოდინით, ბევრი მომხმარებელი არ მოითხოვს ვალდებულებების დაფარვას იმ უადრესი თარიღით, რომლითაც შეიძლება ბანკს დაევალოს გადახდა; და ცხრილი არ ასახავს მოსალოდნელ ფულადი ნაკადებს, რომელიც ეფუძნება დეპოზიტების ვადაზე ადრე გატანის ისტორიულ მონაცემებს.

ფინანსური ვალდებულებები

	3 თვეზე ნაკლები	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით					
კლიენტების ანაზრები და თამასუქები	5,355,862	7,318,350	1,645,710	352,824	14,672,746
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	1,815,237	535,469	1,752,690	610,949	4,714,345
გამომწვეული სავალო ფასიანი ქაღალდები	37,586	244,739	1,437,825	-	1,720,150
საიჯარო ვალდებულება	5,967	16,099	65,185	10,992	98,243
წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	3,206	2,972	1,687	-	7,865
სხვა ვალდებულებები	168,613	220	328	18	169,179
სულ არადისკონტირებული ფინანსური ვალდებულებები	7,386,471	8,117,849	4,903,425	974,783	21,382,528

ფინანსური ვალდებულებები

	3 თვეზე ნაკლები	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით					
კლიენტების ანაზრები და თამასუქები	6,002,499	6,594,584	1,655,563	353,414	14,606,060
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	978,391	678,058	1,463,692	558,867	3,679,008
გამომწვეული სავალო ფასიანი ქაღალდები	73,025	123,355	1,409,255	345,886	1,951,521
საიჯარო ვალდებულება	6,277	18,823	68,760	21,751	115,611
წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	92,554	130,785	24,181	-	247,520
სხვა ვალდებულებები	69,184	2,525	6,656	102	78,467
სულ არადისკონტირებული ფინანსური ვალდებულებები	7,221,930	7,548,130	4,628,107	1,280,020	20,678,187

ფინანსური ვალდებულებები

	3 თვეზე ნაკლები	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით					
კლიენტების ანაზრები და თამასუქები	3,927,501	5,347,629	996,836	106,542	10,378,508
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	2,001,097	516,867	1,153,537	787,759	4,459,260
გამომწვეული სავალო ფასიანი ქაღალდები	73,144	761,606	1,453,124	334,625	2,622,499
საიჯარო ვალდებულება	5,937	16,812	65,650	27,503	115,902
წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	4,826	5,823	187	-	10,836
სხვა ვალდებულებები	84,429	2,496	2,845	323	90,093
სულ არადისკონტირებული ფინანსური ვალდებულებები	6,096,934	6,651,233	3,672,179	1,256,752	17,677,098

ქვემოთ მოცემული ცხრილი გვიჩვენებს სახელშეკრულებო ვადის ამოწურვას ჯგუფის პირობითი ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის მიხედვით.

	3 თვეზე ნაკლები	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
2021 წლის 31 დეკემბერი	1,010,650	663,865	885,895	17,546	2,577,956
2020 წლის 31 დეკემბერი	857,447	492,386	933,169	27,436	2,310,438
2019 წლის 31 დეკემბერი	504,195	250,739	790,631	145,972	1,691,537

ჯგუფის ვარაუდით, შესაძლოა ყველა გარანტია ან პირობითი ვალდებულება არ იქნას გამოყენებული ვალდებულებების ვადის ამოწურვამდე.

(ათას ლარში)

26. რისკის მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის რისკისა და დაფინანსების მართვა (გაგრძელება)

ვადიანობის ანალიზი არ ასახავს მიმდინარე ანგარიშების ისტორიულ სტაბილურობას. მათ ლიკვიდაციას წარსულში უფრო მეტი დრო სჭირდებოდა, ვიდრე ეს ცხრილებშია ნაჩვენები. ეს ნაშთები ზედა ცხრილებში გათვალისწინებულია სამ თვეზე ნაკლებ პერიოდში გადასახდელ თანხებში. პირველადი კაპიტალის უვადო თამასუქები წარმოდგენილია „ხუთ წელზე მეტი“ კატეგორიაში, ვინაიდან ხელმძღვანელობა ამ ვადაზე უფრო ადრე მათ დაფარვას არ მოელის.

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტების ფულადი ნაკადების მოძრაობა ან სამართლიანი ღირებულება შეიცვლება ისეთი საბაზრო ცვლილებების შედეგად, როგორცაა საპროცენტო განაკვეთები, უცხოური ვალუტის კურსი და კაპიტალის ფასები. ჯგუფი ახორციელებს საბაზრო რისკის კლასიფიცირებას სავაჭრო ან არა-სავაჭრო პორტფელებად. სავაჭრო და არასავაჭრო პოზიციები იმართება და მოწმდება მგრძობელობის ანალიზების გამოყენებით.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი წარმოიქმნება შესაძლებლობიდან, რომ საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებები გავლენას იქონიებს ფინანსური ინსტრუმენტების ფულადი ნაკადების მომავალ მოძრაობაზე ან სამართლიან ღირებულებებზე. მოცემული ცხრილი ასახავს ჯგუფის კონსოლიდირებული მოგება-ზარალის ანგარიშგების მგრძობელობას საპროცენტო განაკვეთის გონივრულობის ფარგლებში მოსალოდნელ ცვლილებაზე, როდესაც სხვა ცვლადები უცვლელია:

მოგება-ზარალის კონსოლიდირებული ანგარიშგების მგრძობელობა არის საპროცენტო განაკვეთის დასაშვები ცვლილების ეფექტი წმინდა საპროცენტო შემოსავალზე წლის მანძილზე, რაც ეფუძნება 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის არსებულ ცვლადი განაკვეთის არა-სავაჭრო ფინანსურ აქტივებსა და ფინანსურ ვალდებულებებს. საბაზისო პუნქტებში შესული ცვლილებები გამოითვლება ბოლო თვის განმავლობაში ცვალებადი განაკვეთების ყოველდღიური ცვლილებების სტანდარტული გადახრების გამრავლებით შესაბამის ცვლად განაკვეთებზე. 2021 წლის, 2020 წლისა და 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლების განმავლობაში მგრძობელობის ანალიზს არ გამოუვლენია რამე მნიშვნელოვანი პოტენციური გავლენა ჯგუფის საკუთარ კაპიტალზე.

<i>ვალუტა</i>	<i>საბაზისო</i>	<i>წმინდა საპროცენტო</i>	<i>სხვა სრული შემოსავლის</i>
	<i>ერთეულით ზრდა</i>	<i>შემოსავლის მგრძობელობა</i>	<i>მგრძობელობა</i>
	<i>2021</i>	<i>2021</i>	<i>2021</i>
ლარი	53	6,733	5,516
ევრო	2	238	-
აშშ დოლარი	5	355	-

<i>ვალუტა</i>	<i>საბაზისო</i>	<i>წმინდა საპროცენტო</i>	<i>სხვა სრული შემოსავლის</i>
	<i>ერთეულით ზრდა</i>	<i>შემოსავლის მგრძობელობა</i>	<i>მგრძობელობა</i>
	<i>2021</i>	<i>2021</i>	<i>2021</i>
ლარი	53	(6,733)	(5,516)
ევრო	2	(238)	-
აშშ დოლარი	5	(355)	-

(ათას ლარში)

26. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საბაზრო რისკი (გაგრძელება)

<i>ვალუტა</i>	<i>საბაზისო ერთეულით ზრდა 2020</i>	<i>წმინდა საპროცენტო შემოსავლის მგრძობელობა 2020</i>	<i>სხვა სრული შემოსავლის მგრძობელობა 2020</i>
ლარი	15	1,427	1,452
ევრო	2	242	-
აშშ დოლარი	3	13	-

<i>ვალუტა</i>	<i>საბაზისო ერთეულით ზრდა 2020</i>	<i>წმინდა საპროცენტო შემოსავლის მგრძობელობა 2020</i>	<i>სხვა სრული შემოსავლის მგრძობელობა 2020</i>
ლარი	15	(1,427)	(1,452)
ევრო	2	(242)	-
აშშ დოლარი	3	(13)	-

<i>ვალუტა</i>	<i>საბაზისო ერთეულით ზრდა 2019</i>	<i>წმინდა საპროცენტო შემოსავლის მგრძობელობა 2019</i>	<i>სხვა სრული შემოსავლის მგრძობელობა 2019</i>
ლარი	64	4,207	5,806
ევრო	2	168	-
აშშ დოლარი	7	94	-

<i>ვალუტა</i>	<i>საბაზისო ერთეულით ზრდა 2019</i>	<i>წმინდა საპროცენტო შემოსავლის მგრძობელობა 2019</i>	<i>სხვა სრული შემოსავლის მგრძობელობა 2019</i>
ლარი	64	(4,207)	(5,806)
ევრო	2	(168)	-
აშშ დოლარი	7	(94)	-

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი წარმოიშობა მაშინ, როდესაც სავალუტო კურსის ცვლილებამ შესაძლოა გავლენა იქონიოს ფინანსური ინსტრუმენტების ღირებულებაზე. დირექტორთა საბჭოს სეზ-ის დირექტივების მიხედვით აქვს დაწესებული ლიმიტები სავალუტო პოზიციებზე. პოზიციების კონტროლი ხდება ყოველდღიურად.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილებში წარმოდგენილია ის ვალუტები, რომლებში გამოხატულ ფულად აქტივებსა და ვალდებულებებზე ჯგუფს 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მნიშვნელოვანი რისკი ჰქონდა. ანალიზი გამოითვლის ლართან მიმართებაში სავალუტო კურსის რეალურად მოსალოდნელი მერყეობის გავლენას, როდესაც ყველა სხვა ცვლადი მუდმივია მოგება-ზარალის ანგარიშში. ქართულ ლართან მიმართებაში სავალუტო კურსის გონივრულობის ფარგლებში მოსალოდნელი ცვლილების გავლენა გამოითვლება, როგორც 12 თვის განმავლობაში სავალუტო კურსის ყოველდღიური ცვლილებების სტანდარტული გადახრა. ცხრილში უარყოფითი მაჩვენებელი ასახავს პოტენციურ წმინდა შემცირებას მოგება-ზარალის ანგარიშგებას ან კაპიტალში, ხოლო დადებითი მაჩვენებელი კი ასახავს პოტენციურ წმინდა ზრდას. 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის, 2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისა და 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის მგრძობელობის ანალიზს არ გამოუვლენია რამე მნიშვნელოვანი პოტენციური გავლენა ჯგუფის საკუთარ კაპიტალზე.

<i>ვალუტა</i>	<i>სავალუტო კურსის პროცენტული ცვლილება 2021</i>	<i>ეფექტი დასახეგრ მოგებაზე</i>	<i>სავალუტო კურსის პროცენტული ცვლილება 2020</i>	<i>ეფექტი დასახეგრ მოგებაზე</i>	<i>სავალუტო კურსის პროცენტული ცვლილება 2019</i>	<i>ეფექტი დასახეგრ მოგებაზე</i>
ევრო	8.6%	209	15.1%	2,527	7.9%	(308)
აშშ დოლარი	6.4%	1,027	13.0%	3,049	6.4%	(2,915)

(ათას ლარში)

26. რისკის მართვა (გაგრძელება)*წინასწარ გადახდის რისკი*

წინასწარ გადახდის რისკი არის რისკი იმისა, რომ ჯგუფის განიცდის ზარალს, თუ მისი მომხმარებლები ან კონტრაქტები გადაიხდიან, ან მოითხოვენ გადახდას მოსალოდნელზე ადრე, მაგალითად, ფიქსირებული განაკვეთის იპოთეკის შემთხვევაში, როცა საპროცენტო განაკვეთების შემცირდება, ან სხვა საკრედიტო პროდუქტების შემთხვევაში, ან მსგავსი მიზეზით.

ჯგუფი ნაადრევი გადახდების ეფექტის დასადგენად თითოეული სასესხო პროდუქტისთვის ინდივიდუალურად გამოითვლის ვადაზე ადრე გადახდების საშუალო შეწონილ მაჩვენებლებს, ამ ისტორიულ მაჩვენებლებს იყენებს შესაბამისი პროდუქტების მიმდინარე საბალანსო ღირებულებაზე საანგარიშგებო თარიღისთვის და ამრავლებს თითოეული პროდუქტის წლიური ეფექტური საპროცენტო განაკვეთების საშუალო შეწონილზე.

ეს მოდელი არ განასხვავებს გადახდის სხვადასხვა მიზეზს (მაგ. ადგილის გამოცვლა, რეფინანსირება და რესტრუქტურირება) და ითვალისწინებს წინსწრებით გადახდის ჯარიმების ეფექტს ჯგუფის შემოსავალზე.

წინასწარ გადახდის რისკის მოსალოდნელი ეფექტი ჯგუფის წმინდა საპროცენტო შემოსავალზე 2021 წლის 31 დეკემბრით, 2020 წლის 31 დეკემბრითა და 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისთვის ასეთია:

	<i>ეფექტი წმინდა საპროცენტო შემოსავალზე</i>
2021	(52,552)
2020	(40,748)
2019	(40,014)

საოპერაციო რისკი

საოპერაციო რისკი წარმოადგენს დანაკარგის რისკს, რომელიც წარმოიქმნება სისტემების მწყობრიდან გამოსვლის, ადამიანური შეცდომის, თაღლითობის ან გარე მიზეზების გამო. როდესაც არ ხორციელდება კონტროლი, საოპერაციო რისკებმა შესაძლოა გამოიწვიოს რეპუტაციის შელახვა, სამართლებრივი ან მარეგულირებელი ზომები ან ფინანსური ზარალი.

კიბერთავდასხმების რისკი, ფულის გათეთრების და კანონმდებლობასთან შეუსაბამობის რისკი

საინფორმაციო უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული რისკი ბოლო რამდენიმე წელიწადში გაიზარდა და რამდენიმე მსხვილ ორგანიზაციაზე კიბერთავდასხმები განხორციელდა. საბედნიეროდ, ჯგუფის ოპერაციებზე არსებითი გავლენა ამას არ მოუხდენია და ჯგუფიდან მონაცემებს არ გაუჟონავს. ბოლო რამდენიმე წელიწადში ჯგუფმა გააფართოვა თავისი ოპერაციები და ყურადღება გადაიტანა საბანკო პროდუქტებისა და სერვისების გაციფრულებაზე, შესაბამისად, გაიზარდა ელექტრონული დანაშაულებიც, მათ შორის თაღლითობაც, თუმცა ამას მნიშვნელოვანი ზარალი არ გამოუწვევია. ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების რისკები, რომელთაგან დასაცავად ბანკს ზომები აქვს მიღებული, მთელი მსოფლიოს მასშტაბით იზრდება. ბანკს მარეგულირებელი და საზედამხედველო ორგანოები მკაცრ მოთხოვნებს უყენებენ ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლასთან დაკავშირებით. ამ მოთხოვნების შეუსრულებლობამ შეიძლება გამოიწვიოს იძულების ღონისძიებები მარეგულირებლის მხრიდან, რამაც შესაძლოა განაპირობოს ფულადი ჯარიმა და უარყოფითი გავლენა ჯგუფის რეპუტაციაზე.

*(ათას ლარში)***26. რისკის მართვა (გაგრძელება)****საოპერაციო რისკი (გაგრძელება)**

ჯგუფი ვერ აღმოფხვრის ყველა საოპერაციო რისკს, თუმცა კონტროლის სისტემის მეშვეობით და პოტენციური რისკების მონიტორინგითა და მათზე რეაგირებით, ჯგუფი ახერხებს რისკების ეფექტურ მართვას. კონტროლი გულისხმობს მოვალეობების ეფექტურ გადანაწილებას, წვდომის, ავტორიზაციისა და შეჯერების პროცედურებს, თანამშრომლების განათლებისა და შეფასების პროცესებს და შიდა აუდიტის გამოყენებას.

საოპერაციო გარემო

ჯგუფის საქმიანობის დიდი ნაწილი კონცენტრირებულია საქართველოში. რადგანაც ქვეყანა ჯერ კიდევ ფორმირების პროცესში მყოფი ბაზარია, მას არა აქვს კარგად განვითარებული ბიზნესის ინფრასტრუქტურა და ნორმატიული ბაზა, რაც უფრო განვითარებულ საბაზრო ეკონომიკებს ახასიათებთ. საქართველოში საქმიანობა დაკავშირებულია ისეთ რისკებთან, რომლებიც, ჩვეულებრივ, არ არსებობს განვითარებულ ბაზრებზე (მათ შორის ის, რომ ქართული ლარი არ არის თავისუფლად კონვერტირებადი ვალუტა ქვეყნის ფარგლებს გარეთ, ასევე მხედველობაშია მისაღები განუვითარებელი საკრედიტო და საფონდო ბაზრები). თუმცა, ბოლო რამდენიმე წლის განმავლობაში, საქართველოს მთავრობამ მნიშვნელოვანი ნაბიჯები გადადგა საბანკო, იურიდიული, საგადასახადო და მარეგულირებელი სისტემების ჩამოყალიბებისათვის საჭირო რეფორმების სახით, რაც დადებითად აისახება ზოგად საინვესტიციო კლიმატზე. ამ რეფორმებს შორისაა ახალი კანონმდებლობის მიღება (ახალი საგადასახადო კოდექსისა და საპროცესო კანონების ჩათვლით). დირექტორთა საბჭოს აზრით, აღნიშნული ნაბიჯები ხელს უწყობს ბიზნესრისკების შემცირებას საქართველოში.

მოსალოდნელია ბიზნესგარემოს გაუმჯობესებისკენ მიმართული არსებული ტენდენციის გაგრძელება. ქართული ეკონომიკის მომავალი სტაბილურობა დიდად არის დამოკიდებული ამ რეფორმებზე და იმაზე, თუ ქვეყნის ხელისუფლების მიერ გადადგმული ნაბიჯები რამდენად იქნება ეფექტური ეკონომიკური, ფინანსური და ფულადი-საკრედიტო პოლიტიკის განვითარებისათვის. ამის მიუხედავად, საქართველოს ეკონომიკაზე გავლენას ახდენს მსოფლიო კრიზისი და ეკონომიკური განვითარების ტემპის შენელება.

რეგიონის არასტაბილურობა

საქართველოს ეკონომიკა კარგად არის დივერსიფიცირებული და არ არის მნიშვნელოვნად დამოკიდებული ერთ ქვეყანაზე. თუმცა იგი დამოკიდებულია რეგიონის, კერძოდ, თავისი სავაჭრო პარტნიორების, რუსეთის, თურქეთის, აზერბაიჯანისა და სომხეთის ეკონომიკაზე. რეგიონში მიმდინარეობს გეოპოლიტიკური დამაბულობა, პოლიტიკური და ეკონომიკური არასტაბილურობა და სამხედრო კონფლიქტი, რამაც შეიძლება ჩვენს ბიზნესსა და ფინანსურ მდგომარეობაზე უარყოფითი გავლენა მოახდინოს.

ჯგუფი აქტიურად ახდენს რეგიონული და ადგილობრივი ბაზრის პირობების და პოლიტიკურ არასტაბილურობასთან დაკავშირებული რისკების მონიტორინგს და აგრეთვე აკვირდება საქართველოს მთავრობის საპასუხო ზომებს. იგი ახდენს სტრესულ და სცენარების ტესტირებას, რათა შეაფასოს გავლენა თავის ფინანსურ მდგომარეობაზე და შეიმუშავებს რეაგირების სტრატეგიები და სამოქმედო გეგმები მართალია, ფინანსური ბაზრის რყევები და გეოპოლიტიკური დამაბულობა უარყოფითად აისახება რეგიონის სავაჭრო პარტნიორებზე, საქართველოს პრეფერენციული სავაჭრო რეჟიმი და კარგად დივერსიფიცირებული ეკონომიკა, ერთ ქვეყანაზე დამოკიდებულების თვალსაზრისით, ქვეყანას საშუალებას აძლევს, უფრო მედეგი იყოს რეგიონული საგარეო შოკების მიმართ.

(ათას ლარში)

26. რისკის მართვა (გაგრძელება)**კაპიტალის რისკი**

ბანკს აქვს რისკი იმისა, რომ ვერ დააკმაყოფილოს სეზონის მიერ დაწესებულ კაპიტალის ადეკვატურობის მინიმალურ მოთხოვნებს. ბანკი, საქართველოს ყველა რეგულირებული ფინანსური დაწესებულების მსგავსად, ვალდებულია დააკმაყოფილოს სეზონის მიერ დაწესებული გარკვეული კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტები. კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების დაუკმაყოფილებლობამ, შესაძლოა, არსებითი უარყოფითი გავლენა მოახდინოს ჯგუფზე და ხელი შეუშალოს მისი სტრატეგიული მიზნების მიღწევას.

ჯგუფი ინარჩუნებს და აქტიურად განაგებს კაპიტალის ბაზას თავის ბიზნესთან დაკავშირებული რისკების მართვის მიზნით. კაპიტალის ადეკვატურობის მართვის სქემის ფარგლებში, ჯგუფი მუდმივად ახდენს საბაზრო პირობების მონიტორინგს და ამოწმებს საბაზრო ცვლილებებს, ასევე ატარებს სტრესის და სცენარების ტესტირებას, რათა შეამოწმოს თავისი პოზიცია არასახარბიელო ეკონომიკის, ბაზრის და მარეგულირებელი გარემოს პირობებში. ხელმძღვანელობა და სამეთვალყურეო საბჭო მუდმივად აკონტროლებს კაპიტალის პოზიციას, რათა საჭიროების შემთხვევაში უზრუნველყოს გონივრული მართვა და დროული ღონისძიებები. დეტალური ინფორმაციისათვის იხილეთ 30-ე შენიშვნა.

ახალი რისკები

ყველა საქმიანობიდან მიღებული ინფორმაცია მოწმდება და მუშავდება, რათა უზრუნველყოფილ იქნას ახალი რისკების განსაზღვრა, ანალიზი და კონტროლი.

ჯგუფმა კლიმატის რისკი ახალ რისკად განსაზღვრა. კლიმატთან დაკავშირებული რისკი არის ფინანსური ზარალის და/ან ჯგუფის რეპუტაციის შელახვის რისკი უფრო ნახშირბადის უფრო ნაკლები ემისიის გამომწვევ ეკონომიკაზე გადასვლის დაჩქარების შედეგად, ასევე რეალური ფიზიკური ზიანის მატერიალიზება, რაც შეიძლება დადგეს კლიმატის ცვლილების შედეგად მწვავე ან ქრონიკული სტიქიური მოვლენების გამო.

ბანკმა სხვადასხვა სცენარისთვის გაანალიზა, როგორ შეიძლება იმოქმედოს უფრო ნაკლები ემისიის ეკონომიკაზე გადასვლამ და კლიმატის ცვლილებების ფიზიკურმა ეფექტმა ბანკის საკრედიტო, ლიკვიდურობის, კაპიტალის, საბაზრო, საოპერაციო და რეპუტაციის რისკზე მოკლევადიან (ანუ 1-2 წელი) და გრძელვადიან პერსპექტივაში (ანუ 8 წელზე მეტი). კლიმატის ცვლილებამ შეიძლება ბანკზე გავლენა მოახდინოს მის საკრედიტო პორტფელზე ზემოქმედებით. 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკმა ჩაატარა პორტფელის დონეზე წინასწარი ხარისხობრივი ანალიზი ბანკის მთლიანი კორპორატიული და მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოები პორტფელის სექტორების მიხედვით. ანალიზმა გასაგები გახადა სხვადასხვა სექტორის ჰიპოთეზური რისკები, რომლებშიც ჩვენი კლიენტები საქმიანობენ. მიუხედავად იმისა, რომ როგორც მკაცრმა კლიმატურმა პოლიტიკამ (გარდამავლობის რისკები), ისე კლიმატის უკონტროლო ცვლილებამ (ფიზიკური რისკები) შეიძლება უარყოფითად იმოქმედოს მსესხებლის გადახდისუნარიანობაზე და უზრუნველყოფის საგნის ღირებულებაზე მომავალში, ზოგადად, მიიჩნევა, რომ მომდევნო წლებში რისკი დაბალია ჩვენი კომერციული პორტფელისთვის და სავარაუდოდ არ მოახდენს გავლენას საკრედიტო ზარალის ამჟამინდელ პროგნოზზე. გარდამავლობის და ფიზიკური რისკები სავალდებულო კლიენტებისთვის ჯერ არ შეფასებულა.

საერთო ჯამში, კლიმატის ცვლილების შედეგები თავიანთი ხასიათით უფრო გრძელვადიანი იქნება, თანმდევი განუსაზღვრელობის დონით, და არ მოქმედებს მიმდინარე პერიოდის სააღრიცხვო განსჯასა და შეფასებებზე. ამის გამო ფინანსურ ანგარიშგებაში დამატებითი განმარტებითი შენიშვნები არ არის წარმოდგენილი. კლიმატთან დაკავშირებული რისკების პოტენციური გავლენა ექვემდებარება შემდგომ ანალიზს მომავალში.

(ათას ლარში)

27. სამართლიანი ღირებულების შეფასება

სამართლიანი ღირებულების იერარქია

სამართლიანი ღირებულების შესახებ ინფორმაციის წარმოდგენის მიზნით, ჯგუფმა განსაზღვრა აქტივებისა და ვალდებულებების კლასები მათი დანიშნულების, მახასიათებლების და რისკების მიხედვით. ქვემოთ ცხრილში მოცემულია იმ აქტივებისა და ვალდებულებების ანალიზი, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით არის შეფასებული ან რომელთა სამართლიანი ღირებულებებიც მოცემულია სამართლიანი ღირებულებების იერარქიაში მათი დონის მიხედვით, გარდა ნაღდი ფულისა და მოკლევადიანი ანაზღაურებისა, რომელთა სამართლიანი ღირებულება უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებას:

2021 წლის 31 დეკემბერს	<u>დონე 1</u>	<u>დონე 2</u>	<u>დონე 3</u>	<u>სულ</u>
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული აქტივები				
საინვესტიციო ქონება, სულ	-	-	231,707	231,707
მიწა	-	-	11,762	11,762
საცხოვრებელი შენობები	-	-	152,167	152,167
არასაცხოვრებელი შენობები	-	-	67,778	67,778
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	5,242	2,558,611	108	2,563,961
სხვა აქტივები - წარმოებული ფინანსური აქტივები	-	135,079	-	135,079
სხვა აქტივები - სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, მოგებაში ან ზარალში ასახვით	-	-	-	-
აქტივები, რომელთა სამართლიანი ღირებულებებიც გაცხადებულია				
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	-	1,917,939	-	1,917,939
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	-	-	15,615,284	15,615,284
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ვალდებულებები				
სხვა ვალდებულებები - წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	-	7,865	-	7,865
ვალდებულებები, რომელთა სამართლიანი ღირებულებებიც გაცხადებულია				
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	-	14,056,936	-	14,056,936
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	-	3,453,121	665,341	4,118,462
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	1,316,918	215,791	1,532,709
საიჯარო ვალდებულებები	-	2,787	89,018	91,805

(ათას ლარში)

27. სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების იერარქია (გაგრძელება)

2020 წლის 31 დეკემბერს	<u>დონე 1</u>	<u>დონე 2</u>	<u>დონე 3</u>	<u>სულ</u>
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული აქტივები				
საინვესტიციო ქონება, სულ	-	-	234,835	234,835
მიწა	-	-	10,981	10,981
საცხოვრებელი შენობები	-	-	146,112	146,112
არასაცხოვრებელი შენობები	-	-	77,742	77,742
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	3,229	2,510,135	108	2,513,472
სხვა აქტივები - წარმოებული ფინანსური აქტივები	-	9,154	-	9,154
სხვა აქტივები - სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, მოგებაში ან ზარალში ასახვით	-	-	-	-
ვალდებულებები, რომელთა სამართლიანი ღირებულებები გაცხადებულია				
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	-	2,007,581	-	2,007,581
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	-	-	13,707,669	13,707,669
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ვალდებულებები				
სხვა ვალდებულებები - წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	-	247,520	-	247,520
ვალდებულებები, რომელთა სამართლიანი ღირებულებები გაცხადებულია				
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	-	14,039,791	-	14,039,791
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	-	2,660,021	464,918	3,124,939
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	1,404,266	222,681	1,626,947
საიჯარო ვალდებულებები	-	-	102,578	102,578
2019 წლის 31 დეკემბერს				
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული აქტივები				
საინვესტიციო ქონება, სულ	-	-	228,666	228,666
მიწა	-	-	56,908	56,908
საცხოვრებელი შენობები	-	-	75,328	75,328
არასაცხოვრებელი შენობები	-	-	96,430	96,430
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	2,316	1,758,312	395	1,761,023
სხვა აქტივები - წარმოებული ფინანსური აქტივები	-	34,559	-	34,559
სხვა აქტივები - სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, მოგებაში ან ზარალში ასახვით	-	-	-	-
აქტივები, რომელთა სამართლიანი ღირებულებები გაცხადებულია				
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	-	1,613,674	-	1,613,674
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	-	-	11,917,877	11,917,877
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ვალდებულებები				
სხვა ვალდებულებები - წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	-	10,836	-	10,836
ვალდებულებები, რომელთა სამართლიანი ღირებულებები გაცხადებულია				
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	-	10,137,502	-	10,137,502
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	-	3,385,114	299,807	3,684,921
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	1,782,278	416,787	2,199,065
საიჯარო ვალდებულებები	-	-	95,389	95,389

(ათას ლარში)

27. სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების იერარქია (გაგრძელება)

ქვემოთ აღწერილია შეფასების ხერხებით სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა. ჯგუფმა გამოიყენა ის დაშვებები, რომლებსაც, ჯგუფის აზრით, დაეყრდნობიან ბაზრის მონაწილეები ინსტრუმენტის შეფასების დროს.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც შეფასებულია აქტიური ბაზრის მონაცემების გამოყენებით, ძირითადად წარმოადგენს საპროცენტო სვოპებს, სავალუტო სვოპებს, სავალუტო ფორვარდულ კონტრაქტებს და ოფციონის კონტრაქტებს. შეფასებებისთვის ყველაზე ხშირად გამოყენებული მეთოდებია მოიცავს ფორვარდულ ფასწარმოქმნას, სვოპის მოდელს, რომლებისთვისაც გამოიყენება მიმდინარე ღირებულების გაანგარიშება და ასევე სტანდარტული ოფციონის ფასწარმოქმნის მოდელები. მოდელები შეიცავს სხვადასხვა ამოსავალ მონაცემს კონტრაქტების საკრედიტო რეიტინგის, სავალუტო სვოპების და ფორვარდული კურსის, საპროცენტო განაკვეთის მრუდის და ნაგულისხმევი მერყეობის ჩათვლით.

სავაჭრო და საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

სავაჭრო ფასიანი ქაღალდები და საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების ნაწილი კოტირებული წილობრივი და სავალო ფასიანი ქაღალდებია. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, რომელთა შეფასება ხდება შეფასების სისტემით ან ფასწარმოქმნის მოდელით, შედგება არაკოტირებული კაპიტალის და სასესხო ფასიანი ქაღალდებისაგან. ეს ფასიანი ქაღალდები შეიძლება შეფასდეს მეთოდით, რომელიც ზოგჯერ შეიცავს მხოლოდ ბაზარზე არსებულ მონაცემებს, ხოლო სხვა დროს შეიძლება გამოყენებულ იქნას საბაზრო ან არასაბაზრო მონაცემები. არადაკვირვებადი მონაცემი მოიცავს ვარაუდს ინვესტიციის ობიექტის სამომავლო ფინანსური საქმიანობის და მისთვის დამახასიათებელი რისკების შესახებ, ასევე მოიცავს ეკონომიკურ ვარაუდს მრეწველობის და გეოგრაფიული იურისდიქციის შესახებ, რომელშიც ფუნქციონირებს ინვესტიციის ობიექტი.

აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც არ არის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით, თუმცა მათი სამართლიანი ღირებულება მოცემულია განმარტებით შენიშვნებში

სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მეორე და მესამე დონეში სამართლიანი ღირებულებები ფასდება დისკონტირებული ფულადი ნაკადების შეფასების მეთოდის გამოყენებით. მსგავსი საკრედიტო რისკის, ვალუტის და დარჩენილი ვადის მქონე ახალი ინსტრუმენტების მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთები გამოიყენება, როგორც დისკონტირების განაკვეთი შეფასების მოდელში.

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული მე-3 დონის ფინანსური ინსტრუმენტების მოძრაობა

ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილში მოცემულია სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული მე-3 დონის ფინანსური აქტივების საწყისი და საბოლოო თანხების შეჯერება:

	2018 წლის 31 დეკემბერს	2019 წლის 31 დეკემბერს	საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების გაყიდვა	2020 წლის 31 დეკემბერს	2021 წლის 31 დეკემბერს
მე-3 დონის ფინანსური აქტივები					
კაპიტალის ინვესტიციის ფასიანი ქაღალდები	395	395	(287)	108	108

(ათას ლარში)

27. სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების იერარქია (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული მესამე დონის არაფინანსური აქტივების მოძრაობა

ყველა საინვესტიციო ქონება მესამე დონეს მიეკუთვნება. მათი საწყისი და საბოლოო ნაშთების შეჯერება წარმოდგენილია მე-11 შენიშვნაში.

მე-3 დონის ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიან ღირებულებაზე გავლენა, რომლებიც ძირითადი დაშვებების ცვლილებების სამართლიანი ღირებულებითაა შეფასებული

ქვემოთ წარმოდგენილი ცხრილი გვიჩვენებს მე-3 დონის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიან ღირებულებებზე გავლენას გონივრული შესაძლო ალტერნატიული დაშვებების გამოყენებით:

	გონივრული შესაძლო		გონივრული შესაძლო		გონივრული შესაძლო	
	საბალანსო ღირებულება	ალტერნატიული დაშვებების გავლენა	საბალანსო ღირებულება	ალტერნატიული დაშვებების გავლენა	საბალანსო ღირებულება	ალტერნატიული დაშვებების გავლენა
	2021		2020		2019	

მე-3 დონის ფინანსური აქტივები
კაპიტალის ინვესტიციის ფასიანი ქაღალდები

108	+/- 16	108	+/- 16	395	+/- 59
-----	--------	-----	--------	-----	--------

იმისთვის, რომ განესაზღვრა გონივრულად შესაძლო ალტერნატიული ვარაუდები, ჯგუფმა განახორციელა მოდელის არადაკვირვებადი მთავარი ინფორმაციის კორექტირება შემდეგნაირად:

კაპიტალისათვის ჯგუფმა საბალანსო ღირებულებაზე მაღალი ფასის ჯერადი დააკორექტირა მისი 10%-ით გაზრდით ან შემცირებით, რომელიც ჯგუფის აზრით ექცევა რეალურად დასაშვები ალტერნატივების ფარგლებში. ჯგუფის მოსაზრება ეყრდნობა საბალანსო ღირებულებაზე მაღალი ფასის ჯერადებს, რომლებსაც იყენებენ ანალოგიური კომპანიები საქმიანობის იმავე სფეროსა და იმავე გეოგრაფიულ არეალში.

არაფინანსური აქტივების შეფასებისთვის გამოყენებული მნიშვნელოვანი არასაბაზრო მონაცემების აღწერა

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია მნიშვნელოვანი არასაბაზრო მონაცემების აღწერა, რომლებიც გამოყენებულია საინვესტიციო ქონების მესამე დონის შეფასებისთვის:

საინვესტიციო ქონება	2020	შეფასების მეთოდი	მნიშვნელოვანი არასაბაზრო მონაცემები		სხვა მნიშვნელოვანი ინფორმაცია		შეწონილი საშუალო		
			მინ.	მაქს.	მინ.	მაქს.			
231,707									
მიწა	11,762	საბაზრო მეთოდი	1 კვ.მ.-ის ფასი	0.001	2.639	0.742 კვ.მ., მიწა	32	360,001	8,162
საცხოვრებელი უძრავი ქონება	152,167	საბაზრო მეთოდი	1 კვ.მ.-ის ფასი	0.062	3.252	0.983 კვ.მ., შენობა	15	782	186
არასაცხოვრებელი უძრავი ქონება	67,778								
	60,535	საბაზრო მეთოდი	ფასი	34.582	2,190.655	885.635 კვ.მ., მიწა	70	40,000	3,306
						კვ.მ., შენობა	30	7,059	1,543
	6,786	შემოსავლის მეთოდი	1 კვ.მ.-ის იჯარა დატვირთვის მაჩვენებელი	0.004	0.051	0.018 კვ.მ., შენობა	103	2,021	685
			ს კვ.მ. მიწის ფასი	0.638	1.379	1.051 კვ.მ., მიწა	209	357	274
	457	დანახარჯების მეთოდი	1 კვ.მ.-ის ამორტიზებული ჩანაცვლების დანახარჯები	0.763	0.901	0.840 კვ.მ., შენობა	298	320	310

* ამ ცხრილში წარმოდგენილი არადაკვირვებადი მონაცემების ფასი, განაკვეთი და ღირებულება წარმოდგენილია ლარში, თუ სხვა ვალუტა არ არის მითითებული.

(ათას ლარში)

27. სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების იერარქია (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულია 2021 წლის 31 დეკემბრის, 2020 წლის 31 დეკემბრისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფის მფლობელობაში არსებული ყველა ფინანსური ინსტრუმენტის მიმოხილვა, ფულადი სახსრებისა და მოკლევადიანი ანაზღაურების გარდა.

	2021 წლის 31 დეკემბერს			2020 წლის 31 დეკემბერს			2019 წლის 31 დეკემბერს		
	ამორტიზებული ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით	სამართლიანი ღირებულება მოგებაში ან ზარალში ასახვით	ამორტიზებული ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება სხვა სრულ შემოსავალში	სამართლიანი ღირებულება მოგებაში ან ზარალში	ამორტიზებული ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება სხვა სრულ შემოსავალში	სამართლიანი ღირებულება მოგებაში ან ზარალში
ფინანსური აქტივები									
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	1,917,939	-	-	14,081,438	-	-	1,613,674	-	-
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	15,998,166	-	-	4,118,462	-	-	11,766,754	-	-
დებიტორული დავალიანება და სხვა სესხები	23,432	-	-	1,460,479	-	-	85,098	-	-
წილობრივი ინსტრუმენტები	-	5,419	-	85,098	-	-	52,133	-	-
სასესხო ინსტრუმენტები	-	2,558,542	-	-	-	-	-	-	-
საპროცენტო განაკვეთის ხელშეკრულებები	-	-	2,827	-	-	-	-	-	1,385
უცხოურ ვალუტაში წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	-	-	132,252	-	-	-	-	-	6,480
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, მოგებაში ან ზარალში ასახვით	-	-	-	-	-	-	-	-	-
სულ	17,939,537	2,563,961	135,079	19,797,610	-	7,865	13,383,013	1,761,023	34,559
ფინანსური ვალდებულებები									
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	14,081,438	-	-	14,052,479	-	-	10,136,695	-	-
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	4,118,462	-	-	3,124,939	-	-	3,684,921	-	-
გამომწვეული სავალო ფასიანი ქაღალდები	1,460,479	-	-	1,567,558	-	-	2,140,781	-	-
საიჯარო ვალდებულებები	85,098	-	-	95,201	-	-	94,518	-	-
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება (სხვა ვალდებულებებში)	52,133	-	-	48,014	-	-	39,922	-	-
საპროცენტო განაკვეთის ხელშეკრულებები	-	-	1,385	-	-	1,549	-	-	2,566
უცხოურ ვალუტაში წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	-	-	132,252	-	-	7,605	-	-	31,993
სულ	17,939,537	2,563,961	135,079	16,012,608	2,513,472	9,154	13,383,013	1,761,023	34,559
ფინანსური ვალდებულებები									
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	14,081,438	-	-	14,052,479	-	-	10,136,695	-	-
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	4,118,462	-	-	3,124,939	-	-	3,684,921	-	-
გამომწვეული სავალო ფასიანი ქაღალდები	1,460,479	-	-	1,567,558	-	-	2,140,781	-	-
საიჯარო ვალდებულებები	85,098	-	-	95,201	-	-	94,518	-	-
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება (სხვა ვალდებულებებში)	52,133	-	-	48,014	-	-	39,922	-	-
საპროცენტო განაკვეთის ხელშეკრულებები	-	-	1,385	-	-	1,549	-	-	1,914
უცხოურ ვალუტაში წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	-	-	132,252	-	-	246,418	-	-	8,922
სულ	17,939,537	2,563,961	135,079	18,888,191	-	247,520	16,096,907	-	10,836

(ათას ლარში)

27. სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტების მიმოხილვა

ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება, რომლებიც ფინანსურ ანგარიშგებაში სამართლიანი ღირებულებით არ არის ასახული

წინამდებარე ცხრილში მოცემულია ჯგუფის იმ ფინანსური ინსტრუმენტების საბალანსო ღირებულებებისა და სამართლიანი ღირებულებების შედარება კატეგორიების მიხედვით, რომლებიც აღირიცხება ფინანსურ ანგარიშგებაში. ცხრილში არ არის ნაჩვენები არაფინანსური აქტივებისა და არაფინანსური ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულებები, სხვა უფრო მცირე ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულებები, ან ფულადი სახსრები და მოკლევადიანი ანაზრები, რომელთა სამართლიანი ღირებულებებიც არსებითად უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებებს.

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება, რომელიც არ აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით

	საბალანსო ღირებულება 2021	2021 წლის 31 დეკემბერს სამართლიანი ღირებულება 2021	არაღიარებული მოგება/(ზარალი) 2021
ფინანსური აქტივები			
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	1,917,939	1,917,939	-
მომხმარებელზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	15,998,166	15,615,284	(382,882)
ფინანსური ვალდებულებები			
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	14,081,438	14,056,936	24,502
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	4,118,462	4,118,462	-
გამომწვეული სავალო ფასიანი ქაღალდები	1,460,479	1,532,709	(72,230)
საიჯარო ვალდებულებები	85,098	91,805	(6,707)
მილიანი აუღიარებული ცვლილება არარეალიზებულ სამართლიან ღირებულებაში			(437,317)

	2020 წლის 31 დეკემბერს			2019 წლის 31 დეკემბერს		
	საბალანსო ღირებულება 2020	სამართლიანი ღირებულება 2020	არაღიარებული მოგება/(ზარალი) 2020	საბალანსო ღირებულება 2019	სამართლიანი ღირებულება 2019	არაღიარებული მოგება/(ზარალი) 2019
ფინანსური აქტივები						
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	2,007,581	2,007,581	-	1,613,674	1,613,674	-
მომხმარებელზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	14,003,526	13,707,669	(295,857)	11,766,754	11,917,877	151,123
ფინანსური ვალდებულებები						
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	14,052,479	14,039,791	12,688	10,136,695	10,137,502	(807)
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	3,124,939	3,124,939	-	3,684,921	3,684,921	-
გამომწვეული სავალო ფასიანი ქაღალდები	1,567,558	1,626,947	(59,389)	2,140,781	2,199,065	(58,284)
საიჯარო ვალდებულებები	95,201	102,578	(7,377)	94,518	95,389	(871)
მილიანი აუღიარებული ცვლილება არარეალიზებულ სამართლიან ღირებულებაში			(349,935)			91,161

ქვემოთ მოცემულია მეთოდოლოგია და დამუშავები იმ ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების დასადგენად, რომლებიც არ არის აღირიცხული ფინანსურ ანგარიშგებაში სამართლიანი ღირებულებით.

(ათას ლარში)

27. სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

აქტივები, რომელთა სამართლიანი ღირებულება უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებას

როგორც წესი, იმ ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება, რომლებიც არის ლიკვიდური ან ხასიათდება მოკლევადიანობით (სამ თვეზე ნაკლები), უახლოვდება მათ სამართლიან ღირებულებას. ეს დაშვება აგრეთვე ეხება მოთხოვნამდე ანაზღაურებად, განსაზღვრული ვადის არმქონე შემნახველ ანგარიშებს და ცვალებადი განაკვეთის მქონე ფინანსურ ინსტრუმენტებს.

ფიქსირებული განაკვეთის მქონე ფინანსური ინსტრუმენტები

ფიქსირებული განაკვეთის მქონე ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება დგინდება იდენტურ ფინანსურ ინსტრუმენტებზე პირველადი აღიარების დროს დაფიქსირებულ საპროცენტო განაკვეთსა და მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთების შედარების შედეგად. ფიქსირებული განაკვეთის მქონე დეპოზიტის სამართლიანი ღირებულება გამომდინარეობს ფულადი სახსრების ნაკადის ღირებულებიდან, რომელიც დისკონტირებულია ფულის ბაზრის მიმდინარე იმ საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც დამახასიათებელია მსგავსი საკრედიტო რისკისა და ვადიანობის სესხებისათვის. ერთ წლამდე ვადის მქონე ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების შემთხვევაში, დაშვებულია, რომ მათი საბალანსო ღირებულებები უახლოვდება მათ სამართლიან ღირებულებებს.

28. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების ანალიზი მათი სახელშეკრულებო ვადების მიხედვით, გარდა მიმდინარე ანგარიშებისა და საკრედიტო ბარათებისა, როგორც ქვემოთ არის აღწერილი. ჯგუფის საკონტრაქტო არადისკონტირებული დაფარვის ვალდებულებების შესახებ იხილეთ 26-ე შენიშვნა „რისკის მართვა“.

	2021 წლის 31 დეკემბერს							
	მოთხოვნამდე	3 თვემდე	6 თვემდე	1 წლამდე	3 წლამდე	5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
ფინანსური აქტივები								
ფულადი სახსრები და მათი მოთხოვნები საკრედიტო	1,265,780	228,672	-	-	-	-	-	1,494,452
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	1,893,732	7,744	7,744	-	-	-	8,719	1,917,939
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	1,157,889	1,282,083	7,083	12,486	12,998	88,776	2,646	2,563,961
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	2,965	3,046,019	937,783	1,981,480	4,000,593	2,276,915	3,752,411	15,998,166
სულ	4,320,366	4,564,518	952,610	1,993,966	4,013,591	2,365,691	3,763,776	21,974,518
ფინანსური ვალდებულებები								
კლიენტების დეპოზიტები და ვალდებულებები საკრედიტო	2,510,537	2,783,739	1,177,931	6,049,579	844,999	448,276	266,377	14,081,438
გამოშვებული სავალდებულო ფასიანი	170,411	1,635,122	147,011	343,720	903,976	509,173	409,049	4,118,462
საიჯარო ვალდებულებები	-	37,429	16,376	169,718	1,014,078	222,878	-	1,460,479
საიჯარო ვალდებულებები	-	5,993	5,596	10,037	34,020	22,171	7,281	85,098
სულ	2,680,948	4,462,283	1,346,914	6,573,054	2,797,073	1,202,498	682,707	19,745,477
წმინდა	1,639,418	102,235	(394,304)	(4,579,088)	1,216,518	1,163,193	3,081,069	2,229,041
აკუმულირებული გეპი	1,639,418	1,741,653	1,347,349	(3,231,739)	(2,015,221)	(852,028)	2,229,041	

(ათას ლარში)

28. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი (გაგრძელება)

2020 წლის 31 დეკემბერს								
	მოთხოვნამდე	3 თვემდე	6 თვემდე	1 წლამდე	3 წლამდე	5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
ფინანსური აქტივები								
ფულადი სახსრები და მათი მოთხოვნები საკრედიტო	1,464,611	518,577	-	-	-	-	-	1,983,188
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	1,987,538	11,464	-	-	-	-	8,579	2,007,581
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	307,266	2,101,411	23,664	10,865	12,030	3,079	55,157	2,513,472
სულ	3,759,415	5,302,397	871,060	1,604,839	3,496,591	2,003,193	3,470,272	20,507,767
ფინანსური ვალდებულებები								
კლიენტების დეპოზიტები და ვალდებულებები საკრედიტო გამოშვებული სავალო ფასიანი	2,206,718	3,761,277	1,164,090	5,348,350	967,733	344,506	259,805	14,052,479
საიჯარო ვალდებულებები	196,049	778,656	178,604	480,230	638,374	501,080	351,946	3,124,939
გამოშვებული სავალო ფასიანი	-	72,744	36,482	78,902	1,145,766	46,258	187,406	1,567,558
საიჯარო ვალდებულებები	-	6,190	6,195	11,738	34,413	22,771	13,894	95,201
სულ	2,402,767	4,618,867	1,385,371	5,919,220	2,786,286	914,615	813,051	18,840,177
წმინდა	1,356,648	683,530	(514,311)	(4,314,381)	710,305	1,088,578	2,657,221	1,667,590
აკუმულირებული გეპი	1,356,648	2,040,178	1,525,867	(2,788,514)	(2,078,209)	(989,631)	1,667,590	
2019 წლის 31 დეკემბერს								
	მოთხოვნამდე	3 თვემდე	6 თვემდე	1 წლამდე	3 წლამდე	5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
ფინანსური აქტივები								
ფულადი სახსრები და მათი მოთხოვნები საკრედიტო	1,538,123	621,082	-	-	-	-	-	2,159,205
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	1,570,495	30,670	-	-	-	-	-	1,613,674
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	299,241	1,235,464	4,840	4,054	64,495	105,190	47,739	1,761,023
სულ	3,407,859	3,557,968	808,670	1,582,643	3,389,182	1,805,668	2,748,666	17,300,656
ფინანსური ვალდებულებები								
კლიენტების დეპოზიტები და ვალდებულებები საკრედიტო გამოშვებული სავალო ფასიანი	2,130,711	1,765,582	864,681	4,406,612	836,542	85,343	47,224	10,136,695
საიჯარო ვალდებულებები	263,975	1,731,425	122,857	355,504	472,232	388,883	350,045	3,684,921
გამოშვებული სავალო ფასიანი	-	72,093	638,293	87,636	300,008	879,167	163,584	2,140,781
საიჯარო ვალდებულებები	-	5,879	5,687	10,471	33,555	21,438	17,488	94,518
სულ	2,394,686	3,574,979	1,631,518	4,860,223	1,642,337	1,374,831	578,341	16,056,915
წმინდა	1,013,173	(17,011)	(822,848)	(3,277,580)	1,746,845	430,837	2,170,325	1,243,741
აკუმულირებული გეპი	1,013,173	996,162	173,314	(3,104,266)	(1,357,421)	(926,584)	1,243,741	

ჯგუფის მიერ ვალდებულებების დაფარვის უნარი დამოკიდებულია მის მიერ დროის იმავე მონაკვეთში ეკვივალენტური აქტივების რეალიზაციაზე. საქართველოს ბაზარზე, სადაც ჯგუფის საქმიანობის დიდი ნაწილია თავმოყრილი, ბევრი მოკლევადიანი კრედიტი გაიცემა იმ მოლოდინით, რომ მათი დაფარვის თარიღისთვის ამ სესხების ვადა გაგრძელდება. ამდენად, აქტივების ვადიანობა, რომელიც ზემოთ არის მოცემული, შეიძლება განსხვავდებოდეს რეალური ვადიანობისგან. მიმდინარე ანგარიშების ისტორიული სტაბილურობის ასახვის მიზნით ჯგუფი გამოითვლის მიმდინარე ანგარიშების მინიმალურ ყოველდღიურ ნაშთს ბოლო ორი წლის განმავლობაში და ამ თანხას ზემოთ მოყვანილ ცხრილში ასახავს „ერთ წლამდე“ კატეგორიაში. დანარჩენი მიმდინარე ანგარიშები შესულია „მოთხოვნამდე“ კატეგორიაში. სეპ-ისგან მიღებული მოკლევადიანი ნასესხები სახსრების გადაფარვის შესაბამისობაში მოსაყვანად მის უზრუნველსაყოფად დაგირავებულ საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებთან, ეს ფასიანი ქაღალდები შევიდა „მოთხოვნამდე“ კატეგორიაში. იმის გათვალისწინებით, რომ საკრედიტო ბარათებს არ აქვს ხელშეკრულებით გათვალისწინებული დაფარვის ვადები, ზემოაღნიშნული განაწილება კატეგორიებად ხდება დაფარვის სტატისტიკურ მაჩვენებლებზე დაყრდნობით.

ჯგუფის ლიკვიდურობის მთავარი წყაროებია:

- ანაბრები;
- საერთაშორისო საკრედიტო დაწესებულებებისგან ნასესხები სახსრები;
- ბანკთაშორისი სადეპოზიტო ხელშეკრულებები;
- გაცემული სესხები;
- შემოსავალი ფასიანი ქაღალდების გაყიდვიდან;
- სესხის ძირითადი თანხის დაფარვები;
- საპროცენტო შემოსავალი; და
- მიღებული გასამრჯელო და საკომისიო.

(ათას ლარში)

28. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი (გაგრძელება)

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კლიენტების ანაბრები და თამასუქები შეადგენდა 14,081,438 ლარს (2020 წ.: 14,052,479 ლარი, 2019 წ.: 10,136,695 ლარი) და წარმოადგენდა ჯგუფის მთლიანი ვალდებულებების 70%-ს (2020 წ.: 73%, 2019 წ.: 62%). ეს სტაბილური და დივერსიფიცირებული თანხები კვლავაც ჯგუფის დაფინანსების უმთავრესი წყაროა. 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე დავალიანება შეადგენდა 4,118,462 ლარს (2020 წ.: 3,124,939 ლარი, 2019 წ.: 3,684,921 ლარი), რაც მთლიანი ვალდებულებების 20%-ია (2020 წ.: 16%, 2019 წ.: 23%). 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები შეადგენდა 1,460,479 ლარს (2020 წ.: 1,567,558 ლარი, 2019 წ.: 2,140,781 ლარი) და წარმოადგენდა მთლიანი ვალდებულებების 7%-ს (2020 წ.: 8%, 2019 წ.: 13%).

დირექტორთა საბჭოს აზრით ჯგუფს საკმარისი ლიკვიდურობა აქვს არსებული მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად.

ცხრილში წარმოდგენილია აქტივების და ვალდებულებების ანალიზი იმისდა მიხედვით, თუ როდის არის მათი ამოღება ან გასტუმრება მოსალოდნელი, გარდა იმ მიმდინარე ანგარიშებისა, რომლებიც შესულია ერთ წლამდე ვადიან კატეგორიაში, იმის გათვალისწინებით, რომ შესაბამისი სახელშეკრულებო ვადა შეიძლება უფრო ხანგრძლივი პერიოდით გაგრძელდეს:

	2021 წლის 31 დეკემბერს		
	1 წელზე ნაკლები	1 წელზე მეტი	სულ
ფულადი სახსრები და მათი მოთხოვნები საკრედიტო საინვესტიციო ფასიანი მომხმარებლებზე გაცემული დებიტორული დავალიანება და გადახდილი ავანსები	1,494,452	-	1,494,452
სასაქონლო-მატერიალური აქტივის გამოყენების უფლება	1,909,220	8,719	1,917,939
საინვესტიციო ქონება	2,459,541	104,420	2,563,961
პირითადი საშუალებები	5,968,247	10,029,919	15,998,166
გადახდილი ავანსები	23,432	-	23,432
სასაქონლო-მატერიალური აქტივის გამოყენების უფლება	56,558	1,602	58,160
სასაქონლო-მატერიალური აქტივის გამოყენების უფლება	6,243	-	6,243
საინვესტიციო ქონება	-	77,676	77,676
პირითადი საშუალებები	-	231,707	231,707
გუდვილი	-	343,025	343,025
არამატერიალური აქტივები	-	33,453	33,453
მოგების გადასახადი აქტივები	-	124,775	124,775
სხვა აქტივები	109	183	292
გასაყიდად გამიზნული აქტივები	230,592	10,608	241,200
სულ აქტივები	12,195,125	10,966,087	23,161,212
კლიენტების დეპოზიტები და ვალდებულებები საკრედიტო გამოშვებული სავალო ფასიანი საიჯარო ვალდებულებები	12,521,786	1,559,652	14,081,438
დარიცხვები და გადავადებული მოგების გადასახადის სხვა ვალდებულებები	2,296,264	1,822,198	4,118,462
სხვა ვალდებულებები	223,523	1,236,956	1,460,479
საიჯარო ვალდებულებები	21,626	63,472	85,098
დარიცხვები და გადავადებული მოგების გადასახადის სხვა ვალდებულებები	56,129	20,471	76,600
სხვა ვალდებულებები	85,270	25,598	110,868
სულ ვალდებულებები	175,765	1,279	177,044
სულ ვალდებულებები	15,380,363	4,729,626	20,109,989
წმინდა	(3,185,238)	6,236,461	3,051,223

(ათას ლარში)

28. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი (გაგრძელება)

	2020 წლის 31 დეკემბერს			2019 წლის 31 დეკემბერს		
	1 წელზე ნაკლები	1 წელზე მეტი	სულ	1 წელზე ნაკლები	1 წელზე მეტი	სულ
ფულადი სახსრები და მათი მოთხოვნები საკრედიტო	1,983,188	-	1,983,188	2,159,205	-	2,159,205
საინვესტიციო ფასიანი	1,999,002	8,579	2,007,581	1,601,165	12,509	1,613,674
მომხმარებლებზე გაცემული დებიტორული დავალიანება და	2,443,206	70,266	2,513,472	1,543,599	217,424	1,761,023
დებიტორული დავალიანება და	5,112,315	8,891,211	14,003,526	4,053,171	7,713,583	11,766,754
სასაქონლო-მატერიალური	1,501	-	1,501	2,585	-	2,585
აქტივის გამოყენების უფლება	42,510	1,128	43,638	37,141	13,976	51,117
საინვესტიციო ქონება	5,995	-	5,995	5,983	-	5,983
პირითადი საშუალებები	-	82,804	82,804	-	95,990	95,990
გუდვილი	-	234,835	234,835	-	228,666	228,666
არამატერიალური აქტივები	-	346,867	346,867	-	339,726	339,726
მოგების გადასახადი აქტივები	-	33,453	33,453	-	33,453	33,453
სხვა აქტივები	-	110,361	110,361	-	95,471	95,471
გასაყიდად გამიზნული აქტივები	21,841	192	22,033	75	207	282
სულ აქტივები	11,957,371	9,810,935	21,768,306	9,559,269	8,763,954	18,323,223
კლიენტების დეპოზიტები და ვალდებულებები საკრედიტო	12,480,435	1,572,044	14,052,479	9,167,586	969,109	10,136,695
გამომწვეული სავალო ფასიანი	1,633,539	1,491,400	3,124,939	2,473,761	1,211,160	3,684,921
საიჯარო ვალდებულებები	188,128	1,379,430	1,567,558	798,022	1,342,759	2,140,781
დარიცხვები და გადავადებული	24,123	71,078	95,201	22,037	72,481	94,518
მოგების გადასახადის	42,441	8,967	51,408	39,827	10,237	50,064
სხვა ვალდებულებები	-	62,434	62,434	1,563	36,355	37,918
სულ ვალდებულებები	14,668,630	4,611,376	19,280,006	12,603,725	3,642,101	16,245,826
წმინდა	(2,711,259)	5,199,559	2,488,300	(3,044,456)	5,121,853	2,077,397

(ათას ლარში)

29. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები

ბასს (IAS) 24-ის („დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები“) მიხედვით მხარეები ითვლება დაკავშირებულად, თუ ერთ მხარეს აქვს უნარი, გააკონტროლოს მეორე მხარე ან მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს მეორე მხარის ფინანსურ და საოპერაციო გადაწყვეტილებებზე. დაკავშირებულ მხარეების ყოველი შესაძლო ურთიერთობის განხილვისას, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის შინაარსს და არა მხოლოდ სამართლებრივ ფორმას.

დაკავშირებულმა მხარეებმა შეიძლება დადონ ისეთი გარიგებები, როგორც არ დადებდნენ დაუკავშირებელი მხარეები და დაკავშირებულ მხარეებს შორის დადებული გარიგებები შეიძლება არ დაიდოს იმავე პირობებითა და თანხებით, როგორც დაიდებოდა გარიგებები დაუკავშირებელ მხარეებს შორის. დაკავშირებულ მხარეებთან დადებული ყველა გარიგება, რომლებიც ქვემოთაა განხილული, განხორციელდა გაშლილი ხელის პრინციპით.

ბანკმა განახლა დაკავშირებულ მხარეთა ოპერაციების გამოვლენის, შეფასებისა და მონიტორინგის პოლიტიკა და პროცედურები. ბანკის რისკის მართვის სისტემას ყველა დონეზე განიხილავს და ამოწმებს ბანკის შიდა აუდიტის დეპარტამენტი და მარწმუნებელი მომსახურების გარე მომწოდებლები.

დაკავშირებულ მხარეთა შორის დადებული გარიგებების მოცულობა, წლის ბოლოსთვის დაუფარავი ნაშთები და შესაბამისი ხარჯი და შემოსავალი წლის განმავლობაში ასეთია:

	2021 წლის 31 დეკემბერს			2020 წლის 31 დეკემბერს			2019 წლის 31 დეკემბერს		
	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები	უმაღლესი ხელმძღვანელების	მშობელი კომპანია	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები	უმაღლესი ხელმძღვანელების	მშობელი კომპანია	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები	უმაღლესი ხელმძღვანელების	მშობელი კომპანია
1 იანვრის მდგომარეობით	10,701	-	10,646	2,461	1,893	6,718	2,168	407	1,654
დაუფარავი სესხები, მთლიანი									
წლის განმავლობაში გაცემული სესხები	7,127	-	8,944	12,823	-	7,798	675	1,730	6,347
წლის განმავლობაში დაფარული სესხები	-	-	(6,531)	(5,853)	(1,750)	(5,322)	(701)	(380)	(3,500)
სხვა მოძრაობა**	(78)	-	(1,009)	1,270	(143)	1,452	319	136	2,217
31 დეკემბრის მდგომარეობით	17,750	-	12,050	10,701	-	10,646	2,461	1,893	6,718
გამოკლებული: გაუფასურების რეზერვი	-	-	(27)	-	-	(9)	-	-	(12)
31 დეკემბრის მდგომარეობით	17,750	-	12,023	10,701	-	10,637	2,461	1,893	6,706
საპროცენტო შემოსავალი სესხებზე	858	-	(644)	413	84	424	147	138	304
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	-	-	-	-	-	(69)	-	-	(30)
ანაზრები 1 იანვრის მდგომარეობით	7,098	69,520	32,619	39,504	50,673	30,475	46,012	32,437	14,472
წლის განმავლობაში მიღებული ანაზრები	22,715	100,750	21,490	2,363	20,554	23,211	18,274	29,666	21,222
წლის განმავლობაში დაფარული ანაზრები	-	(27,415)	(32,337)	(34,994)	(2,565)	(19,565)	(24,877)	(9,952)	(14,402)
სხვა მოძრაობა**	-	34,043	9,335	225	858	(1,502)	95	(1,478)	9,183
ანაზრები 31 დეკემბრის	29,813	176,898	31,127	7,098	69,520	32,619	39,504	50,673	30,475
საპროცენტო ხარჯი ანაზრებზე	547	1,669	1,368	(1,777)	(809)	(1,249)	(1,761)	(720)	(1,117)
სავალო ფასიანი ქაღალდები 1	708	737	-	35,264	589	-	-	472	-
პერიოდის განმავლობაში მიღებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	5,746	-	-	708	-	-	35,308	-	-
პერიოდის განმავლობაში დაფარული სხვა მოძრაობა**	(708)	-	-	(37,298)	-	-	(1,050)	-	-
სავალო ფასიანი ქაღალდები 31 დეკემბრის მდგომარეობით	5,746	737	-	708	737	-	35,264	589	-
საპროცენტო ხარჯი გამოშვებულ სავალო ფასიან ქაღალდებზე	(163)	-	-	(1,619)	(47)	-	(1,150)	(37)	-

გაცემული პრობითი, ფინანსური და მსრულებლის გარანტიები

* ხელმძღვანელობის ზედა რგოლი მოიცავს საქართველოს ბანკის სამთავალურ საბჭოს და საქართველოს ბანკის დირექტორთა საბჭოს წევრებს და ავსტის წამყვან ხელმძღვანელობას.

** 2019 წელს სხვა მოძრაობები უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის ანგარიშებში, ძირითადად, უკავშირდება უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის წევრების შეცვლას.

უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის ანაზრებზე ასე გამოიყურება:

	2021	2020	2019
ხელფასები და სხვა სარგებელი	11,197	9,197	13,041
წილობრივი ინსტრუმენტებით კომპენსაცია *	24,817	27,188	39,553
სოციალური უზრუნველყოფის დანახარჯები	-	-	-
სულ უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის ანაზრებზე	36,014	36,385	52,594

* 2019 წელს წილობრივი ინსტრუმენტებით კომპენსაცია მოიცავდა უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობისთვის განკუთვნილ 3,985 ლარს, რაც აისახა არარეგულარულ მუხლებში.

(ათას ლარში)

29. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა არ იღებს ფულით განსაზღვრულ კომპენსაციას, გარდა ფიქსირებული ხელფასებისა. მთლიანი კომპენსაციის დიდი ნაწილი წილობრივი ინსტრუმენტებია (25-ე შენიშვნა). უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობაში 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის 20 ადამიანი შედიოდა (2020 წლის 31 დეკემბერი: 20; 2019 წლის 31 დეკემბერი: 22).

30. კაპიტალის ადეკვატურობა

ჯგუფი ინარჩუნებს და აქტიურად განაგებს კაპიტალის ბაზას ბიზნესთან დაკავშირებული რისკების მართვის მიზნით. ჯგუფის კაპიტალის ადეკვატურობის შემოწმება ხდება სხვადასხვა კრიტერიუმებით, მათ შორის საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი კოეფიციენტების მიხედვით.

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში, ბანკი და ჯგუფი სრულად აკმაყოფილებდნენ ყველა გარე კაპიტალის მოთხოვნას.

ჯგუფის კაპიტალის მართვის უპირველესი მიზანია მისი შესაბამისობის უზრუნველყოფა კაპიტალის დადგენილ მოთხოვნებთან, აგრეთვე, ჯგუფის მიერ ძლიერი საკრედიტო რეიტინგისა და ჯანსაღი კაპიტალის კოეფიციენტების შენარჩუნება წარმატებული ბიზნესის წარმოებისა და აქციონერისთვის დამატებითი ღირებულების უზრუნველსაყოფად. ჯგუფი მართავს კაპიტალის სტრუქტურას და შეაქვს შესწორებები ეკონომიკური სიტუაციის და რისკის ფაქტორების გათვალისწინებით. კაპიტალის სტრუქტურის შენარჩუნების ან დაკორექტირების მიზნით, ჯგუფმა შესაძლებელია შეცვალოს აქციონერებისათვის გადახდილი დივიდენდების მოცულობა, უკან დაუბრუნოს კაპიტალი აქციონერებს ან გაზარდოს კაპიტალი აქციების გამოშვების გზით. წინა წლების მიზნები, სტრატეგია და პროცესები არ შეცვლილა.

სებ-ის (ბაზელ III-ის მიხედვით) კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი

2017 წლის დეკემბერში სებ-მა ცვლილებები შეიტანა რეგულაციებში კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნებთან დაკავშირებით, მათ შორის კომერციული ბანკების კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების შესახებ დებულებაში, და შემოიღო კონტრაციკლური ბუფერის განაკვეთის განსაზღვრის, სისტემური მნიშვნელობის კომერციული ბანკების განსაზღვრისა და მათთვის სისტემურობის ბუფერის დაწესების ახალი მოთხოვნები, ასევე პილარ 2-ის ფარგლებში კომერციული ბანკების კაპიტალის დამატებითი ბუფერების განსაზღვრის წესი. სებ-ის მოთხოვნით ბანკმა უნდა შეინარჩუნოს რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების კაპიტალის ადეკვატურობის მინიმალური კოეფიციენტი. ეს კოეფიციენტი გამოითვლება ბანკის სპეციალური დანიშნულების ინდივიდუალური ანგარიშგების საფუძველზე, რომელიც მომზადებულია სებ-ის დებულებებისა და აქტების შესაბამისად, ბაზელ III-ის მოთხოვნების საფუძველზე.

2020 წლის მარტის ბოლოს სებ-მა წარმოადგინა საქართველოს საბანკო სექტორის ზედამხედველობის განახლებული გეგმა, რომელიც მიზნად ისახავს საქართველოში კოვიდ-19-ის პანდემიით გამოწვეული უარყოფითი ფინანსური და ეკონომიკური შედეგების შემსუბუქებას.

განხორციელდა კაპიტალის ადეკვატურობის შემდეგი ინიციატივები:

- კომბინირებული ბუფერი - რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების 2.5%-იანი მოთხოვნის კაპიტალის კონსერვაციის ბუფერი 0%-მდე შემცირდა.
- პილარ 2-ის მოთხოვნები:
 - სავალუტო საკრედიტო რისკის ბუფერის მოთხოვნა 2/3-ით შემცირდა.
 - ძირითად პირველად კაპიტალსა და პირველად კაპიტალზე დამატებითი საკრედიტო პორტფელის კონცენტრაციის რისკის ბუფერისა და წმინდა GRAPE ბუფერის მოთხოვნების ეტაპობრივი დანერგვა, რომელიც 2020 წლის მარტის ბოლოსთვის იყო დაგეგმილი, განუსაზღვრელი ვადით გადაიდო; ამის მიუხედავად, დამატებითი სახელობითი კონცენტრაციის ბუფერის და GRAPE ბუფერის მოთხოვნების ეტაპობრივი დანერგვა გადაიდო 2021 წლის მარტის ბოლომდე სებ-ის მითითებით.

(ათას ლარში)

30. კაპიტალის ადეკვატურობა (გაგრძელება)

სებ-ის (ბაზელ III-ის მიხედვით) კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი (გაგრძელება)

- საჭიროების შემთხვევაში, პილარ 2-ის ფარგლებში განსაზღვრული დანარჩენი ბუფერების (სახელობითი კონცენტრაციის, სავალუტო საკრედიტო რისკის, წმინდა GRAPE ბუფერები) მოთხოვნების მთლიანად ან ნაწილობრივ გაუქმების საკითხი ღია რჩება.
- ამ პერიოდის განმავლობაში ბანკებს უფლება აქვთ ნაწილობრივ ან სრულად გამოიყენონ პილარ 2-ის და კონსერვაციის ბუფერები და ეზღუდებათ კაპიტალის დისტრიბუცია ნებისმიერი ფორმით.

სებ-ისგან ქართულ ბანკებს დაევალით 2020 წლის პირველ კვარტალში ზოგადი რეზერვების შექმნა ადგილობრივი ბუღალტრული აღრიცხვის საფუძველზე, ანუ იმავე საფუძველზე, რომელიც გამოიყენება კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტების გამოსათვლელად. რეზერვის კონკრეტულ მოთხოვნის რაოდენობრივი განსაზღვრა ასახავს, სებ-ის შეფასებით, შესაძლო საკრედიტო ზარალებს საბანკო სისტემის საკრედიტო პორტფელზე მთელი ეკონომიკური ციკლის განმავლობაში, არსებული ეკონომიკური მოლოდინების გათვალისწინებით. სებ-ს მიაჩნია, რომ საბანკო სისტემის კაპიტალის კოეფიციენტები საკმარისად აღემატება კაპიტალის მოსალოდნელ მინიმალურ მოთხოვნებს, რომ შეძლოს ამ წინასწარი ზოგადი რეზერვის ათვისება და, ამასთანავე, შეინარჩუნოს საკმარისი ბუფერი მინიმალური სავალდებულო კაპიტალის კოეფიციენტების ზემოთ.

შესაბამისად, საქართველოს ბანკმა დააანონსა გამოთავისუფლებული კაპიტალის ბუფერების აღდგენის გეგმა და განაახლა საბანკო სექტორისთვის ბაზელ 3-ის კაპიტალის დამატებითი მოთხოვნების ეტაპობრივი დანერგვის გრაფიკი. ამის შედეგად, ბანკის ძლიერი კაპიტალის პოზიციის გათვალისწინებით, იმისათვის, რომ უზრუნველყოს აქციონერებისთვის კაპიტალის განაწილების მოქნილობა, ბანკმა სებ-ს დაუდასტურა, რომ იგი აღარ იყენებს და არც მოელის, რომ გამოიყენებს პილარ 2-ს ან კონსერვაციის ბუფერებს, რომელთა დათმობა მოხდა 2020 წელს.

2021 წლის 31 დეკემბრის, 2020 წლის 31 დეკემბრისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი იყო:

	2021	2020	2019
პირველადი კაპიტალი	2,691,000	1,989,190	1,887,571
მეორადი კაპიტალი	784,800	830,145	616,113
სულ კაპიტალი	3,475,800	2,819,335	2,503,684
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	17,977,949	16,040,094	13,868,169
პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	15.0%	12.4%	13.6%
მთლიანი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	19.3%	17.6%	18.1%
პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტის მინიმალური მოთხოვნა	13.6%	9.2%	12.2%
მთლიანი კაპიტალის კოეფიციენტის მინიმალური მოთხოვნა	17.7%	13.8%	17.1%

კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი 1998 წლის Basel Capital Accord-ის (ბაზელის შეთანხმება კაპიტალის თაობაზე) მიხედვით

(ათას ლარში)

30. კაპიტალის ადეკვატურობა (გაგრძელება)

ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი, რომელიც ეყრდნობა ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებას და გამოთვლილია კაპიტალის შესახებ ბაზელის 1988 წლის შეთანხმების მიხედვით, შემდგომი ცვლილებების, მათ შორის საბაზრო რისკებთან დაკავშირებული ცვლილებების გათვალისწინებით, 2021 წლის 31 დეკემბრის, 2020 წლის 31 დეკემბრისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთი იყო:

	2021	2020	2019
პირველადი კაპიტალი	3,004,387	2,377,622	2,051,119
გამოკლებული: გამოკვითვები - გუდვილი	(33,453)	(33,453)	(33,453)
მეორადი კაპიტალი	1,253,467	1,278,661	906,275
გამოკლებული: გამოკვითვები კაპიტალიდან	(10)	(10)	(10)
სულ კაპიტალი	4,224,391	3,622,821	2,923,931
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	19,257,218	15,628,422	15,110,852
სულ კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	21.9%	23.2%	19.3%
პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	15.4%	15.0%	13.4%
მინიმალური კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	8.0%	8.0%	8.0%

31. ანგარიშგების პერიოდის შემდგომი მოვლენები

2022 წლის 24 თებერვალს რუსეთი უკრაინაში შეიჭრა. რუსეთ-უკრაინის ომის საპასუხოდ, რუსეთზე დაწესდა საერთაშორისო სანქციები, მათ შორის, დაიბლოკა რამდენიმე წამყვანი რუსული ბანკის წვდომა SWIFT-ის საერთაშორისო გადახდის სისტემაზე. საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა ქართულ ფინანსურ სექტორს დაავალა აშშ-ს, გაერთიანებული სამეფოს და ევროკავშირის სანქციების რეჟიმის მოქმედი მოთხოვნების დაკმაყოფილება. რუსეთისთვის დაწესებული სანქციები სწრაფად იცვლება, გავლენას ახდენს რუსეთის ეკონომიკის სტრატეგიულ სექტორებზე და განსაკუთრებით აისახება ფინანსურ სექტორზე. ჯგუფმა უკვე დიდი ხანია, მიიღო ნულოვანი ტოლერანტობის პოლიტიკა სანქციების შესრულების რისკთან მიმართებით, რომელსაც გულდასმით ადასრულებს.

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფი ფლობდა ბელარუსში დაფუძნებული კომერციული ბანკის – სს „ბელარუსის ეროვნული ბანკის“ 99.98%-ს. სანქციებთან დაკავშირებული რისკის მიმართ ჯგუფის ნულოვანი ტოლერანტობის პოლიტიკის თანახმად, ბელარუსის ეროვნული ბანკის სამეთვალყურეო საბჭომ ბელარუსის ეროვნული ბანკის ხელმძღვანელობას დაახურინა ყველა რელევანტური ურთიერთობა სანქცირებულ საწარმოებთან მოქმედი საერთაშორისო და ადგილობრივი კანონების თანახმად. ჯგუფი ამჟამად აფასებს ბელარუსის ეროვნულ ბანკში თავისი აქტივების პოტენციური გაუფასურების საჭიროებას. 2022 წლის 28 თებერვლისთვის ბელარუსის ეროვნული ბანკის წმინდა აქტივები შეადგენდა 117.8 მილიონ ლარს, რაც არის მაქსიმალური სავარაუდო გაუფასურების ოდენობა.

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კორპორატიულ საბანკო სეგმენტში ღვინის მწარმოებელი კლიენტების, ასევე საცალო საბანკო სეგმენტში ინდივიდუალური მსესხებლების კრედიტის მოცულობა, რომლებიც მემოსავლის მნიშვნელოვან ნაწილს რუსეთიდან და უკრაინიდან იღებდნენ, იყო 367.3 მილიონი ლარი და 32.1 მილიონი ლარი, შესაბამისად (მთლიანი კორპორატიული საბანკო პორტფელის 7.0% და მთლიანი საცალო საბანკო მომსახურების პორტფელის 0.3%). ამ კრედიტებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შესაბამისად, იყო 1 მილიონი ლარი და 0.5 მილიონი ლარი.

(ათას ლარში)

31. ანგარიშგების პერიოდის შემდგომი მოვლენები (გაგრძელება)

ამჟამად ბანკს მნიშვნელოვანი საკრედიტო რისკის მოცულობა აქვს რუსული ბანკებისგან. 24 მარტის მდგომარეობით, ჩვენი კრედიტის მოცულობა (სანქციებამდელი პერიოდის საკორესპონდენტო საბანკო ანგარიშებიდან) რუსულ ბანკებთან მიმართებით, რომლებზეც იმოქმედა აშშ-ის, გაერთიანებული სამეფოს და ევროკავშირის სანქციებმა, იყო 0.2 მილიონი ლარი. გარდა ამისა, ჩვენ გვქონდა 2.6 მილიონი ლარის მთლიანი კრედიტის მოცულობა რუსულ ფინანსურ დაწესებულებებთან მიმართებით, რომლებზეც პირდაპირ არ ასახულა სანქციები.

კლიენტთა ანაზრები და იმ დაგროვილი ქონების მართვის კლიენტების სხვა მართვის ქვეშ მყოფი აქტივები, რომლებიც რუსეთის მოქალაქეები არიან, 2022 წლის 11 აპრილისთვის 56 მილიონ ლარს შეადგენდა, რაც დაგროვილი ქონების მართვის სეგმენტის მართვის ქვეშ მყოფი მთლიანი აქტივების 3%-ს შეადგენს.

ბანკს არ განუცდია ანაზრების მნიშვნელოვანი გადინება ანგარიშგების თარიღის შემდგომ პერიოდში და შესაბამისობაშია სანქციების რეჟიმების მოთხოვნებთან. ბანკის კაპიტალის, ლიკვიდურობის და დაფინანსების პოზიციები მძლავრი და მინიმალურ სავალდებულო მოთხოვნებზე საკმაოდ მაღალი დარჩა.